104

logica pauli veneti

logica pauli veneti ·/·
Liber cinsdem
Magus sup logica pauli

325

Dnspiciens in circuitu libros quorundam magnitudines medium cõstituentes in aio studentiũ necnõ ⁊ aliorũ nimiam breuitatẗ qbꝰ nulla fere est ãcta doctrina Idco uolẽs medũ retinẽ utriusq; sapiẽs naturã extremi: ꝓpẽdium utile ꝓstruxi iuuenibus plurib⁹ diuisũ tractatib⁹: quorũ prim⁹ summulas tradit noticiã. Scõs suppositionũ declarat matias. Tertius ꝓtias oũdit doctrinã. Quartus terminorũ uim istruit, pbatiuã. Quint⁹ ligãdi regulã docẽs obligatiuã. Sext⁹ isolubilia soluẽdi dat artẗ ⁊ uiã. Septius ꝓ primũ obiecit solutos addẽs rñsiuã. Octau⁹ Vo tiũ sonificat p rões argumtatiuã. Nõ g⁹ doctrina q̃cũq; a cõiozi: vt ait pbs i phẽio physicorũ sumit exordiũ iõ tractat⁹ prim⁹ terminũ sic diffiniens incipit a priori.

Ermius est signũ orõnis cõstitutiuũ: vt ps, ppiqua eiusdẗ: vt li hõ li aial. Et notant dr̃, ppinq̃ q̃ oro hz ptes, ppinq̃s ⁊ remotas: ppinquas ⁊ remotas: ppinqua vocatur dictio: remota vero vocat lr̃a vel syllaba. Prima diuisio ẗ ista terminorũ quidaz ẗ p se significatiuus: qdã vero nõ. Terminus p se significatiuus ẗ ille qui per se sũptus aliquid repꝛesentat vt li hõ: li aial. Termin⁹ nõ p se significatiuus est ille q p se sũptus nihil repꝛesentat: vt oĩs nullus ⁊ ꝓsil�es. Secunda diuisio ẗ ista terminorũ qdã significãt naturalr ⁊ qdaz ad placitũ. Termin⁹ naturalr significãs ẗ ille q apud oẽs eiusdẗ ẗ repꝛesẽtatiu⁹ sicut li hõ li aial i mẽte. Termin⁹ vero ad placitũ significãs ẗ ille q nõ apud oẽs eiusdẗ ẗ repꝛesentatiu⁹ sicut ille termin⁹ hõ i voce vel in scripto q apud nos significat hoiem: sz apud aliquas certas nationes nihil significat: vt si greci ⁊ hebrei. Tertia diffinitio ẗ ista q terminorũ qdã ẗ cathegorematic⁹ ⁊ qdã sicbategorematic⁹. Termin⁹ cathegorematic⁹ ẗ ille q tã p se q̃z cũ alio hz, ppriũ significatũ: vt li hõ. siue eni ponat i orone siue extra sp significat hoiem. Termin⁹ sicathegorematic⁹ ẗ termin⁹ hñs officiũ q p se sũptus nulli⁹ ẗ significatiu⁹: vt signa distributiua: vt oĩs nullus: ⁊ signa particularia: vt aliquis alter: ⁊ ꝓpositiões ⁊ aduerbia ⁊ ꝓiũctões. Sig⁹. nũqz distributiua hñt officũ: quia determinãt distributiue: ⁊ pticularia pticulariter ꝓpositiones determinãt sub certo casu aduerbia verbũ: ⁊ coniunctiones hñt coniungere terminos vel orationes. Quarta diuisio ẗ ista q terminorũ quidam est prime intentionis: ⁊ quidam secunde intentionis. Terminus prime intentionis est terminus mentalis significans non terminum idest rem que nõ ẗ terminus dato q esset sicut li homo significat sortem ⁊ platonem: quorum nullus potest esse terminus. Terminus autem secunde intentionis est terminus mentalis significans solummodo terminũ vt prepositionem: vt illi termini mentales nomen verbum participium propositio oratio ⁊ huiusmodi. Quinta diuisio ẗ ista q terminorũ quidam est prime impositionis quidam secunde. Terminus prime impositionis est terminus vocalis vel scriptus significans non terminũ vt li homo ⁊ li animal in voce vel i scripto. Terminus autem secunde impositionis ẗ termin⁹ vocalis vel scriptus significans solũmõ terminũ vel propositionẗ: vt illi termini vocales vel scripti nomen verbum pticipium ⁊ huiusmodi.

Sexta diuisio est ista. Terminorũ quidam sunt incõplexi: ⁊ quidam complexi. Terminus incomplexus vocatur dictio: vt li lapis: li lignum: sed terminus complexus est oratio: vt homo albus: sõtes ⁊ plato: deum esse ⁊ huiusmodi ⁊ ẗ.

Via de nomine ⁊ verbo ex quibus oratio componitur ⁊ propositio logicus principaliter cõsiderat. Iõ de his restat diffinitões assignare. Nomẗ ẗ termin⁹ significatiu⁹ sine tpe cuius nulla ps aliqd significat separata: vt hõ. In ista diffinitione ponitur termin⁹ loco generis: quia omne nomen est terminus ⁊ non econuerso. dicitur significatiuus quia termini nõ significatiui nõ sunt nomina apud logicum: licet bene apud grammaticum: vt omnis nullus

t similia. Tertio dicitur sine tempore ad differentiam verbi t participij: que significant cum tempore. Quarto ponitur cuius nulla pars aliquid significat ad differentiam orationis: cuius partes significant. Verbum est terminus temporaliter significatiuus t extremorum vnitiuus: cuius nulla pars aliquid significat separata: vt currit vel disputat. dicit primo temporaliter significatiuus ad differentiam nominis quod significat sine tempore. Secundo dicitur t extremorum vnitiuus ad differentiam participij quod significat cum tempore: sed non vnit suppositum cum apposito sicut verbum. cetere autem particule poruntur sicut in diffinitione nominis. Oratio est terminus significatiuus cuius aliqua pars aliquid significat: vt homō albus: deus ē. Vltima particula ponitur ad differentiā nominis t verbi: q orum partes non significant. Orationuz: Alia perfecta: Alia imperfecta. Oratio perfecta est illa que perfectum sensum generat in animo auditoris: vt homo currit.

Oratio imperfecta est illa que imperfectum sensum generat in animo auditoris: vt homo albus deum esse.

Notandum q tres sunt species oronis perfecte.

Orationum perfectarum: Alia indicatiua vt homo currit.

Alia imperatiua: vt doce ioannē. Alia optatiua: vt vtinā essem bonus logicus.

p Ropositio est oratio indicatiua verum vel falsum significās vt hō currit. ponitur oratio loco generis: q omnis ppositio est oratio t nō econuerso. Secundo dicitur indicatiua quia sola indicatiua est propositio: nō āt imperatiua nec optatiua. Vltimo annectitur verum vel falsum significans propter tales orationes sortes pot. st. plato incipit: que non sunt propositiones nō obstante quod sint indicatiue quia nō significant verum nec falsum cum sint orationes imperfecte.

d Iuisiones sub propositione contentas sequitur numerare. Prima est ista Propositionum alia cathegorica: Alia ypothetica.

Propositio cathegorica ē ista que habet subiectum t predicatum copulam tā quam principales partes sui: vt homo ē animal: subiectum est li homo: predicatū vero li animal: t copla illud verbum est quia coniungit subiectuz cum predicato. Et si dicatur homo currit est propositio cathegorica t non habet predicatum dicitur quod habet implicitum predicatū videlicet li currens quod patet in resoluendo illud verbum currit in sum es ē t suū participium. Subiectum est de quo aliquid dicitur: vt homo. Predicatum vero quod dicitur de altero: vt animal: sed copula semper est verbum substantiuuz scilicet sum es est.

De propositione ypothetica posteriꝰ dicetur ad differentiam cuius ponitur illa particula principales partes sui.

Secunda diuisio est ista.

Propositionum cathegoricarum. Alia affirmatiua: alia negatiua. Propositio cathegorica affirmatiua est illa i qua verbum principale affirmatur vt homo currit.

Propositio cathegorica negatiua est illa in qua verbum principale negatur: vt homo non currit. Tertia diuisio ē ista. propositionum cathegoricarum alia vera alia falsa. Propositio cathegorica vera est illa cuius primarium t adeqtum significatum est verum vt tu es hō. hec enim est vera tu es homo quia te ē hominem est verum. Loco significatuz primarium t adequatum propositionis quod est simile orationi infinitiue vel cōiunctiue illius: vnde te esse hominem vl quod tu es homo dicitur significatū primarium t adequatuz illius tu es homo. cetera autem significata vt te esse animate esse substantiam t huiusmodi sunt significata secundaria: t penes illa non dicitur propositio vera nec falsa. Propositio cathegorica falsa est illa cuius primarium t adequatum significatum est falsum vt tu es asinus. Quarta diuisio propositionum cathegoricarū alia possi-

bilis aliaimpossibilis. Propositio cathegorica possibilis ē illa cui⁹ primariū ⁊ adeq̃tuz significatū ē possibile vt vt currſ.

Propositio cathegorica ipossibil' est illa cui⁹ primariū ⁊ adequatū significatū est impossibile: vt hō est asinus. Quinta diuisio. ꝓpōnuz cathegoricaꝝ alia necessaria alia cōtingēs. Propō necessaria ē illa cui⁹ primorū ⁊ adeq̃tū signicatū ē necessariū vt de⁹ ē. Propō cōtingēs ē illa cui⁹ significatū primariū ⁊ adeq̃tū ē cōtingens vt tu es hō. Et voco significatū cōtingēs illud qd̄ idifferēter pōt cē verū vel falsū. Sexta diuisio. ꝓpōnum cathegoricaꝝ alia alicui⁹ quātitatis alia nulli⁹. Propō cathegorica alicui⁹ quātitatis ē illa que ē vl'is ꝑticularis indefinita vel singularis. Propō vl'is est illa iqua subijcit terminus cōis signo vl'i determinat⁹ vt oīs hō currit. Terminū cōem voco ipsūti nomē appellatiuū ⁊ ꝓnomē pluralis numeri. Signa vl'ia sunt ista oīs nullus qlibz vnusqqz vterqz neuē q̃lisli/bet quātusſz ⁊ huiusmodi. ꝓpō ꝑticularis ē illa ī qua subijcit ī minus cōis signo ꝑticulari determinat⁹ vt aliqs hō disputat. Signa ꝑticularia sūt ista aliqs qdaz alter reliqu⁹ ⁊ huiusmodi. Propō indefinita est illa ī qua subijcitur termin⁹ cōis sine aliquo signo: vt hō ē aīal. Propositio singularis ē illa ī qua subijcit terminus discret⁹ vel termin⁹ cōis cū ꝓnomine demonstratiuo singl'aris numeri. Exemplū primi vt sortes currit exēpluz secundi ille hō disputat. Voco autem terminum discretum vel singularem nomen proprium: aut pronomen: demonstratiuū singl'arſ numeri: vt iste ista istd̄. Ex qbus sequit ia que ē cathegorici nullius quātitatis: dr̄ q̃ illa que non est vl'is nec ꝑticularis nec idefinita nec singularis vt exclusiue ⁊ exceptiue videlicet tantū hō currit: oīs hō ꝑter sortē mouetur. Iuxta primā secundā ⁊ vltimā diuisiōes ponit iste versus Que ca. vel ip. q̃lis ne vel af. u. quanta: par in fin. Prima ps sic intelligitur q̃ ad interrogationē de ꝓpositione factā ꝑ que respondet cathegorica vel ipothetica. Secunda autē asserit qnod ad interrogationē factam per qualis respondetur affirmatiua vel negatiua: sed in tertia denotatur quod ad interrogationem factam per quanta respondeatur vniuersalis particularis indefinita vel singularis. ⁊ hoc fm erigētiam ꝓpositionis propositę quare ⁊c.

Reter supdictas diuisiones due alie declarantur. Prima ē ista. propositionum cathegoricarum. Alia de inesse: alia modalis. Propō cathegorica de inesse est illa in qua non ponitur aliquis modus: vt homo currit. Propō cathegorica modalis est illa in q̃ ponitur aliquis modus: vt possibile est sortem currere. Modi autez sunt sex s. possibile ⁊ impossibile necessariū ⁊ contingens verum ⁊ falsum. Secunda diuisio propōnum modalium quedam est in sensu diuiso ⁊ quedam in sensu composito. Propō modalis in sensu diuiso est illa in qua modus mediat inter actūz casum ⁊ verbum infinitiui modi: vt sortem possibile est currere. Propositio modalis in sensu composito est illa ī qua modus totaliter precedit vel finaliter subsequitur: vt deum esse est necessarium. Impossibile est hominem ē asinuz.

Ex his diuisionibus originantur tres figure quarum prima dicitur de inesse. Secunda modalis de sensu diuiso se habens admodum prime. Tertia vero dicitur modalis de sensu composito sed a ceteris disperata: quarum declarationes habes in exemplo hic inferi⁹ posito.

Sequuntur figure.

Quilibet homo currit

Contrarie

Nullus homo currit

Subalterne

Contra dictorie

Contra dictorie

Subalterne

Quidam hō currit

Quidam hō non currit

Subcontrarie

Quenlibet hominē nō possibile est currrre

Nullum hominem possibile est currere

Contrarie

Subalterne

Contra dictorie

Contra dictorie

Subalterne

Aliquem hominem possibile est currere

Aliquē hominē possibile est currere

Subcontrarie

Necesse est for. currere

Contrarie

Impossibile est for. currere

Subalterne

Contra dictorie

Contra dictorie

Subalterne

Possibile est for. currere

Subcontrarie

Contingens est for. non currere

Int igit tā pric q̃z secūde figure hc regule generales. pria ē ista. Vlis affirmatiua ⁊ vlis negatia de cōsilib⁹ subiectis ⁊ pdicatis supponētib⁹ pcise, p codē vl, p cisdē sūt ꝓnc in figura: vt qlibz hō currit ⁊ nullus hō currit. Scda regula ē ista pticularis affirmatiua ⁊ pticularis negatia d cōsilibus subiectis ⁊ pdicatis supponētib⁹ pcise, p codē vel, p cisdē sūt subꝓnc i figura: vt qdā hō currit ⁊ qdā hō nō currit. Tertia regula vlis affirmatia ⁊ pticularis negatiua vel vlis negatiua ⁊ pticularis affirmatiua d cōsilib⁹ subiectis ⁊ pdicātis supponētib⁹ pcise, p codē vel, p cisdē sūt ꝓdictorie i figura: vt qlibz hō currit ⁊ qdam hō nō currit. Nullus hō currit ⁊ qdā hō currit. Quarta regula vlis affirmatia ⁊ pticularis affirmatia. Et vlis negatia ⁊ pticularis negatiua d cōsilib⁹ subiectis ⁊ pdicatis supponētib⁹ pcise, p codē vel, p cisdē sūt sub alterne i figura: vt Quilibz hō currit ⁊ qdā hō currit. Nulus hō currit: ⁊ qdā hō nō currit. Ex pdictis sequtur q̃ ille nō sūt ꝓnc. Omis hō currit ⁊ nullus hō currit: nec iste ꝓdictorie. Omis hō currit ⁊ qdā hō nō currit: nec iste subalterne. Omis hō currit ⁊ qdā hō currit: q̃ termini nō supponūt pcise, p codē vel, p cisdem. In vna enim sbūz supponi pro vtroqz seru. In alia vero pro masculino tantum.

Icut q̃tuor regulis situātur, ꝑpositōes i figura ita q̃tuor alijs regulis ipsarū cognoscit lex seu natura: quaꝝ pria ē ista. Nō ē possibile duo ꝓnia cē sil vera ꝫ bñ sil falsa. Pria ps pz iductiue i oib⁹: ⁊ secūda, pbat: qm ista sūt sil falsa. Quilibz hō ē alb⁹ ⁊ nullus hō ē alb⁹. Et ista sil Omne aial est hō ⁊ nullū aial ē hō. Secūda regula est ista. Non ē possibile duo subꝓnia cē sil falsa: ꝫ bñ simul vera. Patet ps prima i singulis discurrēdo: ⁊ secūda, pbat: quōniā ista sūt simul vera. Aliqs hō ē alb⁹: ⁊ aliqs hō non ē alb⁹. Aliqd aial est hō: ⁊ aliqd aial non ē hō. Tertia regula est ista. Non est possibile duo ꝓnia cē simul vera vel simul falsa: pz ista regula discurrendo p singula cōtradictoria. Quarta regula ē ista. Si vlis ē verasua pticularis vel idefinita sibi subalterna ē vera ꝫ non ecōuerso. Vñ si hec cēt vera qlibet hō est albus hec sil cēt vera aliqs hō est alb⁹: ꝫ nō econuerso: q̃ ia d facto hec est vera aliqs hō ē albus: ⁊ non ista qlibet hō est alb⁹. Et codē mō dico de negatis quare ⁊c.

Quipollentiaꝝ tres sūt regule: quaꝝ pria ē ista. Negatio oppositā facit eqpollere suo cōtradictorio: vñ non quilibet hō currit equiualet isti. Aliqs hō non currit. Et non nullus homo currit equiualet isti aliquis homo currit.

Secunda regula ē ista. negatio postpositā facit eqpollere suo ꝓnio, pbat. naz ista quilibet hō non currit: equipollet isti nullus homo currit: ⁊ nullus homo non currit equipollet isti quilibet homo currit. Tertia regula est ista. negatio prepositā ⁊ postpositā facit equipollere suo subalterno: vñ hec nō qlibet homo non currit equipollet isti aliquis hō currit. Et ista nō nullus homo nō currit eqpollet isti aliquis hō nō currit. Vñ versus pre ꝓdic. post ꝓtra: prepostqz subalter. Hec regula non solū deseruit prime vel secūde figure immo ⁊ tertie. Et voco ibi negationē prepositam quando coniungitur modo siue modus precedat siue sequatur: ⁊ postpositam quando coniungitur verbo infinitiui modi. Exemplum primi. non possibile est soꝛ. currere: vel soꝛ. currere non est possibile. Exemplum secundi possibile est soꝛ. non currere vel soꝛ. non currere est possibile. Hec ergo non necesse est soꝛ. currere equiualet isti contingens est soꝛ. non currere per prima regulam. Et hec necesse est soꝛ. non currere equiualet isti impossibile est soꝛ. currere per secundam regulam. Et ista non necesse est soꝛ. non currere equiualet huic possibile est soꝛ. currere per tertiam regulam: q ita dicatur de ceteris q̃buscunqz quare ⁊c.

Conuersio ē trāspō subiecti i pdi
c catū ⁊ ecōuerso: vt hō ē aial. aial
est hō. Et hec diuidit i ꝓuersioz
simplicē p accēs ⁊ p ꝯpositōz. Cōuersio
simplex ē trāspō subiecti i pdicatū ⁊ econ
uerso manēte cadē qlitate ⁊ quantitate: vt
nullū aial currit nullū curit ēs ē aial. Cō
uersio p accidēs ē trāspō subiecti i pdica
tū ⁊ ecōuerso manēte cadē qlitate sz mu
tata quātitate: vt oīs hō ē aial aliqd aial
ē ho. Cōuersio p ꝯpositionē ē trāsposi
tio subiecti i pdicatū ⁊ ecōuerso manente
cadē qlitate ⁊ quātitate: sz mutatis tmis
finitis i tminos infinitos: vt quoddā aial
nō currit quoddā no currēs sz ē nō aial.
Vt āt sciat q ppōnū his ꝓuersionib' cō
uertat ponūt isti versus. Feci simplicit
ꝓuertit eua p acci. Asto. p ꝯ sic fit ꝓuer
sio tota. In quib' ponūt qtuor lre voca
les. s. a. e. i. o. A significat vlez affirma
tiuā: e vlez negatiuā. i. pticulare vl' idefi
nitā affirmatiuā. o. Vo pticulare vl' ide
finitā negatiuā. Cuz g' dr feci simpl'r. i.
vl'is negatiua ⁊ pticularis affirmatia cō
uertūt simpl'r: ꝓuertit eua p acci. i. vl'is
negatia ⁊ vl'is affirmatia ꝓuertūt p acci
dēs. Asto p ꝯ. i. vl'is affirmatia ⁊ pti la
ris l'idefinita negatia ꝓuertūt p ꝯpōnē.
Max cōuersionū simplex ē vtilior: quia
vl'it si ꝓuersa ē Va ꝓuertēs ē vera ⁊ ecō
uerso: sz si ē ita i cōuersione p accēs vel p
ꝯpōnē. Nā i ꝓuersione p accēs ē ꝓuer
sa sba: vt oē aial est hō: ⁊ ꝓuertēs Va hō
ē aial. In cōuersione vero p ꝯpōnē ē cō
uersa vera ⁊ cōuertēs falsa. Nā hec ē ve
ra aliq rosa non est sba nulla rosa exīte ⁊
tū hec ē falsa aliq non sba nō ē non rosa
q: suū ꝯdictoriū ē vez vz oīs nō sba ē nō
rosa. Cōtra dictū de ꝓuersione simplici
arguit prio sic. Hec ē vera nullus hō ē
mulier: ⁊ hec est falsa nulla mulier est hō
igit ⁊c. Secūdo hec ē vera nullus ce
cus videt ens: ⁊ hec ē falsa nullū ens vi
det cecū: g' ⁊c. Tertio hec ē vera nul
la dom' est i hoie ⁊ hec ē falsa nullus hō
ē i domo: g' ⁊c. Ad primū dr q ista non
ē sua ꝓuertens: sz ista nulla mulier ē ali
qs hō: q: dz cē ꝑsilis limitatio i ꝓuertēte
⁊ i cōuersa. Ad 2m dico q nō fit q sub
iecto pdicatū: q: nō ē predicatū li ens: sed
li videns ēs: iō sic ꝓuertit: g' nullū videns
ēs ē cecū. Ad tiū dr silr q ista nō ē con
uertēs ei' sz ista nullū ēs i hoie ē dom': vl' ista i nullo hoie est dom': q: non de
bet termini mutare casū quare ⁊c.

Ropō ypothetica ē illa q hz plu
p res cathegoricas ꝓuictas p notā
ꝓditōis coplatōis disiūctōis vel
alicui ista ez equalētē: vt tu es hō ⁊ tu es
aial. Tres igit sūt spēs ypothetica ez non
equalētes i significādo: vz cōditional' co
pulatiua disiūctia. Alie Vo vt localis cā
lis ⁊ tpalis nō sūt ypothetice: sz cathego
rice. Propō ꝓditionalis ē illa i q cōiun
gūtur plures cathegorice p notā ꝓditōis
vt si tu es hō tu es aial. Propōnū ꝓdito
na iū alia affirmatia alia negatia. Pro
positio ꝓditōnalis affirmatia ē illa i q af
firmat nota ꝓditionis. exēplū positū est.
Cōditionalis negatia ē illa i q nota cōdi
tionis negat: vt ñ si tu es hō tu es asin': ⁊ hec sp, pbat p affirmatiuā. Ad verita
tē ꝓditionalis affirmatie reqrit: ⁊ suffit
q oppositū ꝓseqntis repugnet añcedēti:
vt si tu es hō tu es aial. Hec vera ē quia
ista repugnāt tu es hō ⁊ tu es aial. Añis
vocat illa, ppō que imediate seqt notā cō
ditionis: cōseqns vero ē alia: ita q tu es
hō ē añs: ⁊ tu es aial ē cōseqns. Ad falsi
tatē cōditionalis affirmatie reqrit: ⁊ suf
ficit q oppositū cōseqntis stet cū añcedēte: vt si tu es hō tu sedes. Hec āt stat sil'
tu es hō ⁊ tu nō sedes: iō ista cōditional'
ē falsa. De ipossibilitate possibilitate
necessitate ⁊ cōtingētia eiusdē nō oportz
dicere alit: q: oīs cōditionalis vera ē ne
cessaria: ⁊ oīs falsa ē ipossibilis. Nulla
autē ē que sit cōtingēs. Iste regule dic
te sūt d cōditionali denoiata aly si qre ⁊c.

Copulatiua ē illa q hz plures ca
c thegoricas p notā copulatiōis in
uicē coniunctas: vt tu es hō ⁊ tu
sedes. Propōnū copulatiua ez alia af
firmatiua: alia negatiua. Affirmatiua
ē illa i q nota coplatōis affirmat. exēplū
positū ē. Negatia Vo ē illa in q nota
coplatōis negat: vt ñ tu es hō ⁊ tu es asi
n'. Et sp negatiua, pbat p affirmatiuā.

Ad veritatē copulatiue affirmatiue requirit quālibet ptē cē verā: vt tu es homo ⁊ tu es aial.

Et ad falsitatē copulatiue affirmatiue sufficit vnā partē cē falsam: vt tu es hō ⁊ tu curris.

Ad possibilitatē copulatiue requirit quālibet partē esse possibilē ⁊ nullā alteri incōpossibilem. exēplum primi vt tu curris ⁊ tu es asin⁹. exēpluz secūdi: vt tu es: ⁊ tu non es. Ad necessitatē copulatiue copulatiue requirit quālz ptez esse necessitatē: vt homo ē aial: ⁊ deus ē. Et ad cōtingentiā ipsi⁹ requirit: ⁊ sufficit vnā partē cē cōtingētē: alterā aut nō impossibilē nec cidez icompossibilē: vt tu curris ⁊ tu es hō: vel ds ē ⁊ tu curris.

Disiūctiua ē illa ī q̄ cōiungūt plures cathegorice p notā disiūctois vt tu es hō ⁊ tu es asinus.

Propositionū disiunctiuarū alia affirmatiua alia negatiua.

Disiunctiua affirmatiua ē illa ī q̄ affirmat nota disiunctionis vt patuit. Negatiua vero ē illa ī qua nota disiunctiōis negat: vt nō tu es hō vel tu es capra. et hec semp pbat p affirmatiuam: nec esset negatiua nisi pponeretur negatio: vt tu no es asin⁹ vel tu non es capra. Affirmatiua ē q: nulla illarū negationū trāsit in notā disiunctionis.

Ad veritatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnā ptē esse verā: vt tu es homo vl tu es asinus. Et ad falsitatem ei⁹ requritur quālz ptez esse falsam: vt tu curris vl nullus baculus stat i baculo.

Ad possibilitatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partē esse possibilez: vt homo ē asin⁹ vel antirps est. Sed ad impossibilitatē ei⁹ requirit quālz partē esse i possibilē vt homo est asinus vel nullus deus est.

Ad necessitatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partem cē necessariaz vel inuicem ꝓtradicti. Exemplum primi vt deus est vel sortes mouet. Exempluz secūdi vt tu es vel tu non es. Et ad contingentiā eiusdem requirit quālz ptem esse contingentem: ⁊ nullam alteri repugnare: nec etiam cōtradictoria illarū: vt antirps ē alb⁹ vel ipse currit. Ponit tertia particula: q: hec disiunctiua ē necessaria tu non es homo vel tu es aial: ⁊ tm̄ nulla pars alteri repugnat ⁊ q̄libet ē contigēs sz hoc iō q: cōtradictoria ptuz repugnāt vz tu es homo: ⁊ tu nō es aial. vel dicat ⁊ melius q ad necessitatē disiunctiue requritur ⁊ sufficit copulatiuam factam de ptib⁹ cōtradictorijs esse impossibilem. Et ad cōtingentiam q copulatiua facta de ptibus oppositis sit contingēs. hec. n. est necessaria tu nō curris vel tu moueris: q: hec copulatiua est impossibilis: tu curris ⁊ tu non moueris. Et hec est cōtigēs tu curris vel tu no moueris: q: hec copulatiua ē contigens tu nō curris ⁊ tu moueris fm regulas datas de copulatiuis. Segt capitulū de predicabilib⁹.

Predicabile duplr sumit: videlz cōiter ⁊ proprie. Predicabile cōmuniter sumptū est termin⁹ apt⁹ natus de aliquo predicari: ⁊ ficta termin⁹ communis q̄z singularis tam cōplex q̄z icomplexus dr predicabile. Sed proprie sic sumēdo diffinit. Predicabile est terminus vniuocus aptus nat⁹ de pluribus pdicari: ⁊ sic nullus termin⁹ singularis nec trāscēdens aut cōpositus dr predicabile seu vniuersale qd idez est: q: nullus tali s ē termin⁹ vniuocus.

Vñ termin⁹ vniuocus ē termin⁹ simplex plura significās fm vnicā rōnem sicut li hō qd significat sortem ⁊ platonem ⁊ oia sua significata fm hāc rōnē aial rōnale. Per hoc qd dr termin⁹ simplex excludūtur termini cōpositi sed significans plura excludit terminū singularē ⁊ vnica rōne excludit terminū trāscēdentē: vide licet ens aliquid ⁊ huiusmodi.

Terminus equiuocus ē termin⁹ simplex plura significans fm diuersas rōes sicut li canis q significat canē latrabilem sidus celeste ⁊ piscē marinū ⁊ hoc diuersis rōnibus.

Predicabile scdo mō sumptū dividit

in qnqz vlia: vz gen⁹ spēs drīaz ppriuz ⁊ accīs. Ben⁹ g⁹ est termin⁹ vniuoc⁹ pdicabilis ī quid de plurib⁹ differētib⁹ spē: vt aīal predicat de hoīe ⁊ de asino q drīt specie i eo qd qz. ad iterrogationē fac tā p qd ē hō vel asin⁹ rīde q est aīal.

Ben⁹ diuidit: nā quoddā ē gen⁹ gnālissimum: ⁊ quoddā genus subalternum

Ben⁹ gnālissimum ē t min⁹ q sic ē gen⁹: qd nō pōt eē spēs vt suba. Benus subalternū ē t min⁹ q sic ē gen⁹ qd pōt eē spēs vt aīal: ē enī gen⁹ respcū hoīs: spēs vo respcū corporis. Spēs ē termin⁹ vniuoc⁹ nō suppm⁹ pdicabilis ī qd d plurib⁹: vt lī hō predicat de sorte ⁊ platone: i eo qd qd: qz ad iterrogationē fcām p qd ē sortes vel plato rīdet q ē hō. Spēs diuidit qz quedā ē spālissima: ⁊ q̄dā subalterna.

Spēs subalterna ē t min⁹ q cū sit spēs potest eē gen⁹ vt ⁊ aīal.

Spēs specialissima ē termin⁹ q cuz sit spēs nō pōt eē gen⁹ vt hō vel aliter

Spēs specialissima ē termin⁹ vniuocus predicabilis ī qd de plurib⁹ drītibus nūero solū: ⁊ notāter dr solū: qz lī aīal nō ē spēs specialissima: ⁊ tm est t us vniuocus predicabilis ī qd de plurib⁹ drītib⁹ numero qz d sorte ⁊ platone sz nō solū de differētib⁹ numero: qz ēt de drītib⁹ specie: vt de hoīe ⁊ leone.

Differētia ē termin⁹ vniuocus predicabilis d plurib⁹ in qle eēntiale: vt rōnale qd predicat de sorte ⁊ platone i eo qd q̄ le: qz ad iterrogationē fcāz p qualis ē sortes rīdet qd est rōnalis.

Propriū ē terminus vniuoc⁹ pdicabilis de plurib⁹: i eo qd q̄le accītale puertibiliter vt risibile qd predicat de sorte ⁊ platone: i eo qd q̄le: qz ad intrōgationē facta p q̄lis ē sor. vel plato cōueniēt rīdet q risibilis ⁊ tota rō grē sic pdicat d illis ē qz ē, ppria passio illi⁹ termini hō cū q⁹ conuertit. Accīs ē t us vniuoc⁹ pdicabilis de plurib⁹ i eo qd q̄le accītale nō puertibilr sicut li albū: qd predicat d hoīe: in eo qd q̄le accītale: qz ad iterrogationē factaz p q̄lis est hō vel asin⁹ pōt pueniēt rīderi qd alb⁹: ⁊ hō nō puertibilr. Qz nō puertit li albū cū aliquo illoz.

Sufficiētia pdicabiliū hr tsto mō q oē vle aut ē pdicabile eēntialr aut accītalr.

Si eēntialr aut i qd aut i q̄le. Si i q̄le illud ē dria. Si i qd aut de plurib⁹ drītib⁹ spē: ⁊ illud ē gen⁹: aut de plurib⁹ drītib⁹ numero solū: ⁊ illud ē spēs. Si vo est pdicabile accītaliter. Aut g⁹ in q̄le accidētale cōuertibilr: ⁊ illud ē ppriū. Vel i q̄le accītale nō puertibilit: ⁊ illud ē accīs Ex predcis pōt cōuici q̄ sit pdicatio directa vel idirecta eēntialis vel accītalis.

Predicatio directa ē illa i q̄ supius pdicat de suo iferiori: vt hō ē aīal. Predicatio idirecta est illa in q̄ iferi predicat de suo supiori: vt aīal ē hō. Predicatio eēntialis ē illa i qua supi pdicat de iferiori vel ecōuerso: fm q dcm ē vel dria d aliquo illoz. Sz pdicatio accītalis ē illa i qua ppriū vel accīs pdicatur de genere spē ⁊ dria: vel suo idiuiduo aut ecōuerso Ex^m primi vt hō ē risibilis: vel aīal ē albū. Ex^m scdi vt risibile ē homo albū ē al. Et cōsilr de dria ⁊ idiuiduo dicat: vl me li⁹ dicatur q pdicatio eēntialis ē pdicatō termiōz ciusdē pdicamenti: vt hō ē aīal.

Predicatio aūt accītalis ē predicatio termiōz diuersoz predicamentoz: vt hō ē alb⁹. Termin⁹ supior ad reliquuz dr eē ille q cōtinet illū ⁊ nō ecōuerso: sic li aīal respcū isti⁹ tini hō qz significat qcqd ille ⁊ cū h⁹ aliqd vltra. Terminus iferior ad reliquū dr eē ille q cōtinet ab eo: ⁊ nō econuerso: vt lī sor. respectu istius termini homo.

Substantia

Corporea	Incorporea
Corpus.	
Aniatum	Inaiatum
Corpus animatum	
Sensibile	Insensibile
Animal	
Rationale	Irrationale
Animal rationale	
Mortalis	Immortalis
Homo	
Sortes	Plato.

Predicamētum ē coordinatio plurium terminorꝝ ꝓm sub et supra. Et diuidit i decē predicamenta. Quorū primum ē predicamentum substantie cuius generalissimum ē hic terminus substantia sub quo ponit hic termin⁹ corpus: sub corpore corpus: aiatum sub corpore animato animal sub aiali spēs specialissima homo vel asinus: ⁊ sub istis sua idiuidua sor. ⁊ plato: brunellus ⁊ fauellus.

Scōm predicamētum ē predicamentum quātitatis. Cui⁹ generalissimum est quātitas sub quo sunt duo genera subalterna: quorꝝ nullus ē superius ad qliquū videlicet cōtinuum ⁊ discretum. Primi generis iste sunt spēs linea superficies corpus tps ⁊ locus: q̄rꝝ hec sunt idiuidua ḡ linea hec superficies: hoc corpus: hoc tēpus: hic locus. Scōi generis infinite st spēs. s. binari⁹ trinari⁹ q̄ternarius ⁊c. in diuidua vero st hic binari⁹ ḡ triarius ⁊c.

Tertium p̄dicamētū ē predicamentuz qualitatis cui⁹ gēralissimuz ē qualitas sub quo sunt quatuor genera subalterna: nō st hītia ꝓm sub ⁊ supra. Primum ē hit⁹ vel dispositio. Scōm ē naturalis potētia vel ipotentia. Tertiū ē passio vel passibilis qualitas. Quartū ē forma vel circa aliquid cōstās figura. Primi generis spēs sunt grāmatica logica ⁊ rhetorica: q̄rū idiuidua st ḡ grāmatica ḡ logica ḡ rhetorica. Scōi generis spēs st durum ⁊ molle: q̄rꝝ idiuidua sunt hoꝰ duꝝ hoꝰ molle

Tertij generis spēs st dulcedo: amaritudo: albū nigrū: calidū ⁊ frigidū: hūmidū ⁊ siccū: q̄rꝝ idiuidua st ḡ dulcedo: hec amaritudo: hoꝰ albū: hoꝰ nigrū: ⁊ hi⁹.

Quarti generis spēs st circulus triangulus q̄drāgulus ⁊ hi⁹: q̄rꝝ idiuidua sūt hic circulus: ḡ triāgulus: ḡ quadrāgulus

4ᵐ predicamētū ē predicamētū relationis. Cui⁹ generalissimū ē relatio vel ad aliqd sub quo st tria genera subalterna nō se hītia ꝓm ⁊ supra. Primum ē equiparatio. Scōm ē suppositio. Tertium est suppositio. Primū generis spēs st vicinꝰ equale ⁊ filr q̄rꝝ idiuidua st: hic vicinus: hoꝰ eq̄le: ⁊ hoꝰ filr. Scōi generis spēs sunt pr dñs: ⁊ magister: quorꝝ idiuidua st: ḡ pater: ḡ dñs: ⁊ hic magister.

Tertij generis spēs sūt: fili⁹: fu⁹ ⁊ discipulus: q̄rꝝ indiuidua sunt: ḡ filu⁹: ḡ seruus: ḡ discipulus.

Quitū predicamētū ē predicamētum actōis: cui⁹ genera subalterna st sex: quorū nullus ē supi⁹ ad reliquum: videlicet generare: corrūpe: augere: diminuere: alterare: ⁊ ꝓm locum mouere. Primi ⁊ scōi generis spēs sunt: generare hoiem: ⁊ corrūpe equum: q̄rꝝ indiuidua st sic: generare hoiem: sic corrumpere equum.

Tertij ⁊ quarti generis spēs st: augere i longū: diminuer ī latū: quorꝝ idiuidua sunt: sic augere in lōgū: sic diminuē ī latū

Quinti generis spēs sunt calefacere ⁊ frigefacere: q̄rꝝ idiuidua sunt: sic calefacere: sic frigefacere. Sexti generis spēs sūt mouere sursum: mouere deorsum: q̄rū indiuidua sunt: sic mouere sursum sic mouere deorsum.

Primi ⁊ scōi generis spēs sunt hoiez generari equū corrūpi: quorū indiuidua sunt istū hoiem generari: istum equū corrūpi. Tertij ⁊ quarti generis spēs sūt: augeri in longū: diminui in latum. quorꝝ indiuidua st: sic augeri in longū: sic diminui ī latum. Quinti generis spēs sunt calefieri ⁊ frigefieri: q̄rꝝ indiuidua sūt: sic calefieri: sic frigefieri. Sexti generis spēs sunt moueri sursum: moueri deorsum: q̄rꝝ indiuidua sunt: sic moueri sursū sic moueri deorsum. Septimū predicamentū ē predicamētū vbi: cui⁹ generalissimū ē vbi sub quo sunt hec genera subalterna i loco i spacio: quorum spēs sunt in domo: i platea: sub qb⁹ st idiuidua i hac domo: i hac platea: ḡ vel ibi. 8ᵃ predicamētū ē predicamētum qū cui⁹ generalissimū ē qū sub qo sunt gēra subalterna: videlicet in tpe in cuo i ēnitate: quorꝝ spēs st heri hodie cras ⁊ indiuidua: vt tūc vl in illo die: vel in illo instāti.

Nonum predicamētuz est predicamē tum sit cuius generalissimum ē situs vel positio sub q° sunt spēs: vz stare: iacere: sedē: q̄z indiuidua si sic stare sic sedeā sic iacere. Decimum p̄dicamētū ē predicamētum hit cuius generalissimū ē habitus sub quo sunt spēs ānulus ⁊ corona armatuz ē: calciatū ē: q̄rum idiuidua sunt h ānulus hec corona: sic armatū ē: sic calciatū ē. Iuxta p̄dcā ē notādū q̄ i quocūqz p̄dicamēto ponit cōcretū: i eodē ponit suum abstractum ⁊ ecōuerso. Ita q̄ i eodē p̄dicamēto ponit hō i quo hūanitas: ⁊ i eodē albedo i q° albū ⁊ ecōuerso ⁊c.

Illogisimus ē oīo i q̄ gbusdā positis: ⁊ cōcessis necesse ē aliō euenire p ea q̄ posita sunt ⁊ cōcessa: vt oīs hō currit sor. ē hō: g° sor. currit. Et sciēdū ē p° q̄ oīs silogisim cōstat ex trib tīminis. s. maiori extremitate minori extremitate ⁊ medio tīmino. Ñ medi ter min ē ille q bis sumit añ cōclusionē: ⁊ ñ ingredit cōclusionē: vt hō. Maior extremitas ē i tīminus q̄ sumit i maiori, ppē cū medio termino vt currēs. Minor extremitas ē i termin q̄ sumit in minori, p̄ pōne cū medio terio vt sor. 2° ē notandū q̄ figura ē dūita dispō tīmior q̄ dispō tripl̄r fit. Mā aut illō q° subijcit i pria, p̄ pōne p̄dicat i 2ª: ⁊ sic resultat pria figura aut idē predicat vtrobiqz: ⁊ sic ordiat secūda figura: vl idē subijcit i vtraqz: ⁊ sic hī tertia figura. Exm pc fic: vt oē aial est suba: oīs hō ē aial: g° oīs hō ē suba. Exm secūde figure: vt nullus lapis ē hō oē risibile ē hō: g° nullū risibile ē lapis. Exm 3ª figure oīs homo ē aial oīs hō ē rōnalis. g° quoddam rōale ē aial. Ñ versus sub p̄ prima. bis pre secda. tertia bis sub.

3° ē notandū q̄ quedā ē cōclusio directa ⁊ q̄dam indirecta. Conclusio directa ē illa i qua maior extremitas p̄dicat d̄ minori in cōclusiōe. exēpla data sunt. Cōclusio indirecta ē illa i q̄ minor extremitas p̄dicat de maiori i cōclusione: vt oīs hō ē aial sor. ē hō: g° aliqd̄ aial ē sor. 4° est notandū q̄ omniū istarū figurarū si decē ⁊ nouē mōi gb silogizat i illis quoz nouem pertinet ad primā figurā q̄tuor ad secdaz ⁊ sex ad tertiā ⁊ iscrūtur i istis versib. Barbara Celarēt Darij Ferio Baraliptō Celātes dabitis fapesmo frisesomoz. Cesare Camestres festino barocho. Darapti Felaptō Disamis Datisi bocardo ferison. Et hi oēs cōcludūt directe pter. 5. vltimos prime figure. In his mōis ponūtur q̄tuor lre vocalis. s. a. e. i. o. pria significat vlez affirmatiuā. secda vlez negatiuā. tria pticularē idefinitā aut singularē affirmatiuaz q̄rta pticularē idefinitā vel singularē negatiuā: Fm g° sitū istarū lrarū i mōdz construi silogisim: q̄z g° i barbara ter ponit a: iō quelz, ppō i modo illo erit vlis affirmatiua. Et q̄z iceleruit p° ponit e ⁊ 2ª a: ⁊ iterq̄z 3° e: iō illi modi pria, ppō. ⁊ tertia erit vlis negatiua. secda vero vlis affirmatiua. Si g° q̄rat barbara ex qb cōstat: dicat q̄ ex duab vlib affirmatis vlez affirmatiuā directe cōcludētib. Celarēt vero ex vli negatiua ⁊ vli affirmatiua vlez negatiuā directe cōcludētib: ⁊ ita de singulis dicat. 5° est notādū q̄ p̄ic q̄tuor dictiones primi versus icipūt ab his consonātibus. b. c. d. f. ⁊ fil'r omnes dictōes sequētes: ⁊ per h° intelligit q̄ oēs modi inchoantes. a. b. dñt reduci ad pri p: ⁊ omnes modi ichoantes. a. c. ad fm: ⁊ p d ad 3m: ⁊ p f ad 4m. Ite vbicūqz ponit s in his dictionibus denotat q̄ ppō ielecta p vocalē imediate precedētē dz p̄uerti simpl'r. ⁊ p p dz cōuerti p accās: ⁊ p. m q̄ fiat trāspositio in premissis: ita q̄ maior fiat minor ⁊ econuerso: ⁊ per. c. quod reducatur per impossibile. Exemplum trium primorum habetur reducendo sapesmo ad ferio: vt omnis homo est animal: nullus lapis est homo: ergo quoddam animal nō est lapis. Dicat ergo sic nullus homo est lapis: quoddaz animal est homo: ergo quoddam animal non est lapis. Ista reductio hētur conuertendo maiorem primi fil'i per accidens ⁊ minorem simpl'r quib conuersionibus factis trāsponātur p̄misse ⁊ ita de alijs dicatur. Qual'r aūt mod in q° pōit. c. reducat p impo ostendit. Mā istis mōis solum mō iscrit. c. vz i barocho ⁊ in bocardo:

Ideo solum isti modi reducuntur ad

barbara per impossibile. Exemplum pri
mi ois homo est animal aliquis lapis nō
est animal: ergo aliquis lapis nō ē homo
reducitur nāq; ad barbara p impossibi/
le sumendo contradictoriū cōclusiōis cuz
maiori ⁊ iferendo oppositū minoris: vt
omnis homo est animal omnis lapis est
homo: ergo ois lapis ē aīal. Exēpluz se
cūdi modi: vt quidam homo non ē lapis
ois homo est aīal. ergo quoddaz animal
non ē lapis. Reducitur nāq; ad barba/
ra sumēdo contradictoriū conclusionis
cum minori ⁊ iferendo oppositū alterius
premisse. s. maioris: vt omne animal est
lapis: ois homo est aīal. ergo omnis ho
mo ē lapis. Vnde versus. Simplr ver
ti vult. s. p. vero per acci. m. vult trāspōi
c. vero per impossibile duci. Ex predcis
sequitur q̄ nullus sillogisinus constat ex
omnibus particularib⁹ nec ex omnibus
negatiuis. Et si altera premissarū fuerit
particularis vel negatiua: ⁊ cōclusio sil/
erit particularis vel negatiua. Et hec de
silogismis dicta sufficiant.

Oppositio ē acceptio ĩmi i ppōe
p aliq⁹ vel p aliqb⁹. Exempluz
primi tu es. Exemplum sēdi ego
⁊ tu sumus. In prima supponit solum p
aliquo: i sēda p aliquibus. Et notāter dr
in ppositōe q: extra ppōnē nō supponit
termin⁹ licet tñ significet: vñ li homo ita
significat extra ppōnē sicut itra. Munq;
tñ supponit nisi existat pars ppōnis. sup
positio diuiditur qm̄ aliqua ē suppositio
materialis: ⁊ aliq̄ ē suppositio psonalis.

Suppositio materialis ē acceptio ĩmi
ni i ppōne p suo materiali significato: vt
homo est nomē. pz q̄ li homo nō suppo/
nit nisi p se vel p sibi cōsimili q̄ sunt signi
ficata materialia istⁱ termini hō. Sup
positio personalis ē acceptio termini i p
positione p suo sōzā li significato: vt hō ē
aīal: pz q̄ li homo suppo nit pro sor. vl p
plato ne q̄ sē significata formalia istⁱ ĩmi
ni hō. Ad euidētiā aūt istarū diffinitio
nū ē notādū q̄ dzia ē iter significatū sōzā
le ⁊ māle alicui⁹ termini. Mā significatū
formale alicui⁹ termini ē illō qd i ĩminus
significat: ⁊ d̄ codē ac p codē ē Vificabil
affirmatiue siñ additamēto signi mātiali
tatis sic sor. vel plato ē significatū forma
le istⁱ ĩmini hō: q: d̄ sor. ⁊ platone verifi
cat affirmatiue: li homo sine additamēto
signi mātialitatis q: q̄lz istarū ē Va sor. ē
homo: ⁊ plato ē homo. Sz significatū
māle alicui⁹ ĩmini ē illud qd̄ iste ĩmin⁹ si
gnificat p q⁰ nō ē Vificabilis affirmatiue
Sed significatū mātiale alicui⁹ ĩmini
ē illō qd̄ ille ĩmin⁹ significat p q⁰ nō ē ve
rificabilis affirmatiue sine additamēto si
gni mātialitatis: sicut ille termin⁹ hō: ⁊ q
lz sibi ꝓ sil'is ē significatū ciusdē ĩmini hō
mātiale: q: seipsū significat ⁊ quēlz sibi ꝓ
silez: tñ p nullo tali ē Vificabilis sine ad
ditamēto signi mātialitatis: q: hec ē fal/
sa: ille ĩmin⁹ hō ē hō: sz hec ē vera. ille ĩmin⁹
hō ē li hō. Vel dicāt ⁊ breui⁹ q̄ signifi
catū formale alicui⁹ ĩmi ē illud de cui⁹ p/
noie demōstrāte Vificabilis ē talis ĩmus
affirmatiue sine additamto signi mātiali
tatis: vt sor. ē significatū formale i⁹ ĩ hō
q: hec ē vera h⁰ ē hō demonstrādo sor.

Sz significatū mātiale alicuius termi
ni ē illud de cuius ꝓnoie demōstrāte nō
ē talis ĩmin⁹ verificabilis affirmatiue: nisi
mediāte signo materialitatis: sicut iste ter
min⁹ homo ē significatū materiale cius/
dē: q: hec nō ē Va: hoc est hō demōstran
do illū terminū homo: sed hec bñ ē vera
hoc est li homo demōstrādo eūdem. Ex
quib⁹ segt p⁰ q: quilz termin⁹ q nō ē de se
ipso verificabilis nisi mediante signo ma
terialitatis hz duplex significatū videlicz
materiale ⁊ formale: sicut illi termini ho
mo aīal lapis lignū ⁊ huiusmodi: signifi
cat eni li homo sor. formaliter ⁊ seipz aut
sibi cōsimilem materialiter. 2⁰ sequit q̄ q
libet termin⁹ q ē de seipso verificabilis
siñ tali signo hr vnum solum sig⁰ificatuz
⁊ illud ē formale ⁊ formalit significat sic
isti termini ens aliqd nomē termin⁹ ⁊ hu
iusmodi. Nam sicut iª est vera ens ē ens
ita iª li ēs ē ēs. Et sic iª ē Va nomē nom
ita iª li nomē ēnom. 3⁰ segt q̄ sicut aliqs
ĩ⁹ prie itentōis vel ipōis hz significatū
formale solūmō ⁊ aliqs mātiale ⁊ forma/
le ita aliqs ĩmin⁹ sēde itētionis vel ipōis
hz significatū formale solūmodo ⁊ aliqs

vtrũq3. prima ps est oñsa qm̃ taz li hõ q3 li ens ē tus prie itētois vel ipois: ⁊ tamē li hõ dr̃ vtrũq3 significatũ: ⁊ li ens forma le solũmõ. scda ps, pbat̃. Mã li nomē ⁊ li, ppõ st̃ tini 2c intētionis vel ipõnis: ⁊ li nomē hz significatũ formale solũmõ: qz h ē vera li nomē ē nomē. ⁊ li, ppõ hz vtrũ/ qz: qz hec nõ ē vera li, ppõ est, ppõ: sz bñ q̃lz ista ⁊ ppõ affirmatiua ē, ppõ: ppõ ne gatiua ē, ppõ. Sil'r 1c tin9 silogisin9 habz vtrũq3 significatũ qz h nõ ē vera li silogis m9 est silogisin9: sz bñ quelz istarũ. a. ē si logisin9: ⁊. b. ē silogisin9: dato q9 a sit si/ logisin9 prie si': ⁊. b. 2c. 4o sequ q9 sic̄ aliqs termin9 p intentois vel ipõnis pōt supponere materialiter ⁊ aliqs personali ter ita aliqs termin9 scdm intentois vel ipõ nis pōt supponē personalit: ⁊ aliqs mate rialit. pria ps ē oñsa ⁊ scda, pbat̃. Mã di/ cēdo nomē ē termin9: li nomē supponit psonaliter qz, p suo formali significato: ⁊ ita dicēdo, ppõ vel silogisinus ē oro: sz di cēdo, ppõ ē tus simpler silogisin9 ē noñ tã, ppõ q3 li silogisin9 supponit matialitē, p suo materiali significato ⁊c.

Tāũt cognoscat̃ qm̃ tini materia liter supponũt ⁊ qm̃ psonalit spã/ les r 1c declarãtur: q̃z pria est ista. Omis tus solũ hñs significatũ formale est solũmõ psonalit suppoibilis: pz qz tal nũ q3 suppoit nisi pro suo formali significato Vbi gra. de tinis p intētois vel ipois: vt ens aliqd ⁊ hi9. Ex m de tis 2c intētois vl ipois: vt tus nomē ⁊ hi9. Scda regula ē ista. Omis tus vtrũq3 hñs significatũ si si bi addit̃ sig m materialitatis i, ppõne solũ mõ materialiter supponit: pz qz ñ suppo nũ nisi, p suo materiali significato rõe si/ gni materialitatis. Ex m de teris p intēn tois vel ipoñis: vt li hõ ē li hõ li aial ē li aial: tã li hõ q3 li aial stat materialiter.

Ex m de tis 2c intētois vel ipois vt li ē, p/ põ ē li, ppõ li silogisin9 ē li silogisin9: taz li ppõ q3 li silogisin9 supponit materialiter qz pro suo materiali significato. Signa materialitatis st̃ ista li iste termin9: ista, p põ ista oro: ⁊ hi9: sz potissim ē ista vox li. Tertia regula ē ista. Quiuscũq3, ppõnis extrema sũt tini p intētois vel ipois qb9 ñ addit̃ signũ materialitatis tã subiectum q3 predicatũ supponit psonalit: vt hõ ē al' soz. currit. Et notãter dr̃ si ñ addit̃ signũ materialitatis qz addito illo supponeret ibi termin9 materialiter p scdaz regulam

Quarta regula ē ista. Quiuscũq3, ppõ nis extrēa sũt tini 2c intētois vel ipois: q9 rũ subiectũ hz solũ significatũ formale ⁊ p dicatũ vtrũq3: tã subiectũ q3 pdicatuz sup ponit psonalit si predicato nõ addit̃ sig m materialitatis. ver. gra: signũ ē, ppõ ter minus ē silogisin9. Quita 1a ē ista. Si extrēa sunt termini 2c intētois vel ipois ⁊ subiectũ hēat vtrũq3 significatũ pdicatũ Vo sil' vtrũq3 vel solũ formale nõ dat̃ re gula generalis: qm̃ interdũ suppoit quelz illo ⁊ psonaliter interdũ alter materialiter verbi gratia: dicēdo, ppõ ē oro ambo ex trema hñt vtrũq3 significatum: ⁊ ambo personaliter supponũt. Itez si dr̃ propositio ē signũ subiectum hz vtrũq3 significatum ⁊ predicatum solum vnum. s. forma le ⁊ vtrũq3 personaliter supponit. Sed si dr̃ propo ē nomē: subiectum hz vtrũq3 si gnificatũ ⁊ predicatum solum formale: ⁊ tñ subiectũ supponit materialiter: qz alit̃ nõ foret, ppõ vera. Item si dr̃ propo ē ter min9 incomplexus vtrũq3 extremum hz vtrũq3 significatũ: ⁊ tñ subiectum suppo nit materialiter: qz, ppõ ēt̃ falsa. Sexta regula ē ista. Quiuscũq3, ppois predicatũ ē termin9 prime itētois vel ipois ⁊ subiectum 2c deducto impedimento signi mate rialitatis: tam subiectum q3 pdicatuz sup ponit psonaliter: vt spēs ē hõ. Aliqd' ge n9 est aial. Septima regula ē ista. Quius cũq3, ppois subiectum ē termin9 p intētõ nis vel ipõnis nõ significans formaliter se ⁊ predicatũ 2c deducto impedimẽto si/ gni limitãtis subiectum supponit materi aliter ⁊ predicatum personaliter: vt hõ ē nomē petrus ē noiatui casus. Et notan ter dr̃ nõ significãs formaliter se: qz si ter minus aliquis significaret se formaliter. personaliter supponeret p primam regu lam: vt ens est tin9 trãscēdēs. itē dr̃ sine i pedimento signi limitãtis: qz sig vl'c vl' pticulare ciusdē generis limitat ad sup/ põnē psonalē: vt aliqs hõ ē spēs vel nul

lum aīal est genus: tam li homo q̄z li animal stat personaliter propter limitatōnē signi. Ex quo sequit q̄ subalterna illius homo ē spēs nō est illa oīs homo ē spēs nec pticularis ē illa aliqs homo ē spēs: sz i ª aliqd homo ē spēs: nec singularis eius ē aliqua istarū: iste homo ē spēs: ista homo ē spēs: sed ista hō hº hō ē spēs. Jtez ꝑdictoriū iº hō ē spēs: nō ē illud nihil q̄ ē homo ē spēs: aut nullus hō est spēs: quātūc duo cōtradictoria foret simul vera: sz istud nullū hō ē spēs nec subꝑriū eiº ē aliqs hō nō ē spēs seu aliqd qd ē homo nō est spēs: sed istud aliquod homo nō ē species. Rō aūt quare alique istarū situant i figura ⁊ alique nō: ē q: i aliquibº seruat eadē suppositio ⁊ i aliquibus non. vnde oēs ppositiones crites i figura debēt habere ꝑsilem gnalem suppōnē. Et si dicitur q: suppositio materialis sp regrit signa neutri generis dr q̄ iō q: omnis terminus matialiter supponēs ē neutri generis ⁊ indeclinabile nomē ꝓm grammaticos. Ex vltima ⁊ penultima regulis sequitur q̄ ista non est bona conuersio homo est spēs spēs ē hō: q: li hō in pª supponit matialiter: ⁊ in 2ª personalr: sz sic cōuertit simplr spēs ē li homo: nec ista ē bona ꝑuersio p accīs nullū nomē ē hō: gº hō nō ē nomē: sz sequtur igr aliqd qd est homo nō est nomen

Materialis suppositio plures cōtinet diuisiones q̄z prima est ista. Suppōnū materialiū alia discreta: alia cōis. Suppō materialis discreta ē acceptio termini materialiter supponētis eū, pnoīe demōstratiuo: vt hº hō est spēs iste terminº aīal ē genus. Suppō materialis cōis ē acceptio termini materialiter supponētis sine, pnoīe dēmōstratio: vt hō ē noiatiui cāus: petrº est nomē, ppriū: vñ li petrº psonalr sumptū ē terminº discretus: ⁊ nomē, ppriū: sz materialiter ē ēinº cōis ꝑdicabilis de pluribus: videlicet de isto termino petrus i mēte ⁊ de isto iscripto: ⁊ de isto i voce. Similiter dicendo tu est, pnomē demōstratiuum subiectū hº nō ē pronomē: sed nomī ideclinabiliter sumptū bñs silr plura suppōsita. 2ª diuisio ē ista. Suppōnū materialiū cōiū alia determinata alia cōfusa. Suppō mālis determiata ē acceptō termini mālter supponētis: sub quo contingit descendere ad omnia eius supposita disiunctiue: vt homo est terminus communis: ⁊ isti sunt omnes termini homo: ergo hoc homo ē terminus communis: vel hoc homo est terminus communis: ⁊ sic de singulis.

Ex quo sequitur q̄ ista propositio est vera homo non est nominatiui casus: sicut ista homo est nominatiui casus: quia sunt due indefinite subcontrarie in quarum prima verificatur subiectum ꝑ isto termino homo qui est datiui vel accusatiui casus vel materialiter sumpto: ⁊ i alia pro simili qui est nominatiui casus. Et ita conceditur q̄ amo est verbū ⁊ q̄ amo non est verbum: legens est participium ⁊ legens non est participium: tu est pronomen demonstratiuum: ⁊ tu non ē pronomen demonstratiuum: nec sunt iste cōtradictorie sed subcontrarie: ideo non cōcedo q̄ amo est verbum: ⁊ nullum amo est verbum: tu est pronomen: ⁊ nullum tu est pronomen quia contradictorie.

Suppositio materialis confusa est acceptio termini materialiter communiter supponentis sub quo non contingit descendere ad omnia sua supposita disiunctiue: vt tantum homo est nomen: ⁊ isti sunt omnes termini: homo ergo tantum hoc homo est nomen: vel hoc homo est nomen vel sic de singulis in casu antecedens est verum ⁊ consequens est falsum

Tertia diuisio est ista. Suppositionum materialium confusarum: quedam est confusa tantum: ⁊ quedam confusa distributiua. Quarta diuisio est ista suppositionum materialium confusarum tātum: quedam est mobilis: ⁊ quedam immobilis. Suppositio materialis confusa tantum mobilis est acceptio termini materialiter supponentis: sub quo contingit descendere ad omnia sua supposita disiunctiui: vt tantum homo est nomen: ⁊ hec sunt omnia li homo: ergo tantum hoc homo vel hoc homo: ⁊ sic de singulis est nomen.

Suppō materialis cōfusa tātū ĩmobil' ē acceptio termi materialiter cōiter sup/ ponentis sub q° nō cōtingit descēdere: ſz ſi cōtingeret descendere' disiunctim: vt neccio hō est ſpēs li hō ſtat cōfuse tantuz ĩmobiliter qz nō licet descendere. vñ nō sequit' neccio hō ē spēs: ⁊ isti sūt oēs ĩmi ni hō: g° neccio h° hō vl'h° hō ⁊ sic d' fin gulis ē spēs. aſſs. n. ē vez ⁊ ꝓseqns fal sū: tm̃ ſi ꝓtingeret descēdere descendere' nō dicto. 5ª dio est ista. suppositionuz materialiū distributiuaz quedā ē mobil' ⁊ quedam ĩmobilis. Suppositio materi alis distributiua mobilis ē acceptio ter/ mini materialiter supponētis sub q° con tingit descēdere ad oia sua supposita co/ pule: vt oē hō ē termin⁹ ⁊ isti sunt omnes termini homo: ergo h° hō est termin⁹: ⁊ hoc homo ē termin⁹ ⁊ sic de singulis.

Suppositio mat̃ialis distributiua ĩmo bilis ē acceptio ĩmi mat̃ial'r coiter suppo nētis sub q° nō ꝓtingit descēdē: ſz ſi ꝓtin geret descēdere' copulatiue vt necessario oē homo ē spēs: li hō stat mat̃ialit' distri/ butiue ĩmobil'r: qz nō lz descēdere cū ñ se q̃t' necessario: oē hō est spēs: ⁊ isti ſt oēs termini hō: g° necessario h° hō est spēs ⁊ necessario h° hō ē spēs: ⁊ sic de singulis aſſicedens enizē verū ⁊ ꝓñs falsū. Vez tm̃ ſi cōtigēt descēdē descendere' illo mō pp̄ ꝓdcā ē notādū q̃ ista cōiūctio ⁊ aliqñ tenet' copulati: ⁊ aliqñ copulatie tenet': co pulati qñ copulat termios vt ſor. ⁊ plato currūt: tenet' copulatie qñ ꝓiūgit ꝓpōes: vt ſor. currit ⁊ plato mouet'. Cōſil'r nota disiūctōis aliqñ tenet' disiuncti aliqñ dis/ iūctiue tenet' disiūcti qñ disiūgit ĩmios: vt ſor. vel plato currit: ⁊ tenet' disiūctiue qñ disiungit ꝓpositōes: vt deus est vel ho/ mo est asinus.

Ꝑ nsequ'nt' sequ' disiōes ponē sup pōnis pſonalis mat̃iā ꝓcedētes

Quaz pria est ista. suppōnum pſonaliū alia discreta: alia cōis. Suppō pſonalis discreta ē acceptio ĩmini singu laris vel cōis cū, pnoie demōstratio sin/ gularis numeri pſonalit' supponētis: vt ſor. currit: ille homo disputat. Ex ista diffinitōe sequ' ista regula q̃ oīs ĩmin⁹ di scretus vel communis cum pronomine demonstratiuo singularis numeri exñs pars propositionis discrete supponit si/ ue precesserit signum distributiuum siue non vnde ita stat discrete li tu in ista null⁹ asinus es tu sicut in ista tu es homo.

Suppositio personalis communis est ac ceptio termini cōmunis pſonaliter sup/ ponentis sine pronomine demonstratio singularis numeri: vt homo currit.

Secunda dio est ista: suppōnum per/ sonalium cōium quedam est determina/ ta ⁊ quedā confusa.. Suppositio pſona/ lis determinata est acceptio termini per/ sonaliter supponenti s sub quo contingit descendere ad oia ei⁹ singularia disiun/ ctiue: vt homo currit: ⁊ isti sunt omnes homines. ergo iste homo currit. vel iste homo currit ⁊ sic de singulis. Juxta quam suppositionē fit hec prima regula. Cuiuslibet pticularis vel indefinite subi ectum supponit determiate tam affirma tiue q̃z negatiue: tam in suppositione ma teriali q̃z pſonali. Secūda regula ē ista Ꝑ omnis terminus cōmunis quem nul/ lū signum precedit: nisi signuz pticulare supponit determinate. vñ huius propo sitiōis homo est aial tam subiectū q̃z pre/ dicatū supponit determiate: ⁊ si alicui is/ toz adderetur signū pticulare: nō, ppter hoc impediret' suppositio ista. Suppo sitio est confusa acceptio termini cōmuni ter personal'r supponentis sub quo non cōtingit descendere disiunctiue: vt tātuz homo est risibilis. li homo, stat cōfuse: et nō debet disiunctiue descēdi: vt patebit

Tertia diuisio ē ista. Suppositionū p sonalium cōfusaz: quedā est cōfusa tan/ tum: ⁊ quedam cōfusa distributiua.

Quarta diuisio est ista. Suppōnum per sonaliū cōfusaz tantum quedā est mob l' ⁊ quedam ĩmmobilis. Suppositio per/ sonalis confusa tm̃ mobilis est acceptio termini pſonaliter supponentis sub q° ꝓtigit descendere ad oia sua supposita di siunctim: vt omnis homo est animal: et hec sunt oia animalia. ergo oīs homo ē hoc aial. vel hoc aiual. ⁊ sic de singul'.

Juxta quā suppositionē fit hec prima

regula. Cuiuslibet vlis affirmatiue pre/
dicatū si fuerit ĩminus cōis deducto oi i/
pedimēto stat cōfuse tātū mobilit: vt ois
hō ē aial. li aial stat ꝓfuse tātū mobiliter.
dico si fuerit terminꝰ cōis qz si foret ĩmi/
nꝰ discretꝰ staret discrete ēt dico sine ipe/
dimēto ad excludēdū alia signa: vñ dicē
do ois hō oē aial ē. li aial ē pdicatuz vlis
affirmatie z ĩminꝰ cōis z tñ nō stat cōfu/
se tātū sz distributiue: vt patebit. 2ª rª
Cuiuslibz exclusiue primi ordis cuiꝰ no/
ta exclusiōis nō negat subiectū si fuerit ĩ
minꝰ cōis deducto oi alio ipedimēto stat
cōfuse tātū mobilr: vt tātū hō currit tātū
hō nō currit. vtrobiqz supponit li hō con
fuse tātū mobilr. Suppō psonalis ꝓfusa
tātū ĩmobilis ē acceptio ĩmi psonalr cōit
supponētis sub qº nō cōtingeret descēde
re. sz si cōtingeret descēderet distinctū: vt
neccō hō ē aial. supponit li hō isto mō qz
cū nullo medio segt: gº neccio iᵉ hō vlᵗ iª
hō z sic de singulis est alr: qz aūs ē verꝝ z
ꝑūs flz tñ si cōtingeret descēdere descen
deret iᵉmō. Hunc supponi ānectūt regu
le. pª ē iª. Cuiuslibz cōditioalis affirma
tiue de ĩmis cōibꝰ deducto ipedimēto al
teriꝰ signi qlibet illoꝝ supponit ꝓfuse tā/
tū ĩmobilit: vt si hō ē aial ē. taz li hō qz li
aial stat ꝓfuse tātū ĩmobilit. 2ª rª cuiusli
bet reduplicatiue affirmatie pdicatū si fue
rit capax ꝓfusiōis z nō habuerit aliūde ipe/
dimētū stat ꝓfuse tātū ĩmobilr: vt sor. in/
quātū hō est aial. li aial stat illo mō. 3ª
rª. Cuiuslibet modalis in sensu cōposito
hābitis terminū cōez nō distributū suppo
nit iste ĩminꝰ ꝓfuse tātū ĩmobilr: vt neces
sario hō ē aial. Impossibile ē hoiez non
ēe qz nō lz descēdere vt pz. 5ª dio est
ista. Suppōnū psonalū distributiaꝝ
quedā ē mobilr z qdā ĩmobilr. Suppō p
sonalis distributia mobilis ē acceptio ter
mini psonalit supponētis sub qº cōtingit
descēdere ad oia sua supposita coplie: vt
ois hō currit z isti sunt oēs hoies: gº iste
hō currit z ista hō currit z sic de singulis
qr cōcludit qz li hō stat cōfuse distributie
mobilit. Isti suppōi sūt ānexe iste regle
pª ē ista cuiuslibet ppōis vlis affirmatie
subiectū stat cōfuse distributie mobilr: vt
ois hō currit hō qlibet hō disputat: qōli/
bet aial mouet. tā li hō qz li aial stat distri
butie mobilr. Secda regla. Cuiuslibz
vlis negatie de cōsueto mō loqndi tā sbz
qz pdicatū: si fuerit ĩminꝰ cōis nō ipediꝰ
supponit ꝓfuse distributie mobilr: vt nl
lus hō est asinꝰ: tā li hō qz li asinꝰ stat ꝓfu
se distributie mobilr. Dico ō ꝓsueto mō
loqndi: qz hᵗi vlis negatie. O is hō aial
nō est: nō stat li aial qō est pdicatū distri/
butie: sed ꝓfuse tñ. 3ª regla. Cuiusl
ticlis vel idefinite aut singlis negatiue
de ꝓsueto mō loqndi pdicatū si fuerit ter
minꝰ cōis deducto ipedimēto altius signi
stat ꝓfuse distributie mobilr: vt aliqs hō
nō est asinus: aial nō est lapis: sor. nō est
capra. In his oibꝰ pdicata stant ꝓfuse di
stributie mobilr. Aduenīēte tñ ipedimē
to alteriꝰ signi nō sic starēt. Vñ dicendo
sor. nō est ois hō nō supponit li hō ꝓfuse
distributie: sz deimiate vt ostendet. 4ª
regla. Cuiusl exclusiue affirmatie primi
ordis pdicatū si fuerit ĩminꝰ cōis deducto
ipedimēto alteriꝰ signi supponit ꝓfuse di/
stributie mobilr: vt tñ aial est hō: li ho/
mo supponit illo mō. Suppō psonalis
distributia ĩmobilis ē acceptio ĩmi cōit:
personaliter supponentis: sub quo non
contingit descendere: sed si contingeret
descenderetur copulatiue. vt necessario:
omnis homo est animal: li homo sic sup
ponit: quoniam non sequitur cum debi/
to medio. ergo necessario iᵉ homo ē ani
mal. z sic de singulis. quia antecedens est
verum z consequens ē falsum.

Iuxta suppositionem istam sit prima
hec regula. Cuiuslbet conditionalis de
termino distributo supponit terminus ꝓ
fuse distributiue immobiliter in ordie ad
totam conditionalem: vt si omne animal
currit: omnis homo currit. tam li homo
qz li animal stat distributiue immobilit:
quia non licet descendere. z hoc in ordie
ad totam conditionalem.

Secunda regula. Cuiuslbet exceptie
proprie tam affirmatiue qz negatiue illud
a quo fit exceptio stat confuse distributie:
immobiliter: vt omnis homo preter sor.
currit. Nullā alr preter hoiem ē rōnale:

b

tam li hō ḋz li aial stat distributiue ĩmo/
biliter qz nō lz descendere. 3ª rª. Cu/
iuslibet modalis i sensu cōposito hñtis ter
minū distributū supponit terminus ille
cōfuse distributiue ĩmobiliter: vt neccio
ois hō ē aial omnē hoiem cē aial est scitū
a me: qz nō lz descendere vez tñ si aliqñ
possit descendi. hoc erit gra materie quia
forte oppositū cōseqntis repugnabit añti.

Ro maiori euidētia dictoz ponē
p de sunt alique rē terminoz vi cō
fundendi hñtiū: quaz prima est
ista. Omne signū vl̄e affirmatiuum ter
minū sequētē se ĩmediate cōfundit cōfu/
se distributiue mobiliter z mediate sequē
tē si fuerit terminus capax sue cōfusiōis
cōfundit cōfuse tantū: filr deducto ipedi
mento alterīs signi: vt ois hō est aial aut
ois hō aial nō ē. vtrobiqz supponit li hō
distributiue z li aial cōfuse tantū. Et
notanter dr̄ si fuerit capax cōfusionis pri
mo ppter terminos singulares q nō pñt
cōter supponere. Secundo ppter tales
ppōnes. videns omnē hoiem ē animal
Afinus cuiuslibet hois currit. nec li animal
nec li currens cōfundit: qz non graditur
virtus signi vsqz ad pdicatū ex quo ē pars
subiecti. Dicitur secundo deducto im
pedimēto alterīs signi qz in ista ppositio/
ne nō ois hō ē aial non supponit li hō di
stributiue sed determinate p vnā regulā
pinentē ad hanc materiā vz qcquid mo
bilitat iuu mobilitatum immobilitat mobi
litatum: idest quodlibet signum habens
vim distribuendi aliquē terminū si ipsuz
repit nō distributū facit ipsū stare distri/
butiue: z si ipsū repit distributum facit
ēū stare nō distributiue. i. determinate vl̄
cōfuse tantū. Exēplū primi subiectū his
hō currit stat nō distributiue iō adueniē/
te signo vl̄i stabit distributiue dñdo ois
hō currit. Et qz iā stat distributiue iō ad/
ueniente aª sigª cōgrue stabit nō distribu
tiue vz nō ois hō currit. Itē notandū
q si duo sigª affirmatiua cadūt sup eun
dē terminū faciunt illū stare determiate:
vt tu differs ab oi hoīe. Et si vnū fuerit
affirmatiuū z reliquū negatiuū tez faci/
unt ipsū stare determinate: vt tu nō dif/
fers ab hoīe: nō qlibet hō currit. etiam si
ambo sint negatiua z ĩmediate cadāt su/
p eundē faciunt illū stare determiate: vt
nō nullus hō currit. Si āt mediate cad ā
ita q mediet terminus distributus faciūt illū
stare cōfuse tātū: vt nullus hō nō currit.
pz q li currens stat ꝓfuse tātū: qr iª pª e
quiualet isti qlibet hō currit vbi li currēs
stat cōfuse tātū. Sisilr dñdo nō aliqs hō
nō ē aial. Supponit li aial cōfuse tantū:
vt pz p suā equalitatē. vz qlibz hō ē aial:
vbi li aial stat cōfuse tantū. Secunda re
gula ē ista. Omnia signa negatiua si ipe
dita cōfūdūt confuse distributiue mobilr
tā terminū sequentē mediate ḋz ĩmedia/
te dūmō fuerit capax suc cōfusionis: vbi
gra nō hō currit: nullus hō disputat tam
subiectū q ꝑdicatū stat cōfuse distributiē
mobiliter. Sz in ista afinus nullus hois est
aial li aial nō stat distributiue qz nō capit
cōfusionē a sigª. ppter limitationē fāctā
a subiecto cuius ē ps. Tertia rª ē ista. Omis
cōpatiuus gradus z suplatiuus ita sicut: z q̄z
differt. aliud: z nō idē z iª Vba carco z ĩ
digeo cōfūdūt distributiue mobilr ter/
minū sequētē ĩmediate capacē istus cōfu/
sionis: z oi alio ipedimento deducto: vt
tu es fortior hoīe: tu es fortissimus hoinū:
tu es ita fortis sicut aliquis hō: tu dr̄s ab
hoīe: tu es aliud ab hoīe: vel nō idē hoi/
ni: ego carco vel idigeo pecunia in oibus
istis stat distributiue mobiliter terminus
sequēs signa nominata. Sz notādū ē q
cōpatiuus gradus cōfūdit cōfuse distributi
ue mobiliter terminū a se rectū ex natura
cōpationis. Ablatiuū autē rectū ex natu
ra excessus cōfūdit cōfuse tantuz. vt ego
sū maior te lōgitudine vnius brachij sup/
ponit li longitudine cōfuse tātū. Itē nul
lus hoz terminoz confundit distributi/
ue nisi terminum a se rectum a pte post:
vñ dñdo hoīe ē fortior equus vel ab homi
ne dr̄i afinus nō supponit li equus nec li
asinus distributiue sed solū determina/
te. 4ª regula Dictio exclusiua cōfun/
dit cōfuse tātū mobiliter terminū cōem ĩ
mediate sequētē se z mediante sequentē
cōfuse distributine mobiliter: vt tantum
hō ē animal li hō supponit confuse tan/

tum mobiliter: ⁊ li animal distributiue si militer.

Quinta regula. Dictio exceptiua confundit suũ casuale si ē termin⁹ cōis cōfuse tantũ mobiliter vt nullũ animal preter hominē currit. Omne animal preter hominē currit. li hominē stat confuse tantũ mobiliter. 6ª rª. Dictio reduplicatiua suũ cāuale cōfūdit confuse tantũ mobiliter ⁊ predicatũ confuse tantuz ĩmobiliter vt sor. inquantum hō ē animal. li homo stat confuse tantũ mobiliter. ⁊ li animal ĩ mobiliter: qz sub p⁹ contingit disiunctiz descendere ⁊ non sub po. 7ª rª termini cōcernentes actũ mentis: vt scire credere dubitare ⁊ huiusmodi confūdit cōfuse tantũ mobiliter. Exēplũ. Ego scio aliquã, ppōnē. li, ppōnē cōfuse tantũ mobiliter qz bñ sequit ego scio aliquam ,ppositionē: ⁊ ille sunt oēs, ppōnes: g⁹ scio illã vel illã: vel sic de singulis. 8ª rª o ia aduerbia numeralia: vt bis ter quater ⁊ huiusmodi confundunt cōfuse tātũ mobiliter terminũ sequentē se: vt bis comedi panē ter potasti vinũ: suppōit li panē ⁊ li vinũ confuse tantũ mobiliter. Nã sicut illa vice ⁊ illa vice cũ interruptione tēporis comedi panē: ita illum vel illum panem.

Nona rª. Termini modales nominaliter ⁊ aduerbialiter sūpti i sensu cōposito confūdit confuse tantũ ĩmobiliter oēs terminos cōes nō distributos vel sequãtur vel precedant vt necēcio hō ē animal ⁊ hominē esse aial ē necessariũ. Decima rª. Ista verba icipit ⁊ desinit confūdunt terminũ sequētē cōem non distributum confuse tātũ ĩmobiliter: ⁊ li imediate i cis iclusũ mobiliter: vt tu incipis vel desinis scire aliquã, ppōnem: li, ppōnem stat cōfuse tantũ ĩmobiliter: qz non lz descendere: ⁊ li, ppōnem in istã ĩmediate ante hoc sciuisti aliquã, ppōnem stat confuse tantum mobiliter: sed hec clare intelligēt viso tractatu de, pbationibus terminorum. Vndecima regula. Ista Vba, pmitto debeo obligo: confundit confuse tantum immobiliter. vt, pmitto tibi denarium li denarium stat immobiliter: quia non lz descendere. Duodecima regula est illa nota conditionis ⁊ ratiois omnes suos terminos cōes non distributos confundit confuse tantũ ĩmobiliter: ⁊ hoc in ordine ad ypotheticam: vt si homo ē animal ē. homo currit: ergo animal currit. Notandu: primo q licet nullus terminus distributiuus habeat vim supra terminum precedentē tñ bñ hēt vi supra illũ terminus confusiu⁹ confuse tātũ: non tñ quilibet fz solũ ille q indifferēter añ se ⁊ post se determinat cōpositionē verbalē: vñ illi termini oīs nullus ⁊ huiusmodi nō confundunt aliquē terminũ pcedentez: qz inqualibet istarum aliquis homo omne animal ē aliquis homo nullũ aial ē. supponit li hō determinate. Similiter nec ista verba icipit vel desinit vl' pmitto: qz dñdo hō icipit eē aut denariũ pmitto: tã li hō qz li denarium stat determinate. Sed dicendo hoiem esse animal ē scitũ a me aut hominē non eē ē ipossibile vel hō est aial necēcio: supponũt oēs illi termini cōes pfuse tātũ lz pcedãt. ⁊ hoīó qz illi termini facientes sensũ cōpositũ vel diuisũ ita determinant cōpositionē añ se sicut post se: ⁊ ita ñter dicak de nota rōis ⁊ ditōis q pfundũt ãte se. 2º notãdũ q termin⁹ hñs solũ vim confundendi cōfuse tātũ non ipedit distributionez ĩmini licet interdum impediat eius descensum verbi gratia. dicendo omnis homo ē animal: li homo stat distributie: ⁊ ita stat dicendo necessario omnis homo ē animal: sed est differentia quia in prima stat mobiliter ⁊ in secunda immobiliter propter aduentum termini modalis. Dico igitur q omnes termini habentes solã viz confundendi terminum immobiliter impediunt descensum: ⁊ ita immobilitant. Sed alij habentes solam vim confundēdi confuse tantum mobiliter non impediunt descensum: ⁊ ita non immobilitãt. vnde sequitur. Scio omnem propositionem: ⁊ iste sunt omnes propositiones ergo scio istam et scio illam: et sic de singulis.

Tertio est notandū q̃ si duo signa distributiua cadūt sup aliquē ĩminū: quoꝝ nō qdlibet p se sumptū caderet distributiue sup eundē terminū nullum illoꝝ ipedit reliquū. Vbi gra. Dis hō oē aial est: li aial stat distributiue: nō obstāte q̃ pcedāt duo sig^a distributiua: q̃ primū p se sūptū nō distribueret li aial: ſz faceret ipsuz stare ꝑfuse tm. Sil'r ois hō aial nō ē: et ita dicendo a ſor. drt ois hō. supponit li hō distributiue: nō obstāte q̃ pcedāt duo sig^a: q̃ primū sūptū sine scdo nō distribueret li hō: dūdo a ſor. drt hō: q̃ li drt ſi distribuit nisi terminū rectū a parte post: ut dictū ē. Mō consil'i dico: in ista tu es es fortior q̃z hō: q̃ li hō stat distributiue: nec primū signū ipedit: q̃ per se sūptū nō distribuit aliquē rectū: vt declaratū ē sup. Sed dicendo null^9 hō nō ē aial: tu drt ab ois hoīe: vel tu es albior ois albo. ipeditur distributio termi vltimi: q̃ pcedunt duo signa: quoꝝ qdlibet sine altero distribueret terminum illum quare tē.

E suppōne relatinoꝝ sequit' per tractare: vbi q̃dam diffiones sūt pmittēde. p^a ē i^a. Relatiuoꝝ q̃dam sūt relatiua sbe: vt q q̃ qd: ⁊ q̃dam accūtis vt talis q̃lis tāt^9 quāt^9 ⁊ filia. 2^a diuisio ē ista. Relatiuoꝝ sbe q̃dā sūt idētitatis: vt q iste ille hic ⁊ his: ⁊ q̃dā drſitatis: vt ali^9 alter reliqu^9: ⁊ h^9 mōi. 3^a dio est ista. Relatiuoꝝ idētitatis quedaz sūt reciproca: vt sui me^9 tuus suus: q̃daz nō reciproca: vt ille ipe. Et dio 4^a h^9 i ē ista: relatiuoꝝ recipro coꝝ q̃dam sūt possessiua: vt tuus suus: ⁊ q̃dam nō possessiua: vt se. 5ª dio est ista. Relatiuoꝝ accūtis qdam est idētitatis: vt talis ⁊ tantus ⁊ qdam diuersitatis: vt aliusmodi.

His diuisionibus pmissis sit hec pria regula. Relatiuuz diuersitatis substātie ⁊ relatiuū possessionis nō supponūt pro isto pro q^o suū añs. Ex^m primi duoꝝ ꝑdictoriorum vnū est vero ⁊ reliquū est fl'm. pz q̃ pro alio supponit li vnū: ⁊ pro alio li reliquū. ex^m scdi aliqs hō currit: ⁊ suus asinus iacet. suppōit añs pro hoic: ⁊ relatū pro asino. 2ª regl'a ē ista. Relatiuū idētitatis nō possessiuū sp suppōit, p eo, p q^o suū añs in ꝑpatiōe tū ad alteꝝ extremoꝝ. Ex^m de relatio idētitatis nō reciproco: vt aliqs hō currit: ⁊ ille disputat. supponit li ille nō absolute pro aliquo hoīe: sed pro aliquo hoīe currēte: iō nō significat fa pſ absolute q̃ aliqs hō disputat: ſz q̃ aliquis hō currens disputat. Sil'r hi^9 copulatiue aliqs hō est latro ⁊ tu es ille nō significat scda ps incise q̃ tu es aliqs hō: q̃ tūc illa copulatia cēt vera: ſz q̃ tu es aliqs homo qui est latro. Ex quo sequit' q̃ hec est fl'a: aliqs hō est aial ⁊ asinus est illō. q̃ scda pars significat assertiue q̃ asinus est aial qd est aliquis homo: ⁊ per idē hec ē fl'a. aliquis hō est ſor. ⁊ plato ē ille. ſz hec est vera aliqs hō ē ſor. ⁊ pla. ñ ē ille: q̃ pla. aliqs hō q̃ ē ſor. non ē. ēt i^a ē vera aliqs hō nō ē ſor. ⁊ pla. ñ ē ille: q̃ plato cicero nō ē. ⁊ cicero ē aliqs hō q̃ nō est ſor.

Itē cōcedit' q̃ aliqs hō nō ē ſor. ⁊ plato ē ille q̃ plato aliqs hō q̃ nō ē ſor. ē quoniā plato ē ipsemet q̃ nō ē ſor. Ex ēplum ꝺ relatiuo idētitatis reciproco: vt ois hō videt se. supponit li se, p oi hoīe nō absolute sic itelligēdo ois hō videt oēz hoīez sed referēdo singula singulis vt i^e hō videt se ⁊ i^e hō videt se ⁊ sic de singulis.

Similit dicat' de i^a ois hō hās filium diligit illū. 3^a r^a ē ista. Relatiuū idētitatis accūtis sp supponit, p simili vel eq̃li illi, p quo supponit suuz añs: verbi gra. ſor. est albus ⁊ talis ē pla. vel ſor. ē alb^9 qualis ē pla. supponit relatiuū nō, p ſor. sed, p simili ſor. Similiter i^a ſor. ē bicubitus ⁊ tantus ē pla. supponit relatiuum p equali ſor. 4^a r^a ē est ista. Relatiuuz diuersitatis accidentis semper supponit, p dissimili illi, p quo supponit suuz añs: vt cign^9 est alb^9 ⁊ ali^9 modi ē corus. Ex quib^9 duab^9 regulis sequtur. 5^a vz q̃ relatiua accūtiū tā idētitatis q̃z diuersitatis supponūt, p a^o a supp^o sui añtis. pz regula ex exemplis.

X quo patuit, p quib^9 relatia supponunt restat oñdere corūdē modos supponēdi. sit g^o hec p^a r^a. Relatiuum diuersitatis sbe nō semp supponit codē mō sicut suū, añs sed secundū exigentiā sui signi l'st^a. Vñ aliqñ suppo

nit codē mō: vt vnus hō currit ⁊ aliꝰ dis putat. O is ꝓpō vera est necessaria ⁊ ois alia ē ipossibilis. In pria añs ⁊ relatiuū supponūt determiate ⁊ i 2ª cōfuse distributiue. Aliqñ añs supponit magis cōfuse q̄z suū rel'm vt oīs cōdonalis vera est necessaria ⁊ alia ē ipossibil'. supponit añ cedēs distributīe ⁊ rel'm determiate. Aliqñ ecōuerso rel'm diuersitatis s'be suppo nit cōfusiꝰ q̄z suū añs: vt aliqs hō ē niger ⁊ nullus aliꝰ ē albꝰ añs supponit determinate ⁊ rel'm distributiue. Similiter aliqs hō legit ⁊ tantū aliꝰ putat rel'm confuse tātū ⁊ añs determiate. 2ª rª ē iª. O ē rel'm idētitatis s'be i cadē cathegorica sui añtis semp supponit codē mō sicut suum añs ꝓbat inductiue vt oīs hō qui currit moueť. rel'm supponit cōfuse distributiue: ⁊ i ista oīs hō ē animal q̄ ē rationale supponit cōfuse tantū: ⁊ in ista hō qui putat legit supponit determiate: ⁊ in ista sor. q̄ currit nō sedet supponit rel'm discrete. Idem ē iudicium de reciprocis taz possessiuis q̄z non possessiuis: vt oīs hō videt se. li se stat cōfuse distributiue. Et i ista aliquis hō diligit filiū suum. li suum stat determinate. ⁊ i ista pater sor. vocauit illū li illū stat discrete. Ex ista rª sequitur prima conclusio q̄ aliqua ē ꝓpō vl'is affirmatiua hñs precise vnū sigm cui ꝰp dicatū stat cōfuse distributiue: vt quilibz hō est ipsemet. 2ª cōclusio ē ista. Sigm vl'e affirmatiuū ita habet vim distribuendi a pte ꝑdicati sicut a pte subiecti. 3ª ꝓ aliq duo sunt termini cōes sequētes sigm vl'e affirmatiuū nō ipedituz q̄ aliud sigm quoz remotioz ē distribuit: ⁊ nō ꝓpinqo rē pz: vt oīs hō ē videns se vbi li se stat cōfuse distributiue: ⁊ li vidēs cōfuse tantū. Et si ꝗ istas cōclusiones adducāt rē p cedentis capl'i dicat q̄ ille rª: intelligantur extra materiā relatiuoz. Cōtra istā regulam arguit: quoniā dato q̄ li se distribuatur in dicta, ꝓpōne seqt istā consequentiā fore bonā. O mnis hō videt se: ergo oīs homo videt hominem: dicitur q̄ stat distributīe nō absolute: sed referēdo singula singulis: videlz iste homo videt se: ⁊ ille homo videt se: ⁊ sic de singulis.

Ex quo infero istam ꝓñam nō valere tñ sor. videt se: ergo omne videns se ē sor. q̄ li se in pria supponit discrete: ⁊ in secda distributīe. sed bene sequit: ergo omne videns sor. est sor. 3ª regula est ista. O mne relatiuū idētitatis substātie ꝓpotetice relatū ad suum añs supponēs ꝓsuse tm nō supponit codē mō: sed determinate habendo respectū ad totam compositionē sui añtis: vt omnis homo est aīal: ⁊ istud est rationale. relatiuum stat determinate. ⁊ ideo secunda pars est falsa. ⁊ significat assertiue q̄ animal qd est omnis homo est rōnale qd est falsū. q̄ nullus ē aīal qd est oīs homo. Simil'r ista est fl'sa. Ego indigeo oculo ad videndum: ⁊ illo i digeo: q̄ nullo oculo idigeo ad videndū vbi est aduertendum q̄ li indigeo cū suo gerundio confundit confuse tm: ⁊ sine illo confundit confuse distributiue. 4ª regula est ista. O mne relatiuū identitatis substantie ypothetice relatū ad suum añs supponens discrete determinate: vel distributiue supponit eodem mō: sicut suuz antecedens habendo respectum ad totaz compōnem sui antecedentis: vel ad alterum extremozum. Ideo concedit quelz istarum: aliquis homo est ⁊ tu es ille: ⁊ aliquis homo est ⁊ tu non es ille: regula nō significat q̄ tu non es aliquis homo qui est. sed q̄ tu aliquis homo qui est non es ⁊ hoc est verum. Vnde non semper est licitum loco relatiui ponere suum antecedens: nisi seruetur eadem suppositio.

Item sequitur q̄ ista est falsa: aliquis homo est ⁊ quilibet homo est ille: quia ex qꝰ li ille stat determinate. Secunda pars significat q̄ aliquis homo est quilibet homo. sed conceditur q̄ quelibet homo est aīal: ⁊ idē ē risibil': q̄ relatiuū distributū non refert in comparatione ad totam cōpositionem: sed solum ad alterum extremozum: non distributum vero bene refert antecedens habendo respectum ad totam compositionem. Ex ista regula sequitur primo ista conclusio: q̄ aliqua ē vniuersalis affirmatiua habens solū vnū signum: cuius predicatum est terminus communis. ⁊ non stat confuse tantum: sz

determinate p3 de predicato secundē partis huius copulatiue aliquis homo est: ⁊ quilibz hō est ille. 2ª ꝛclusio signū vlc affirmatiuū nō ipeditū per aliud signum non ꝛfundit cōfuse tm̄ terminū cōemmediate seqntem in eadem cathegorica: nec hoc est inconueniēs: q: hoc nō est rōne signi: sed relatui nō potētis recipe ꝛfusionem illam pp dependentiam quā hz ad suum añs. Et ita nulla istarum ꝛclōnuz aut precedentium est contra regulas alterius capli: q: aut ipeditur signū: aut terminus non est capax cōfusionis. 5ª regula est ista. Relatiuum accñtis fine idēntitatis siue diuersitatis nō semp suppōit eodē mō sicut suū añs: sed ꝛm exigentiaz sui signi vel situs. vñ aliqñ supponit eodē modo: vt aliquis homo est albus ⁊ talis est equus: ois homo albus legit: ⁊ nullus talis disputat. Aliqñ supponit añs magꝭ ꝛfuse: vt oē albū currit ⁊ tale disputat. aliqñ ecōuerso relatm̄ supponit cōfusius vt aliquis hō est albus ⁊ nullus cozuus est tal. Aliqs hō ē niger: ⁊ qlz ethiops ē tal iq̄lz ista ꝛ supponit añs determinate: ⁊ relatuum in vna distributiue ⁊ ī alia cōfuse tm̄ idem est indicium de relatiuo diuersitatis accñtis supponit. n̄ iterdum cōfusius q̄z suum antecedens: vt aliquis homo est niger ⁊ non huiusmodi ē cozuus

Sexta ⁊ vltima regula. omne relatm̄ mundi supponit eodem modo sicut suuz antecedens: intelligendo de modo supponendi vniuersali: ita q̄ si antecedens supponit materialiter ⁊ relatiuum similiter. Si personaliter ⁊ relatiuum similiter verbigratia homo est species ⁊ istud est nomen tam relatiuum q̄z antecedēs supponit materialiter: sed dicendo homo est animal ⁊ ille est risibilis: tam relatiuum q̄z añs supponit ꝑsonaliter. Rc: ergo sapiores de mō supponēdi relatiuo ꝛ debent itelligi quo ad modos supponendi spāles ptinētes ad suppōnē discretā determinatā confusa tānū: aut distributiuā: ⁊ hec ꝓ materia relo ꝛ dcā sufficiāt qr ⁊c.

Am de suppōne que fit respectu
i diuersoꝛ tempoꝛ penes amplia

tionem et appellationem expedit pertractare. vnde ampliatio est acceptio terminī tēporaliter sūpti vltra consignificationē verbi principalis vel participij eiꝰ dem ꝓ cuiꝰ diffinitionis declaratione prima rª fit hec. Omnis terminꝰ supponēs respectu verbi de pterito vel pricipij sui a pte ante ampliat ad supponēdū ꝓ eo q̄ ē vel fuit: Vbi grā albū fuit nigruz: non supponit li album ꝓ eo q̄ fuit album precise: aut solum ꝓ eo qd ē album: sed disūctum ꝓ eo quod ē vel fuit album. Ex qº sequit veritas istaꝝ ꝓponum. prima virgo fuit pregnans. p3 q: que ē virgo aut fuit virgo fuit pregnans. 2ª ꝓpō puer fuit senex quia iª q̄ qui est vel fuit puer fuit senex: non quidē quādo fuit puer: sz postq̄z fuit puer. 3ª ꝓpositio albū fuit qñ nullā habuit albedinez. p3 quia id qd ē vel fuit album fuit qñ nullam habuit albedinē: dato q̄ nūc aliquid sit albū quod continue ante hoc fuit nigrum. Consimiliter ē dicendū si fuerit participium p̄dicatum respectu verbi ē: vt aliquis homo est mortuus. p3 quia li homo supponit pro homine qui est vel fuit. ⁊ significat ista propositio q̄ aliquis homo qui est vel fuit est mortuus. Et conceditur: vt prius q̄ virgo est corrupta: quia ista que ē vel fuit virgo est corrupta. Secunda regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante respectu verbi de futuro vel sui participij suppōit pro eo quod est vel erit. verbi gratia homo generabitur: supponit subiectum pro homine qui est vel qui erit: ideo significat ista propositio q̄ qui est vel qui erit homo generabitur. Ex iª regula sequitur veritas istarum propositionum. Prima senex erit puer. p3 quia qui ē vel qui erit senex erit puer. Secunda corrupta erit virgo que est vel que erit corrupta erit virgo. Tertia propositio decapitatus cātabit quia qui est vel qui erit decapitatus cantabit. Idem est iudicium de suppositione respectu sui participij vt homo ē generandus. Significat enim ista propositio q̄ qui est vel qui erit homo est ge

nerandus. Tertia regula est ista. Omnis terminus suppo nēs a parte ante vl a parte post respectu huius verbi contingit vel sui participij supponit pro eo qō ē vel contingit esse: vt album contingit cē nigrum: denotatur q̄ id quod est vel contingit esse album contingit esse nigrum: ⁊ ita dicatur de ista sedente contingens ē currere. Quarta regula ē ista. Omnis terminus supponens a parte ante vl a parte post respectu huius verbi potest l sui participij aut termini verbalis desinentis in bilis vel in bile supponit p eo quod est vel potest esse: vt album potest esse nigrum denotatur q̄ illud quod ē vl potest esse album potest esse nigrum.

Ex ista regula sequuntur propositiones. Prima: Creans potest esse deꝰ: dato q̄ deus non cret: quia quod est creans pōt esse deꝰ. Secunda propō. Calissimum pōt esse calꝰ: quia quod ē calidissimum vel pōt esse calidissimum pōt esse calꝰ. Tertia ppō infimum pōt esse inferius: quia quod est infimum vel potest esse infimum pōt esse inferꝰ. idē ē iudicium de participijs ⁊ termino verbali: iō concedit q̄ genitum ē generabile ⁊ corruptum ē corruptibile. Prima significat q̄ illud quod ē vel potest esse genitum ē generabile. Secunda significat q̄ illud quod ē vel potest esse corruptum est corruptibile. Quinta regula ē ista. Omnis terminꝰ supponens a parte ante vel a parte post respectu horum verborum incipit vel desinit aut suorum participiorum supponit pro eo quod est aut incipit vel desinit esse: vt album incipit vel desinit esse: denotatur q̄ illud quod ē aut incipit vel desinit esse album: incipit vel desinit esse: ⁊ ita de participio dicatur. Sexta regula ē ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu verbi vel participij habētis naturam transeundi indifferēter possibile ⁊ imaginabile supponit indifferenter pro eo quod ē vel potest esse: vel imaginabile sicut sunt ista verba cognosco intelligo ⁊ huiusmoi. Cum ergo dicitur rosam intelligo aut cognosco: denotatur q̄ rosam que est vel que potest esse vel est imaginabilis ego intelligo vel cognosco: vnde ita intelligitur illud vel cognoscitur quod non potest esse: sicut illō q̄ potest esse. Intelligo nanque chimeram vel monteꝫ aureum quorum nullum potest esse. Et intelligitur hec regula de termino recto a parte post a verbo actiuo vel de recto a parte ante a verbo passiuo siue preponatur vel postponatur. Ex predictis regulis sequitur primo q̄ a tertio adiacente ad secundum adiacens cum predicato participio ampliatiuo non valet argumentum: vnde non sequitur adam est mortuus: ergo adam est: antichristus est futurus: ergo antichristus est. Secundo sequitur q̄ ista non est bona conuersio antichristus ē futurus: ergo aliquod futurum ē antichristus quia in antecedente supponit li antichristus ampliatiue ⁊ in cōsequente nō ideo deberet sic conuerti aliquod futurū est vel erit antichristus. Tertio sequitur q̄ illefillogismus non valet. Omne futurum est: antichristus est futurus: ergo antichristus est: quia in conclusione non supponit li antichristus ampliatiue: vt in minori: ppterea minor debebat cē talis antichristus est aliquod futurū: vbi li futurus tenetur nominaliter sicut i maiori ⁊ non participialiter quare ⁊c.

Appellatio est acceptio termini participij propositione habentis respectum ad naturam verbi vl participij eiusdem: vt aliquis homo est. li homo supponit pro homine ⁊ non pro quolibet homine indifferenter: sed solum pro homine qui est. vt ergo clarius intelligatur hec diffinitio notandum q̄ appellatio sic diuiditur: quoniaz aliqua vocatur appellatio temporis aliqua ampliationis ⁊ tertia fore. Appellatio temporis est acceptio termini in propositione pro aliquo vel pro aliquibus secundum solam consignificationē verbi vl participij eiusdē: vt albū fuit nigrum: licet li album supponat p eo quod

est vel fuit albū: tñ li nigrū non supponit
nisi pro eo qd fuit nigrū: ⁊ verbum ciusdem cōsignificat solummodo preteritiue
ideo li nigrū appellat solū tpꝰ preteritum

Prima regula omnis terminus supponēs respcū verbi de pñti nō ampliatiui
nec distracti per participiū ampliatiuum
appellat tpꝰ pñs: vt homo ē aīal: vel sor.
currit: qlibet illoꝝ tam a pte subiecti q̄ p̄dicati supponit solūmodo ꝓ eo qd ē.

Secūda rª ē ista. O is terminus seqns
verbū ampliatiuū preteriti tpis solummō
vel futuri appellat tpꝰ preteritum aut futurū: vt hoc fuit album: vel hoc erit nigꝝ
Supponit li albū in prima, ppōe precise:
ꝓ eo q̄ fuit album: ⁊ i scda precise, ꝓ eo q̄
erit nigrū. Appellatio ampliatōis ē acceptio termini ampliatiue sumpti limitati p terminū ampliatiuum precedentē: vt
hoc pōt cē album. Supponit li album ampliatiue a parte post sicut a parte ante: sed
a parte ante non appellat: a parte vero pº
appellat supple ampliationem. Pria
reª ē iª. O is terminus seqnēs aliqd istorum verboꝝ incipit vel desinit vel aliqd
suoꝝ participioꝝ appellat ampliationem
verbi gra. sor. icipit esse albº. supponit li
album, ꝓ eo qd ē vel icipit cē albuz: ſz positum a parte ante nō appellat: a parte vero post appellat, ppter limitationem termini ampliatiui precedentis. Scda regula. O is terminꝰ seqns aliquod istorū
verboꝝ pōt ꝓtingit: aut aliqd suoꝝ participioꝝ appellat ampliationē ipsorum: vt
hoc pōt vel cōtingit cē album: ampliatur li
album ita a pte pº sicut a pte ante: ⁊ a pte
post appellat ampliationē istoꝝ verborū
propter limitationē ipsoꝝ qnā nō appellat a pte ante ex quo non limitatur. Appellatio forme ē acceptio termini in ppōe
limitati p terminum pcedentē cōcernētez
actum mētis: vt intelligo hoiez. appellat
suam formaz quia significat suum significatum sub rōne eiusdē pp limitationez
factam a termino cōcernente actum mentis: iō p illā, dc notat q̄ ego intelligo aliqd sub rōne q̄ homo. Ex predcā diffinitione sequit veritas trium conclusionū
Prima conclusio est ista: patrem meum
cognosco ⁊ tū non cognosco patrem meum: pbat ⁊ pono q̄ sor. sit pater meº quē
bene cognoscam: nesciam tū an sit pater
meº vel non: imo pono q̄ non cōsiderez
de patre meo vtrum talem hēam vel nō.
Isto posito patrem meū cognosco: nō tū
cognosco patrem meum: qr nō cognosco
aliqd sub rōne qua pater meus. Scda
conclusio sor. volo videre ⁊ tamē nolo videre sor., pbat: pono q̄ sor. sit inimicº meus: ita q̄ nollem videre ipsum: ⁊ pla. sit
amicº meus sil'is sor. exñti coram me quē
credam cē pla. Isto posito sor. volo videre qr hūc qui est sor: volo videre: ex eo qd
puto ipsum cē pla. ⁊ tamen nolo videre
sor: qr nolo videre aliquid sub rōne qua
ē sor. Tertia cōclusio propōnē hypothetica scis: ⁊ tū nescis aliquam, ppōnē
hypothetica: pbat: ⁊ pono q̄ credas
firmiter nullam cē hypothetica: sit tū
aliqua hypothetica quā credas cē cathegorica sciēdo significatum eiº. Isto
posito aliquam, ppōnē hypothetica scis
qr illud qd ē, ppō hypothetica scis ⁊ tamen non scis aliquam, ppōnem hypothetica: qr non scis aliquid sub rōne q̄ ē
ppō hypothetica. Et ꝓnter cōceditur
q̄, ppōnē affirmatiuam credo: ⁊ tū nō credo, ppōnē affirmatiuam. Et ita de infinitis quarum quelz ex prioribus potest verificari.

Consequentia ē illatio consequētis ex añte: vt homo currit: ergo
aīal currit: añs voco, ppōnē pcedētem notam rōnis: vt homo currit: consequēs vero illam q̄ seqt vt aīal currit: ⁊
notam rōnis noio li: gº ⁊ li igit, ꝓ hº diffinitionis declaratiōe sit hec prima diuisio.
Consequentiarum alia bona alia mala.
Consequentia bona ē iª cuiº oppositū cōsequētis repugnat antecedenti: vt tu es
homo: ergo tu es aīal. Iam hec duo repugnant: tu es homo ⁊ tu non es aīal: iō
ista cōsequētia fuit bona. Consequentia
mala est illa cuius ꝗdictorū ꝓñtis stat cū
añte: vt tu es homo: ergo tu sedes. nā h
bñ stāt sil'tu es hō: ⁊ tu nō sedes: iō iª ꝓª
nō valuit. 2ª diuisio ē iª: ꝓñaꝝ bonaꝝ
alia formalis alia mālis. ꝓª bona ⁊ for-

malis ē illa cui⁹ ꝑdictoriū ꝓñtis formalr
repugnat añti: vt tu curris: g⁰ tu mouerl
Voco illa formalr repugnare: q nō sunt
imaginabilia: stare filr absqz ꝑdictōne: vt
tu curris: ⁊ tu nō moueris. 2ª bōa ⁊ ma
terialis ē illa cui⁹ ꝑdictoriū ꝓñtis mafialr
repugnat añti: vt ds nō ē: g⁰ nullus hō ē
illa dñr mafialr repugnare q nō pñt star
filr: sr tñ imagiabilia stare simul absqz ꝑ/
dictōe: vt ds nō ē: ⁊ aliqs hō ē. Iz enim
ista ñ possunt filr stare pp ipassibilitatē illi⁹
ds nō ē: tñ st imaginabilia stare simul ab
sqz aliq ꝑdictione: qr q de⁹ nō fit: ⁊ aliqs
hō fit nō videt iplicatio contradictionis.
Iurta istā diffinitionē ponunt duo regē
Prima ex ipossibili segr quodlz. Secun
da necessarium segr ad quodlz. Et intel
ligant ille duo re: q illa ꝓña ē bōa ⁊ ma
terialis i q añs ē ipossibile vel ꝓñs necc
sarium subductis alijs modis gb⁹ ꝓña fo
ret bona ⁊ formalis. 3ª dio ē iª. ꝓñax
bonax q̄dā ē bona de forma: ⁊ q̄dā ē bōa
de matia. 2ª bona de forma ē illa cui q̄lz
cōsilr is i forma ē bona: vt albedo videt:
g⁰ color videt. Ille ꝓñe sunt filr is forme:
q̄ hnt cōsilem modū arguēdi ꝓñe formalr
de gb⁹ modis dicet postrema: ⁊ cum hoc
añtia ⁊ ꝓña sint similia i forma. Notā
dū q illē cathegorice sunt filr es forme: q̄
sic se hnt q si vna ē affirmatiua: de secū/
do adiacēte vel de tertio ⁊ alia filr. Et si
vna ē pticularis idefinita vel singularis:
⁊ alia filr. Itē si vna ē exclusiua excepti/
ua reduplicatiua vel modalis in sensu ꝓ
posito vel dīso ⁊ alia filr. Item si vna est
de termino simplici vel cōposito copula/
to disiūcto vel ꝑditionato ⁊ alia filr. ⁊ iō
iste non st filr es i forma: homo vel asinus
currit ⁊ homo currit: qr vna ē de termio
simplici: ⁊ alia de cōposito: filr iste non st
filr is in forma qlz homo currit: ⁊ aliqs asi
nus mouet: qr vna ē vlr is: ⁊ alia particu/
laris: sed iste st filr is i forma hō ē asin⁹ ⁊ hō
ē aial nō obstāte q vna sit necessaria ⁊ aª
ipossibilis: qr hnt ōes ꝑditiōes assigna/
tas: ex quo segr q iᵉ ꝓᵉ st filr es i forma hō
currit: ergo aial currit: albedo videt: g⁰
color vr: qr hnt ꝓsilem modū arguēdi ꝓᵉ
formalis: vt robiqz. n. arguit ab iseriori:
ad suum supius affirmatiue. Cōsequētia
bona de materia est illa que ē bona ⁊ nō
quelz sibi cōsilr is i forma ē bona: vt tu nō
es hō: g⁰ tu nō es aial: ista ꝓña ē bona: qr
cōtradictorium ꝓñtis repugnat añti.

Ex predcis segtur q aliq ē ꝓña bona:
⁊ formalis que nō ē bona de forma: sicut
predcā ⁊ q̄lz istarū tantū pr ē g⁰ nō tñ pr
ē. Tu scis te cē lapidē: g⁰ tu nō scis te cē
lapidem ⁊ sic de alijs. Tu credis precise
q aliqs homo decipit: g⁰ aliqs homo de
cipitur.

Formalis cōsequētie quedā sunt
re vlres ponēde ipsi⁹ ifinuantes
noticiā quax p ē iª. Si aliq⁹ ꝓñe
ex ꝑdictorio ꝓñtis: segr ꝑdictorium añtis
iª ꝓña ē bona: vt ista homo currit: g⁰ ani
mal currit: qr bñ segtur nullum aial cur/
rit: ergo nullus homo currit: vel nihil q
ē homo currit. Ex ista regula segtur alia
videlicet si alicutus ꝓñe ꝑdictoriuz ꝓñtis
non ē illatiuum cōtradictorij añtis illa ꝓ
sequētia nō valet: vnde nō sequitur tu lo
queris: ergo tu disputas: qr nō segr tu ñ
disputas: ergo tu non loqueris. 2ª reª
ē ista. Si alicui⁹ ꝓñe añs ē vex ⁊ ꝓñs si/
militer: qr ex falsis verum ex veris nil ni
si verū: vt dicit Ari. pᵒ priox. Ex iª se/
quunt reᵉ pria. Si aliq⁹ ꝓñe bone ꝓñs est
falsum ⁊ añs filr. 2ª si alicui⁹ cōsequē
tie añs ē verum ⁊ ꝓñs falsum ista conse/
quētia non valz. Ideo nō sequitur chie/
ra que currit non mouetur: ergo chime/
ra currit: qr antecedens ē verum ⁊ cōse/
quens falsum. Tertia regula ē ista.
Si alicui⁹ cōsequentie bone antecedēs ē
necessarium ⁊ cōsequēs filr ē necessariū
ex qua sequitur q si ātecedēs ē necessariū
⁊ cōsequēs cōtingens ista ꝓña nō valet:
ut oīs homo ē aial: ergo tu es animal.

Quarta regula ē ista. Si alicui⁹ conse
quentie bone antecedens ē possibile con
sequens similiter ē possibile: ex qua segr
q si antecedens ē possibile ⁊ ꝓñs impos/
sibile: q ista consequētia non valet: vnd
non sequitur oē curiens ē homo: g⁰ hoc
currens ē homo demōstrando asinuz: qr
añs ē possibile ⁊ ꝓñs impossibile.

Quinta regula ē ista. Si aliqua ē conse

quētia bona ⁊ aliquid sequit ad cōsequens illud idem seqūt ad añs: vñ bene sequitur homo currit: g° aial currit ad qd̄ seqūt g° corpus currit: iō bñ sequit ad añs homo currit: g° corp⁹ currit. Ex ista regula sequit̄ due regule pria. Quicquid antecedit ad añs antecedit ad ꝓñs: vñ q: hᵉ ꝓᵃ ē bona homo currit: g° aial currit: ⁊ hec tu curris antecedit ad istā homo currit: iō antecedit ad istā aial currit. 2ᵃ regula a primo añte ad vltimū ꝓñs quādo oēs ꝓᵉ intermedie sūt bone ⁊ formales: ⁊ nō variate: tūc ꝓñia ē bona ⁊ formales: verbi gᵃ homo ē: g° aial ē: aial ē: g° corp⁹ ē: corp⁹ ē: g° substātia ē: ⁊ sic a p° ad vltimū sequit̄ formaliter homo: ergo substantia ē cōsequentie intermedie non sunt variate qñ ꝓñs prime ꝓñe ē añs posterioris cōsequētie sicut i ex°. Nullum tps ē ergo dies ñ ē dies nō ē: ⁊ aliqua hora ē: ergo nox est nox ē ergo aliquod tps ē: ⁊ tū non sequit̄ a primo ad vltimum: nullum tps ē: g° aliquod tps ē: pp variationē fcāz q: prime ꝓᵉ fuit ꝓñs dies non ē ⁊ non fuit añs 2ᵉ. sed illa copula dies nō ē ⁊ aliqua hora est

Sexta regula ē ista. Si aliqua ē consequētia bona: ⁊ aliqd stat cū añte illud idē stat cū cōsequēte: verbi gra: sequtur omnis homo currit: ergo homo currit: ⁊ cū añte stat q: omne aial currat: ⁊ q: nullus asinᵘ moueat: ⁊ sic de alijs: ideo quelz istarum stat cum cōsequente. Ex ista regula sequtur alia: vz quicquid repugnat cōsequētī repugnat antecedenti: pz ista regula discurrendo p oia. Septima regula. Si aliqua ē cōsequētia bona scita a te ē bona ⁊ añs ē concedendum a te cōsequens eiusdem ē cōcedendū a te. Ex qua sequūtur due alie. prima si consequēs ē a te negandum ⁊ antecedēs similiter. 2ᵃ si añs ē cōcedendum a te ⁊ consequēs negandū ista cōsequētia non valet: verbi gra: oīs homo ē ergo antixps ē. Octaua regula. si aliqua ē cōsequentia bona scita a te ē bona: ⁊ añs ē scitū a te ꝓñs eiusdem ē scitum a te: vt tu es homo ergo tu es animal. Et notanter dicitur scita a te ē bōa q: ista cōsequentia ē bona: brunellus est asinᵘ ergo brunellus est rudibilis: ⁊ añs ē scitum ab aliquo a quo tū non ē scitum cōsequēs: q: forte nescit cōsequētiam illā ē bonam: q̄re ⁊ē.

Vnc sequuntur pticulares regule cōsequentie formalis penes superius ⁊ inferiꝰ materiū cōcernentes quaꝝ prima ē ista ab inferiori ad suū superius affirmatiue ⁊ sine distributōne ⁊ sine signo cōfusionis ipediēte ē bona cōsequētia: vt homo currit: ergo aial currit

Secūda regula ē ista: ab inferiori ad suum superiꝰ distributiue vel cōfuse tū immobiliter non valet ꝓᵃ: q: non sequit̄ oīs homo currit: ergo omne aial currit: nec sequitur nullus homo currit: ergo nullū aial currit. Et notant̄ dr̄ vel cōfuse tū immobil'r: q: non sequit̄ si homo ē asinᵘ homo ē rudibilis ergo si homo ē aial homo ē rudibilis. Sed arguendo cōfuse tātum mobil'r ē bonum argumētum: verbi gra: oīs homo ē aial ergo omnis homo ē substātia. Tertia regula ē ista: ab inferiori ad suum superiꝰ negatione postposita ⁊ cū debito medio ē bonū argumētum: verbi gra: tu non curris: ⁊ tu es homo: ergo homo non currit. Et notant̄ dicitur cū debito medio: q: sine isto nō valz argumētum: vnde non sequit̄ tu non es aial: ergo homo nō ē aial: q: añs ē possibile ⁊ cōsequēs impossibile. Quarta regula ē ista. a superiori ad suum inferius affirmatiue ⁊ sine distributione nō valet argumentum: q: non seqūt aial currit: ergo homo currit. Quinta regula ē ista a superiori ad suum inferius affirmatiue distributiue non valz argumētū nisi cum debito medio: q: non seqūt omne aial currit: ergo oīs homo currit. Tu dr̄s ab asino: ergo dr̄s a brunello: sed cum debito medio ē bonum argumētum: vt dr̄s ab asino brunellus ē asinus: ergo tu dr̄s a brunello. Sexta regula ē ista: a superiori ad suum inferius negatione preposita ē bonum argumentū: vnde bene sequit̄ nullum aial currit: ergo nullus homo currit. Et intelliḡt ista regula de negatōne distribuente superius: q: si non distribueret non valeret argumentum: vnde nō sequit̄ non nullum animal currit: ergo

non nullus homo currit: nec sequit non omne animal currit: ergo non omnis homo currit: patet enim q̃ cuiuslibet istarum cõtradictõrium cõsequẽtis stat cum ãtecedẽte quare ꝛc.

Ꝗ̃gulas aliquas tãgentes quãtitatẽ, ponum fiatis, ponos: q̃narum prima ẽ ista. Ab vniuersali ad suam particularem vel idefinitam que vocat sibi subalterna ẽ bonum argumentum: verbi grã: omne animal currit: ergo aliquod aiãl currit: nullum animal currit: ergo aiãl non currit. Secũda regula ẽ ista: a particulari vel idefinita ad suam vniuersalem nõ valet argumẽtum nisi forte gratia materie: vnde nõ sequit aliquis homo currit ergo quilz homo currit: nec sequit: alĩ nõ currit ergo nullum aiãl currit: sed aliquãdo tz grã materie: aut q̃ ꝓ̃ñia ẽ necessaria vel ãtecedens impossibile: aut q̃ cõtradictõrium cõsequẽtis repugnat ãtecedenti vnde bene sequitur aliquis homo ẽ: ergo omnis homo ẽ: aliquis homo non ẽ: ergo nullus homo ẽ. Tertia regula ẽ iª ab vniuersali affirmatiua ad omnes suas singulares tam collẽ q̃z diuisiue sumptas cũ debito medio ẽ bonum argumentum ꝛ ẽ ꝓ̃ collectiue: verbi grã: collectiue omne animal currit ꝛ hec sunt oia aiãlia gº hoc aiãl currit: ꝛ hoc aiãl currit: ꝛ sic de singulis. Exemplum diuisiue: vt omne aiãl currit ꝛ hoc ẽ aiãl: ergo hº animal currit. Similiter sequit cõuerso: hoc aiãl currit ꝛ hoc animal currit: ꝛ sic d̃ singulis: ꝛ hec sunt omia animalia: ergo omne animal currit. Et notãter dr cũ debito medio q̃ sine illo nõ valet argũmentum nisi grã materie: vnde non sequitur omnis homo ẽ animal: ergo iste homo ẽ animal: ꝛ iste homo ẽ animal: ꝛ sic de singulis: q̃ antecedẽs ẽ necessarium ꝛ cõsequẽs cõtingens: q̃ ẽ vna copulatiua cuius quelz ps ẽ contigens: ꝛ nulla alĩ repugnat: tamẽ sequitur aliquãdo grã materie: vt oĩs hõ ẽ asinº: gºiª hõ ẽ asinº ꝛ oĩs sol lucet: gºiª sol lucet: q̃ in pª añs ẽ impossibile: ꝛ i 2ª ꝓ̃ñs ẽ necessariũ. 4ª rª ẽ iª: ab vñi negatiua ad quãlz suã singularẽ ẽ bona ꝓ̃ñia siue arguat cum debito medio siue nõ: ꝛ ecõ nõ ꝛ nisi cum d̃bito medio: v.gª: nullus homo currit: gº iª hõ nõ currit: ꝛ iª hõ nõ currit: ꝛ sic de singulis: ꝛ ꝓ̃ nõ sequit nec ille hõ currit: ꝛ sic de singulis: gº nullus hõ currit q̃ pº mille ãnos erit añs verũ ꝛ ꝓ̃ñs falsum: ꝛ bene sequeretur dicẽdo ꝛ isti sunt omnes hoies masculi. 5ª rª ẽ iª a particulari ad suã indefinitã ꝛ ꝓ̃: tã affirmatiue q̃z negatiue ẽ bona ꝓ̃ª: verbi grã: aiãl non currit: ergo aliq̃d aiãl nõ currit ꝛ ꝓ̃.

Silr aliqs asinº mouet: ergo asinº mouet ꝛ ꝓ̃. Sexta rª ẽ iª. a pticulari vel idefinita ad oẽs suas singulares disiũctiue sumptas cũ d̃bito medio ẽ bonus argm vt hõ currit ꝛ isti st oẽs hoies: gº iª hõ currit vel iª hõ currit ꝛ sic de singulis.

Et notanꝰ dr cũ debito medio: q̃ sine illo nõ valet argumẽtum: vt hõ ẽ aiãl: gº iª hõ ẽ aiãl vel iª hõ ẽ aiãl: ꝛ sic de singulis: q̃ añs ẽ necessarium ꝛ ꝓ̃ñs cõtingens q̃ ẽ vna disiũctiua cuiº quelz pars ẽ cõtingẽs nec vna alĩ repugnat nec suũ ꝓ̃dcõriũ ẽ impossibile q̃re ꝛc.

Ꝗ̃ propõnibº nõ q̃ztis sic sũt exclusiue ꝛ exceptie sit hec pria regula. Ab exclusiua ad suam vniuersalem de terminis trãspositum ẽ bona consequentia: ꝛ ecõuerso vt tantum homo currit: ergo omne currens ẽ homo. Similiter ecõuerso omne animal mouetur. ergo tantum qd̃ mouetur ẽ animal. Secũda regula ẽ iª ab exceptiua negatiua ad exclusiuam sibi correspõdentem ẽ bona consequentia: vt nihil preter soꝛ. currit. ergo tãtum soꝛ. currit ꝛ ecõuerso: vt tãtum hõ ẽ risibilis: gº nihil preter hoiem ẽ risibile. Tertia regula ẽ ista. ab inferiori ad suum superius a parte subiecti d̃ ctiõe exclusiua addita idem ẽ bona consequentia. vnde bene sequitur tantum homo currit: ergo tãtum animal currit q̃ arguitur ab inferiori ad suum superius confuse tantum mobiliter. 4ª reª est ista. ab inferiori ad suum superius a pte predicati dictõe exclusiua addita subis nõ valz argm: vñ nõ sequitur tãtũ hõ ẽ hõ: ergo tãtũ homo ẽ aiãl:

qma arguit distributiue: ſz ꝛ bene ſequ
cũ debito medio: vt tũ hõ est risibil: ſor.
est homo: g tũ hõ est ſor. 5a regula ſe
quẽs correlatie ex pdictis est ista: q a tio
stante ꝓfuse tũ vel determinate ad cundez
stantẽ ꝓfuse distributie nõ valet argm vt
hõ est aial: g tũ hõ est aial. tu drs ab oi
hoic: g tu drs ab homie. 6a regula est
ista. A termio stãte ꝓfuse distributiue ad
cundez stantẽ determiate est bonũ argm vt
tũ hõ est aial: g hõ est aial: tu es aliũ ab
aiali: g tu es aliud ab oi aiali. 7a re a ẽ
A termio stante ꝓfuse tũ ad cundẽ stan
tem determiate respectu eiusdẽ finchathe/
gorematis vel distributõis nõ valet ar/
gumtuz: vt tũ hõ est aial: g hõ ẽ oẽ aial
ois hõ ẽ aial. g aial est ois hõ: qre ꝛc.

D nẽ de sunt regule ptinẽtiuz at
p qz iptinẽtium tminoꝝ: quaꝝ pa
est ista: ab affirmatiua vni de spa
tiad negatiuã alterius est bonũ argm: ut
tu es hõ: g tu ñ es asinus: tu curris: g
tu nõ sedes: tu es albus: g tu nõ es ni/
ger. Sed ecõuerso nõ sequit: qz ex nega
tiua nõ sequit affirmatiua. 2a regula ẽ
ista. qñcunqz sunt alique due ppõnes: q
rum subiecta ꝓuertunt atqz pdicata ma/
nẽte consili denoiatione ab vna ad reli/
quã est bona ꝓña: vt tu es hõ: g tu es ãi
mal rõnale: ꝛ econuerso. Et notãt dicit
manẽte cõsili denoiatione: qz si vna esset
affirmatia ꝛ alia negatia nõ ꝓuerterent:
vt tu es homo: ꝛ tu nõ es homo. Item si
vna cẽt q̃zta vna q̃zti ꝛ alia alia q̃zitate:
vel nulla: nõ oporteret istas ꝓuerti: vt oẽ
aial est hõ: aliqd aial est hõ ꝛ tũ aial ẽ hõ
3a regula est ista: ab vno ꝓuertibili ad
reliquũ est bona ꝓña: vt tu es hõ: g tu es
risibilis: ꝛ ꝓ brunellus est rudibilis g
brunell est asinus. 4a ra est ista. ab vno
correlatiuoꝝ ad reliquũ, ppõnib exñtib
de fo adiacẽte est bonũ argm: vt duplus
est: g dimidiũ est: ꝛ ꝓ. Et notant drs d
fo adiacẽte: qz nõ sequit a est duplũ: g a
est dimidiũ: pater est barbat: g filius ẽ
barbatus. 5a regula est ista. A termio
priuatiuo ad terminũ infinitũ ẽ bona ꝓa:
ſz nõ ecõuerso. vt tu es iiustus: g tu es
nõ iustus: sed nõ sequit ꝓ. lapis est nõ
iustus: g lapis est iiustus: añs. n. est ve
rũ: ꝛ ñs ẽ ſtm: vt pz: qz qcqd ẽ iniustus
põt cẽ iustũ: sed lapis nõ põt esse iustus:
ergo nec põt cẽ iniust. 6a regula. Ab
affirmatiua de pdicato priuatiuo vel infi
nito ad negatiuã de pdicato finito ẽ bona
ꝓña: vt tu es cecus: g tu non es videns
tu es nõ homo: g tu nõ es hõ: ſz ecõuer
so non valet argm: qz ex negatiua nõ seq
tur affirmatiua. 7a reg a ẽ i a. A negatiua
d pdicato finito cũ debito medio ad affir
matiuã de pdicato infinito ẽ bona ñtia.
vt tu nõ es asinus ꝛ tu es: g tu es nõ asi
nus. ꝛc.

D nespõdẽt ad pdicta alie regle
c inserunt: quaꝝ prima ẽ ista. Ab
oibus exponẽtibus simul sũptis
ad suũ expositum ẽ bona ꝓñtia ꝛ ꝓuer
Et ẽ regula ista vlis gbuscunqz ppõni/
bus expõibilib: vt vlibus exclusiuis ex
ceptiuis ꝛ hi. vñ bene sequit hõ currit:
ꝛ nihil ẽ homo qn illud currat: g ois hõ
currit ꝛ ꝓ. Silr hõ currit ꝛ nihil nõ hõ
currit: ergo tũ homo currit ꝛc. Seda
regula ẽ ista: ab oi expobibili ad quãlibz
suaꝝ exponentiũ ẽ bona ꝓña: ſz nõ econ
uerso nisi gra matie: Vbi gra ois hõ cur
rit: g nihil ẽ hõ qn id currat. ſz nõ ꝓ.
qz ex negatiua nõ sequ affirmatiua. Ali
qñ tũ tenet gra materie: vt hõ ẽ asin: g
tantũ hõ ẽ asin: qz antecedens ẽ ipossibi
le. Tertia regula ẽ ista. ex cuiuslibz ex
ponẽtis ꝗ dictorio seqt ꝗ dictoriũ exposi/
n: ſz ñ ꝓ: vñ bñ sequit aliqd ñ currit ꝛ
q hõ currit: g nõ tãtũ hõ currit. ſz ñ ecõ
uerso: qz ex negatiua ñ sequitur affirma
tiua. 4a ra ẽ i a. A resoluẽtib ad reso
lutũ ẽ ꝓña bona ſz nõ econuerso: vt hoc
ẽ homo: ergo homo currit: nõ tũ sequit
homo currit: ergo hoc currit ꝛ hoc ẽ hõ
quia post mille annos erit antecedẽs ve
rum: ꝛ consequens falsum. Quinta
regula ẽ ista. ab officiantibus ad officia/
tum ẽ ꝓña bona: ſz non ꝓ: vt ista ppo
sitio ẽ vera homo ẽ animal que adequate
significat hominem eẽ animal: ergo ve
rum ẽ hominem esse animal sed non e/
conuerso. quia añs foret necessarium ꝛ
consequens contingens.

Sexta regula ē ista. a descriptione ad descriptū. ē ꝓña bona ⁊ ecouerso: vt ītentio: aliqd sub rōe qua homo: gō intenō hominē ⁊ eqō: inte° hoiez: gō inte° aliquid sub rōne q̄ hō. 7ª reª a sensu cōpōsito ad sensum diuisum ⁊ eqō: nō valet argm vt necessario homo ē aial: gō homo necessario ē aial. aſis. n. ē verū: ⁊ ꝓñs falsum Etiā nō seqt albū poſſe ē cē nigm: gō poſſe ē albū cē nigm. 8ª reª est iª: ab vna cā veritatis ad ꝓpōnē hūtez illā cām ē boª ꝓ: sed nō eqō: vt dum hō currit: risibile currit: gō hoie currēte risibile currit: ista ꝓª ē bona: sed nō eqō hoie currēte risibile currit: ergo dū hō currit risibile currit qz posito q̄ nihil currat ē tūc ꝓñs falsum tū asserat hoiem currere: ⁊ tñ aſis ē vera qz ꝓcludit eiꝰ vitas p aliā cām veritatis: vt si hō currit risibile currit. Dicat gō q̄ ꝓpō denoiata ab ablatiuo ꝓsequētie hēt tres cās veritatis. ſ. cōditionalē tpalez et cālē a q̄ q̄lz valz ꝓña ad ꝓpōnē hūtez illas cās: sed non eqō. 9ª regula ē ista: ab actiua ad suā passiuā ē ꝓª bona ⁊ eqō vt sor. amat platonē: gō pla. amat a sor. ⁊ eqō. Decia regula ē ista. A ītio adiacēte ad fm adiacēs affirmatiue sine termio distrahēte ē ꝓña bona: vt tu es hō: ergo tu es. Notant dr affirmatiue: qz nō seqt tu nō es asinꝰ: gō tu nō es: dr ēt sine termio distrahēte: qz nō seqt ātixps ē futurꝰ: gō antixps ē q̄re ⁊ c̄.

Ultimo de ꝓpōibꝰ hypotheticis ē dicēdū mō prioꝛi regulas assiḡnado: q̄z prima ē ista. A copulatia affirmatiua ad alterā eiꝰ ptē principalem ē bona ꝓª: ⁊ nō eqō nisi gratia materie: vt tu curris: ⁊ tu disputas: ergo tu es hō ⁊ tu es aimal tu curris: gō tu curris: ⁊ tu moueris. Et notant dixi affirmatiua qa a copulatiua negatiua ad alterā partē nō valet ꝓña. verbi gratia: nō tu es homo ⁊ tu es asinꝰ: gō tu es asinꝰ: qz aſis verū: ⁊ ꝓñs falsiz. Ex ista regula seqt q̄ a toto copulato ad alterā ptē ē ꝓña bōa: vt sor. ⁊ plato currūt ergo sor. currit. 2ª regula ē ista. A parte principali disiunctiue: affirmatiue ad totā disiūctiuā ē bonū argm: ſz nō ecouerso: vt tu curris: ergo tu curris vel tu es asinꝰ. ſz eqō nō seqt: qz nō seqt tu curris vel tu es asinꝰ: gō tu es asinus. Aliqñ tñ tz gra materie. i. qñ disiunctiua fit ex duabꝰ ptibus: q̄rū vna sequit ad reliquā: tūc a disiunctiua ad istā partē q̄ seqtur ē bonū argm: vt tu es hō vel tu es aial ergo tu es aial: tu es albꝰ: vel tu es coloratus: ergo tu es coloratꝰ. Ex ista regula seqt q̄ a parte disiuncti ad totū disiunctū: ē bona ꝓña: vt homo currit: ergo hō vel asinꝰ currit. Tertia reª ē ista a disiūctiua affirmatiua cū destructione vniꝰ ptis ad alterā partē ē bona ꝓña: vt tu curris vel tu sedes: sed tu nō curris ergo tu sedes. 4ª reª ē ista. A copulatiua negatiua ad disiūctiuā affirmatiuā factā d̄ partibus ꝑdictorijs copulatiue affirmatiue ē bona ꝓña: vt non tu es homo ⁊ tu es asinus: ergo tu nō es hō vel tu non es asinꝰ ⁊ ecouerso. Et nota q̄ copulatiua affirmatiua hr duo contradictoria: quoꝛ vnū ē copulatiua negatiua in qua preponitur negatio ⁊ reliquum est vna disiūctiua fcā de partibꝰ oppositis ipsiꝰ copulatiue: quare oꝛ q̄ copulatiua negatiua ⁊ disiūctiua affirmatiua inuicē cōuertant. V. g. tu es homo ⁊ tu es asinꝰ hz duo ꝑdictoria: quorū vnum est hoc non tu es homo ⁊ tu es asinꝰ: fm vero ē illud tu nō es homo vel tu non es asinꝰ. Quinta regula ē ista a disiunctiua negatiua ad copulatiuaz affirmatiuā fcām de partibus oppositis disiūctiue affirmatiue ē bonum argumentū ⁊ ecouerso: vt nō tu curris vel tu sedes ergo tu non curris: ⁊ tu non sedes: ⁊ ecōuerso. Et rō eqꝛ ois disiunctiua affirmatiua hz contradictorium per negationē p̄positam toti: ⁊ per copulatiuam fcām de ptibus oppositis: vt tu curris vel tu sedꝰ huic contradicit q̄lz istarum non tu curris vel tu sedes: tu non curris vel tu non sedes. Sexta regula ē ista. A cōditionali affirmatiua cū suo antecedente vel ꝓñs

cuſdem eſt bona conſequentia: vt ſi tu es homo tu es aial: ſed tu es homo ergo tu es aial. Septima regula eſt iſta. A cõditionali affirmatiua cũ ꝯdictorio ꝓtis ad ꝯdictoriũ aſcedentis ē bona ꝓſia: vt ſi antixps ē alb⁹ antixps eſt coloratus: ſed antichriſtus non eſt coloratus: ergo antixps nõ ē alb⁹. Et notant dicti i ambab⁹ regulis affirmatiua: q: de negatiua nõ tenẽt hi⁹ regule.

De ꝓbatiõib⁹ terminoꝝ.

Valiter propõnes illatiue ꝓbenk ꝓñti doctrina dignoſcit ſatis plene. Et primo nãq; a reſolutiõe ē ichoandũ qua indefinite particulares ⁊ ſingulares de ſubiecto nõ ꝓnominc de mõſtratiuo rõnabiliter iferunt. Que libet ergo talis eſt taliter inferenda: vt ꝓ antecedẽte ſumant duo demõſtratiua: in quorũ primo predicet predicatũ reſoluendo ⁊ in ſecõ ſubiectũ: verbi gra: hõ currit ſic reſoluit hoc currit ⁊ hoc eſt homo: g⁹ homo currit. Exemplum in obliquo: vt hoĩs ē aſinus: hui⁹ ē aſin⁹: ⁊ hoc eſt homo: ergo ⁊c. Et ita i alijs caſibus ſingularis numeri dicat. Exemplum in numero plurali: vt hoĩes currũt: hec currũt: ⁊ hec ſunt hoĩes: ergo ⁊c. Exẽplũ i obliquo: vt aliquorũ ꝯdictorioꝝ alterum ē verũ. Horum alterũ ē verꝝ: ⁊ hec ſunt ꝯdictoria: ergo ⁊c. ⁊ ita dicat i alijs caſibus: ita q ſemper prima demõſtratiua ſit eiuſ dẽ caſus cũ reſoluenda. Secũda vero cõtinue in recto ſumat. Sed ꝓpoſitiones d verbo ampliatiuo eodem modo ꝓbãtur excepto hoc q ſecũda demõſtratiua dz cẽ d verbo diſiũcto: verbi ſubſtantiui de pñti ⁊ eiuſdem de preterito vel futuro: aut alterius: verbi gratia homo currebat: ſic reſoluit h⁹ currebat: ⁊ hoc eſt vel erat homo ergo ⁊c. Item homo diſputabit: hoc diſputabit: ⁊ hoc eſt vel erit homo g⁹ ⁊c. ita q verbum ſubſtantiuum ſumptum. ſecũdo loco ſit ſemper cõſimilis temporis cũ verbo reſoluende ꝓpõnis. Sed quando ꝓpoſitionis reſoluende verbum principale eſt li poteſt cõtingit incipit vel deſinit. Secũda ꝓpoſitio erit de ſecũdo verbo cõſimili vt homo poteſt cẽ alb⁹: hoc poteſt eſſe album: ⁊ hoc eſt vel pot cẽ homo ergo. Item album incipit eſſe nigrũ: hoc icipit eſſe nigrum: ⁊ hoc eſt vel icipit eſſe albũ ergo: ⁊ ita dicat in plurali vt prius Modus conſimilis ē tenendus in ꝓpõibus de extremo copulato vel diſiuncto vt homo vel aſin⁹ currit ſi totum diſiunctuz ē ſubiectum reſoluat ſic: hoc currit: ⁊ hoc ē homo vel aſinus ergo. Si autem prima pars fuerit ſubiectum ſic reſoluitur: hoc vel aſinus currit ⁊ hoc eſt homo ergo. Et ita dicendum eſt in illis de copulato ⁊ conditionato ſubiecto: vt homo et aſinus currit. Propoſitio ſi eſt impoſſibilis eſt falſa. Idem ē dicendum de ꝓticulari ⁊ ſingulari reſolubili affirmatiua ſicut de idefinita: vt aliquis homo diſputat for. currit. Sed particularis vel indefinita negatiua habet duplicem modũ ꝓbandi. Primus dictus eſt vt hoc ñ currit: ⁊ hoc eſt homo: ergo homo ñ currit. vbi autem videat q iſte modus non deſeruiat ſumat contradictorium illius: vt chimera non currit. Hec indefinita ꝓbari non poteſt per duo demonſtratiua: quia ſemper ſecũda eſſet falſa. ſ. hoc ē chimera: ideo ad veritatem videndam iſtius ſumat contradictorium. ſ. omnis chimera currit: ⁊ q: hec eſt falſa: ideo illa eſt vera. Conſimiliter eſt dicendum i adverbijs: vbi ſubiectum fuerit aduerbiuz habens terminum infra ſe vt aliquando tu es nunc tu es ⁊ nunc ē aliquando: ergo. Item heri tu fuiſti tunc tu fuiſti: et tunc eſt vel fuit ergo. Item ante a tu diſputabis tunc tu diſputabis: ⁊ tunc ē vel erit ante a ergo. Item alicubi tu es ibi tu es ⁊ ibi ē alicubi ergo: ⁊ ita de preterito ⁊ futuro dicatur vt dictum ē in temporali. Ex predictis infero q etiam ꝓbande ſunt propoſitiones indefinite ⁊ particulares de verbo ſubſtantiuo preſentis temporis: ⁊ predicato participio: ſicut ꝓ

positiones de verbo principali illius participij. Volo dicere q̃ ita probanda est hec resolubiliterr. Adam ē preteritus sicut i^a Adam fuit: ⁊ i^a antichristus ē futurus: sicut i^a antirpus erit: vt hoc erit ⁊ hoc ē vel erit antichristus: ergo antirps ē futurus. Aliquis homo ē interfectus: hoc ē interfectum: ⁊ hoc ē vel fuit aliquis homo: ergo ⁊c. Item sor. ē potens esse hoc est potens esse: ⁊ hoc ē vel potest esse sor. ergo ⁊c. Iuxta predicta sequitur veritas multarum propositionum.

Prima est i^a. Senex erit puer. probatur hoc erit puer ⁊ hoc est vel erit senex: ergo ⁊c. Demonstrando vnum qui ē puer ⁊ erit senex. Secūda propositio puer fuit senex: probatur: hoc fuit senex: et hoc est vel fuit puer ergo: demonstrando vnum senem. Tertia propositio albū fuit: quando non fuit album: probatur ⁊ pono q̃ tu sis albus: ⁊ continuc ante hoc fueris niger: i^o posito hoc fuit quando nō fuit album ⁊ hoc est vel fuit album: ergo ⁊c.

Quarta propositio pater erit quando non habebit filium neqz filiam: probatur: hoc erit quando non habebit filium neqz filiam: ⁊ hoc est vel erit pater ergo demonstrando vnum patrem qui remanebit post mortem filiorum ⁊ filiarum

Quinta propositio aliquo maiori te et quolibet minori tu es minor: probatur: isto tu es minor demonstrando vnuz maiorem te ⁊ hoc est maius te ⁊ quolibet minori te: ergo ⁊c. Sexta propositio aliquo minori te ⁊ quolibet maiori te tu es maior: probatur isto tu es maior demonstrando vnum minorem te: ⁊ hoc est minus te ⁊ quolibet maiori te: ergo ⁊c.

Septima propositio album potest esse nigrum: probatur hoc potest esse nigruz demonstrando te ⁊ hoc esi vel potest esse album: ergo ⁊c. Et ita probatur ista. Sedentem, possibile est currere .

Octaua propositio verū ē q̃ mundus non fuit: probatur hoc est quod mundus non fuit: demonstrando illam tu es ⁊ h^o est verū: ergo ⁊c.

Nona propositio. Necessarium ē qd deus nunquam erit: probatur hoc est qd deus nunquam erit demonstrando celū: ⁊ hoc ē necessarium ergo ⁊c.

Decima propositio possibile est q̃ nihil fuit ⁊ quod nihil erit. Probatur hoc est qd nihil ⁊ qd nihil erit demonstrando instans presens: ⁊ hoc est possibile: ergo ⁊c.

Vndecima propositio. Candela lucens est extincta: probatur: hoc est extinctum demonstrando cadelam iam extinctam que prius fuit lucens ergo ⁊c.

Duodecima propositio. Viuum est mortuum. Probatur: hoc est mortuum demonstrando Adam: ⁊ hoc ē vel fuit viuum ergo ⁊c.

v Vniuersalis propositio affirmatiua exponibiliter. Probatur per suam preiacentem ⁊ vniuersalem negatiuam fibi correspondentem: vt omnis homo currit: exponitur sic homo currit: ⁊ nihil ē homo quin isiud currat: ergo ⁊c.

Exemplum in numero plurali: vt omnes homines currunt homines currunt: ⁊ nulla sunt homines quin illa currant ergo ⁊c.

Consimiliter in obliquis casibus preter hoc q̃ in negatiua exponente ponatur subiectum vniuersalis semper in recto ⁊ relatiuum in obliquo consimili cuz obliquo propositionis exponende: vt cuiuslibet hominis asinus currit hominis asinus currit ⁊ nihil est homo quin illius asinus currat: ergo ⁊cetera.

Item omnium contradictoriorum altera pars est vera contradictorum altera pars est vera: ⁊ nulla sunt contradictoria quin illorum altera pars sit vera: ergo ⁊c. Ita q̃ semper relatiuuz sequatur li quin. Postremo vero omnis terminus qui se tenet a parte predicati: ⁊ ita in alijs casibus ē dicendum .

Modo cõsimili, pbãtur, ppõnes vlcs de
Vbo ãpliatiuo pret hoc q̃ i scda exponẽ/
te ponit Vbũ disiunctum: vt in resoluẽti
bus: verbi g.ª ois hõ fuit: sic exponit hõ
fuit r nihil ẽ: vel fuit hõ: qn illud fuit er/
go rẽ. Itẽ oẽ albũ disputabit: albũ disputabit: r nihil ẽ vel erit albũ: qn istud dis/
putabit g.º rẽ. Q ẽ albũ põt eẽ nigrũ albũ
põt eẽ nigrũ: r nihil ẽ vel põt eẽ albũ: qn
istud possit eẽ nigrũ g.º rẽ. Itẽ ois hõ in
cipit disputare: r nihil ẽ vel icipit eẽ ho/
mo qn illud icipiat disputare g.º rẽ. In
obligs casibus ẽt cõsilr exponat tenẽdo
modũ prioẽ de rlo. Cõsilr exponũtur, p
põnes de pñti bñtes predicatũ participiũ
alicui⁹ verbi ãpliatiui: vt ois hõ ẽ pretit⁹
exponit sic: homo ẽ preterit⁹ r nihil ẽ vel
fuit homo: qn illud fit preteritus hoc rẽ.
Itẽ oẽ album ẽ generãdũ: albũ ẽ generã
dũ: r nihil ẽ vel erit albũ: qn istud fit ge/
nerãdus g.º rẽ. Sed, ppões de subiecto ꝛ
positio pñt dupl'r exponi ꝑm q̃ subiectus
põt eẽ totũ cõpositũ vel ps: vt ois homo
vel asin⁹: ẽ asinus si subiectũ ẽ totũ disiũ
ctũ: sic exponit homo vel asin⁹ ẽ asinus r
nihil ẽ homo vel asin⁹ qn illud fit asinus:
g.º rẽ. Si vero precise p.ª ps ẽ subiectum
2.ª exponẽs erit i.ª: nihil ẽ homo: qn illud
vel asin⁹ fit asinus. Et sic i.ª vlis erit fal/
sa primo.º r 2.º vera. Et ita de alijs dicat
cuiuscũqz cõponis existãt vel casus. vlis
aũt negatiua nõ exponit: sz dupl'r, pbat:
aut p sua singularia aut per suũ ꝗdictoriũ
verbi gratia nullus hõ ẽ chimera:, pbat
sic primo.º: nec i.ª homo est chimera nec i.ª
homo ẽ chimera: r sic de singulis g.º rẽ.
2.º, pbat sic i.ª, ppõ est falsa aliquis hõ est
chi.ª r i.ª ꝗdicit isti nullus homo ẽ chime/
ra: g.º hec ẽ vera r cõiter i oibus alijs tal
modus fuit. Ex predcõ modo, phãdi, p
põnes vlcs affirmatiuas i sero aliqs, ppõ
nes. prima ẽ ista. Q ẽ qd fuit ẽ:, pbat ali
qd qd fuit ẽ r nihil ẽ qd fuit: qn illud sit:
ergo maior ẽ manifesta: r silr minor: qr
suum ꝗdictoriũ ẽ falsiz videlicet aliqd ẽ
qd fuit: qd nõ ẽ hui⁹ nãqz ẽ iplica.º pdictõ
nis. Et ita pcedit q̃ oẽ qd erit ẽ: r oẽ qd
põt eẽ eẽ: r ẽt oẽ qd ẽ itelligi.ª aut imagi.ª ẽ
pz qlz istarũ ẽ suis exponẽtib⁹ i q̃z nega
tiua dz poni verbũ disiunctũ: qr verbum
principale ipsi⁹ vlis ẽ solũmodo verbũ d pñ
ti absqz pticipio subsequẽte alicui⁹ verbi
ampliatiui. 2.ª, ppõ oẽ q̃ nõ fuit ẽ, pba
tur aliqd qd nõ fuit ẽ si cut istãs pñs r ni
hil ẽ q̃ nõ fuit qn illud fit g.º rẽ. 2.ª expo
nẽs i tex ẽ vera: qr suũ ꝗdictoriũ iplicat
ꝗdictoz vz aliqd ẽ q̃ nõ fuit qd nõ ẽ. Et
ꝗter pcedit q̃ oẽ qd nõ erit ẽ r oẽ q̃ nõ
potuit nec poterit eẽ ẽ. 3.ª, ppõ quolz ma
iori te r quolz minori te tu es mior:, pba
tur aliq⁹ maiori te r quolz minori te tu es
minor: vt, pbatũ ẽ i alio caplo: r nl'est ma
ius te r quolz mior qn 1.º tu sis mior: g.º
rẽ. minor pz: qr suũ ꝗdictoriũ ẽ falsũ. 4.ª
, ppõ: quolz mior te r quolz maiori te tu
es maior:, pbat aliq⁹ minori te r quolibz
maiori te tu es maior: r nihil ẽ min⁹ te r
quolz maior i te qn 1.º tu sis maior: g.º rẽ.
pz 2.ª cũ maior ex a.º ca.º mior, pbat p suuz
ꝗdictoriũ qd ẽ flz vz aliqd ẽ min⁹ te r q.º
lz maiori te q.º tu nõ es maior q̃re rẽ.

Repõ officiabilis ẽ i.ª c⁹ dcm vel
oro infinitiua deteriat aliq.º ĩmio
modali vel cõcernẽte actũ mẽtis

Termi modales sunt isti verũ falsuz ne/
cessariũ cõtigẽs possibile ipossi.ᵉ. Termi
ni Vo cõcernẽtes actũ mẽtis dñtur isti.
Scio dubito credo volo nolo itelligo co
gnosco r sileꝰ: ac etiã ipsoꝝ pticipia: hi⁹
aũt termini aliqñ faciũt sensum cõpositus
aliqñ diuisum faciũt sensum cõpositũ qñ
pcedũt totalr dcm l' oronẽ infinitiuã aut si
nalit subsequunt vt possibi.ᵉ ẽ sor. currere
Sor. currere ẽ cõtigens: tu scis deũ esse
deũ esse ẽ scitũ a te. Sed qñ aliqs istoꝝ ter
minoꝝ mediat inter accusatiuũ casũ r Vbũ infinitini modi tũc cõstituere dr sensuz
diuisum: vt deũ necesse ẽ esse hoiem scis
esse aial r ita de alis. Et hi⁹, ppõ de sensu
diso, pbanda est ꝑm exigentiam termini
precedentis simpliciter r non ratione ter
mini modalis: aut ratione alicuius alte/
rius termini concernentis actum mentis
verbi gratia. Q minem hominem possi/
bile est currere: hec non est officianda: sz
exponenda iuxta doctrinam traditam in
probatione vniuersalium propositionuz
isto modo hominem possibile est currere

⁊ nihil ē vel possi' ē esse hominē quin ill
lud possibile sit currere: ergo ⁊c. Item
hec ē resoluenda. A. scio cē vex isto mō
hoc scio esse verū ⁊ hoc ē. A. ergo ⁊c.
Propositio vero de sensu cōposito offi/
ciabiliter, pbatur vt possibile ē sor. curre
re hec propositio ē possibilis sor. currit q̄
adequate significat sor. currere: ergo ⁊c.
Item necesse ē deum esse. hec, ppositio ē
necessaria de⁹ē que adeq̄te significat deū
esse: ergo ⁊c. Cōsimiliter, pbātur iste tu
scis sor. currere. tu dubitas regē sedere.
Prima nanq̄ sic officiat. hec, ppositio ē
scita a te sor. currit q̄ adequate significat
sor. currere: g⁹ ⁊c. ⁊ ita cōsimiliter dicat
ad infinitas cōsimiles iurta cōsonantiaz
ternini facientis sensū ꝯpositū. Ex pre
dictis infero aliquas cōclusiones prima
est ista. Albū possibile ē esse nigrū ⁊ tū i
possibile ē albū esse nigrū. p⁹ ps ps quo
niā hoc possibile ē esse nigrū te demōstra
to ⁊ hoc ē vel possibile ē esse albū: g⁹ ⁊c.
ps ꝯnātia a resoluentibus ad resolutū. Et
2ª ps, pbatur. Nā hec, ppō est impossibi
lis albū ē nigrū que adequate significat
albū esse nigrū: g⁹ ⁊c. ps ꝯ ab officianti
bus ad officiatū. Et ita, pbat i ꝯ seden
tem possibile ē currere ⁊ tū ipossibile ē se
dentē currere. 2ª cōclusio oēm hoiez cō/
tingēs ē esse ⁊ tū necesse ē oēm hoiez cē.
prima ps, pbat quoniā hoiem contigens
ē esse ⁊ nihil ē vel contingens ē esse ho/
minē quin illud cōtingens sit esse: ergo
⁊c. ps ꝯnātia ab exponentib⁹ ad expositu.
2ª ps, pbat nā hec ē necessaria omnis hō
est que adequate significat oēm hoiez cē:
ergo ⁊c. ps ꝯnātia vt pri⁹. 3ª cōclusio tu
scis altex istox esse verū demonstratis
istis contradictorijs rex sedet nullus rex
sedet: ⁊ tū nullum istox scis esse verum.
prima ps ps: q: hec ē scita a te: altex isto
rum ē vex: que adequate significat altex
istox esse vex: g⁹ 2ª ps, pbatur nec hoc
istox scis esse vex demonstrādo affirma
tiuam nec hoc istox scis esse vex demon
strādo negatiuā ⁊ non sunt plura istox:
g⁹ ⁊c. ps ꝯ ª a singularibus sufficienter e
numerans ad suam vlem. 4ª cōclu/
sio: tu dubitas a esse vex: ⁊ tamen nullū
a dubitas esse verum. probatur ⁊ pono
q̄ omne a sit illa de⁹ est quam scias cē ve
ram ſz dubues an ista sit a isto posito pri
ma ps ps: quoniā hec est tibi dubia a est
vex: que adequate significat a esse verū:
ergo ⁊c. Secunda pas, pbatur sic ar/
guendo nullam talem de⁹ ē dubitas esse
veraz sed omne a ē aliqua talis: ergo nul
lum a dubitas esse verum: ps ꝯnātia quia ē
sillogismus in secundo prime fig⁹ ⁊ ānātia
ē manifestum ex casu. 5ª ꝯ volo tibi
dare equum meum ⁊ tamen nullū equū
meum volo tibi dare. probat ⁊ pono q̄
tibi promittam equum meū q̄z credaz cē
in stab⁹ sit tū coram me q̄z putez esse pla
tonis ita q̄ non meum: ob quam causam
istum equum quem video non velim ti/
bi dare isto posito prima pars ps officiā⁹
per casum ⁊ officiatur sic hec, ppositio est
volita a me do tibi equum meum que ad
equate significat me dare tibi equū meū
ergo ⁊c. ps ꝯ ª ab officiantib⁹ ad officia/
tam secundam partem probo sic nullum
equum quem credam esse platonis volo
tibi dare sed omnem meum equum cre/
do esse platonis: g⁹ nullū equum meum
lo tibi dare ps ꝯ ª vt pri⁹ quia ē in secun/
do p' sig⁹ ⁊c. 6ª ꝯ pcipio sor. loqui et vo
tamen nullum sor. pcipio loqui probatur
⁊ pono q̄ sint a lōge sor. ⁊ plato ita q̄ ne
sciam distinguere quis sit sor. vel plato lo
quatur tamen sor. cuius vocem bene co/
gnoscam q̄ est sor. ⁊ non loquatur plato
isto posito ps prima pars percasum quia
sequitur percipio vocem sor. g⁹ percipio
sor. loqui ⁊ secunda pars probatur quo/
niam sequitur nullum istorum percipio
loqui sed omnis sor. ē aliquis istorum:
ergo nullum sor. percipio loqui patet cō
sequentia quia est sillogismus in secūdo
prime figure. Hic est notandum q̄
iste propositiones concesse in cap⁹ reso/
lubilium scilicet verum est q̄ mundus fuit
⁊ necessarium ē q̄ deus nunq̄z erit:
possibile est q̄ nullus fuit: q̄ ⁊ nl erit nō
sunt vere officiabiliter proban⁹ nec sunt
similes in significando est resolubiliter
⁊ officiabiliter quoniam officiabiliter te/
netur li q̄ coniuncti ⁊ resolubiliter tene/
e

tur relatiue quare ⁊c.

Propositio descriptibilis est illa in qua terminus concernens actum mentis incomplexum determinat nullo termino precedente mediato vt ego cognosco sor. hec nãqz si dscribitur. Ego cognosco aliquid sub ratione qua sor. tu intelligis hominem tu itelligis aliquid sub ratione qua homo.

Sed termini concernentes actũ mentis qui si cadunt super incomplexum illud necessario ẽ significatiuum complexi aliter sunt describendi sicut scire credere dubitare ⁊ huiusmodi: vt tu scis a, ppõnem sic describiẽ tu scis adequatuz significatum a, ppõnis quod scis adequate significari per a, ppõnez: ergo ⁊c. Tu credis a, ppõnem tu credis adequatuz significatum a, ppositionis quod credis adeq̃te significari per a, ppositionem: ergo ⁊c. Itẽ tu dubitas a ⁊ b, ppositiones tu dubitas adequata significata a ⁊ b, ppõnũ. que scis vel credis adequate significari per a ⁊ b, ppositiones: g° ⁊c. Notanter dicebat nullo termino mediato precedẽte quia si precederet aliquis terminus mediatus ratione illius deberet i^a, ppositio, pbari quia a p° termio mediato semper est incboanda, ppositionis, pbatio: vt omnis homo intelligit se hec est exponenda isto°: homo intelligit se ⁊ nihil est homo quin illud intelligat se: ergo ⁊c. Itẽ homines cognoscunt futura hec ẽ sic resoluenda hec cognoscunt futura ⁊ hec sũt homines: g° ⁊c. Circa predicta in h° cap°. ⁊ prioribus ẽ notanda diuersitas, pbationum precedentiũ quarũcunqz, ppositionum: quoniam, ppositio descriptibilis cõuertitur cũ sua discriptiõe ⁊, ppositio vlis affirmatiua seu quecunqz alia exponibilis similiter conuertitur cum suis exponentibus simul sumptis: vnde bene sequitur cognosco hominem :, ergo cognosco aliquid sub rõe qua homo ⁊ econuerso. Item omnis hõ currit: ergo homo currit ⁊ nihil est homo quin illud currat ⁊ econuerso. Item omnis homo currit: g° homo currit ⁊ nullus est homo quin illd currat ⁊ econuerso. Sed, ppositio resolubilis non conuertitur cum suis resoluentibus nec officiabilis cum suis officiantibus: vnde licet sequatur hoc est animal ⁊ hoc est homo: ergo hõ est animal nõ tñ sequitur econuerso hõ est animal: g° hoc ẽ animal ⁊ hoc est homo: qz añs est necessarium ⁊ consequens contingens etiam post mille annos erit ita sicut significat p antecedens ⁊ tñ non erit ita sicut significatur per ꝑñs. Item sequitur hec, ppositio ẽ necessaria deus est que adequate significat deum esse: ergo necesse est deuz esse: ⁊ tñ non sequiẽ econuerso necesse ẽ deum eẽ: ergo hec, ppositio est necessaria ds ẽ que adequate significat deum eẽ: qz añs est necessariũ ⁊ ꝑñs contingẽs. Similiter si nulla, ppositio foret ita esset siẽ significatur per añs ⁊ tñ non ita eẽt sicut significatur per ꝑñs. Ex predictis infero aliquas cõclusiones prima ẽ ista venientem cognosco ⁊ tñ non cognosco venientem: probatur ⁊ pono q̃ sor. sit a lõge q veniat versus me quẽ sciam eẽ sor. sed credã ipsum non moueri ⁊ nihil aliud concipiã isto posito pz prims ps quoniam hoc cognosco ⁊ hoc ẽ veniens: g° ⁊c. Secunda ps etiã pz: quia non cognosco aliqd sub rõe qua veniens. 2ª cõclusio ẽ ista deum trinum ⁊ vnum cognouit Aristoteles ⁊ tñ Ax. non cognouit deum trinum ⁊ vnum. prima pars patz quoniam hoc cognouit Ari. demõstrando deum ⁊ hoc est trinus ⁊ vnus: g° ⁊c. secunda pars etiã pz quoniam Aristot. non cognouit aliquid sub rõne qua deus trinus ⁊ vn^9: ergo ⁊c. pz consequentia a descriptiõe ad descriptuz. Tertia ꝑ° a propositionẽ scio ⁊ tamen non scio a propositionem. probat ⁊ pono q̃ a sit i^a de^9 ẽ quam sciam ⁊ credam q̃ nõ sit aliquod a in mundo i° po° a scio quia hoc scio demonstrando istam deus est ⁊ hoc est a: ergo ⁊c. ⁊ tamen non scio a quia nõ scio aliquid sub ratione qua a ex quo nõ scio a esse. Quarta conclusio sorem percipis ⁊ tamen non percipis sor. pbatur et pono q̃ sor. loquatur coram te cuius vocem audias credas tu tamen q̃ nõ sit aliquis sor. in mundo, i° posito sor. ꝓcipis:

quia hoc percipis ⁊ hoc est sor. ergo ⁊c.
⁊ tamen non percipis sor. quia non per
cipis aliquid sub ratione qua sortes qua
re ⁊ cetera.

X predictis patet q̃ necessarium
⁊ contingens dupliciter sumun/
tur. scilicet resolubiliter ⁊ officia
biliter. sed ipsorum aduerbia scilicet ne/
cessario ⁊ cõtingenter exponibiliter pro
bantur: vt necessario deus est: sic exponi
tur deus est ⁊ non potest esse quin deus
sit: ergo ⁊ cetera. Item necessario mũ
dus fuit: mundus fuit ⁊ non potuit esse
quin mundus fuerit. Item necessario
aliquid erit aliquid erit ⁊ non poterit esse
quin aliqd erit: g⁰ ⁊ cetera. Ita q̃ ver
bum principale regule exponentis sit e/
iusdem temporis cuz verbo principali ex
ponende. Oppositio modo exponitur cõ
tingenter: vt contingenter tu es: expo/
nitur sic: tu es ⁊ potest esse q̃ tu non sis.
ergo ⁊ cetera. Item contingenter tu eris
tu eris: ⁊ poterit esse q̃ tu non eris: ergo
⁊ cetera. Et ita de preterito dicatur. Hic
sunt duo notabilia. Primum est q̃ ne/
cessario ⁊ contingenter sumuntur. Ali/
quando in sensu diuiso ⁊ aliquando i sen
su composito sicut necessarium ⁊ ꝓtingẽs

In sensu composito quando totaliter
precedunt: aut finaliter subsequuntur: vt
necessario homo est animal: tu curris cõ
tingenter: sed in sensu diuiso quãdo me
diant inter subiectum ⁊ verbum aut in/
ter verbum ⁊ predicatum. Exemplum
primi homo necessario ẽ animal. Exem
plum secundi: sortes est contingẽter cur
rens. Secundum notabile est illud.
Qualitercunqz in sensu composito sumã
tur semper eodem modo exponuntur vt
dictum est. Sed quando in sensu diuiso
sumuntur precedente alio termino medi
ato non exponuntur: sed propositio pro/
banda est. fm exigentiam termini prece
dentis: vt homo necessario est animal. h
non est exponenda neqz probanda ratio
ne illus termini necessario: sed resoluen
da ratione istius termini homo: vt hoc
necessario est animal: ⁊ hoc est homo: er
go ⁊ cetera. quo facto prima resoluens ẽ
exponẽda sic: h⁰ ẽ aial ⁊ h⁰ ñ põt ñ cẽ aial
g⁰ ita quod li potest sequatur subiectũ: si
cut li necessario vel contingenter. Ex
quo sequitur etiam q̃ istud verbum po/
test sumitur aliquando in sensu composi
to aliquando in sensu diuiso. In sensu
ꝓposito quando precedit totaliter seu im
personaliter tenetur: vt potest esse q̃ tu
curris. In sensu diuiso quando per sona
liter sumit: vt antixps potest esse. Ex
predictis infero aliquas conclusiones.
p^a ẽ i^a necessario aliquid ẽ q̃ contingen
ter est. probatur aliquid est quod contin
gẽter est ⁊ nõ potest esse qui aliquid sit q̃
ꝓtingenter est: ergo ⁊c. Secũda ꝓclusio
aiia tua necessario est: ⁊ tñ contingenter
anima tua est. prima ps probatur resolu
torie: vt hoc necessario est: ⁊ hoc est ani/
ma tua: ergo ⁊ cetera. 2ª pars probat
exponibiliter sic aia tua est ⁊ potest cẽ q̃
nõ aia tua sit: g⁰ ⁊c. Nam sequitur tu nõ
es: g⁰ nõ aia tua est: qz ex opposito sequi
tur oppo^m: ⁊ põt esse ita sicut significat
p aiis. g⁰ põt esse ita sicut significatur per
ꝓñs. Tertia ꝓ⁰ necesse ẽ te fuisse ⁊ tñ cõ
tingẽter tu fuisti. pria ps, pbat quoniam
hec ẽ necessaria tu fuisti que adeq̃te signi
ficat te fuisse: g⁰ ⁊c. Secunda ps, pbatur
nã tu fuisti ⁊ potuit cẽ q̃ tu non fuisti: g⁰
cõtingẽter tu fuisti g⁰. Quarta ꝓ⁰ potest
cẽ q̃ antixps sit hõ q̃ est ⁊ tñ antixps nõ
potest esse homo qui ẽ. prima ps, pbatur
quoniã hec est possibilis antixps est ho/
mo qui est que adequate significat q̃ an/
tixps ẽ homo qui est: ergo ⁊c. vnde li po
test impersonaliter sumptũ ẽ termin^s of/
ficiabilis sicut li possibile. 2^a ps pz quo/
niam dicitur oppo^m videlicet antixps po
test esse homo qui est ⁊ ex isto sequitur q̃
antixps potest esse homo ⁊ iste est conse/
quens falsum: ergo ⁊ antecedens ⁊ patz
consequentia quia li potest sumptum p/
sonaliter est terminus immediatus ⁊ re
lativum qui que quod est resolubile ge/
neraliter in ⁊ ille illa illud: ex quo nõ im
peditur per aliquod significatum prece/
dens. Hinc est notandum q̃ li necess
sario dupliciter sumitur vno mõ nomialr
in dativo vel in ablativo casu. Alio mõ

aduerbialiter: vt dictum est. Primo modo non exponitur: sed resoluitur: vt necessario tu es i° tu es ⁊ hoc est necessarium: ergo ex quo sequitur q̃ necessario tu es homo: ⁊ tamen contingenter tu es homo: tenendo li necessario nominaliter in ablatiuo casu: quia i° tu es demonstrãdo deum: ⁊ hoc est necessariũ: ergo. Sumendo tamen li necessario aduerbialiter fozet ista, ppositio impossibilis ppter impossibilitatem exponentium. Item concedtur q̃ soz. necessario obedit ⁊ idem soz. contingenter obedit sumendo li necessario in datiuo casu. quia soz. huic obedit demonstrando deum ⁊ hoc est necessarium: ergo ⁊ c̃. 2ª pars etiam pz exponendo sic soz. obedit ⁊ potest non obedire: g° contingenter soz. obedit q̃ ⁊ c̃.

Am gradus compationis restat exponere ⁊ primo positiuum cõpabiliter sumptũ: vt tu es ita fortis sicut aliquis homo mundi: exponitur sic tu es fortis ⁊ aliquis homo mundi est fortior te: ergo ⁊ c̃. Item tu fuisti ita fortis sicut aliquis homo tu fuisti fortis. Et aliquis homo fuit fortis ⁊ non aliquis homo fuit fortior te: ergo ⁊ c̃. ⁊ ita de futuro suo° dicatur. Sed notandum q̃ si fiat compa° respectu termini cõis a pte post non distributi non debet sumi iste terminus sub distributione i aliqua exponentium: vt tu es ita albus sicut omis hõ: non debet dici in secunda exponẽte omnis homo ẽ albus: q̃ hec est falsa ⁊ exposita vera. Sequit enim tu es ita albus sicut iste homo: ergo tu es ita alb° sicut omnis homo: pz consequentia ab inferiori ad suuz superius affirmatiue sine distributione ⁊ sine fig° impediẽte. Ideo dz sic exponi tu es alb° ⁊ homo ẽ alb° ⁊ non omis hõ ẽ albior te: ergo ⁊ c̃. Ex predicto modo exponẽdi infero aliquas cõclusiones prima ẽ i° tu es ita fortis sicut omis homo mundi ⁊ tu non es ita fortis sicut aliquis homo mundi. prima pars pz. quia tu es fortis ⁊ homo mundi est fortis ⁊ nõ omis homo mundi est fortior te: g° ⁊ c̃. secũda pars similiter patet quoniam suum contradictorium est falsum videlicet tu es ita fortis sicut aliquis homo mundi: quia ex ipsa sequitur tertia sua exponens videlicet non aliquis homo mundi ẽ fortior te quod ẽ falsum. Secunda cõclusio animal quod non ẽ ita forte sicut leo ẽ ita forte sicut omne animal mundi probatur equus ẽ ita fortis sicut omne animal mundi ⁊ idem equus est animal quod non ẽ ita forte sicut leo: ergo ⁊ c̃. pz consequentia a resoluentibus ad resolutum: antecedens autem pz exponendo ⁊ resoluẽdo.

Tertia conclusio: ergo sum ita sapiẽs sicut tu ⁊ deus ⁊ tamen ego non sum ita sapiens sicut deus. secunda pars ẽ de se manifesta ⁊ probatur. prima. Nam ego sum sapiens ⁊ tu ⁊ deus estis sapientes ⁊ non tu ⁊ deus estis sapientiores me: ergo ⁊ cetera patet consequentia ab exponentibus ad expositum. ⁊ prima ac secũda pars sunt manifeste. Tertia vero probatur quia si non detur oppositum tu ⁊ deus estis sapientiores me: ergo tu es sapientior me consequens falsum: vt ego suppono. Quarta conclusio tu eris ita senex sicut tu eris ⁊ tamen in nullo instãti tu eris ita senex sicut tu eris. prima pz pz per exponentes: tu eris senex ⁊ nũq̃z eris senior q̃z tu eris: ergo ⁊ c̃. Secunda pars probatur quoniam quocunq̃z instãti dato in quo tu eris senex in isto instanti nõ eris ita senex sicut tu eris: quia post istud eris senior: ergo i nullo instanti tu eris ita senex sicut tu eris pz consequentia: quia contradictorium consequẽtis repugnat antecedenti propter distributionem huius termini sicut supra verbum substantiuum.

Comparatiuus gradus exponi
c tur similiter per tres exponentes: vt soz. est fortior pla. soz. est fortis ⁊ plato est fortis ⁊ non plato est ita fortis sicut soz. ergo ⁊ c̃. Item tu es fõtior aliquo homine: tu es fortis ⁊ aliquis homo est fortis ⁊ non aliquis homo ẽ ita fortis sicut tu: ergo ⁊ c̃. Sed huius tu es albior omni homine. secunda exponens non debet esse i°: omnis homo est albus quoniam tunc exponita esse vera

ꝛ vna exponens falsa quod non est con/
cedendum in logica: sed debet sic expo/
ni ista tu es albus ꝛ homo est albus ꝛ
non omnis homo est ita alb⁹ sicut tu: g⁰
ꝛc. Ex predicto modo exponēdi infe/
ro aliquas cōclusiones. prima tu es albi/
or oī homine ꝛ tamē tu non es albior ali/
quo hoie. prima ps pz per exponētes et
secunda similiter qr suum cōtradictoriuz
est falsum. s. tu es albior aliquo homine
quia tertia eius exponens est falsa. vide/
licet non aliquis homo est ita albus sicut
tu quia tu ipse es ita albus sicut tu vel q/
libet qui est albior ꝛc est ita albus sicut tu
licet non precise. Secūda cōclusio sor.
qui non est melior deo est melior oi ente
mundi pz quoniā sor. non est melior deo
vt satis liquet ꝛ tū ē melior oī ente mun/
di quia ipse est bon⁹ ꝛ aliquod ens mūdi
est bonum ꝛ non oē ens mundi ꝛ ita bo
num sicut sor. ergo ꝛc. Tertia cōclusio
ego sum scientior te ꝛ deo: ꝛ tamen nō sū
scientior deo. secunda ps pz ꝺ se ꝛ prima
probatur p exponentes. nam ego sum sci
ens ꝛ tu ꝛ deus estis scientes ꝛ non tu ꝛ
deus estis ita scientes sicut ego. ista patz
quoniam detur oppositū. s. tu ꝛ de⁹ estis
ita scientes sicut ego: ergo tu es ita scients
sicut ego. cōsequens falsum vt ego sup/
pono. Quarta conclusio tu eris senō
q̄z tu eris in aliquo istanti ꝛ tamen i nul
lo instanti tu eris senior q̄z tu eris in ali/
quo instanti. prima pars probatur quo/
niam tu eris senex ꝛ in aliquo instāti eris
senex ꝛ non in aliquo instanti eris ita se/
nex ſic tu eris: g⁰ tu eris senior q̄z tu eris
in aliquo instanti: consequentia tenet ab
exponentibus ad expositum. ꝛ tertia ps
antecedentis probata est in alio capitulo
in quarta conclusione: sed secunda pars
conclusionis probatur quia si non detur
oppositum. s. q ⁹ in aliquo instanti tu eris
senior q̄z tu eris in aliquo instanti ꝛ sit il
lud a ꝛ patet q ⁹ i ⁿ est falsa in a instanti tu
eris senior q̄z tu eris in aliquo instanti qr
vna exponens est falsa. s. non in aliquo
instanti tu eris ita senex sicut tu eris in a
instanti quia in a instāti tu eris ita senex
sicut tu eris ita, instanti ꝛ in infinitis in/
stantibus vltra quare ꝛc.

Notandum q̄ quemadmodum ex/
ponitur comparatiuus gradus ita ma/
gis ꝛ q̄z vt ego sum magis valens q̄z tu
sic exponitur ego sum valens ꝛ tu es va
lens ꝛ non tu es ita valens sicut ego: er/
go ꝛc. Consimiles conclusiones pos/
sunt inferri vnde cōceditur q̄ aīal quod
est magis debile q̄z sit musca est magis
forte quam sit omne animal mundi. Et
homo qui est magis sapiens quam om/
nis homo est minus sapiens quam om/
nis homo: ꝛ ita de infinitis alijs qr ꝛc.

Yperlatiuus gradus expo/
nitur tres exponētes nisi vna
istarum cum altera coincidat
vt tu es fortissimus istorum:
potest dupliciter exponi aut per compa/
ratiuum aut per positiuum comparabili
ter sumptum. Exemplum primi vt tu
es fortis: ꝛ isti sunt fortes ꝛ non aliquis
istorum est fortior te: ergo ꝛc. Exem/
plum secundi tu es fortis: ꝛ isti sunt for/
tes ꝛ non aliquis istorum est ita fortis si
cut tu: ergo ꝛ cetera. Item tu es for/
tissimus omnium hominum sic exponi/
tur tu es fortis ꝛ homines sunt fortes et
non omnes homines sunt fortiores te:
ergo ꝛ cetera. vel non omnis homo est
fortior te. Secundo modo sic exponi/
tur tu es fortis ꝛ homines sunt fortes: et
non omnes homines sunt ita fortes sicut
tu vel non omnis homo est ita fortis si/
cut tu: ergo ꝛc. Et ita de alijs de prete
rito ꝛ futuro suo modo dicatur. Ex p̄
dictis infero aliquas conclusiones. pri/
ma est ista tu es fortissimus istorum ꝛ de
bilissimus istorum. probatur ꝛ pono q
tu sor. ꝛ plato sitis eque fortes ꝛ p li isto/
rum demonstro vos tres: isto posito pa/
tet prima pars. quoniaz tu es fortis ꝛ isti
sunt fortes ꝛ non aliquis istorum est for/
tior te: ergo ꝛc. Etiam secunda pars
est vera quia tu es debilis: ꝛ isti sunt de/
biles ꝛ non aliquis istōrum est debilior
te: ergo ꝛc. Hec tamen conclusio non
esset vera exponendo.

Secundo modo vt puta per li ita sicut
quare ꝛc. Secunda conclusio tu es sa

pientissimus omnium hominum ⁊ tamẽ tu non es sapientissimus aliquorum hominum. prima pars patet per exponentes: vt tu es sapiens ⁊ homines sunt sapientes: ⁊ non omnes homines sunt sapiẽtiores tc: ergo ⁊ cetera. Secunda pars probatur: quoniam suum contradictoriũ est falsum: videlicet tu es sapientissimus aliquorum hominum: propter tertiam exponentem falsam. scilicet non aliquis homo est sapientior tc: ⁊ hec similiter non aliquis homo est ita sapiens sicut tu: quia tu nec es ita sapiens sicut tu: ergo ⁊ cetera.

Tertia conclusio tu fuisti calidissimus omnium hominum ⁊ frigidissimus omnium hominum. prima pars patet: quia tu fuisti calidus ⁊ homines fuerunt calidi: ⁊ non omnis homo fuit calidior tc: etiam non omnis homo fuit ita calidus sicut tu. Secunda pars etiam eodem modo probatur: quoniam tu fuisti frigidus ⁊ homines fuerunt frigidi ⁊ non omnis homo fuit frigidior tc: etiam non omnis homo fuit ita frigidus sicut tu: ergo ⁊c.

Quarta conclusio. Aliquod est maximum istorum quod non est maximum istorum exponendo cõparabiliter probatur: ⁊ pono q̃ a sit magnũ ⁊ b maiꝰ: c Vo maiꝰ q̃z a ⁊ maius q̃z b: isto posito b ẽ maximum istorum quod non est maximum istorum probatur: quoniam b est magnũ ⁊ aliquod istorum quod non est maximũ istorum est magnum: quia a ⁊ nullum istorum quod non est maximum istorum est maius b: ergo b est maximum istorum: q̃ non ẽ maximum istorum patet consequentia ab exponentibus ad expositum: quare ⁊cetera.

Iffert aliud ⁊ non idem eodẽ modo exponuntur per tres exponentes: vt tu differs ab homine: tu es ⁊ homo est ⁊ tu nõ es homo: ergo ⁊cetera. Item tu differs ab omni homine: tu es ⁊ homo est: ⁊ tu non es omnis homo: ergo ⁊ cetera. Est tamen aliqualis diuersitas in preterito ⁊ futuro. hec enim tu differs ab antichristo non sic exponitur tu eris ⁊ antichristꝰ erit ⁊ tu non eris antichristus: quoniã exponentes sunt vere ⁊ exposita falsa: sequitur enim tu differs ab antichristo: ergo simul eris cum antichristo: consequẽs falsum vt suppono: sed sic exponitur: tu eris ⁊ antichristus erit: quando tu eris ⁊ tu non eris antichristus: ergo ⁊cetera. et ita de preterito dicatur quare ⁊ cetera.

Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista tu differs ab omni homine: ⁊ tũ tu non differs ab aliquo homine. ¶Prima pars patet per exponentes: quoniam tu es ⁊ homo est: et non es omnis homo: ergo ⁊ cetera.

Secunda pars etiam probatur: quia si non detur oppositum scilicet tu differs ab aliquo homine: sed hec est falsa: quia tertia eius exponens est falsa: scilicet tu non es aliquis homo: ergo ⁊cetera.

Secunda conclusio: tu differs ab omni ente quod est ⁊ quod fuit ⁊ quod erit: ⁊ tamen tu non differs ab aliquo ente q̃ d̃ est quod fuit ⁊ quod erit:

¶Prima pars patet: quoniam etiam tu es ⁊ omne ens quod est quod fuit ⁊ q̃ erit est: ⁊ tu non es omne ens quod est q̃ fuit ⁊ quod erit: ergo ⁊ cetera. Secunda pars etiam patet: q̃ suum contradictorium est falsum cum vna eius exponens sit falsa: scilicet tu non es aliqd quod est q̃ d̃ fuit ⁊ quod erit. Tertia cõclusio. Ego differo ate ⁊ a me ⁊ tũ non differo a me. prima pars patet per exponentes. Iam ego sum ⁊ tu ⁊ ego sumus ⁊ ego non sum tu ⁊ ego. ergo. Secũda Vo ps patet d̃ se ⁊ ita possꝫ probari q̃ tu differs ab homine ⁊ ab asino: ⁊ tamen tu non differs ab hõine. Quarta cõclusio. tu differs ab asino: tũ tu nõ differs ab homine vel ab asino. ¶Prima pars patet per exponentes: ⁊ secunda similiter: quia detur oppositũ tu differs ab homine vel ab asino: hec est falsa: quia tertia eis exponens est falsa scilicet tu non es homo vel asinus: quia eiꝰ contradictorium est verum: videlicet tu es homo vel asinus. Quecunq̃z dicta sunt de hoc verbo differt quoad exponentes ⁊ conclusiones possunt applicari illis terminis aliud ⁊ non idem q̃ re ⁊c.

Xclusiuarum quedam sũt primi ordinis quedam secundi: ⁊ quedam tertij. Exclusiua primi ordinis est illa cuius dictio exclusiua tantum solum vel solum/modo aut precise precedit subiectum: vt tantum homo currit: sic exponitur homo currit: ⁊ nihil non homo currit: ergo ⁊ cetera: ita ꝙ semper prima exponens ẽ preiacens exclusiue. secunda vero vniuersalis est negatiua de subiecto exclusiue infinitato. Et consimilis expositio est de preterito ⁊ futuro: vt tantum sortes fuit sortes fuit ⁊ nihil non sortes fuit. Item tantum antichristus disputabit: sic exponit antichristus disputabit: ⁊ nihil nõ antichristus disputabit.

Notandum ꝙ exclusiua primi ordinis cõuertit cũ vna vniuersali d̃ terminis trãspositis: ita ꝙ si vna est vera ⁊ reliqua similiter: ⁊ econuerso. vnde si hec esset vera tantum homo est animal hec esset vera omne animal est homo: sed quia exclusiua est falsa: ideo vniuersalis est falsa.

Exclusiua secundi ordinis est illa in qua dictio exclusiua mediat inter subiecium ⁊ predicatum siue preponatur siue postponatur copule: vt sortes tantum est homo aut sortes est tantum est homo: ⁊ exponitur quelibet istarum sic sortes est homo: ⁊ sortes non est non homo. ⁊ ita de preterito ⁊ futuro dicatur. Exclusiua tertij ordinis est illa cuius dictio exclusiua ponitur inter partes predicati: vt a propositio significat precise sicut est que sic exponitur a propositio significat sicut est: ⁊ a propositio non significat non sicut est: ita ꝙ semper negatio infinitans cadat super eundem terminum super quem in exposita cadit dictio exclusiua: vt patet in cuiuscunq; ordinis exclusiuis. Notanduꝫ ꝙ si dictionem exclusiuam alicuius ordinis precedat alter terminus probabilis: non debet ista propositio probari ratione dictionis exclusiue: sed ꝓ̃m exigentiã termini precedentis. Exemplum omnium ordiuum: vt necessario tantum homo est homo omnis homo tantum est animal. Aliqua propositio significat precise sicut est. Prima est exponibilis ratione istius termini necessario. Secunda ratione istius signi omnis. Tertia vero est resolubilis: quia particularis affirmatiua. Oppositа harum exclusuãrum assignantur per negationem prepositam toti exclusiue: vt huius tantum homo currit: contradictorium est hoc non tantum homo currit: ⁊ habet duas causas veritatis oppositas exponentibus exclusiue affirmatiue: vt nihil quod est homo currit: vel aliquid non homo currit: ⁊ si vna harũ causarum est vera exclusiua negatiua est vera: ⁊ si ambe sunt false ipsa est falsa: sicut exclusiua affirmatiua ẽ vera: si ambe exponentes sunt vere: ⁊ falsa si vna est falsa. Exclusiua negatiua in qua negatio sequitur notam exclusionis etiam exponibilis ẽ: vt tantum homo non currit sic exponitur homo non currit: ⁊ quodlibet non homo currit: ⁊ ita exponitur quelibet talis primi ordinis. Item secundi ordinis vt tu tantum non es asinus sic exponitur tu non es asinus: ⁊ tu es quodlibet non asinus. Exclusiua vero negatiua tertij ordinis exponibilis non datur: quia talis negatio semper sequitur verbum principale: sicut ⁊ dictio exclusiua: vt a prepositio significat precise sicut non est. Oppositа harum exclusuarum negatiuarum dantur similiter per negationem precedentem totam propositionem: vt huius tantum homo non currit: contradictorium est illud non tantum homo non currit: quod habet duas causas veritatis oppositas exponentibus exclusiue negatiue assignandas per disiunctiuam: videlicet omnis homo currit: vel aliquid nõ homo currit: quarum si vna est vera exclusiua ista est vera sicut prius de opposito exclusiue affirmatiue. Ex predictis ifero aliq̃s ꝛclones: quaꝝ prima ẽ ista tm̃ homo est hõ: ⁊ tm̃ non tm̃ hõ est animal. p̃a pars patet per exponentes ⁊ vl'em de termis trãspositis. Secunda pars patet similiter: quoniam vna suarum causaruꝫ est vera scilicet aliquid nõ homo est animal. Nam hoc est animal: demõstrando asinum. Et hoc est

aliquid non homo: ergo ⁊ c̄. Secunda conclusio tu tantum es animal ⁊ non tantum tu es animal. Prima pars patet. nam tu es animal ⁊ tu non es non animal: ergo ⁊ cetera.

Secunda pars conclusionis patet etiã similiter: quia vna causarum est vera. s. aliquid non tu es animal.

Tertia conclusio: A propositio est precise significans sicut est ⁊ tamen a propositio non est significans precise sicut est. probatur ⁊ pono q̃ a sit iª homo est asinus isto posito: patet prima pars. quoniam a est significans sicut est ⁊ a non ē nõ significans sicut est probatur quia detur oppositum a est non significans sicut est ergo a non est significans sicut est consequens falsum immo a est significans sicut est quia est significans hominem eē.

Secunda pars etiam patet quia sui cõtradictorij vna exponens est falsa. verũ a propositio non est significans non sicut est ex quo significat hominem esse asinum. Quarta conclusio a propositio precise significat falsum ⁊ impossibile: et tamen a propositio precise significat verũ ⁊ necessarium. prima pars patet per exponentes. Nam a significat falsum ⁊ impossibile ⁊ a non est: non significans falsum ⁊ impossibile. probatur: quia detur oppositum a ē non significans falsuz impossibile: ergo a non ē significans falsum ⁊ impossibile quod non est verum. immo a significat falsum ⁊ impossibile: quia significat hominem esse asinuz quare ⁊ c̄. Secunda pars etiam eodẽ modo probatur. nam a est significans verũ ⁊ necessarium quia significat hominem esse ⁊ a non ē non significans verum et necessarium. probatur quia detur oppositum a ē non significans verum ⁊ necessarium: ergo a non ē significans verũ ⁊ necessarium consequens falsuz. immo a significat verum ⁊ necessarium: qꝛ significat hominem esse quod est verum ⁊ necessarium. ⁊ pz ꝯña cum prioribus similibus per istam regulam ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiuam ꝯ predicato finito est bona ꝯña quare ⁊ c̄.

Actiones exceptiue sunt iste preter qz ⁊ nisi: ⁊ differunt eo qꝛ preter ⁊ preter qz indifferenter excipiunt tã in vl'i affirmatiua q̃z negatiua sed nisi nõ excipit nisi i vl'i negatiua: vñ ita congrue dicitur nullus homo preter sor. currit sicut omis hõ preter sor. currit: nõ tamen cõgrue dr̃ omnis hõ nisi sor. currit: vbi cõgrue diceretur nullus homo nisi sor. currit. Exceptiua affirmatiua exponitur per duas exponẽtes: i quarũ prima negat predicatũ a pte extracapta: i ka vero affirmat predicatũ vl'r ꝯ subiecto sumpto cũ pte extracapta infinitata: ut omnis hõ preter sor. currit sic exponit sor. nõ currit ⁊ omis homo nõ sor. currit: ergo ⁊ c̄. Exceptiua vero negatiua similiter exponit p duas exponẽtes: i quarũ pria affirmat predicatũ de pte extracapta. in ka vero negat vl'r a subiecto sumpto cũ pte extracapta ifinitata: vt nil⁹ hõ preter sor. currit sic exponit sor. currit et nullus hõ nõ sor. currit: ergo ⁊ c̄. Notãdũ q̃ aliq̃ ē exceptia, ppria ē aliq̃ ipropria Ad exceptiuã, ppriã duo reqrunt principaliter. pᵐ q̃ id a quo fit exceptio stet ꝯfuse distributiue ex quo sequit q̃ ista ē ipropria aliquis homo preter sor. currit. 2º requirit q̃ pars extracapta sit terminꝰ iferior ad illud a quo fit exceptio ex quo sequtur q̃ hec ē impropria omnis homo preter hominem currit: sed hec est propria omnis homo preter sor. currit quia bene habet istas duas conditiones vt patz.

Preterea est notandum q̃ quelibz exceptiua negatiua conuertitur cum exclusiua affirmatiua: cuius subiectuz est pars extracapta ⁊ predicatum est terminꝰ cõpositus ex predicato ⁊ subiecto exceptiue sic pcise supponente: vñ bñ sequit nihil pter sor. currit gᵒ tm̃ sor. currit ⁊ econuerso. Et notanter dicitur predicatum est terminus compositus ex predicato ⁊ subiecto exceptiue quoniam nõ sequitur nullum animal preter hominem intelligit ergo tm̃ homo intelligit. aliis. n. est verũ ⁊ ꝯñs falsum. sed bene sequitur gᵒ tm̃ hõ

est aial intelligẽs. Dicebatur ẽtsic preci se supponente: qz non sequitur nullꝰ homo preter sor. currit: gꝰ tm̃ sor. ẽ hõ currens: sed solum sequitur: gꝰ tm̃ sor. ẽ aliquis homo currens. Dato enim q̃ de specie humana non curreret aliquis masculus nisi solus sor. sed cum hoc multe mulieres currerent tũc hec esset vera nullus homo preter sor. currit. ⁊ hec similiter tm̃ sor. ẽ aliquis homo currens: sz hec esset falsa tm̃ sor. ẽ homo currens. Ex his infero aliquas conclusiones: quarũ pꝰ ẽ ista. hec conseq̃ntia non valet. Omnia homo preter sor. currit: ergo omnis homo preter hominem currit: qz antecedens ẽ vna exceptiua propria ⁊ pñs nõ.

Secunda cõclusio. omne animal preter antixp̃m ẽ animal: ⁊ tamen non omne animal preter hominem ẽ animal. prima pars patet per exponentes: quoniam antixp̃s non ẽ aiaal: ⁊ omne animal nõ antichrisius ẽ animal: ergo ⁊ cetera. Secunda pars etiam probatur: qz si nõ detur oppositu: omne animal preter hominem ẽ animal: ⁊ patet q̃ prima exponens ẽ falsa: videlicet homo non est animal: ⁊ perconsequens exceptiua cuius ẽ exponens est falsa. Ex qua conclusione sequitur q̃ non omnis exceptiua propria repugnat suo preiacenti: cuius oppositu communiter dicitur. ⁊ hoc patet: quoniã quelibet istarum est vera omne animal est aial ⁊ oẽ aial preter antixp̃m est aial.

Tertia conclusio tu non differs nisi ab asino: ⁊ tamen tu differs a capra. Secunda pars est manifesta. ⁊ prima ꝓbatur: tu differs ab asino: ⁊ non differs ab alio ab asino: qõ sic probatur: quoniã detur oppositum tu differs ab alio ab asino. ergo tu non es aliud ab asino: patet consequentia ab expofita ad vnam suaꝝ exponentium. Quarta conclusio. tu vides omnes homines qui sunt in ista domo preter sortes: ⁊ tamen nõ vides aliquem hominem: nec aliquos homines probatur: ⁊ pono secundam partem conclusionis cum hoc q̃ in domo ista sint decem homines nouem mulieres ⁊ vnus masculus quem non videas: sed bene omnes mulieres. isto posito patet secunda pars conclusionis: ⁊ prima similiter assignando hanc regulam exceptiuarum q̃ omnis propositio affirmatiua est in parte vera ⁊ in parte falsa potest verificari per exceptionem partis false isto presupposito hec est falsa tu vides omnes homines qui sunt in ista domo precise pro sorte. ergo potest verificari per exceptionem sor. sic dicendo. Tu vides omnes homines qui sunt in ista domo preter sor. q̃re ⁊c.

Eduplicatiua exponitur per tres exponentes: quarum prima predicatur affirmatiue terminus reduplicatiuus de subiecto. In secunda predicatur predicatum de eodem subiecto. In tertia vero predicatur idem predicatum conditionaliter de termino reduplicato per terminum transcendentem: vt sortes inquantum homo est animal: sic exponitur sortes est homo: ⁊ sortes est animal: ⁊ si aliquid est homo illud est animal: ergo ⁊ c. ⁊ ita cum termino vniuersaliter aut idefinite teneto: vt omnis homo inquantum animal est substãtia sic exponitur omnis homo est animal ⁊ omnis homo est substantia: ⁊ si aliqd ẽ animal istud est substantia: ergo ⁊ceteris Reduplicatiua negatiua: cuius negatio sequitur notam reduplicationis est similiter exponibilis: vt sortes inquantũ homo non est asinus: exponitur sic: sortes est homo: ⁊ sortes non est asinus: ⁊ si aliquid est homo istud non est asinus: ergo ⁊c. ⁊ ita dicatur de quibuscunq; aliis. Negatiua vero reduplicatiua: cuius negatio precedit notam reduplicationis nõ est exponenda sed probanda per suuz cõtradictorium vt sepe dictum est. Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. Aliqua inquantum conueniunt differunt probatur aliqua cõueniunt ⁊ aliqua differunt: ⁊ si aliqua cõueniunt illa differunt: ergo ⁊c. pz consequentia ab exponentibus ad expositum: ⁊ tertia pars antecedentis probatur: qm̃ si aliqua conueniunt illa sunt: ⁊ si illa sũt distincta ergo differunt. ergo a primo ad vltimũ si aliqua cõueniunt illa differunt.

Secunda cõclusio qlibet hõ inq̃ztum hõ ẽ risibilis ⁊ tũ non quilibet hõ inq̃ztũ aial ẽ risibilis. prima ps pz per exponentes quoniã quilibet hõ ẽ homo ⁊ quilibet hõ ẽ risibilis ⁊ si aliquid ẽ hõ illud ẽ risibilis: ergo ⁊c̃. 2ª ps ẽt pz qz si non detur oppositũ. s. q̃ quilibet hõ in quãtũ aial est risibilis ⁊ certum ẽ q̃ hec ẽ falsa qz 3ª sua exponens ẽ falsa. s. si aliquid ẽ aial illd ẽ risibile. 3ª 2º sol. in quantũ hõ est aial ⁊ tũ sol. ñ iquãtũ homo ẽ sol. prima ps pz p exponẽtes ⁊ 2ª similiter qz si nõ det oppositũ. s. sol. in quãtũ homo ẽ sol. ⁊ pz q̃ 1ª ẽ falsa qz 1ª 3ª exponẽs ẽ falsa. s. si aliquid ẽ homo illud ẽ sol. 4ª 2º tu inq̃ztũ hõ nõ es asinus ⁊ tũ tu nõ inquantũ aial nõ es asinus. p4 ps pz qz tu es hõ ⁊ tu ñ es asinus ⁊ si aliquid ẽ homo illud non ẽ asinus: gº ⁊c̃. 2ª ps ẽ tã, pbat qz si nõ detur oppositũ tu inquantũ aial nõ es asinus ⁊ pz q̃ 3ª eius exponens ẽ falsa. s. si aliquid ẽ aial illud non ẽ asinus: ⁊ ita dicat si li de quãto ⁊ p quanto facerent, ppõnẽ reduplicatiuam.

Immediate duas ĩ se continet exponentes quarum prima est prefacens ⁊ 2ª negatiua sibi correspondens secundum exigentiam sui verbi vt immediate ante a tu fuisti exponit sic ante a tu fuisti ⁊ nullum fuit istãs ante a quin inter illud ⁊ a tu fuisti: ergo ⁊c̃.

Item immediate post b tu eris sic exponitur post b tu eris ⁊ nullũ erit instãs pº b quin inter illud ⁊ b tu eris: ergo ⁊c̃.

Modo ꝓsimili exponitur negatiua cuiº negaº subsegtur li immediate vt imediate ante hoc tu nõ fuisti albº sic exponit añ hoc tu nõ fuisti albus ⁊ nullũ fuit instãs ante hoc quin inter illud ⁊ bº tu nõ fuisti albus: ergo ⁊c̃. Itẽ imediate post instãs pñs tu non curres sic exponit post instãs pñs tu non curres ⁊ nullũ erit instãs pº instans pñs quin inter illud ⁊ instãs pñs tu nõ curres: ergo ⁊c̃. Oppoª baz, ppositionum dant per negationẽ precedentẽ li imediate ⁊ non, pbatur talis, ppositio nisi per assignationem ꝗdictorioz. Ex predictis infero aliquas ꝓclusiones quarum pª ẽ iª. Immediate ante hoc tu fuisti albus ⁊ immediate ãte hoc tu fuisti niger, pbatur ⁊ pono qõ in qualibet parte pi hoze preterite fueris albus ⁊ in qualibet pte impi fueris niger. iº poº arguit sic imediate añ hoc fuit aliqua ps par: gº imediate añ hoc tu fuisti albus ꝗña tenet ⁊ añs, pbatur. nã ante hoc fuit aliqua ps par ⁊ nullũ fuit instans añ hoc quin inter illud ⁊ hoc fuerit aliqua ps par: ergo ⁊c̃. similiter probatur alia pars conclusionis nam immediate ante hoc fuit aliqua ps ĩpar: ergo imediate ante hoc tu fuisti niger: ꝗña pz: ⁊ añs: vt prius, pbatur. naz ante hoc fuit aliqua ps ĩpar ⁊ nullus fuit instans ante hoc: quin inter illud ⁊ hoc fuerit aliqua ps impar: ergo ⁊c̃. Eadem conclusio pôt verificari de futuro. Secunda conclusio duo contradictoria inter se contradicentia immediate ante hoc fuerunt vera ⁊ imediate ante hoc fuerunt falsa: ⁊ tũ nõ fuerunt simul vera neqz fit falsa, pbatur ⁊ pono q̃ a fit iª tu es albº: ⁊ b iª tu nõ es albus iº posito pz q̃ a imediate hoc fuit vez. nã quandocunqz fuit aliqua ps par a fuit vez: sed imediate ante hoc fuit aliqua pars par: ergo imediate ante hoc a fuit vez ⁊ immediate ante hoc a fuit falsuz: qz quandocunqz fuit aliqua ps impar a fuit falsum sed immediate ante hoc fuit aliqua pars impar: ergo immediate ante hoc a fuit falsum.

Eodem modo potest probari q̃ b immediate ante hoc fuit verum ⁊ falsum: q̃ autem a ⁊ b non fuerint simul vera nec simul falsa: hoc patet quia in quocunque instanti a fuit verum b fuit falsum ⁊ ccõuerso. Ex quibus sequitur q̃ immediate ante hoc fuisti albus ⁊ immediate ante hoc tu non fuisti albus.

Prima pars patet ⁊ secunda probatur. nam quandocunqz tu fuisti niger tu non fuisti albus: sed immediate ante hoc tu fuisti niger. ergo immediate ante hoc tu non fuisti albus: ⁊ ita conceditur q̃ a propositio immediate ante hoc fuit vera ⁊ immediate ante hoc non fuit vera: probata est prima pars ⁊ secunda probatur. Nam quandocunqz a propositio fuit falsa ipsa non fuit vera: sed immediate an

te hoc a propositio fuit falsa: ergo immediate ante hoc a propositio non fuit vera. Tertia conclusio immediate post hoc erit instans: q̃ non immediate post hoc erit probatur. nam post hoc erit instans quod non immediate post hoc erit ⁊ nullum erit instans post hoc quin inter illud ⁊ hoc erit instans quod non immediate post hoc erit: quia quocunq3 instanti dato quod erit post hoc inter illud: et hoc erunt infinita instantia: quorum nullum immediate post hoc erit. Ex qua cõclusione sequitur q̃ immediate post hoc erit aliquid quod non immediate post hoc erit. Quarta conclusio post a instans tu curres: ⁊ nullum erit instans post a quin ante illud tu curres: ⁊ tamen non immediate post a tu curres. probatur: ⁊ pono q̃ curres hodie: sed non cras ⁊ pono q̃ a erit instans medium crastine diei posq̃3 diem tu iterum curres aliquando isto posito patet q̃ non immediate post a tu curres: ⁊ tamen post a tu curres vt ponit casus: ⁊ quia ante a curres q̃ isto die ideo nullum erit instans post a: quin ante illud tu curres. quicquid enim curret ante a curret: etiam ante quodlibet istans quod erit post a. Notandum q̃ li immediate dupliciter sumitur scilicet aduerbialiter ⁊ nominaliter. Primo modo sumitur hic locutus scilicet aduerbialiter: sed secundo modo sumitur: vt hic immediate sunt partes in continuo idest sine medio ⁊ sic non sumitur in proposito q̃re ⁊c.

Incipit dupliciter exponitur. Vno modo per positionem de presenti ⁊ remotionem de preterito. Alio modo per remotionem de presenti ⁊ positionem de futuro: verbigratia sortes incipit esse albus. primomodo exponitur sic sortes nunc ẽ albus: ⁊ immediate ante instans pñs nõ fuit albus. Secundo modo expoitur sic sortes nunc non est albus: ⁊ immediate post instãs presens erit albus ergo ⁊c. Desinit Vo exponitur modo opposito: etiam dupliciter. primo modo per remotionem de presenti ⁊ positionem de preterito: vt sortes nunc non est albus: ⁊ immediate ante instans presens sor. fuit albus: ergo sor. desinit esse albus. Secundo modo per positionem de presenti ⁊ remotionem de futuro vt sor. nunc ẽ albus ⁊ non immediate post instans presens erit albus: ergo sor. desinit esse albus. Ex predictis infero aliquas conclusiones quarum prima est 1ª tu incipis cẽ albus ⁊ tamen tu non incipis esse coloratus probatur ⁊ pono q̃ nunc tu scis albꝰ ⁊ continue ante hoc fueris niger isto posito tu nunc es albus ⁊ nõ immediate ante instãs presens tu fuisti albus: ergo tu incipis esse albus ⁊ tamen tu non incipis esse coloratus quia nunc es coloratus et immediate ante instans presens fuisti coloratus ⁊ immediate post instans presẽs eris coloratus: ergo non incipis esse colorat⁹. Secunda ꝛclusio de⁹ incipit cẽ in hoc instanti ⁊ tamen non incipit esse i aliquo instanti. prima pars probatur. nã deus est in hoc instanti ⁊ non deus est in hoc instanti ⁊ non immediate ante instãs pñs fuit in hoc instanti: ergo deus incipit esse in hoc instãti. 2ª ps et patet nã deus ẽ in aliquo instãti ⁊ imediate añ instãs pñs fuit i aliquo istanti ⁊ imediate post istans pñs erit i aliquo istãti: ergo ⁊c. 3ª conclusio icipit esse oẽ qd̃ ẽ ⁊ tñ nõ icipit cẽ aligd qd̃ ẽ. prima pars probatur quoniam nunc ẽ oẽ qd̃ ẽ ⁊ non imediate ante istans pñs fuit oẽ qd̃ ẽ q̃ instãs pñs: gº ⁊c. 2ª ps, pbatur nã nunc ẽ aligd quod ẽ ⁊ imediate ante instãs presens fuit aligd qd̃ ẽ ⁊ imeᶜ post instãs pñs erit aligd qd̃ ẽ: gº ⁊c. 4ª 2º tu incipis videre quẽlibꝫ hoiem ⁊ tñ non icipis videre aliquẽ hominem imo nullũ hominẽ incipis videre, pbat ⁊ pono q̃ cõtinue añ hoc nõ fuerint nisi x hoies quoꝝ nouẽ videris videas ⁊ videbis: ſz decimũ non videris qui iam non desinat cẽ per remotionem de pñti iº posito tu incipis videre quemlibet hominem quia tu nunc vides quẽlibet hominem ⁊ non immediate ante instans presens vidisti quemlibet hominem quia non istum decimum: ergo.

Et tamen tu non incipis videre aliquem hominem⁹: quia tu nunc vides

aliquem hominem ⁊ immediate ante in/stans presens vidisti aliquem hominez: ergo ⁊c. Etiam nullum homine incipis videre: q̃ quocũqz dato quẽ iam vides istũ imẽ añ hõ vidisti: ⁊ imẽ post hoc videbis vt ponit casus gõ ⁊c. Ex illa ꝓpõe sequit qõ tu incipis scire. x. ꝓpõnes: ⁊ tamen nõ incipis scire aliquam ꝓpositionem: dato q̃ nunc scias. x. ꝓpõnes ⁊ immediate añ hoc nõ sciebas nisi nouẽ. Consimiles cõclusiones cõcedũtur in materia de hoc verbo desinit vtqõ tu desinis currere: ⁊ tamen non desinis moueri: dato q̃ nunc mouearis ⁊ nõ curras: sed imediate ante instãs pñs currebas. Secũda conclusio deus desinit eẽ in istanti presenti: ⁊ tamen nõ desinit esse in aliquo instanti

Tertia cõclusio desinit eẽ omne qõ est ⁊ tamẽ nõ desinit esse aliquid quod ẽ.

Quarta cõclusio tu desinis videẽ quẽlibet hoiem ⁊ tamẽ non desinis videre aliquem hominem: immo nullum hoiem desinis videre. Dato q̃ cõtinue añ hõ videbas omnes homines quos iam vides ⁊ generetur nunc primo vnus de nouo: quem non videas. Et ita cõceditur q̃ tu desinis scire. x. ꝓpões: ⁊ tamẽ non desinis scire aliquam ꝓpositionem. Dato q̃ nunc scias. x. ⁊ ꝓtinue pꝰ hoc solũmõ nouem: quare ⁊c.

Ostus cõuertibiliter idẽ est q̃ quelibet pars quãdo sincathegorematice tenet: vt totꝰ sor. ẽ minor sor. ⁊ tũc sic exponitur aliqua pars sor. ẽ minor sor. ⁊ nulla ẽ ps sor. quin illa sit minor sor. ergo ⁊c. Sed quãdo cathegorematice tenetur tũc totuz idem ẽ quod ens perfectum ex oibꝰ suis partibus vt sor. ẽ totus homo. i. sor. ẽ perfectus homo ex omnibus suis ptibus. Et communiter quãdo precedit totam ꝓpositionem sincathegorematice tenetur. quãdo vero mediat iter partes subiecti: aut ponit a pte ꝑdicati cathegorematice tenet: vt totus sor. ẽ aliqd hois: li totꝰ tenet sincathegorematice. Sz dicẽdo ens totũ aial movet aut tu es totꝰ hõ: li totuz tenet cathegorematice. Ex qbꝰ infero aliquas ꝓclusiões: q̃z pª ẽ ista. Totꝰ sor. ẽ aliquid sor. ⁊ tũ nõ totꝰ sor. ẽ minor sor. pª ps pbat: q̃ quelibet pars sor. ẽ aliqd sor. 2ª etiã pbat: q̃ nõ quelz ps sor. ẽ minor sor. sicut corpꝰ totale sor. aut aia eius que nõ ẽ q̃sta. Scda ꝓ totus sor. ẽ ps sor. ⁊ tamen nõ totus homo ẽ ps sor. pª ps pz: q̃ quelz pars sor. ẽ pars sor. 2ª ps etiam pz: qñ nõ qlz ps hois ẽ ps sor. nã ẽ aliq̃ ps platonis: q̃ nõ ẽ ps sor. Tertia cõclusio in oculo tuo est totum quod ẽ in mundo: ⁊ tũ non totum quod est in mũdo est in oculo tuo. pª ps probatur: nam in oculo tuo est ens pfectum ex suis partibus q̃ pupilla oculi tui. Secũda ps etiam patet: q̃ non quelibet pars mundi est in oculo tuo. Quarta conclusio correlaria ex priori in bursa tua est tota pecunia mundi: ⁊ in aia tua est tota scia possibilis. pª pars probatur: quoniã in bursa tua est ens perfectum ex suis partibꝰ quod est pecunia mundi: dato q̃ habeas vnum denarium in bursa tua. Secunda pars etiam patet ex priori: eo qõ in arma tua est ens perfectum ex suis partibꝰ qõ est scientia possibilis. Ex quibus sequitur q̃ hec prepositio est falsa: que tũ communiter conceditur. s. anima intellectiua est tota in toto ⁊ tota in qualibet parte nãsi est tota ergo est ens habens partes: cõsequens falsum: quare ⁊c.

Emper conuertitur cum li omni tempore ꝑm exigentiam verbi cui additur ita q̃ idem est dicere semper fuit homo: ⁊ omi tempore preterito semper fuit homo. Et expõitur sic. Aliquando fuit homo ⁊ non fuit: aliquãdo quin tunc fuerit homo: ergo. Itez de futuro semper erit aliquid aliquãdo erit aliquid ⁊ non erit aliquando quin tunc erit aliquid: ergo. Ex predictis infero aliquas ꝓclusiones: quaꝝ pª est ista. semp fuit aliquid quod non est semp fuit: probatur aliq̃ fuit aliqd qõ nõ semp fuit: et nõ fuit aliq̃ quin tũc fuerat aliqd qõ nõ sẽp fuit: gõ. 2ª ꝓ semper erit aliqs hõ q̃ nõ semp erit, pbatur: q̃ aliq̃ erit aliqs homo qui non semper erit: ⁊ non erit aliquando quin tunc erit aliqs homo qui sẽper erit: gõ. Tertia ꝓ semper est hoe

istans pñs: ,pbat: aliquando ē hoc istās pñs: ⁊ nō ē aliquando quin tūc sit hoc instans pñs: ergo ps etiam ex sua conuertibili. s. omni tempore pñti ē hoc istans p̄sens. Ex eadem cōclusione sequtur corollarie q̄ qcqd viuit semper ē ⁊ qcqd currit vel mouet sp se hz eodem modo: lz nō sp se habuerit aut sp se hēbit eodem mō.

Notandum q̄ nō absq̄z cā dr sp cōuertī cū li oī tpe: sz erigētiā sui verbi: qz si absolute cōuerteret cū li oī tēpe hec ēt falsa sp ds fuit aut mūdus sp erit: qz nō oī tempore de⁹ fuit: ,pbat: nā si oī tempore deus fuit ⁊ pñs tps. ergo tpe pñti ds fuit ⁊ patz ꝛñia: qz in tertio primo: ex quo li tpe ampliat ad supponēdum, p eo q̄ ē vel fuit ⁊ ꝛñs ē falsū: qz tps pñs nūq̄z fuit. Eodē⁰ oñditur falsitas h⁹: mundus semper erit qz nō erit in tpe pñti: verūtā eligat respōdēs rñsionē sibi magis cōsonē: qz harū quelz sustentabilis ē. Ex illo 2⁰ modo loquēdi segt q̄ aliquando ds nō fuit ⁊ aliquādo celū nō erit: qz tunc ds nō fuit: demōstrādo instans presens ⁊ tūc ē vel fuit aliquando ergo ⁊c.

B eterno dupl'r sumit. Vno modo noialiter cū determinatione p̄ponis. a. vel ab: ⁊ tunc resoluit: vt ab eīno fuit. a. ab hoc fuit. a. ⁊ hoc ē vel fuit eīnuz: ergo ab eterno fuit. a. ita q̄ ab eterno nominalit sumēdo conuertitur cū li ab aliquo ab eīno. Aliter sumitur ab eterno. s. aduerbialiter ⁊ cōuertit cū li eīnaliter ⁊ significat idē qd' añ omne tempus finitum: aut ante omne istās vel p⁹ omne tps finitū vel p⁹ omne istās. Et exponit sic: vt ab eīno fuit de⁹ añ aliqd tps finituz fuit ds: ⁊ nullum fuit tps finitum: gn añ illud fuerit ds us g⁰ ⁊c. Sil'r de futuro: vt ab eterno vel eternaliter erit aliquid sic exponit: p⁹ aliquod tps finitū erit aliqd ⁊ nō ē l' erit tps finitum: quin post illud erit aliqd g⁰ vel sic p⁹ aliquod istans erit aliqd ⁊ non ē vel erit aliquod istās gn p⁹ illud erit aliqd ergo. Et notāter dico finitum: qa aliqd fuit tps añ q̄ deus nō fuit. s. temp⁹ infinitū a parte añ. Sil'r aliquod erit tē p⁹ post quod nihil erit videlz tps infinituz a parte p⁹. Ex pdcis ifero aliquas cōclusiones: quarum p⁰ ē i⁰. Ab eterno tu fuisti ⁊ tū nō eternaliter tu fuisti. Scda ps ē de se manifesta: quoniam añ temp⁹ mille annoꝝ tu nō fuisti: sed prima ps ,pbatur nā ab isto tu fuisti demōstrando deum: ⁊ hoc ē vel fuit eternum: g⁰ pz ꝛ⁰ tenendo li ab eīno noialiter. Scda ꝛclusio ab eīno tu eris: ⁊ tū nō ab eterno tu eris: pz i⁰ ꝛclusio sumēdo li ab eīno: pria pte noialiter ⁊ i scda aduerbialiter: nec sunt ꝛdictoria ex quo illi termini nō vniformiter sumunt. Tertia cōclusio: ab eīno siue eternaliter fuit aliqd qd' non ab eterno fuit aut eternaliter fuit: ,pbat. naz añ aliquod tps finitum fuit aliquid quod non ab eīno siue eternal'r fuit: ⁊ nō ē vel fuit tps finitum gn ante illud fuerit aliquid qd' nō ab eīno siue eternaliter fuit ergo. 4⁰ ꝛclusio eternaliter siue ab eterno erit aliqs homo qui nō erit eternal'r siue ab eterno ,pbat nā p⁹ aliquod tps finitum erit aliqs homo qui non erit eternaliter siue ab eīno ⁊ nō ē vel erit tps finitum: gn p⁹ illud erit aliqs homo q nō eternaliter siue ab eterno erit ergo. Quecūqz dicta sūt d' li ab eterno ⁊ eternaliter pñt dici de istis terminis perpetuo ⁊ i eternum q̄ pñt dupliciter sumi. s. noialiter ⁊ aduerbialiter: sic i prioribus exemplificatum est quare ⁊c.

Infinitum dupliciter sumitur s. cathegorematice ⁊ sincathegorimatice: cathegorematice enim idem ē q̄ sine fine ⁊ sine principio: vt. a. ē infinituz. i. a. ē sine principio ⁊ sine fine ⁊ sic communiter sumitur quādo pōitur a parte predicati: vt exemplificatum ē aut quando limitatur in subiecto: vt dicendo aliquod infinitum ē huiusmodi autem limitatio fit quādo adiectiue vel substantiue tenetur. Sic autē sumēdo infinitum solet dici q̄ nihil ē infinitum: nec aliqua sunt infinita: qz nl' ē sine fine nec aliqua sunt sine fine. Sumēdo autem infinitum sincathegorematice

exponitur per duas expositiones fm exigentiam termini cui additur aut fm propriam naturaz singularis vel pluralis numeri: vt ifinitum corpus ē: sic exponitur Aliquantum corpus ē: ⁊ non ē corpus finitum qn illo maius sit ergo. Item infinituz corpus fuit sic exponitur. Aliquantum corpus fuit ⁊ non ē vel fuit corp⁹ finitum quin i⁰ maius fuerit ergo ⁊c. In plurali autem numero non exponitur pli maius: sed per li plura: vt infinita corpora fuit: sic exponitur. Aliquot corpora sunt: ⁊ non sunt corpora finita: qui plura illis sint ergo. Item de preterito infiniti homines fuerunt sic exponitur aliquot homines fuerunt ⁊ non sunt vel fuerunt homines finiti qn plures illis fuerint ergo. Et sil'r de futuro: vt ifinita instantia erunt: sic exponitur. Aliquot instātia erunt: ⁊ nō sunt vel erunt instantia finita quin illis plura erunt ergo. Et tū alter modus exponendi qui communiter sustinetur sapiens quodammodo naturam singularium vt infinitum corpus ē sic exponitur. Aliquantum corpus est ⁊ duplum ad illud ⁊ triplum ad illud: ⁊ sic i infinitum ergo. Item in plurali numero: vt infinita sunt sic exponitur: duo sunt ⁊ tria sunt: ⁊ sic in infinitum ergo.

Quilibet istorum modorum bonus ē ad presens: verūtamen primus est formalior: lz forte secūdus sit intelligibilior. Ex predcis ifero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. Infinitum corpus deus pōt producere non tamen potest producere corpus infinitum. Prima pars probatur. Nam aliquantuz corpus deus potest producere ⁊ non est vel potest esse corpus finitum: quin maius isto deus possit producere ergo. Vel alter aliquantum corpus deus potest, pducere ⁊ duplum ad illud: ⁊ triplum ad illō ⁊ sic in infinitum ergo. Secunda vero pars pz de se: quoniam deus non potest producere corpus sine fine: eo enim quod aliquod ē corpus ipsum ē figuratum: ergo termino vel terminis clausum ⁊ per consequens finitum ergo ⁊c.

Secūda conclusio. Infinitum temp⁹ ē elapsum ⁊ tamen nullum tempus elapsum fuit infinitum. Prima pars, pbat quoniam aliqnod tempus ē elapsuz ⁊ duplum ad illud: ⁊ triplum illud ad: ⁊ sic in infinitum ergo. Secūda pars etiam, pbatur ex hoc quia nullum tempus elapsum fuit sine fine. quodlibet nāqz terminabatur ad aliqsod instans: sed hic dubitatur Nam in altero capitulo dictum est q aliquod fuit tempus infinitum a parte ante ergo aliquod tempus elapsum fuit infinitum. Dicitur q ibi locutus sum de infinito secūdum quid quod non habet principium: sed finem sicut tempus infinitum preteritum: nunc autem loqnor de infinito simpl'r quod non habet principiuz neqz finem. Tertia cōclusio infinitus numerus ē finitus: ⁊ tamē nullus numer⁹ infinitus ē infinitus. Prima pars patet quoniam aliquantus numerus ē numerus finitus ⁊ non ē numerus finitus qn maior illo sit numerus finitus ergo ⁊c. Secūda pars pz quoniam nullus numerus finit⁹ ē sine fine ergo ⁊c. Quarta conclusio ifinita sunt finita: ⁊ tamē nulla finita sunt infinita. Prima pars, pbat qz duo sunt finita ⁊ tria sūt finita ⁊ sic in infinitum ergo. Secūda pars pz de se qz nulla finita sunt entia sine fine. Quinta conclusio ifinitis finita sunt plura ⁊ tamen nulla finita sūt plura ifinitis. Pria pars patet quoniam duobus finita sunt plura: ⁊ trib⁹ finita sunt plura ⁊ sic i infinitum. Secūda pars patet de se: quia suum oppositum icludit in se manifestam tradictionem. Sexta cōclusio. Infiniti erunt dies: ⁊ ifiniti erunt anni dato fm Aristote. q mundus sit perpetuus ⁊ ctinus. Ista cōclusio patet qualitercūqz exponātur partes. Ex qua conclusiōe seqt q nō plēs fuerūt dies qz āni nec erūt qz infiniti vtrobiqz.

De obligationibus.

Bligatio ē oro composita ex signis obligationis ⁊ obligato: vt pono tibi istum. Tu es rome: tota hec oratio vocatur

obligatio. Signa autem obligationis sunt iste dictiones pono tibi istam. Obligatio vero ē ista oratio tu es rome. Duc igitur sunt spēs obligationis: videlicet positio ⁊ depositio i quarum prima ē primo instandum quasdam generales regulas ꝓponēdo: quarum prima est ista. Omne possibile tibi positum ē a te admittendum: verbi gratia. Si pono tibi istam tu es admittenda ē etiam si ponatur suus contradictorium tu nō es: ⁊ ita de ceteris possibilibus, ꝑpositionibus. Secūda regula. Omne tibi positum: ⁊ a te admissum infra tempus obligationis propositum est a te cōcedendum: verbi gratia. Pono tibi istam tu es rome qua admissa: q; possibilis quotiens cūq; proponitur durāte tempore obligationis ē concedenda. Et notanter dicitur durāte tempore obligationis: quia ipso cessante nō amplius obligatur respōdens ipsum concedere. Et durat tempus obligationis ab instanti admissionis: quousque dicatur cedat tempus obligationis: vel quousq; opponens transferat se ad aliam materiam. Tertia regula. Omne sequēs ex posito ⁊ admisso per se aut ex posito cū concesso vel cum cōcessis infra tempo obligationis propositum ē cōcedendum.

Exemplum primi pono tibi istam: tu es rome qua admissa propono tu non es parisius cōcedenda: quia sequens ex posito per se: naz bene sequitur: tu es rome ergo tu non es parisius. Exemplum secūdi pono tibi istam. Omnis homo ē rome: qua admissa, ꝑpono tu es homo concedenda ē: quia vera ⁊ impertinens: deinde tu es rome: iterum ē cōcedenda: q; sequens ex posito cum concesso sequitur. n omnis homo est rome tu es homo: ergo tu es rome. Exemplum tertij pono tibi istam: omnis homo disputans est parisius qua posita ⁊ admissa, ꝑpono tibi tu es homo disputans cōcedenda ē: q; quelibet illarum ē vera ⁊ impertinēs ē. Deinde tu es parisius oportet concedere: quia sequitur ex posito cum duobus concessis

Sequitur enim omnis homo disputans est parisius tu es homo ⁊ tu es disputans: ergo tu es parisius. Quarta regula est ista. Omne repugnans posito cum concesso: vel cum concessis collective vel diuisiue est negandum: patet quia duo contradictoria non sunt concedenda ab eodem in eodem tempore: sed cuiuslibet talis repugnantis est oppositum concedendum: quia sequens vt dicit tertia regula. ergo quodlibet tale repugnans est negandum: verbi gratia. Pono ita ⁊ admissa ista. Omnis homo currit: ⁊ concessa ia: tu es homo: debet ia negari: tu non curris: ex quo suum contradictoriū segt: ⁊ ē ꝑcedēdū. s. tu curris

Quinta regula est ista. Omne sequens ex posito cum opposito bene negati vel cum oppositis bene negatorum: infra tempus obligationis propositum est concedendum. Exemplum primi pono tibi istam. Omnis homo currit: qua admissa propono: tu curris: negandum est: quia sa ⁊ non sequens. Deinde tu non es homo concedenda est: quia sequens ex posito cum opposito bene negati: vt omnis homo currit: tu non curris: ergo tu non es homo. Exemplum secūdi: pono tibi istam. Antichristus ē coloratus: qua admissa propono tibi istam Antichristus est albus: vel antichristus est niger neganda ē quelibet illarum: quia falsa non sequens. Deinde propono: antichristus ē medio colore coloratus concedenda est: quia sequitur ex posito ⁊ oppositis bene negatorum: vt antichristus ē coloratus: ⁊ non est alb: nec niger: go ē medio colore coloratus.

Sexta regula est ista. Omne repugnans posito ⁊ opposito bene negati vel oppositis bene negatorum infra tempus obligationis propositum ē negandum: vt si in primo exemplo proponatur tertio loco: tu es homo: neganda est quia suum contradictorium sequitur. Similiter si in secundo exemplo ꝑponatur tertio loco antichristus non est medio colore coloratus neganda est propter eandem cām. s. q; suus contradicto

ı ſuum ſequitur. Septima regᵃ ē iᵃ. Ad
oē ipertinēs rūdēdū ē ſm ſui q̃litatē id ē
ſi ē vex cōcedēdū eſt ſi falſum neganduz
ſi dubium dubitandum. Impertinens
voco qd nō ſequit nec repugnat: vñ q̃lz iſta
rū tu es hō tu curris: ē iptinēs iſti oīs hō
currit: qr nō ſequit nec repugnat: iō ſi im
mediate pᵒ iſtā oīs homo currit: ꝓponit
tu es homo cōcedenda ē: qr vera ⁊ iperti
nēs: ⁊ ſi ꝓpōit tu curris negāda ē. Per
tinēs ē duplex. ſ. ſequēs ⁊ repugnās: vñ
cōceſſis iſtis. Omis homo currit tu es hō
tu curris ē pertinēs ſeqns: ⁊ tu nō curris
ē ptinēs repugnās. Ex iſta reᵃ ſequtur
corolarie qd omne falſum nō ſequēs ē ne
gandū: ⁊ omne verū nō repugnās eſt cō
cedēdum pri ꝑ ps, pbat nā ſi illud ē falſuz
nō ſequēs gᵒ ē impertinēs vel repugnās
⁊ p ꝑ ūs negādū. 2ª ps ſilr, pbat: naz ſi il
lud eſt verum non repugnans ergo ſe
quēs vel impertinēs: ⁊ per cōſequēs iux
ta regulas dcās ē cōcedendum. Octa
ua regula ē iſta propter poſſibile poſituz
non ē impoſſibile concedendum nec ne
ceſſarium negandum: quia nullum re
pugnans eſt concedendum: nec aliquod
ſequens negandum: ſed omne impoſſi
bile ſaltem per ſe ēy repugnans cuilibz ⁊
omne neceſſarium ē ſequēs ergo impoſ
ſibile nō ē cōcedendum nec neceſſarium
negandum quocūqz poſſibili poſito.

Ēcludo ergo q̃ infra tempus obliga
tiōis quotiēſcūqz ⁊ quandocūqz propoui
tur aliqua iſtarum deus ē: homo ē aſinus
prima ē concedenda: ⁊ ſecūda negāda.

Notādum q̃ duplex ē neceſſarium. ſ.
per ſe ⁊ per accidens: neceſſarium per
ſe ē illud cuius adequatum ſignificatum
nō pōt nec potuit nec poterit ē falſum vt
deus ē. Neceſſarium per accīs ē illd cu
ius ſignificatum adequatum non pōt ē
falſum: ſed potuit ē falſum vt tu fuiſti:
vñ ſolet regulariter dici q̃ oīs ꝓpō de p
terito ī terminis duplicibᵒ nō depēdens a
futuro ē neceſſaria. Silr ē duplex ipoſſi
bile videlz per ſe ⁊ per accīs: ipoſſibile
per ſe ē illud cuiᵒ adequatū ſignificatum
nō pōt nec potuit ē verū: nec poterit: vt
nullus deus ē. Impoſſibile vero per ac
cidēs ē illud cuiᵒ adequatū ſignif catū nō
pōt ē verū: ſz bene potuit ē verū: vt tu
nō fuiſti. Vñ ſemper ſi vnum cōtradic
torium ē neceſſarium: aliud ē impoſſibi
le ⁊ cō. Intelligit igitur regula iſta de i
poſſibili ⁊ neceſſario p ſe qr aliquādo, pp
ter poſſibile poſitum ē cōcedendum im
poſſibile ⁊ negandum neceſſariuz per ac
cidēs: vt pono tibi iſtam hoc iſtans non
fuit demōſtrādo inſtās preſens admitē
da ē qr vera qua admiſſa certum ē q̃ illd
inſtās preterijt: ⁊ tñ ſi, ꝓponō eādem cō
cedēda ē ⁊ ſuum oppoſitum negandum
nō obſtāte q̃ ſit factum impoſſibile p ac
cidēs ⁊ ſuum oppoſitum neceſſarium ſi
militer per accīs. Vltima regula ē iſta:
q̃lz parte copulatiue cōceſſa cōcedenda ē
copulatiua cuius ille vel cōſimiles ſt par
tes principales. Et vna parte diſiunctiue
cōceſſa cōcedēda ē diſiunctiua: cuius illa
pars principalis, pbat hoc. nam ſicut ad
veritatem copulatiue requiritur ⁊ ſufficit
quālz eiᵒ ptem ē verā: ⁊ ad veritatē di
ſiunctiue q̃ vna ſit vera: ita ad hoc q̃ co
pulat ua ſic cōcedenda requiritur: ⁊ ſuffi
cit quālibet partem ē concedendam.

Et ad hoc qd diſiunctiua ſit cōcedēda
requiritur ⁊ ſufficit vnam partem princi
palem ē cōcedendam: verbi gratia: po
no tibi iſtam tu es rome: qua admiſſa ſi
ꝓponitur eadem cōcedenda ē: deinde tu
es homo cōcedenda ē: qr vera ⁊ impertī
nens. Vltimo ſi, ꝓponitur iſta copulatia
tu es rome ⁊ tu es homo concedenda eſt
qr partes ſunt cōceſſe: ⁊ ita de diſiunctia
ſuoᵒ dicāt quare ⁊c.

Tharum regularū veritas iten
ſiᵒ innotescat ꝗ quālibet illarum
vnam formabo obligationem.

Cōtra igitur primam regulam pono tibi
omne poſſibile ſi non admittis arguo ſic

Ego pono tibi omne poſſibile: ⁊ non
admittis omne poſſibile bene reſpōden
do: ergo non omne poſſibile ē a te admi
tēduz: quod ē contra regulā. Si autē ad
mittis p opono tibi iſta duo: tu es: ⁊ tu
non es: ſi cōcedis tu concedis duo cōtra
dictoria: ergo male reſpondes. Si ne
gas aliquam iſtarum: ⁊ quelz iſtarū ē ti

bi posita ⁊ a te admissa: quia possibilis ex quo posui tibi omne possibile: ergo tu negas tibi positum: ⁊ a te admissum: et per consequens male respondes: patet cõsequentia per secundam regulam. Respõdetur non admittendo positum: ⁊ tũc ad argumentum pono tibi omne possibile: ⁊ non admittis oẽ possibile: gº non omne possibile est a te admittendum: nego argumentũ: sicut non sequitur pono tibi vtrũq; istorum contradictoriorum tu es: tu non es: ⁊ non admittis vtrũq; istorum: ergo non vtrũq; istorum contradictoriorum est a te admittendum: sed solum sequitur ꝙ non est admittendum vtrũq; istorum: ita in priori consequentia sequitur: ꝙ non est admittendum omne possibile: ⁊ hoc est verum cuꝫ quo stat ꝙ omne possibile est admittendum. Contra secũdam regulam arguitur sic. Et pono tibi istam tu es rome: : est tibi positũ ⁊ a te admissum: qua admissa propono tibi tu es rome neganda est: quia falsa ⁊ ip ertinẽs tunc arguitur sic: illa propositio ẽ a te neganda ⁊ eadem est tibi posita: ⁊ a te benc admissa: ergo tibi posituꝫ ⁊ a te admissum est negandum: tenet consequentia: quia est sillogismus resolutorius ⁊ maior est concessa: minor vero est positum. Respondetur admittendo positum: ⁊ cum ponitur tu es rome negatur: ⁊ tunc ad argumentum nego maiorem: ex eo ꝙ repugnat posito: nam sequitur tu es rome est tibi positum ⁊ a te admissum: ergo tu es rome est a te cõcedendũ qd repugnat huic tu es rome est a te negandũ. Quotienscunq; ergo proponitur ista negatur: ⁊ cum dicitur ista est a te concedenda: ⁊ ite rum negatur: ⁊ conceditur ꝙ est concedẽda: ⁊ si arguitur sic: illa est a te concedenda: ⁊ tu negas eam: ergo male respõdes negatur consequentia: sicut non sequitur tu concedis a propositionem: ⁊ a propositio est falsa: ergo tu male respondes: dato ꝙ a sit vnum falsum sequens: sed in q̃libet illarũ consequentiarũ addendum ẽ in antecedente: tu non es obligatus qd negatur tanq̃; falsũ ⁊ ipertinens. Cõtra tertiã regulaꝫ arguitur sic: pono tibi istam tu curris: ⁊ tu nõ curris: est a te cõcedendũ: casus est possibilis: quia possibile est ꝙ tu curras: ⁊ ꝙ illa tu non curris sit tibi posita: ⁊ a te admissa: ⁊ consequenter concedenda. Admisso ergo cãu arguo sic: tu curris nõ ẽ a te concedenduꝫ: ⁊ tu curris sequitur ex posito ⁊ admisso tanq̃; a copulatiua ad alteram partez: ergo non quodlibet sequens ex posito ⁊ admisso est concedendũ: ꝑña tenet: ⁊ prima pars antecedentis probatur: naꝫ tu non curris est a te ꝛcedendũ p positũ: sꝫ tu nõ curris ꝛtradicit istiꝫ tu curris. ergo tu curris nõ est a te ꝛcedendũ: ꝑña tenet: quia si vnũ ꝗdictoriorum ẽ concedendũ: reliquum est negandũ. Respondeꝯ admittendo positum: ⁊ tunc ad argumentũ nego istam tu curris: non est a te concedendũ: ⁊ ad ꝓbationẽ nego minorem videlicet tu curris ꝗdicit isti tu non curris nõ tanq̃; falsam: sed tanq; repugnantẽ duobus cõcessis: sequiꝯ enim tu curris est a te concedendũ: ⁊ tu non curris a te est cõcedendũ: ergo tu curris: ⁊ tu non curris non sunt ꝗdictoria. Si tamen fieret casus isto modo: pono tibi istam tu curris: ⁊ tu non curris eius contradictorium est a te concedendũ: admitto casum: ⁊ cõcedo illam tu curris quotienscunq; proponitur: et nego ꝙ sit a me concedenda tãq̃; repugnans secunde parti copulatiue posite: nam sequitur tu non curris cõtra dictoriũ eius ẽ a te ꝛcedendũ: ergo tu curris nõ est a te ꝛcedendũ. Et si arguiꝯ sic tu curris non est a te ꝛcedenda: ⁊ cõcedis eam: ergo male respondes: nego ꝑñam: sicut nõ sequiꝯ tu negas a ꝓpositione: ⁊ a est vera: ergo male respondes: sed oꝫ addere in añcedente: ⁊ tu nõ es obligatus: ⁊ hoc negaꝯ tanq̃; falsũ. Contra quartã regulã arguiꝯ ꝓbando ꝙ repugnãs posito ẽ a te ꝛcedendũ. Et pono tibi istam nihil ẽ tibi positũ qua admissa qꝫ possibilis ꝓpono tibi istã aliqd ẽ tibi positũ si ꝛcedis ⁊ bene rñdes: ergo habeo intentũ: qꝫ illa repugnat posito. Si negas ꝗ ego posui tibi istaꝫ nihil est tibi positũ ⁊ ipsa ẽ aliqd: gº aliquid ẽ tibi positũ. Rñdeꝯ negando istã aliquid est tibi

positum: ⁊ tunc ad argumentum nego maiorem videlicet ego posui tibi istam: nihil est tibi positum tanq̃z repugnantez hec enim repugnant nihil est tibi positũ ⁊ posui tibi istam. Et si arguit positio repugnat tibi posito: ergo aliquid ē tibi positum negetur añs: quia repugnans ⁊ q̃ libet alia propositio ad quam sequitur aliquid esse tibi positum. Consimilit respondetur si ponatur te non esse admittendo ⁊ concedendo idem ⁊ si dr tu cõcedis istã vel tu bene respondes nego quãlibet talem: qr ad ipsam sequitur te esse qd ē oppositum positi. Contra quintam regulam arguitur. Nam data veritate istius sequitur ꝙ admisso quoq̃z ꝓtingenti falso sit quodlibet aliud contingens falsum concedendum ꝓbatur ⁊ pono vbi istam tu es rome qua posita ⁊ admissa propono tibi istam tu es rome. Et baculus stat in angulo patet: quia illa est neganda: qr falsa nõ sequens: deinde proponitur nullus baculus stat in angulo: si negas ergo intentũ contra regulam: quia sequitur ex posito cum opposito bene negati: sequit enim tu non es rome vel nullus baculꝰ stat in angulo: sed tu es rome per positũ ergo nullus baculus stat in angulo. Si ergo ꝓcedit illa nullus baculus stat i angulo habeo conclusionē principalit probandam: quia sicut deducit illa: ita ⁊ quelibet alia: dummõ suum oppositum coniungatur copulatiue cum posito: que copulatiua immediate post positum proponatur. Respondetur concedendo cõclusionem adductam imo potest idem falsũ ⁊ quodcunq̃z deduci: dũmodo ponatur disiunctiue cuz opposito positi: verbigratia pono tibi istam tu curris qua admissa ꝓpono tibi tu non curris vel baculꝰ stat in angulo aut aliquam talem tu es papa vel episcopus: ꝓcedenda est: quia vera ⁊ impertinens: deinde proponitur baculꝰ stat in angulo oz ꝓcedere: qr sequitur ex posito ⁊ vno concesso: sequitur eni tu nõ curris vel baculus stat in angulo: sed tu curris per positũ: ergo baculus stat i angulo. Contra sextam regulam arguit sic: ⁊ pono tibi istam disiunctiuam tu curris vel rex sedet qua posita ⁊ admissa ꝓpono istam nullus rex sedet: ⁊ patet q ē dubitanda: quia dubia ⁊ impertinens: ꝛ inde propono tu curris neganda est: qr falsa ⁊ impertinens: deinde propono iterũ illam nullus rex sedet: si negas vel cõcedis eam: ⁊ prius dubitasti: ergo male respondes: tenet ꝓña per vnam regulaz obligationũ: quia omnes responsiones infra tempus obligationis sunt retorq̃n de ad idem instãs. Si ergo dubitas istaz ⁊ bene respondes illa non est a te neganda: ⁊ tamen repugnat posito ⁊ opposito bene negati. Nam bene sequit tu curris vel rex sedet: sed tu nõ curris: ergo rex sedet. Respondet admittendo positum: et cum proponit illa nullus rex sedet dubitatur: ⁊ illa negatur tu curris: ⁊ cum iterum proponitur nullus rex sedet negat: quia repugnat posito ⁊ opposito bñ negati. Et cum dicitur prius dubitasti eam ⁊ modo negas: ergo male respondes: nõ valet argumentũ: ⁊ ad regulam dico q intelligit de responsionibus repugnantibꝰ sicut est cõcedere ⁊ negare. Item concedit in simili casu q aliqua propositio in vno loco est dubitanda: ⁊ in alio loco est ꝓcedenda: vt pono tibi istaz tu curris vl rex sedet: qua admissa propono rex sedet dubitanda est: qr dubia ⁊ impertinẽs: deinde tu curris: neganda est quia falsa et impertinens. Item propono rex sedet: ⁊ patet qd est concedenda: qr seqns ex posito ⁊ opposito bene negati: vt tu curris: vel rex sedet: sed tu non curris: ergo rex sedet. Contra septimaz regulã arguit ꝓbando q non ad oē impertinens est respondendũ sñu sui q̃litatē. Et pono tibi istam tu es rome qua admissa ⁊ concessa propono tu es rome in hoc instãti demõstrando instans pñs: si concedis habeo intentũ: quia ista est falsa ⁊ impertinẽs cuz non sequat nec repugnet. Si vero negatur ꝗ omne qd est rome est rome in hoc instanti: sed tu es rome: ergo tu es rome i hoc instanti: maior ꝓbatur. nã oē qd est rome est rome in instanti pñti: sed nullus est instans pñs nisi hoc: ergo oē qd ē rome ē rome in hoc instanti. Respondetur

admittendo positū: ⁊ cum proponit tu es rome in hoc instanti negetur: ⁊ ad ei⁹ probationē nego maiorē: quia repugnat posito ⁊ opposito bene negati. naz sequit tu es rome ⁊ tu non es rome in hoc instanti: ergo non oē qd est rome ē rome ī hoc instanti. Et ad probationem illius maioris concedo q̃ omne qd ē rome ē rome in instanti presenti: ⁊ nego minorem scilicet q̃ nullum sit instans presens nisi hoc: quoniam ex vno concesso ⁊ opposito bene negati sequitur oppositum illius exceptiue. sequit enim oē qd ē rome ē rome in instanti presenti: ⁊ nō omne qd est rome ē rome in hoc instanti: ergo aliqd ē instans quod non est hoc qd repugnat illi exceptiue. Et si dicitur q̃ est illud instans dr qd sitat qd a vel b. nec ē determinanda nisi disiunctiue talis questio.

Contra octauam regulam arguit. Et pono tibi istam homo est asin⁹ est tibi positū ⁊ a te admissum: qua admissa ⁊ cōcessa: quia possibilis propono homo ē asin⁹ vel concedis uel negas. Si concedis: et bene respondes habeo intentum scilicet q̃ propter possibile positū ꝓcedendum ē impossibile per se. Si autem negas contra omne tibi positum: ⁊ a te admissum ē a te concedendū: sed homo est asinus est tibi positū ⁊ a te admissum: ergo homo ē asinus: ē a te concedendū: tenet consequentia cuz maiori: quia est regula: ⁊ minor patet: quia est positum: tunc arguitur sic homo est asinus: ē a te concedendum ⁊ homo est asinus: ē impossibile per se ergo impossibile per se ē a te concedenduz ⁊ consequētur necessarium per se est a te negandum: quia suum contradictorium ē necessarium per se non homo est asin⁹ Respondetur admittendo positum: ⁊ cū ponit homo est asinus negatur: ⁊ tūc ad argumentum concedo q̃ homo est asinus ē a te concedenduz: ⁊ nego q̃ homo est asinus sit impossibile per se tanq̃z repugnans vni concesso: sequitur eniz homo est asinus est a te concedendum: ergo homo est asinus: non est impossibile p se. Et si arguitur sic homo est asinus ē a te concedendum: ⁊ tu negas ipsam: ergo tu male respondes: nego argumentū sed oportet addere. ⁊ tu non es obligatus. Contra vltimam regulam arguitur ⁊ pono tibi istam tu es rome: qua admissa ⁊ concessa propono tibi istam copulatiuam tu es rome: ⁊ tu es homo hec copulatiua est falsa ⁊ impertinēs: ergo neganda: ⁊ tamen quelibet eius pars ē cōcedenda: ergo non qualibet parte copulatiue concessa est concedenda copulatiua quod est contra regulam. Sed probatur q̃ quelibet pars copulatiue sit concedenda: quia prima pars est concedēda qua posita ⁊ admissa: ⁊ secunda similiter quia vera ⁊ impertinens: ergo ⁊c. Respondetur admittendo positum: ⁊ cuz ponitur copulatiua: ⁊ nego eam: ⁊ nego q̃ quelibet eius pars sit concedenda: eo q̃ secunda est neganda: ⁊ cum dicitur q̃ est vera ⁊ impertinens concedo q̃ est vera: sz nō ē ⁊ ipertinēs: imo est repugnās qz suum contradictorium sequitur ex posito ⁊ opposito bene negati. Iam sequit tu non es rome vel tu non es homo: sed tu es rome per positum: ergo tu non es homo. Si autem immediate post positū proponeretur: tu es homo concederem eam: quia vera ⁊ impertinens: ⁊ consequenter concederem istam copulatiuam tu es rome ⁊ tu es homo tanquam sequētem ex suis partibus concessis. Item arguo ꝗ eandē regulā. Et pono tibi istam omnis homo est rome: qua admissa propono: tu es homo: et tu es rome. hec copulatiua est neganda: quia falsa ⁊ impertinens: deinde propono tu es homo ista est concedenda: quia vera ⁊ impertinēs

Vlterius propono alteram partem tu es rome: ⁊ patet q̃ hec similiter est concedenda: quia sequens ex posito et vno concesso. verbigratia. Omnis homo est rome: ⁊ tu es homo: ergo tu es rome: et ita habeo intentum q̃ copulatiua est neganda: et tamen quelibet eius pars est concedenda. Respondetur admittendo positum ⁊ negando copulatiuam: et cum proponitur tu es homo nego: qz repugnat posito cum opposito bñ negati: quia suum contradictorium sequit. Iā

sequitur omnis hō est romc: ⁊ tu nō es homo vel tu non es romc: ergo tu nō es homo: patet consequentia: quia ꝯñs sequitur ex posito: ⁊ qualibet parte disiunctiue ergo sequitur ex posito ⁊ tota disiunctiua patet ꝯña: ⁊ añs simlit patet intuenti: q̄ re tē.

M materia conuertibilitatis ꝓpositionum proponit hoc sophisma: pono tibi istam deus est ⁊ homo est asinus cōuertunt qua admissa: q̄ possibilis propono deus est concedatur quia necessarium per se. deinde propono homo est asinus uel concedis uel negas: si concedis contracedat tempus obligationis: ⁊ ostendo tibi q̄ tu concessisti impossibile per se in tempore obligationis: ergo male respondes: vnde extra tēpus obligationes semper rei veritas est patenda: quia per hunc modū apparet si respondens bene vel male respondebat in tempore obligationis. Si autem i tēpore obligationis negetur ista homo est asinus ꝯ deus est: ⁊ homo est asinus cōuertunt: ⁊ hec est concedenda deus est: ergo hec est ꝯcedenda homo est asinus: ⁊ tu negas eam: ergo male respondes. Itē adinisso illo casu propono hec est vera deus est debet concedi: q̄ verū ⁊ ꝓpertinens: deinde hec est vera homo est asinus: hec est concedenda q̄ sequens. Mā sequit ille conuertunt ⁊ prima est vera: ergo ⁊ secunda: ⁊ tunc sic ista est vera hō est asinus que adequate significat hominem esse asinum: ergo hominem esse asinum est verum: ⁊ per consequens homo est asinus. Ad primum respondetur admittendo casum: ⁊ cum proponitur deus est concedo: ⁊ nego istam homo est asinus ⁊ tunc ad argumentum concedo q̄ homo est asinus ē a me concedendum: ⁊ ad argumentum improbans nego ꝯñam: sed oz addere q̄ tu non es obligatus quod ego nego. Et si arguitur homo est asinus est a te concedendum ⁊ homo est asinus est per se unpossibile: ergo per se impossibile est a te concedendum nego minorem tanq̄z repugnantem maiori cōcesse. Eodem modo respondetur si primo loco ponatur ista homo est asinus ⁊ a te concedendum quod concederetur ⁊ consequenter diceretur q̄ ista deus est: est a te negāda ⁊ negaretur qd esset necessaria per se quia repugnat concesso. Sequitur enim deus est est a te neganda. ergo non ē necessaria per se. Ad secundum concedo q̄ illa est vera homo est asinus ⁊ nego q̄ ipa significet adequate hominem esse asinū quia repugnat maiori concesse. sequitur enim illa est vera homo est asinus. ergo non significat adequate hominem esse asinum. vbi autem primo loco proponeret illa homo est asinus est falsa concederet quia verum ⁊ impertinens deinde deus est: est falsa conceditur quia sequens ⁊ negatur tanq̄z repugnans q̄ significet adequate deum esse. Et si diceretur qualiter adequate significat non determinatur h̄ aliqua talis questio. Notandum q̄ si poneretur conuerti deus est ⁊ homo ē asinus sic adequate significando vt prius non debet admitti casus quia eo admisso sequitur inconueniens vel contradictio probatur. nam admisso illo propono hec est vera deus est vel concedis vel negas Si negas contra illa non est vera deus est que adequate significat deum esse. ergo deum esse non est verum quod est impossibile. Si autem conceditur deinde ꝓponō hec est vera homo est asinus oportet concedere tanq̄z sequens. Tunc arguitur sic illa est vera homo est asinus que adequate significat hominem esse asinum. ergo verum est hominem esse asinum consequēs impossibile. Pro aliquali ergo responsiōe in hac materia pono aliquas regulas. quarum prima ē ista Quandocunq̄z ponitur duas propositiones conuerti adequate significando q̄rum vna est necessaria ⁊ alia impossibil non admittitur casus iste. quia tunc ex necessario sequeretur impossibile vt deus ē ergo homo est asinus: ⁊ demonstro per li sic adequate significando significata cōsueta. Secunda regula est ista quandocūq̄z ponitur duas propositiones conuerti sic adequate significando quarum vna ē possibilis ⁊ alia ipossibilis non admittit

casus iste: vt si ponatur istas conuerti sic adequate significando: tu es homo ⁊ hō est asinus non admittatur: quia tunc ex possibili sequitur impossibile: probatur ⁊ pono casum illū quo admisso facio istā consequentiam tu es homo: ergo homo est asinus: consequētia bona antecedēs est possibile: ⁊ consequens impossibile nam possibile est te esse hominem: ⁊ hec propositio tu es homo sic adequate significat: ergo ipsa est possibilis: ⁊ est antecedens: ergo antecedens est possibile. Similiter hominem esse asinum est impossibile: ⁊ ista propositio homo est asinꝰ sic adequate significat: ergo ipsa est impossibilis: ⁊ est consequens: ergo ⁊c. Tertia regula est ista quandocunqz ponit duas propositiones conuerti sic adequate significando: quarum vna est necessaria: ⁊ altera contingens: non admittitur iste casus: vt si ponitur istas conuerti deus est: ⁊ antichrystus est futurus sic adequate significando: quia tunc ex necessario sequetur contingens: probatur: quia si non admittatur: ergo casus iste: ⁊ facio istam consequentiam deus est: ergo antichrystus est futurus: illa consequentia ē bona quia arguit ab vno conuertibili ad reliquum: ⁊ antecedens est necessarium: ergo ꝑs contingens: ergo cōsequentia nont valet: sed ꝓbatur q añs sit necessarium nā deū esse ē necessariū: ⁊ añs sic adeqte significat: ergo añs est necessariū. Similiter antichrystus esse ē contingens: ⁊ ꝑs sic adequate significat: ergo ꝑs est ꝓtingens. Quarta regula est illa qñcunqz ponit duas ꝓpositiones ꝓtingentes cōuerit sic adequate significando: quarum vna ꝗdictorie alteri repugnat: nō admittatur casus ille: vt si ponatur istas cōuerti sic adequate significādo tu es: ⁊ tu nō es: quia tunc ex vno oppositorum sequit reliquum: quorum qlibet foret ꝓtingēs imo sequit q duo ꝗdictoria forent simul vera aut simul falsa: qd nō est possibile.

Et notant dico ꝗdictorie: q: si repugnarent ꝗrie deberet admitti casus: ⁊ dici qualibet istarū esse falsaz: vt tu curris: et tu non moueris: hec enim sic adequate significando non possunt esse simul vere: sed bene simul false. Voco enim ꝗdictorie ista repugnare que nō possunt esse simul vera: nec simul falsa sic adequate significando. Et cōtrarie repugnare voco ista que bene possunt esse simul falsa: sed non simul vera. Quinta regula ē ista: quandocunqz ponit duas propositiones ꝓtingentes conuerti sic adequate significādo: quaruz nulla alteri repugnat admittatur casus ille: ⁊ ad primam ꝓpositam respondeatur sicut ad impertinens. Ad secundam vero sicut ad pertinēs sequens: verbigratia pono tibi istam tu es homo: ⁊ tu curris cōuertunt sic adequate significando admittatur: ⁊ si proponitur tu es homo ꝓcedatur tanqz ueru nō repugnans: ⁊ consequent q illa est vera tu curris tanqz sequens. Item si variat ordo ita q primo loco proponat tu curris negatur: q: falsa ⁊ impertinens: ⁊ cōsequēnter neganda ē illa tu es homo. Et si dicatur ista est falsa tu curris concedat ⁊ cōsequenter q ista est falsa tu es homo

Sexta regula est ista: quandocūqz ponitur duas propositiones conuerti: siue sint contingentes: siue non ꝓtingentes: non faciendo mentionē de adequato significato: admittatur casus: ⁊ ipsis propositis quo ad concedere vel negare respōdeatur intus sicut extra: sed si prima concedtur esse vera vel necessaria: ⁊ secūda similit. Si autem falsa vel impossibilis: ⁊ secūda similit. verbigratia si ponit ista deus ē ⁊ homo ē asinus primum est in principio: sed si pono tibi istam tu es homo: ⁊ tu curris conuertunt admittatur: q̄ admissa propono tu es homo concedat: deinde tu curris negatur. Sed si dicit prima est vera concedatur: ergo secunda est vera concedo: sed tunc nego q secunda significet adequate te currere tanqz repugnans vni concesso ⁊ opposito bene negati: sequitur enim tu non curris: ⁊ ista tu curris est vera. ergo nō significat adequate te currere. Et si arguitur sic illa ꝑs est bona tu es homo: ergo tu curris ⁊ añs est ꝓcedendū a te: ergo ⁊ ꝑs ꝓcedo: tunc vltra ꝑs est ꝓcedendum a te ⁊

tu negas ipsum: ergo male respondes: non valet consequentia: sed oportet addere in antecedente: ⁊ tu non es obligatus Notandũ ꝙ quotiens cunqz ꝓponitur aliqua istarũ consequentiarũ in casu cõuertibilitatis deus est: ergo homo ē asinus: tu es homo: ergo tu curris semp negatur quelibet istarũ: quia in rei veritate quelibet istarum est impossibilis: ſz ad impossibile respondendũ est intra tẽpus obligationis sicut extra: tamen dicatur quãlibet illarũ esse bonã sicut semper negatur ista homo est asinus: ⁊ tamẽ aliquando concedit istam esse verã: nã ista homo est asinus est impossibilis: ſz ipsã esse verã non est impossibile. Similiter quelibet istarũ cõsequentiarũ est impossibilis: sed quãlibet illarũ esse bonã nõ est impossibile: quare ⁊c.

Et similibus ⁊ dissimilibus propositionibus est dicendũ. Sit ergo rei veritas ꝙ sis parisius: et pono tibi istam: tu es parisius: ⁊ tu es rome sunt similia: ⁊ intelligo per propositiones esse similes ipsas esse similes in veritate vel falsitate: qua admissa propono tibi istam tu es parisius hec est concedenda: quia vera ⁊ impertinens: vt patet in tuenti. Deinde ꝓpono tu es rome. Si negas ⁊ concessisti alterũ similium: g° male respondes. Si concedis propono tibi istaz copulatiuam: tu es parisius: ⁊ tu es rome. Si negas eam ⁊ concessisti vtrãqz partez: ergo male respondes: tenet cõsequentia per regulaz primi capituli. Si concedis eam cedat tempus obligatiois Et arguo ꝙ concessisti impossibile: videlicet tu es parisius ⁊ tu es rome facta obligatione possibili: ergo male respondisti. Respondetur admittendo positum: ⁊ cum proponitur tu es parisius cõcedo ⁊ nego istam tu es rome. Et cum dicitur tu concessisti vnũ similium: ⁊ alterũ negas: ergo male respondes: nego consequentiaz sicut non sequitur tu concessisti vnum conuertibilium: ⁊ alterum negas ergo male respondes. Sed bene sequit: tu concessisti vnũ similium esse verum ⁊ alterũ negas esse verum: ergo male respondes: propterea si in principio ꝓponitur hec est vera tu es parisius concedatur: ⁊ consequenter ꝙ hec est vera tu es rome: ⁊ quia primitus negassem istaz tu es rome ideo nego cõsequenter ꝙ illa tu es rome significet adequate te esse rome Mã sequitur tu ñ es rome: ⁊ illa tu es rome est vera: ergo non significat adequate te esse rome. Ideo pro euidentia huius materie pono aliquas regulas. Prima est ista. Quandocunqz ponunt due propositiones esse similes non faciendo mentionem de adequato significato respondeatur ad easdem concedendo negãdo vel dubitando infra tempus obligationis sicut extra: vt si ponitur estas esse similes deus est: homo est asinus: tu sedes ⁊ tu curris: semper concedatur prima: ⁊ negatur secũda. Secunda regula est illa. Quandocunqz ponunt due propositiones esse similes non faciendo mentionem de adequato significato ad primam propositionem esse veram vel falsam: respondeatur sicut extra: ⁊ ad secundaz cõsequenter: Verbigratia pono tibi illum tu es homo: ⁊ antichrystus est sunt similes si proponitur primo: hec est vera: tu es homo concedatur: ⁊ consequenter ꝙ ista est vera antichrystus est. Si aũt primo proponitur hec est falsa antichrystus est concedat: ⁊ consequenter ꝙ ista est falsa tu es homo. Tertia regula est ista. Quandocunqz ponunt due ꝓpositiões esse similes sic adequate significando: q̃rum vna alteri contradictorie repugnat: non admittendus est casus. vt si ponant tales esse similes deus est: ⁊ homo est asinus: sic adequate significando rex sedet: ⁊ nullus rex sedet: probatur: quia si non admittatur ergo casus. Et quero vtrum illa sit vera vel falsa deus est: ⁊ si dicatur ꝙ illa sit falsa: ⁊ ipsa adequate significat deum esse: ergo deum esse est falsum. Si dr ꝙ ipsa sit vera: ergo hec ē vera homo est asinus: ⁊ ipsa adequate significat hominẽ esse asinũ: ergo hoiem esse asinũ est verum ꝗ ñis incõuenienis. Et ita arguit de ꝗdictorijs ꝓbando duo ꝗdictoria simul esse vera vel falsa. Quarta regula est ista.

Quandocunqz ponunt due ꝓpositiões esse similes sic adequate significando: q̃rum vna vel quelibet sequit ad ꝑdictorum alterius ille sunt similes in veritate ⁊ vbiqz ⁊ qñcunqz ꝓponunt sũt cõcedẽde vt posito q̃ ponant tales esse similes sic adequate significando tibi concludit: et tu nescis tibi concludi: tu non curris: et tu moueris probatur. Nam admisso isto casu quero vtrũ iste sint similes vere vel similes false. Si vero habeo intentum si false ergo oppositum regule est verum: videlicet tu scis tibi cõcludi: tũc sic tu scis tibi concludi: ergo tibi concludit illa consequentia est bona: ⁊ antecedens est vera ergo ⁊ consequens est verũ: ergo nõ est falsũ cuius oppositum ꝑcessisti. Et ita ꝯ alijs duobus dicat. Quinta regula ẽ ista. Quandocunqz ponuntur due ꝓpositiones esse similes: sic adequate significando: et quarũ vna sequit oppositũ alterius ille sunt similes in falsitate: ⁊ quecũ sit ꝓposita semp est negãda: vt posito q̃ iste essent similes sic adequate significando tibi non ꝑcludit: ⁊ tu scis tibi cõcludi ⁊ tu es albus: ⁊ tu non es coloratus: quo admisso propono ille sunt false si cõcedis habeo intentũ. Si dicit q̃ sit vere: arguo sic tu es albus: ergo tu es coloratus: illa consequentia est bona: añs est verũ p te: ergo ⁊ ñs: ⁊ ita duo ꝑdictoria sũt simul vera: qd̃ nõ admittit imaginatio. Secunda regula est illa. Qñcunqz ponunt due ꝓpositiones cẽ similes sic adequate significando: quarũ quelibet ẽ alteri impertinens: tunc possunt esse similes in veritate ⁊ in falsitate concedende ⁊ negande vbigratia pono q̃ ille sint similes sic adequate significando: tu es homo ⁊ tu curris. Si primo proponit tu es homo concedatur illa: ⁊ dicatur q̃ est vera: ⁊ consequenter concedatur illa: tu curris ⁊ dicatur ipsam esse veram. Si autem proponitur primo loco tu curris: negatur illa: ⁊ concedatur ipsam esse falsam: ⁊ cõseqnter codẽ reñdet ad illaz tu es hõ: qr ⁊c.

Propositiones dicuntur esse dissimiles quando vna est vera: et reliqua falsa. Pro cui materie declaratione sit hec prima regula.

Quandocunqz ponunt duas propositiones esse dissimiles non faciendo mentionem de adequato significato ad quãlibet propositam concedendo vel negando respondeatur infra tempus: sicut extra: vbigratia pono q̃ isti sint dissimiles tu es homo: ⁊ tu es albus: illo posito concedat quelibet illarum. Secunda regula qñcunqz ponitur duas ꝓpositiones cẽ dissimiles non faciendo mentionem d̃ adequato significato ad primo propositaz cẽ veram vel falsam: respondeatur infra tẽpus sicut extra: ⁊ ad aliam dissimilit: vbigratia pono q̃ isti sint dissimiles tu es homo: ⁊ tu es animal: quo admisso pro pono hec est vera tu es homo concedat: ⁊ consequenter q̃ ista est falsa tu es aial.

Tertia regula qñcunqz ponit duas ꝓpositiones esse dissimiles sic adequato significando: quarum quelibet cum altera conuertit: non admittendus est casus vt homo est: ⁊ deus est vel homo currit: ⁊ risibile currit. Nam si conceditur illaz esse veram homo est oportet ꝑcedere istã esse falsam deus est: ⁊ sic ab vno conuertibili ad reliquum non valet argumẽtũ.

Quarta regula est illa. Qñcunqz ponunt de ne ꝓpositiones cẽ dissimiles sic adequate significando: quarũ vna est necessaria ⁊ altera impossibilis vel ꝓtingẽs tũc necessaria semp ẽ ꝑcedenda: ⁊ altera negenda: vt deus est: ⁊ homo est asinus deus est ⁊ tu es. Quinta regula si ponuntur due propositiones contingentes esse dissimiles: sic adequate significando quarum vna antecedit ad reliquam ⁊ nõ econtra antecedens vbicunqz ꝓponitur semper est negandũ: ⁊ cõsequens concedendum: vt tu curris: ⁊ tu moueris. Si enim ꝑcederet añs oporteret ꝑcedere cõsequens: ⁊ ñter dicere quãlibet illarum esse veram qd̃ est contra casum Sexta regula. Si ponunt due propositiones esse dissimiles sic adequate significãdo: q̃rũ quelibet ẽ alti iptinens ad primo ꝓpositã: rñdeat intus sicut extra: ⁊ ad aliã dissimilit. vt posito q̃ isti sint dissimiles sic adequate significãdo tu curris ⁊ tu es pisius q̃

eunq; illarū ꝓponat. primo dz negari ⁊ alia ꝓcedi ⁊ ita dicat si ambe extra tempꝰ essent vere: vt homo currit ⁊ tu vides: quare ⁊cetera.

Egulas aliaſ oppoſite ſpecie que depoſitio nuncupat ſequit aſſi/gnare: qnaꝫ prima ē iſta. Omne depoſitū ⁊ admiſſum iſra obligationis ꝓpoſitū ſemper ē negandum: vt ſi depona tur iſta: aliqs homo ē rome q̄ admiſſa ⁊ ꝓpoſita ſemp ē neganda. Ex iſta ꝛgula ſequtur q̄ nunq̄z eſt admittendū neceſſarium p ſe i depoſitione: ſed bene q̄libet ipoſſibile vel contingens: vnde negare ipoſſibile vel ꝓtingens nō eſt inconuenientes: ſed iconueniens foret negare neceſſarium per ſe. Scēda regula eſt iſta. Omne per ſe añs ad depoſitū aut cuz cōceſſo vel cum ꝓceſſis oppoſito bñ negati vel oppoſitis bñ negatoꝫ ſemp eſt negādum Vbi gra depoſita ⁊ admiſſa iſta hō currit ſi ꝓponereť ille hō currit neganda foret: q̄ antecedit ad depoſituz. Nam bñ ſequiť iſte hō currit: ergo hō currit. Item ſi deponat ⁊ admittat iſta aliquis hō non currit ⁊ proponiť tu non curris ꝓcedat: q̄ vera ⁊ imptinens: ſed ꝓpoſita i ſecundo loco tu es hō neganda ē: q̄ cuz vno ꝓceſſo añcedit ad depoſitum. Naz ſequit tu nō curris ⁊ tu es aliquis homo ergo aliqs hō non currit. Tertia regula ē iſta. Omne repugnans depoſito: ⁊ oē ſequens ex illo repugnāte p ſe aut cuz cōceſſo: vel cū conceſſis oppoſito bñ negari vel oppoſitis bene negatoꝫ eſt cōcedendū: verbi gra. Depono tibi iſtā aliquod aial nō currit qua depoſita ⁊ admiſſa ꝓponeius ꝗdictoꝛium. ſ. omne animal currit: hoc ē concedenduz ⁊ hoc ſimiliter omne animal mouetur: q̄ ſequitur ex contradictoꝛio depoſiti. Deinde ſi ꝓponiť tu es animal cōcedatur: q̄ verum ⁊ impertinens ⁊ vlterius illam tu curris: q̄ ſequitur ex ꝗdictoꝛio depoſiti cum cōceſſo. ſequtur. n. omne animal currit tu es animal: ergo tu curris. Quarta regula eſt iſta. Omne repugnans contradictoꝛio depoſiti per ſe aut cum conceſſo vel cum conceſſis oppoſito bene negati: vel oppoſitis bene negatoꝛum eſt negandum: vt in caſu prioꝛi ſi ꝓponeretur iſta aliquod animal nō mouetur aut iſta tu ñ curris negatur prima: q̄ repugnat cōtradictoꝛio depoſiti p ſe. Secunda vero repugnat eidem cum vno conceſſo.

Vltima regula ē iſta. Ad oē ſequens ad depoſitū ⁊ ad oē impertinens reſpondendum ē ſm ſuaz qualitatem. Vbi gra depono tibi iſtam tu es albus q̄ admiſa ꝓponо tu es coloꝛatus cōcedatur: q̄ Va ⁊ ſequens ad depoſitum: vnde non ē inconueniens negare añs ⁊ cōcedere conſequens. Item ſi ꝓponitur iſta tu es calidus ꝓcedenda eſt: quia vera ⁊ impertinens tam depoſito q̄z contradictoꝛio depoſiti. Vnde proprie impertinēs in hac ſpecie obligationis: dicitur illud q̄ non ſequitur nec antecedit ad depoſitum nec eidem repugnat nec eſt ſequens ad oppoſitum depoſiti nec eidem repugnat per ſe vel cum alio vel cum aliquibus: vt dictū eſt. Ideo ſi deponitur ⁊ admittitur illa ſoꝛ. currit ⁊ ꝓponatur plato currit reſpōdeatur intus ſicut extra: q̄ eſt propoſitio ipertinens cum ñ ſe habeat aliquo dictorum modorum.

Omphiſmata, aliqua ſunt ponēda vt depoſitionum regule magis patcant Vitati. Depono ergo tibi primo iſtam. Tu es hō vel tu es rome q̄ depoſita ⁊ admiſſa ꝓponо tu es homo ſi negas. tu negas vera ⁊ imptinens: ergo male ſi ꝓcedis ⁊ illud eſt añs ad depoſitū ergo añs ad depoſm eſt concedendum. Ñdetur admittendo depoſm ⁊ cuz ꝓponitur tu es hō nego: q̄ antecedit ad depoſitū tanq̄z a parte diſunctue ad totam diſiunctiuam. Secūdo depono tibi iſtaz aliquē ꝓpōes nō ſunt vere qua admiſſa ꝓponо iſte ſunt ꝓpōnes tu curris tu nō curris ꝓcedendum eſt: q̄ verum ⁊ ipertinēs. Deinde ꝓponо duo ꝗdictoꝛia ſuſ ſimul vera ſi negatur ꝗ omnes ꝓpōnes ſunt vere ſed iſte ſunt ꝓpōnes: ergo iſte ſunt vere ⁊ iſte mutuo cōtradicunt: ergo duo contradictoꝛia ſunt ſimul vera.

Ñdetur negando q̄ iſta ſint ꝗdictoꝛia: q̄ añcedit ad depoſitum. Nam ſeqū illa

sunt ꝯdictoria: ergo alique propōes non sunt vere. Tertio depono tibi istaz antichristus nō est albus vel antichristus ē coloratus. Si non aditus ꝯ illa ē vna disiunctiua cōtingens: qz quelibet pars est contingens ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ē admittēda:, patet ꝯsequentia per primā regulam qua admissa propono tibi antichristus est coloratus: si cōcedis tu concedis añcedēs ad depositum: ergo male respondes patet. Nam sequitur ātichristus ē coloratus: ergo antichristus ñ est albus vel antichristus ē coloratus. patet ꝯsequentia a parte disiunctiue ad totā disiunctiuam. Si vero negas tu negas sequens ex cōtradictorio depositi: ergo male añs probat. Nam sequitur antixps ē albus ⁊ antichristus non est coloratus: ergo antichristus ē albus. pz ꝯña a tota copulatiua ad alterā eius partem ⁊ vltra antichristus ē albus: ergo antixps ē coloratus. patet ꝯña ab inferiori ad suum superius sine ipedimento: ergo a primo ad vltimū antixps ē albꝰ ⁊ antixps ñ ē coloratꝰ: gᵒ antixps ē coloratus. Ñdet nō admittēdo positum: quia est vna disiunctiua necessaria co ꝙ suum contradictorium ē impossibile. videlicet antichristus ē albus ⁊ antichristus non ē coloratus.

Et tunc ad argumentum quelibet eiꝰ ps ē contingens ⁊ nulla alteri repugnat: gᵒ illa disiunctiua ē ꝯtingens nego ꝯñtiam sed oz addere i antecedente ꝙ nec ꝯdictoria illaꝝ partium inuicem repugnant: ⁊ hoc ē falsum: quia iste repugnāt inuicem antichristus ē albus ⁊ antichristus non ē coloratus que sunt ꝯdictoria partium disiunctiue. Quarto depono tibi istā tu es ⁊ oē tibi depositum ē a te negandum quo admisso ⁊ negato, ppono oē tibi depositum ē a te negandum. Si cōceditur propono tibi illam tu es. ⁊ patet ꝙ est negāda ex quo copulatiua ē neganda ⁊ altera pars ē ꝓcedenda. Deide, ppono nullum tibi depositum ē a te negādum si cōcedis tu ꝓcedis oppoᵐ regule ⁊ vniuꝰ cessi: ergo male añs probatur. Nam sequiť tu nō es: ergo nullum tibi depositum ē a te negādum. patet ꝯña: qz contra dictorium ꝯñtis repugnat añti ex qᵒ asserit te esse. Respondetur negādo ꝙ tibi depositum sit a te negādum: qz antecedit ad depositum. sequitur enim oē tibi depositum ē a te negandum: ergo tu es. ⁊ omne tibi depositum ē a te negandum. patet ꝯsequentia a parte copulatiue ad totaz copulatiuam cuius antecedēs añcedit ad alteram partem. Et si dicitur tu negas regulam dicatur ꝙ illa non est regula. sz ista. Omne depositum admissum ē negandum: vel aliter dicitur ꝙ quelibet regula ē contingēs: quia ad placitum facte sunt ille regule: ergo quelibet talis est deponenda: ⁊ admittenda in depositione vel neganda qua negata dicitur ꝙ illa ñ est regula nō tanquam verum sed tanqz repugnans. sequitur enim non omne depositum est a te negandum: ergo illa non est regula. Omne depositum ē negāduz quare ⁊cetera.

Insolubile est propositio se eē falsam assertiue significans: vt hoc ē falsum seipsa demonstrata. Insolubilibꝰ tamen ē differentia quo ad significare seipsum esse falsum quoniam aliquod insolubile significat immediate se ipsum esse falsum: vt hoc ē falsum seipsa demonstrata. Aliquod autem me: quia erigitur medium ad inferendum se esse falsum: vt omnis propositio est falsa: qa non sequitur immediate: ergo ista propositio est falsa demonstrando illam vniuersalem: sed bene sequitur cum tali medio ⁊ illa est propositio. Similiter hoc non est verum: ergo hoc est falsuz demōstrando antecedens: quia ex negatiua ñ sequitur affirmatiua. tamen bene sequitur cum tali medio ⁊ hoc est propositio.

Pro declaratione predicte diffinitionis pono duas diuisiones: quarum prima est ista. Insolubilium aliquod oritur ex actu nostro. Aliquod vero ex proprietate vocis. Insolubilia ortum habentia ex actu nostro sunt ista. socrates dicit falsum: ego non dico verum. Iste homo intelligit falsum tu non intelligis verum. Insolubilia vero ortum habentia ex proprietate vocis sunt ista.

Omnis propositio est falsa. Nulla,p positio est vera. hoc est falsum. hoc non est verum. Secunda diuisio est illa. Insolubilium aliquod est insolubile simpliciter. aliquod vero secundum quid. Insolubile simpliciter est illud cui annectitur casus quo admisso sequitur contradictio. verbi gratia pono q̃ ista propositio nulla propositio est vera que sit. a: significet precise sicut termini pretendunt. videlicet q̃ nulla propositio sit vera ⁊ sit omnis propositio. Isto posito quero vtrum a sit verum vel falsum. Si verum ergo significat precise sicut est: sed a significat precise q̃ nulla propositio ē vera: ergo nulla propositio est vera: ergo a non est verum ⁊ prius dixisti q̃ erat verum: ergo contradictio. Si dicitur q̃ a est falsum: ergo a significat aliter q̃z est sed a significat precise q̃ nulla propositio est vera: ergo non est ita q̃ nulla ꝓpositio est vera: ergo non est ita q̃ nulla propositio est vera: ergo aliqua propositio ē vera: ⁊ a est omnis propositio: ergo a est verum. ⁊ prius dixisti q̃ erat falsum: ergo contradictio.

Insolubile secundum quid est illud cui annectitur casus quo admisso non sequit contradictio: vt ponendo q̃ ista propositio nulla propositio ē: vera sit a ⁊ sit omnis propositio ⁊ significet sicut termini p̃tendunt nō ponendo precise. Isto posito dicitur q̃ a est falsum: q̃ significat se esse falsum. Et si arguitur sic a ē falsum: ergo a significat aliter q̃z est sed a significat q̃ nulla propositio est vera: ergo non ē ita q̃ nulla ꝓpositio ē vera nego consequentiam: q̃ debuit addi in antecedente dictio exclusiua vel exceptiua. videlicet a significat precise q̃ nulla propositio ē vera vel a non significat nisi q̃ nulla ꝓpositio est vera ⁊ hoc negatur tãq̃z repugnãs q̃ si poneret cum casu non admitterem illum casum. His premissis dionib⁹ pono aliquas regulas: quarum prima ē ista. Omne insolubile singulare sine pronomine demonstratiuo oriēs ex actu nostro ad hoc q̃ sit insolubile simpliciter exigit tres conditiones. Prima q̃ vna talis sit omnis talis. Secunda q̃ dicat vel intelligat talem ꝓpositionem ⁊ nullã aliam. Tertia q̃ illa significet precise sicut termini pretendunt. verbi gra sort. dicit falsum sit insolubile simpliciter isto modo ponēdo q̃ vnus sor. sit omnis sor. q̃ dicat istam propositionem ⁊ nullam aliam sor. dicit falsum que significet sic precise q̃ sor. dicit falsum. probatur hoc: nã admisso casu sit insolubile a. ⁊ quero vtr̃ a sit verum vel falsum. si dicitur q̃ verũ ergo significat precise sicut est. sed a significat precise q̃ sor. dicit falsum: ergo ita ē q̃ sor. dicit falsum. sed sor. dicit a: ergo a ē falsum quod est oppositum concessi: qa sor. non dicit nisi a. Si dicitur q̃ a sit falsum: ergo significat aliter q̃z est. sed a significat ꝑcise q̃ sor. dicit falsum: ergo nō ita est q̃ sor. dicit falsum ⁊ sortes dicit a: ergo a non est falsum: ergo contradictō.

Prima particula ponitur: q̃ si nō poneretur staret q̃ essent duo sort. quorum vnus diceret a ⁊ alter q̃ homo ē asinus ⁊ tunc a esset verum. Secunda particla ponitur: q̃ aliter staret q̃ idem sor. diceret a ⁊ istam homo est asin⁹: ⁊ tũc a esset verum. Sed tertia particula ponitur: q̃ si non poneretur staret q̃ a significarz solummodo q̃ homo ē asinus ⁊ sic a esset falsum. aut q̃ significaret solummodo q̃ homo est animal ⁊ sic a essz verum ⁊ nullo istorum modorum esset insolubile.

Secunda regula est ista. Omne insolubile singulare sine pronomine demonstratiuo oriens ex actu nostro ad hoc q̃ fiat insolubile secundum quid exigit easdē conditiones preter dictionem exclusiuaz vt posito q̃ vnus sortes sit omnis sortes ⁊ dicat istam propositionem que sit a sor. dicit falsum ⁊ nullam aliam: ⁊ significet sicut termini pretendunt non ponendo ꝑcise isto posito conceditur a ⁊ dicitur q̃ ē falsum: quia significat copulatiue sicut ⁊ quodlibet insolubile. videlicet q̃ sort. dicit falsum ⁊ q̃ a est verum: non ergo dicitur a falsum ratione primi significati: sed ratione secundi. Et si arguitur sic a ē

falsum: ergo significat aliter q̃z est conce
do consequentiam ⁊ nego istam a significi
cat aliter q̃z est: sed a significat q̃ sortes di
cit falsum: ergo nõ est ita q̃ sor. dicit fal
sum: quia debuit addidi in antecedente di
ctio exclusiua vel exceptiua.

Tertia regula est ista. Omne insolu
bile non singulare seu singulare cum p
nomine demonstratiuo oriens ex actu no
stro ad hoc q̃ fiat insolubile simplicit re
quiruntur due conditiones solummodo
verbi gratia ad hoc q̃ ista propositõ: ego
dico falsum fiat insolubile simpliciter nõ
oportet ponere primam particulam. vi
delicet q̃ vnus ego sit omnis ego. sed q̃
ego dicam illam ⁊ nullam aliam sic signi
ficando precise. Et si debet fieri insolu
bile secundum quid requiruntur ⁊ suffi
ciunt eedem conditiones dempta dictio
ne exclusiua. Exemplum de insolubi
li non singulari vt falsum dicitur est hic
non oportet ponere secundam particu
lam. videlicet q̃ aliquis dicat illam ⁊ nul
lam aliam. sz sufficit ponere q̃ ista sit om
nis propositio que significet precise sicut
termini pretendunt: ⁊ tunc est insolubile
simpliciter. fiet autem insolubile secun
dum quid remouendo dictionem exclusi
uam.

Quarta regula est ista. Omne insolu
bile oriens ex proprietate vocis exigit du
as conditiones solummodo vel tantum
vnam. Volo dicere q̃ insolubile oriẽs
ex proprietate vocis exigit duas conditõ
nes solummodo ⁊ aliquod tantum vnã.

Exemplum primi aliqua propositio ẽ
falsa: ad hoc q̃ fiat insolubile simpliciter
oportet ponere q̃ illa sit omnis proposi
tio ⁊ q̃ sic significet precise ⁊ remota dicti
one exclusiua fiet insolubile fm quid.

Exemplum secundi hoc est falsum se
ipso demonstrato ponendo solummodo
q̃ sic significz precise fit insolubile simpli
citer. Et secundum quid remouendo
dictionem exclusiuam. Eodem modo
dicitur de ista: hoc non est verum: seipso
demonstrato.

Quinta regula est ista. Omne insolu
bile quod non est insolubile sine casu di
missa aliqua conditione ꝛquisita est peni
tus dubitabile. verbi gratia positis eis
particulis preter primam huic sort. dicit
falsum que sit a. dubitatur a. ⁊ etiam an
sit verum vel falsum. Nam stat cum
casu q̃ sit verum dato q̃ vnus sortes di
ceret illam scilicet a ⁊ alius q̃ deus est.

Stat etiam q̃ sit falsum dato q̃ vnus
sortes dicat a ⁊ quilibet alius sortes q̃ de
us est. Eodem modo si dimitteretur
secunda vel tertia particula: quia staret a
esse verum ⁊ a esse falsum: vt exemplifi
catum est supra. Et notanter dixi om
ne insolubile quod non est, insolubile si
ne casu: quia aliquod est insolubile cum
casu ⁊ aliquod sine casu. Exemplum
primi. Omnis propositio est falsa nulla
propositio est vera: quarum quamlibet
dico esse falsam ⁊ insolubilem nullo casu
posito. Exemplum secundi sortes di
cit falsum tu intelligis falsum nulla ista
rum nuncupanda est insolubilis sine ca
su. Ideo in casu insolubilium deficiẽ
te aliqua particula necessaria. dubitatur
vtrum esset vera vel falsa: quia cum casu
staret q̃ esset vera ⁊ cum eodem casu sta
ret q̃ esset falsa: vt patet intuenti. Ex
predictis regulis sequuntur due conclu
siones: quarum prima est ista. Nun
quam admittendus est casus a quo tra
bit originem insolubile simpliciter: vt si
poneretur quod illa omnis propositio ẽ
falsa esset omnis propositio sic precise si
gnificans non est admittendus casus:
quia sequitur contradictio probatur.
Nam sit insolubile a: ⁊ quero si a sit ve
si dicitur q̃ sic: ergo significat precise si
cut est: sed a significat precise q̃ omnis p
positio est falsa: ergo ita est q̃ omnis pro
positio est falsa: sed a est propositio: ergo
a est falsum.

Si autem conceditur quod a est falsum:
ergo a significat aliter quam est: sed a si
gnificat precise quod omnis propositio ẽ
falsa: ergo non est ita q̃ omis propositio ẽ

falsa: ⁊ aliqua propositio est: ergo aliqua propositio est vera: sed a est omnis propositio: ergo a est verum: qd̄ est contradicitio. Secūda ꝛclusio omnis casus originatur insolubile ꝓm quid est admittendus: ⁊ conceditur insolubile propositum dicendo ipsum esse falsum: vt ponēdo ꝙ illa propositio hoc est falsum seipso demonstrato significet sicut termini pretendunt que sit a: tunc admittatur casus: ⁊ concedatur a: ⁊ dicitur ꝙ a est falsum.

Et si arguitur a est falsum: ergo significat aliter q̄z est: sed a non significat nisi ꝙ hoc est falsum: ergo non est ita ꝙ hoc est falsum: nego minorem: ⁊ si dicit: qd ergo aliud significat dicitur ꝙ significat a esse verum: ratione cuius a est falsum: vnde dictum est: ꝙ quodlibet insolubile ꝓm quid significat copulatiue scilicet sicut termini ꝑtendunt: ⁊ ꝙ ipsū ē verꝫ ꝗre ⁊c.

Contra predicta objiciam ⁊ solvam vt insolubiliuz difficultates melius menti innotescāt. Pono ergo primo ꝙ vnus sortes sit omnis sortes: ⁊ dicat illam ⁊ nullā aliam que sit a sorte dicit falsum quesignificet sicut termini pretendunt: non ponendo precise: quia casus non admitteret illo posito q̄ro de a vtrum sit verum vel falsum: ⁊ responsum est ꝙ est falsum: quia significat significatum falsum: videlicet ꝙ sortes dicit falsum: ⁊ ꝙ a est verum: cuius significationis secunda pars est falsa: sed ꝓbat ꝙ ipsum a est verum: ⁊ probo sic. Q̄ ē dicens a dicit falsuz: sortes dicit a: ergo sortes dicit falsum: illa ꝗña est bona: quia ē sillogismus in 3° prime figure: ⁊ añs est verū: ergo ⁊ ꝗñs ē verum: ⁊ consequēs est a: ergo a ē verum. Secundo arguitur sic falsum dicit a sorte: ergo sortes dicit falsum: ⁊z ꝗña a passiua ad suā actiuaz ⁊ añs est verū: ergo ⁊ ꝗñs ē verū: ⁊ ꝗñs est a: ergo a ē verū: ꝙ antecedens sit verꝫ ꝓbatur: Nam hoc dicitur a sorte demonstrando a: ⁊ hoc est falsum: ergo falsū dicitur a sorte patet consequentia. ⁊ a resoluentibus ad resolutū. Tertio arguit contradictorium a est falsum: ergo a ē verum: tenet consequentia: ⁊ antecedēs ꝓbatur. Nam hoc est falsum sortes nō dicit falsum ⁊ hoc est contradictoriū a. ergo contradictorium a est falsum tenet consequentia cum minori et maiorem probo. Nam sortes dicit falsum ⁊ hec sortes nō dicit falsum significat precise ꝙ sortes nō dicit falsum. ergo ipsa est falsa. patet cōsequentia a simili. Nam sequitur tu curris ⁊ hec tu non curris significat precise, ꝙ tu non curris. ergo ipsa est falsa. Ad primū respondetur cum proponitur a concedo: ⁊ dicitur ꝙ est falsum. ⁊ tunc ad rationē concedo consequentiam ⁊ consequens ⁊ nego ꝙ consequens sit a. sed est vnum simile a. Et si ponitur ꝙ consequens sit a vel conuertibile cum a dico tunc ꝙ cōsequentia non valet nec est sillogismus in tertio prime figure. quia sillogismus i tertio prime figure. conclusio debet solummodo cathegorice significare. sed illa cōclusio significat ꝓpothetice q̄ ē ꝓpō insolubilis. Ad secundū cum dicitur falsum dī a sorte. ergo sortes dicit falsum: concedo consequentiam et consequēs dicendo ꝙ verum est. sed non est a nec secū conuertibile. si tamen hoc ponatur in casu cōcedo iterum consequentiā. ⁊ dico ꝙ nō valet. ⁊ tunc ad rationem a passiua ad suaz actiuam valet argumentuz. dicitur ꝙ verum est. sed illa nō est sua actiua. q̄ passiua significat solūmō cathegorice. ⁊ actiua ꝓpothetice. et si queritur que est sua actiua dico ꝙ illa sortes dicit falsum prolata a te vel a me que non est conuertibil cum a. sed solummodo similis a. Ad tertium dicit ꝙ contradictorium a est veruz sed non est istud sortes non dicit falsum: sed illud non sortes dicit falsum. quod est verum. quia significat disiunctiue ꝙ sortes non dicit falsū. vel ꝙ a non est verum cuius significati secunda pars ē vera. ⁊ consequenter totum significatum disiunctum. quare ⁊ propositio dicta est vera cuius istud est significatum. Et si dicitur ꝙ in singularibus non refert preponere negationem vel postponere dicitur ꝙ in materia insolubilium multum refert. Et in materia quorumcunq̄z propositionum ꝓpothetice significantium.

Eadē ē retinēda sententia i insolubili
bus singularibus hītibus originem ex
ꝓprietate vocis vt hoc est falsum hoc nō
ē verum dicendo q primi contradictori/
um non est illud hoc non est falsum: sed
illud hoc non ē falsum. Nam primus
insolubile significat q hoc est falsus: ⁊ hoc
est verum demonstrando idem insolubi
le. ideo contradictorium significat disiun
ctiue q hoc non est falsum: vel hoc non ē
verum. Similiter contradictorium: secū
di insolubilis non est illud hoc ē verum
sed illud nō hoc non ē verum: ita q sem
per preponatur negatio sicut contradicto
rium istius tantum tu non es homo non
est illud tantum tu es homo: sed illud nō
tantum tu nō es homo quare ⁊c.

Ꝛcto de insolubili singulari: nūc
de particulari vel idefinito dicen
dum restat. Pono ergo q hec
sit omnis propositio particularis aliqua
propositio particularis est falsa: que sit a
⁊ significet sicut termini pretendunt non
ponendo precise: quia non admitteretur
cāus isto posito a est falsum: vt patz ex di
ctis. Sed cōtra hoc arguitur sic. O is
propositio particularis ē falsa: ergo aliq
propositio particularis ē falsa: illa conse
quentia ē bona ab vniuersali ad suaz sub
alternam ⁊ antecedens ē verum: ergo ⁊
consequens: sed consequens ē a: ergo a
ē verum q antecedens sit verum proba
tur. Nam propositio particularis ē fal
sa: ⁊ nulla ē propositio particularis quin
illa sit falsa: ergo omnis propositio parti
cularis ē falsa. tenet consequentia ab ex/
ponentibus ad expositum ⁊ antecedens
ē verum: ergo ⁊ cōsequens. Secundo
arguitur sic, ꝓpositio particularis ē falsa:
ergo aliqua propositio particularis ē fal
sa. tenet consequentia ab indefinita ad su
am particularem ⁊ antecedens ē verum
ergo ⁊ consequens ⁊ consequens ē a: g⁹
a ē verum. q antecedens sit verum patz
quia suū contradictorium ē falsum: vide
licet nulla propositio particularis ē falsa:
quia iam ꝓcessum ē q a, ꝓpositio pticula
ris ē falsa. Tertio arguit sic hoc est fal
sum demonstrando: ⁊ hoc ē aliqua, ꝓposi
tio particularis: ergo aliqua, ꝓpositō par
ticularis ē falsa: ꝓna tenet a resoluentib⁹
ad resolutū ⁊ antecedens ē verum: ergo
⁊ ꝓns quod ē a. Ad primam respōde
tur ꝓcedendo istam ꝓsequentiam omnis
ꝓpositio particularis ē falsa: ergo aliqua
ꝓpositio particularis ē falsa: quia añ ca/
sum ꝓcessissem eam tñ dico q non valet
nec arguit ab vniuersali ad suam subalt
nam vel suā particularem: qz vniuersal
summō cathegorice significat ⁊ particu
laris ista significat ypothetice: vz q aliq
ꝓpositio particularis ē falsa: ⁊ q a ē ve/
rum. Et si diceretur que ē eius pticu/
laris dicit q non habet aliquam ex quo
positum ē q illa sit ois particularis. vez
tñ ista eadem sorct eius particularis dato
q non esset isolubilis. Ad secūdā ra
tionem rndeo filr concedendo ꝓntiam ⁊
negando ipsaz esse bonā ⁊ tunc ad arg⁷
dico q ista non ē particularis huius ide
finite: qz particularis ē insolubilis ypo/
thetice significās: indefinita vo non est
huiusmodi eiusdem tñ sorct particularis
si neutra eaz sorct isolubilis. Ad terti
am rōnem ꝓceditur ꝓna ⁊ negatur ipsaz
valere: nec arguit a resoluentibus ad re
solutum: qz particularis vel idefinita iso
lubilis non ē resolubilis: quia significat
ypothetice: sed, pbanda ē isto modo suuz
princ̄ significatū ē verum: ergo ipsa est
vera: ⁊ pz q antecedens ē falsum. Et si
arguit sic ista, ꝓpositio particularis ē fal
sa: ergo aliqua, ꝓpositio particularis ē fal
sa. tenet ꝓna ab iferiori ad suum superi⁹
affirmatiue ⁊ sine aliquo signo impediē
te. Dicitur q ꝓna non valet ab iferio
ri ad suū superius nisi, ꝓposito inferioris
⁊, ꝓpositō supiorīs vniformit significent
videlicet cathegorice q̄liter non ē in, ꝓpo
sito. vñ si hec, ꝓpositio homo est animal
significaret principaliter q homo est ani
mal ⁊ q homo ē asinus tunc non valeret
a li qua ista ꝓnaz hoc est animal ⁊ hoc
ē homo: ergo homo est animal. Iste
hō ē animal: ergo hō est aial ⁊ hoc. Iste
hō ē animal: ergo hō ē aial ⁊ hoc iō quia
ꝓns significaret copulatiue ⁊ antecedens
is nulla pars sic significaret ⁊ si allega/

rect aliqua dictarꝫ regularum rñdetur vt dictum ē. Dicitur ēt vt in alio capitl'o q̃ contradictorium istiꝰ aliqua ꝓpositio p ticularis ē falsa. nō est illud nulla ꝓpositio particularis ē falsa. sed illud non aliq̃ ꝓpositio particularis ē falsa. ⁊ si dicitur q̃ iste equalent ꝓpter negationem prepositam dicitur q̃ illa regula habet vitatem in solis cathegoricis: cathegorice solum modo significantibus qualiter non est in proposito. Idem est iudicium de istis aliqua ꝓpositio particularis nō est vera Aliqua ꝓpositio particularis significat aliter q̃z est: ac etiam ita de infinitis vt ꝓpositio indefinita est fl'. ꝓpositio indefinita non est vera quare ⁊c.

Vnc de insolubili vniuersali est dicendum ponendo q̃ hec ois ꝓpositio vniuersalis ē falsa fit ois propositio vniuersalis que significz sicut termini pretendunt que fit a non ponendo precise: qꝛ casus nō admitteretur isto posito dicitur q̃ a ē falsum: qꝛ falsificat se ipsum. Contra hoc arguitur aliqua ꝓpositio vniuersalis est falsa: ⁊ nulla ē ꝓpositio vniuersa quin ista fit falsa: gꝰ omnis ꝓpositio vniuersalis est falsa: tenet ꝓsequentia ab exponentibus ad expositum ⁊ antecedens ē verum: ergo ⁊ ꝓsequēs.

Secundo arguitur tantum falsum est ꝓpositio vniuersalis: ergo omnis ꝓpositio vniuersalis ē falsa. tenet consequentia ab exclusiua ad suam vniuersalem de terminis transpositis ⁊ antecedens ē verum: ergo ⁊ consequens quod est a q̃ antecedens fit verum ꝓbatur. Nam falsum ē propositio vniuersalis ⁊ nullum ñ falsum ē propositio vniuersalis: ergo tātum falsum ē propositio vniuersalis. tenz consequentia ab exponentibus ad expositum ⁊ añs ē verum: ergo ⁊ ꝓsequens.

Tertio arguit hoc ē falsum demōstrato a ⁊ hoc ē ois propositio vl'is: ergo ois ꝓpositio vl'is ē falsa. ista ꝓña est bona ⁊ añs est verum: ergo ⁊ ꝓñs q̃ ꝓña sit bōa ꝓz a simili: hoc currit ⁊ hoc ē omnis hō: ergo ois homo currit. Confirmat ōstruendo. primū casuz ⁊ ponendo q̃ iste, sint omnes propositiones vniuersales.

Omnis ꝓpositio vniuersalis est falsa ⁊ ois homo est asinus sic significādo isto posito arguit sic. Ista ꝓpositio vniuersalis ē falsa demonstrando primā: ⁊ ista est falsa demonstrando secundam: ⁊ iste sunt oēs ꝓpositiones vniuersales: ergo ois propositio vl'is est falsa. tenet ꝓña a singularibus sufficienter enumeratis ad suam vl'em ⁊ añs est verum: ergo ⁊ ꝓñs

Ad hec rñdetur ⁊ primo ad primuz concedo insolubᶜ. ⁊ nego ipsum esse verum ⁊ tunc ad rōnez concedo ꝓñaz ⁊ nego ipsā esse bonā: ⁊ tunc ad argumentum ibi arguit ab exponētibus ad expositum: nego qꝛ a non ē ꝓpositio expōibilis: nisi significaret cathegᶜ solum: vnde si ista ois hō ē aial significaret principl'r q̃ ois homo ē aial: ⁊ q̃ tu es asinꝰ: tūc ꝓz q̃ ista ꝓña nō valeret hō ē aial ⁊ nl'ē homo qui istud fit aial: ergo ois hō ē aial qꝛ añs est verum ⁊ ꝓñs falsum. Et tūc si allegaret regula: oz dicere q̃ ꝓñs non ē exponibile pp cāz dictam: sed, pbaret vel ꝓbaretur p suū significatum copulatū: sicut ⁊ propositio insolubilis quecūqz. Ad secundum cōcedo ꝓñaz ⁊ nego ipsum esse bonā: nec arguit ab exclusiua ad suā vl'ez est: ex qꝰ exclusiua cathegᶜ significat ⁊ vniuersalis ypothetice. Et si dr̄ quē eius ē singularis dr̄ q̃ nullā hēt: vnde si hec ois homo est aial significaret ypothetice vez ⁊ falsum ⁊ hec tm̄ aial est homo mō ꝓsucto dicerez tunc vl'ez illā non esse vl'ez huius exclusiue nec eꝰ ita i proposito ē dicendum.

Ad tertiū argum̄ dico similiter q̃ non valet ꝓᵃ ⁊ cum dr̄ q̃ a simili bene valet: dico q̃ non est similitudo: qꝛ ꝓñs vnius ꝓñe significat cathegᶜ solum ⁊ aliud ypothetice: vñ si hec ois hō currit significarz q̃ ois homo currit: ⁊ q̃ deus non est ista ꝓña tunc nō valeret: hoc currit ⁊ hoc est ois hō: ergo ois homo currit pp causam dictaz: qꝛ ꝓñs significaret ypothetice.

Ad ꝓfirmationē admisso casu: vt primus dico q̃ ꝓña ñ valet ⁊ ad argm̄ a singularibus sufficienē enumeratis ad suaz vl'ez: dico q̃ non arguit cum debito medio qd̄ deberet esse tale: iste sunt oēs, ꝓpositiōes vl'es: ⁊ a ē verum qd̄ certe negat

vnde nec ista ꝓña valeret: iste hō currit ⁊
iste hō currit ⁊ isti sunt oēs homies: ergo
omis homo currit dato q ꝓñs significaret
ypothetice. vt primus: sed oz addere al/
terā partē significati. vz ⁊ nullus deus ē
quo addito ꝓ ē bona: sed añs ē falsum.
Et si queratur de ꝓdictoria dr q ē hec ñ
omis ꝓpositio vlis ē falsa significans di/
siunctiue mō opposito de a. Eodem mō
ē dicendum de istis vlibus. Omis propo
sitio vlis significat aliter q̄z est. Nulla ꝓ
positio vlis est vera. Et nulla propositō
est vlis concedenda.

Xclusiua sit insolubilis consiles
continet difficultates: vt pono q
sor. ⁊ tu sitis oēs loquētes: ⁊ di/
cat sor. deus ē ⁊ tu tm̄ sor. dicit verū ⁊ sit
a ⁊ nullā aliam ⁊ significet sicut ti preten
dūt precise. Isto posito quero vtrūz a sit
vex vel falsum. si vex: ergo significat p
ci sicut ē: sed a significat precise: q tantū
sor. dic vex: ergo ita est q tantum sortes
dicit vex: ergo tu non dicis verum ⁊ tu
dicis a: ergo a non est verum. Si dicitur
q a est falsum: ergo significat aliter q̄z ē
sed a significat precise q tantum sor. dicit
verum: ergo non ita est q tantum sortes
dicit verum: sed tu ⁊ sor. estis oēs loquē
tes: ergo tu dicis vex ⁊ non dicis nisi a:
ergo a ē verum ⁊ ita habet contradictio.

Rñdet non admittēdo casum quia ex
eo originat insolu simplr si tm̄ non poni
tur precise admitto casum ⁊ dico a esse fal
sum: ⁊ tūc ad argm̄ a significat aliter q̄z ē
ꝓcedo: sed a significat pcise q tm̄ sor. dic
vex: ergo ⁊c. nego minorez qz repugnat
casui. Et si dr qd: ergo q aliud significat
Dico q a significat q tm̄ sor. dicit vex ⁊
q a ē verum: nec rōe primi significati est
a falsum: qz verum ē tm̄ sortes dre falsiuz
sed rōe secundi significati: qz ꝓcedit a ē
falsum. Cōtra responsionez arguitur
O ē dicens verū ē sor. ergo tm̄ sor. dicit
vex ista ꝓña ē bona ab vli ad suā exclusi
uam de terminis trāspositis ⁊ añs est ve
rum: ergo ⁊ ꝓñs: ⁊ ꝓñs ē a: ergo a ē vex
q añs sit verum, pbatur. Nam dicens
verum ē sor. ⁊ nihil ē dicens verum gn
aliud sit sor. ergo omne dicens veruz est
sor. pz ꝓña ab exponentib ad expositux.

Secdo arguitur nihil preter sor. dic ve
rum: ergo tm̄ sor. dicit verum ista ꝓña ē
bona ⁊ añs ē vex: ergo ⁊ ꝓñs q antece
dens sit verum: patet per exponentes.

Tertio arguit sor. dicit verum ⁊ nl nō
sor. dicit verum: ergo tantum sor. dicit
verum ista consequentia ē bona ab expo
nentibus ad expositum ⁊ antecedens est
verum: ergo ⁊ ꝓñs: sed ꝓñs est a: ergo a
ē verum. Ad hec omnia pōt sl respondō
ri q nunq̄z ꝓñs illatum est a nec conuer
tibile cum a: sed solum simile a: sed si po
natur cum toto casu q sit a vel conuertu
bile cum a. tunc respondetur concedēdo
oēs consequentias factas negando tamē
illas esse bonas. Ad primā ergo cum
dicitur q ibi arguitur ab vli ad suam ex/
clusiuam: nego quia vlis significat cathe
gorice ⁊ exclusiua ypothetice: quia est iso
lubilis. Et si queritur de sua exclusiua di
catur q est vna similis illi prolata a sor.
que non est insolubilis. videlicet tantum
sor. dicit verum. Et ad aliam dicitur q
etiam non valet: nec illa est exclusiua di/
cte exceptiue: sed illa q̄z nominaui modo
Et ad tertiam dicitur q non arguitur ab
exponentibus ad expositum: quia ista ex
clusiua non est exponibilis ex quo ypo/
thetice significat: vnde si ista tantum ho
mo est risibilis significaret principaliter
q tantum homo est risibilis ⁊ q nullus de
us est tunc non valeret aliqua istarum ꝓ
sequentiarum. Omne risibile est ho/
mo: ergo tantum homo est risibilis.
Nl preter hominem est risibile: ergo tm̄
homo est risibilis. Item homo est risibi
lis ⁊ nl non homo est risibile: ergo tantū
homo est risibilis. Eodem modo est di/
cendum ad istas exclusiuas tantuz exclu
siua est falsa tantum exclusiua non est ve
ra dato q vna istarum sit omnis exclusi/
ua quod bene admittitur: quia non poni
tur precise: ⁊ ita respondetur: vt pri ad
argumenta, pbantia aliquarum istarum
esse veram. De exceptiuis vero idem est
iudicium: vt in casu prioi. Nihil preter
sor. dicit verum. Nulla, ppositio pter ex
ceptiuā est f. Omis exceptiua pter istam

est vera demonstranda scipsa quare ꝛc.

Equitur dre d insolubili ypothetico. Et primo de copulatiua, p cuius declaratione pono aliquas regulas. prima ē ista insolubile copulatiuum cuius vna pars ē necessaria per se si eidē in casu addunt oēs ꝑditiones cū nota exclusiōis fit isolubile simplr ꝛ non admittēdus ē casus: verbi grā pono q̃ illa copulatiua deus ē ꝛ nulla copulatiua est vera q̃ sit a sit ois copulatiua significans precise sicut ti pretendūt. isto posito ꝛ admisso: quero vtrum a sit verum si dicitur q̃ sic: ergo ba pars ē vera: sed ba pars significat precise q̃ nulla copulatiua ē Va: ergo nulla copulatiua ē vera: ergo a non est vex. Si dicit q̃ a ē falsum: ergo alia pars ē falsa: sed si prima: ergo ba tunc sic ba pars ē falsa: ergo significat aliter q̃z ē sed ipsa significat precise q̃ nulla copulatiua ē vera: ergo nō est ita q̃ nulla copulatiua ē vera ꝛ a ē omnis copulatiua: g° a ē verum. ba regula ē ista. Insolubile copulatiuum cuius vna pars ē possibilis vel ꝑtingens addēdo eidem oēs ꝑditiones cū nota exclusionis fit isolu' ḡm qd ꝛ admittēdus ē casus: vbi gratia pono q̃ ista copulatiua tu es hō ꝛ nulla copulatiua ē vera q̃ sit a sit ois ꝓpositio copulatia significās pcise sicut ti pretendunt isto posito ꝛ admisso: quero vtrū a sit verum. si dr q̃ sic: ergo ba pars est vera ꝛ ipsa significat precise q̃ nulla copulatiua ē Va ergo ita ē q̃ nulla copulatiua est vera: ergo a non est verum. Si dicit q̃ a est falsum: ergo altera pars est falsa: ꝛ non prima: ergo secunda tunc arguitur sic. secūda pars ē falsa: ergo significat aliter q̃z ē sed ipsa significat precise q̃ nulla copulatiua ē vera: ergo non ita est q̃ nulla copulatiua ē vera ꝛ a est ois copulatiua: ergo a ē verum. Et ita videtur sequi cōtra dictio i isto casu sicut in prior: ꝛ per ꝑns q̃ secunda regula nō ē vera. Respondetur admittēdo positum ꝛ dicitur q̃ a ē falsum: ꝛ tunc consequenter oportet dicere q̃ prima pars ē falsa ꝛ secunda vera: ꝛ si arguitur sic tu es homo ꝛ prima pars sic precise significat: ergo ipsa ē vera. negatur prima pars antecedentis: qr repugnat casui ꝛ vni concesso. Sequit eni prima pars ē falsa ꝛ ipsa significat precise te esse hominem: ergo tu non es hō. Eodem modo respondetur si vna pars esset impossibilis: vt homo est asinus: ꝛ ista copulatiua est falsa. Tertia regula est ista. Omne insolubile copulatiuum fit insolubile ḡm quid addē° eidem omnes cōditiones preter notam exclusionis ꝛ admittendus ē casus vt pono q̃ ista fit omnis copulatiua de° ē ꝛ nulla copulatiua ē vera significans sicut ti pretendunt que fit a. Isto posito dicit q̃ a ē falsum ñ qdem pro prima parte: sed pro secunda. Et si arguitur sic secunda pars ē falsa: ergo significat aliter q̃z est concedo: q̃z ipsa significat pcise q̃ nulla copulatiua est Va ergo non ē ita q̃ nulla copulatiua ē Va. nego minor ē ex eo q̃ illa secunda pars significat copulatiue q̃ nulla copulatiua ē Va ꝛ q̃ a est verum ꝛ propterea a significat tria significata copulatiue. videlicet q̃ deus est ꝛ q̃ nulla copulatiua est vera ꝛ q̃ a est verum. Et non dicit a falsum, ppter primum significatum aut secundum sed, ppter tertium. Eodem modo dicitur ad illud insolubile tu es ꝛ ista copulatiua non est vera ponendo casum priorem.

Ex prima regula sequitur q̃ si ponitur hanc deus est vel quamcunq̃z aliam esse omnem propositionem ꝛ significare precise deum esse vel quodcunque per se necessarium ꝛ q̃ hoc est falsum demonstrando illam propositionem non admittendus est casus: quia sequitur contradictio. Ex secunda regula sequitur q̃ si ponitur istam deus est vel quamcunque aliam esse omnem propositiōem ꝛ significare precise hominem esse asinum: vel te esse ꝛ q̃ hoc est falsum demonstrando eandem propositionem admittendus est casus ꝛ dicitur illam esse falsam deus est.

Ex tertia sequitur q̃ si ponitur istam deus est vel quamcunque aliam esse omnem ꝓpositionem ꝛ significare sicut placet ꝛ q̃ hoc est falsum non ponendo pcise admittendus est casus ꝛ dicitur istaz esse falsa quare ꝛc.

Restat dicere consequenter de insolubili disiunctiuo: pro cuius declaratione hec prima regula insolubile disiunctiuū cuius vna pars est per se: fit insolubile simpliciter si eidē in casu adduntur omnes conditiones cum nota exclusionis: verbi gratia posito q̃ illa disiunctiua que fit a nullus deus est: vl' nulla disiunctiua est vera sit omnis disiunctiua significans precise sicut termini pretendunt. Isto posito ⁊ admisso: q̃ro vtr a sit verū. Si dicitur q̃ sic: ergo alta pars est vera: ⁊ non prima: ergo secūda tunc arguitur sic. Secūda pars est vera ergo significat precise ⁊ principaliter: sic est. Sed secūda pars significat precise q̃ nulla disiunctiua est vera: ergo ita est q̃ nulla disiunctiua est vera: ⁊ per consequens a non est verū. Si dicit q̃ a ē falsum: ergo secunda pars est falsa sed ipsa significat precise q̃ nulla disiunctiua est vera: ergo non est ita q̃ nulla disiunctia est vera: ⁊ a est omnis disiunctiua: ergo a est verum. Preterea dicitur q̃ a in casu isto est insolublie simpliciter: ideo non admittendus est casus: q̃ implicat contradictionem. Secūda regula est ista insolubile disiunctiuum apparenter cui⁹ vna pars est contingens falsa fit insolubile: fm quid eidem addendo in casu omnes conditiones cum nota exclusionis. verbi gratia. Dono tibi, istam tu non es homo: vel nulla disiunctiua est vera que sit a: ⁊ sic omnis disiunctiua significans precise sicut termini pretendunt. Tertio posito ⁊ admisso: quero vtrum a sit verū si dicitur q̃ sic: ergo vna pars est vera non prima: ergo secunda. tunc arguit sic. Secūda ps ē vera: ergo significat precise sicut est: Sed ipsa significat precise q̃ nulla disiuuctiua est vera: ergo ita est q̃ nulla disiunctiua est vera: ergo a non ē verum. Si dr q̃ a est falsū: ergo secunda pars est falsa. Sed ipsa significat precise q̃ nulla disiunctiua est vera: ergo nō est ita q̃ nulla disiunctiua est vera: ergo aliqua disiunctiua est vera: ⁊ a est omnis disiunctiua: ergo a est verum: ⁊ ita vt apparet sequitur contradictioin isto casu sicut i primo: ⁊ per consequens regula non ē vera. Respondetur concedendo regulam: ⁊ admittendo casum ⁊ dicitur q̃ a est verum: ⁊ tunc quando dicitur non prima pars est vera: ergo secūda: dico q̃ prima pars est vera: quia ipsam esse veram sequitur ex casu: ⁊ secunda est falsa: ⁊ ex hō non conduditur inconueniens. Verum tamen huiusmodi disiunctiua non est insolubilis nisi apparenter vt dicebatur in regula: quia omne insolubile est falsum: ⁊ a est verum: ergo a non est insolubile: Tertia regula. Omne isolubile disiunctiuum fit insolubile fm quid eidem addēdo in casu omnes conditiones preter notam exclusionis. verbigratia posito q̃ illa disiunctiua homo ē asinus: vel illa disiunctiua est falsa que fit a sit omnis disiūctiua significans sicut termini pretendūt admittitur casus: quo admisso dico q̃ a ē falsum: ⁊ secunda pars significat aliter q̃z est: sed nego q̃ ipsa significet precise q̃ illa disiunctiua est falsa: immo etiam significat aliter: scilicet q̃ a est verum eodē modo diceretur si poneretur q̃ illa tu nō es homo: vel illa disiunctiua non est vera esset omnis disiunctiua: ⁊ significaret sicut termini pretendunt. Notandum q̃ nulla disiunctiua est insolubilis: cuius altera pars est vera: nec fuerit isolubilis positis illis conditionibus sepius nominatis: vt deus est: vel omnis disiunctiua ē falsa: tu es homo: vel ista disiunctiua est falsa. Vnde ponendo casum quēcunq̃z nominatum admitteretur ille ⁊ concederetur quelibet illarum disiunctiuarum propter veritatem prime partis. Contra istā responsionem arguit sic. Omne a ē falsum: sed o ē a est ista disiunctiua: ergo illa disiunctiua est falsa: tenet consequentia: quia sillogismus in p⁹ tertie figure: ⁊ antecedens est verum: ergo ⁊ consequens sed consequens est secunda pars disiunctiue: ergo ipsa est vera: ⁊ per consequēs a est verum. Secundo arguit sic. Oopositum a est falsum: ergo a est verum: ānecedens probatur. Nam hoc est falsum: nullus homo est asinus: ⁊ illa disiunctia non est falsa: ⁊ hoc est oppositum a: ergo

c

oppositum a est falsum: consequentia tenet cum minori: ⁊ maiorem probo. Maiz ipsa est vna copulatiua cuius secunda ps est falsa: quia iam concessum est q a est falsum. Ad primum dicitur concedendo consequentiam ⁊ negando ipsam esse bonam: ⁊ cum dicitur q est sillogisinus i pⁿ tertie figure: nego: quia cõclusio ypothetice significat qualiter non contingit conclusioni alicuius boni sillogisini.

Ad secundum dicitur q oppositum a nõ est illud: sed hoc nihil qõ est homo ẽ asinus: ⁊ non ista disiunctiua est falsa: cuiⁿ secunda pars significat duobus modis sicut suum contradictorium. Hec argumenta poterant applicari cⁿ copulatiuarum: sed totiens est inutile replicare. Ex prima regula sequitur q si poneret hanc homo est asinus: vel quandoqz aliã propositionẽ significare esse q homo ẽ asinus: vel q nulla propositio est vera non esset admittendus casus: quia sequeretur contradictio. Ex secunda regula sequit: q si poneretur hanc homo est asinus eẽ omnem propositionem: ⁊ significare precise te non esse. Vel q nulla propositio est vera admitteretur casus: ⁊ diceretur istam esse veram homo est asinus. Ex tertia regula sequitur q si poneretur istã homo est homo esse omnem propositionez ⁊ significare hominem esse asinũ vel q nulla propositio est vera non ponendo precise deberet admitti casus: ⁊ consequenter dici q illa est falsa homo est asinus quare ⁊c.

Vltimo quedam declaro insolubilia que insolubilia non apparent vt sortes non habebit denarium plato non pertransibit pontem: ⁊ pono q omne dicens verum habebit denariũ ⁊ solum tale: ⁊ q tu dicas istam propositionem: ⁊ nullam aliaz que sit a ego nõ habebo denarium significantem precise sic termini pretendunt. Isto posito quero: vtrum habebis denarium vel non. Si dicitur q tu habebis denariuz: ⁊ omnis qui habebit denarium dicit verum: ergo tu dicis verũ: ⁊ non dicis nisi a: ergo a ẽ verũ: ⁊ tũc sic a est verũ: ⁊ significat precise q tu non habebis denariũ: ergo tu ñ habebis denariũ: qõ est contradictorium prius cõcessi. Si aũt dr q tu nõ habebis denariũ: ergo tu nõ dicis verũ: ⁊ non dicis nisi a: ergo a nõ est verũ: tunc sic a ñ est verũ: ⁊ a significat precise q tu nõ habebis denarium: ergo nõ erit ita q ñ habebis denariũ: ergo tu habebis denariũ ⁊ ita sequit cõtradictio. Similiter potest argui in principio vtrum a sit verum vel falsum quemadmodũ in alijs insolubilibus querebatur. Propterea non admittitur casus: q: ex eo originem trahit insolubile simpliciter. Si tamen in casu non ponitur dictio exclusiua admitto casum: ⁊ dico q tu non habebis denarium: ⁊ q a non est verum: sed tunc ad argumentũ a non est verũ: sed a significat precise q tu non habebis denarium: ergo non est ita q tu non habebis denariuz: nego minorem: quoniam a significat q tu nõ habebis denarium: ⁊ q a est verum: ⁊ non ratiõe primi significati a est falsum: sed ratione secundi. Verũtamen si fieret cõsequentia non ponendo precise in minori negarem consequentiam. Eodem mõ respondetur ad casum pontis quãdo ponit q omne dicens verum pertransibit pontem: ⁊ solum tale: ⁊ sortes qui sit omnis sortes dicat illã propositionem ⁊ nullam aliam sortes nõ pertransibit pontẽ significantez precise sicut termini pretẽdũt nõ admittit casus. Si tamen remoueret dictio exclusiua admittatur ⁊ dicatur consequenter q sortes nõ ptransibit pontez. ⁊ q a est falsum. Contra istam respõsionem arguit sic: nullum dicens falsum pertransibit pontem: sed sortes dicit falsum: ergo sortes non pertransibit pontẽ. Maña bona: q: est sillogisinus i quarto prime figure: ⁊ aũs est verũ: ergo et consequens: ⁊ Mũs est a: ergo est verũ. Secũdo arguitur sic Mdictoriũ a est falsum: ergo a est verum: aũs ꝓbatur: quoniam hoc est falsum sortes pertransibit pontẽ: ⁊ hoc est Mdictorium eius: ergo ⁊c. Prima pars antecedẽtis ꝓbatur: nã sortes dicit falsum: ergo nõ pertransibit pontẽ ⁊ illa propositio sortes pertransibit pon-

tem significat precise q̃ sortes pertrãsibit
pontẽ. ergo est falsa. Ad primũ respõ
detur concedendo consequentiã ⁊ negã/
do ipsam esse bonam: nec est silogismus
in quarto prime figure: quia consequens
significat ypothetice copulatiue: ⁊ hꝰ sup
posito q̃ conclusio sit a vel conuertibilis
cum a. Ad secundum dicitur q̃ assi/
gnatum non est contradictorium a: sed
istud non sortes nõ pertransibit pontem
significans disiunctiue modo opposito
ad a sicut sepissime est recitatum Jam
arguo contra totum fundamentũ, insolu
bilium probando q̃ non quodlibet inso/
lubile fm quid significat copulatiue mo
do dcõ: quia tunc quodlibet insolubile so
ret impossibile simpliciter consequẽs fal
sum: quia insolubile est concedendũ i ca/
su: vt patuit: ⁊ nullus impossibile simpli/
citer est concedendum infra tempus ob/
ligationis: ergo ⁊c. Et q̃ illud sequatur
probatur. Nam quodlibet tale insolubi
le significat copulatiue ipossibile simpl'r ⁊
hꝰ precise ⁊ pricipaliter: ergo quodlibet in
solubile fm quid est impossibile simplici
ter: consequentia tenet: ⁊ antecedens p/
bo: sumendo hoc insolubile hoc est falsũ
significat enim q̃ hoc est falsum: ⁊ hoc ẽ
verum: sed hoc est falsum: ⁊ hoc esse ve
rum est impossibile simpliciter: ergo ⁊c.
Hoc argumentum est difficile ualde: ſz
tamen breuiter soluere tur nunq̃z conce/
dendo insolubile sicut alias non conce/
debã ipsum ⁊ tunc dicebam q̃ quodlibet
insolubile est propositio impossibilis fm
pliciter. ⁊ ita non pcederet argumentuz
Verũtamen quia concessi insolubile pro
positum: ⁊ negaui ipsum esse verum nõ
possem dicere bene respondendo ipsum
esse impossibile simpliciter: sed solũ possi
bile. Et tunc ad argumentum suum sig/
nificatum principale est impossile: ergo i
solubile est impossibile: non vale argu
mentum. Pro quo est notandum q̃ in/
solubile habet duo significata: Vnũ ade
quatum ⁊ aliud principale. Adequatum
significatum est significatum cathegori/
cum simile dicto insolubilis. vnde sig/
nificatum adequatum istius sortes dicit
falsum est istud sortem dicere falsum: vel
q̃ sortes dicit falsum. Principale au/
tem significatum est significatum ypo/
thericum: vt sortem dicere falsum: ⁊ istaz
propositionem esse veram. Dico ergo q̃
penes aliud attenditur possibilitas inso
lubilis: et penes aliud sua falsitas. Pos/
sibilitas nanqz attenditur penes possibi
litatem significati adequati. Et ipsius fal
sitas penes falsitatez significati principa
lis. hec ergo est possibilis. Omnis pro/
positio est falsa: quia possibile est omnez
propositionem esse falsam: sed ipsa ẽ fal
sa: quia suum significatum principale est
falsum scilicet omnem propositionem es
se falsam: ⁊ illam esse veram. Tamen ex
tra materiam insolubilium penes idem
attenditur possibilitas veritas vel falsi/
tas propositionis: quia penes significa/
tum. Notandum q̃ non quecunqz hꝰ
locutus sum: seu in cet eris tractatibꝰ ca
dixi secundum intentionem propriam:
sed partim etiam fm intentionem aliorũ
doctorum: vt iuuenes incipientes facili/
us introducantur.

De obiectionibus contra primum tra
ctatum.

Summularum notitia ad me/
moriam reducatur ponendesunt
quedam obiectiones contra q̃sl/
dam regulas vel diffinitiones quibꝰ so/
lutis reducentia habeatur. Primo nam
qz arguitur contra diffinitionem propo/
sitionis qua dicebatur. Propositio est
oratio indicatiua verum vel falsum sig/
nificans: contra quam diffinitionem sic
arguitur. Hec oratio antichrystus esset
albus est propositio: et tamen non ẽ ora/
tio indicatiua: ergo diffinitio propositio
nis non est sufficiens: cõsequentia tenet
cum maiori: ⁊ maiorem probo. Mã qd/
libet antecedens alicuius conditionalis
est propositio: sed antichrystus esset albꝰ
est antecedens alicuius cõditionalis: gꝰ
est propositio: patet consequentia: q̃ est
silogismus in tertio prime figure: Et
maior etiam patet: quia conditionalis
ẽ istam qua coniunguntur plures pro/
positiones cathegorice mediante nota:

conditionis: et minorem probo: quoniam antecedens huius conditionalis si antichristus esset albus: antichristus esse coloratus: ē alia oratio antixp̃s esset alb⁹ Respondetur concedendo diffinitionez propositionis: ⁊ nego q̃ ista oratio antichrystus est albus sit propositio: ⁊ tūc ad argumentū nego istam maiorem omne antecedens alicuius conditionalis ē propositio. Et quando hoc probatur per diffinitionem conditionalis dicendo q̃ conditionalis est illa in qua ꝯiungūtur plures cathegorice ⁊c. Dicitur q̃ ista diffinitio est falsa de virtute sermonis: sed itelligitur sic. Conditionalis est illa in qua coniungunt plures cathegorice aut plures orationes se habentes per modum cathegorice: sed iam in proposito non coniūgunt plures cathegorice in ista conditionali: sed plures orationes se habentes per modum cathegorice. vnde ista oratio antichristus est albus nō est cathegorica: sed se habens per modum cathegorice: quia habet suas partes principales p modum subiecti predicati ⁊ copule. Secundo arguitur contra regulam propositiōis vniuersalis qua dicitur q̃ propositio vniuersalis est illa in qua subiicit terminus cōmunnis signo vniuersali determiatus Nam ista propositio non qlibet hō currit non est propositio vlis: ⁊ tamē in ea subiicit termin⁹ cōis signo vli determinatus. ergo regula falsa ꝯnatz: ⁊ prima ps antecedentis probatur: qm̄ ista nō quilibz homo currit equiualet isti in figura: aliquis homo non currit: q̃ negatio proposita fac̄ equipollere suo ꝯdictorio: sed aliquis homo non currit nō est propositio vlis: ergo nec illa non qlibet homo currit. Secda ps antecedentis probatur. Nā omne adiectiuum alicuius substantiui ē determinatio eius: sed li quilibet ē adiectiuum isti⁹ termini homo: ergo ē determinatio ei⁹: ⁊ p ꝯns li homo determiatur signo vniuersali: quod erat probandū. Respondet q̃ argumentum verbaliter concludit: sz nō contra intellectum regule qui est iste propositio vniuersalis est illa in qua subijcitur terminus communis signo vniuersali distributiue mobiliter determinatus: sed iam in proposito subiectum propositionis assignate determinatur signo vniuersali non distributiue: sed solum adiectiue: ⁊ ita ad argumentum non procedit. Tertio arguitur contra regulam propositionis particularis qua dicitur. Propositio particularis est illa in qua subijcit terminus cōmunis signo particulari determinatus. Nā illius nō aliquis homo non currit: nō est propositio particularis ⁊ tamen in ea subijcitur terminus cōmunis signo particulari determinatus. g⁹ regula falsa: consequentia tenet cum maiori: quia equiualet isti in figura quilibz homo currit que non est particularis minor probatur. Nam omne adiectiuū alicuius substantiui est determinatio eiusdē sed li aliquis est adiectiuum illius termini homo. ergo est determinatio ipsius ergo. li homo determinat signo particulari qd̄ erat pbam. Dicitur q̃ nō arguitur contra intellectū regule: q̃ regula sic intelligitur. Propositio particularis est illa in qua subijcitur terminus cōmunis solo signo particulari determinatus: sed iam in proposito subijcitur terminus cōis determinatus signo particulari adiectie ⁊ etiā distributiue: ⁊ p consequens non determinatur solo signo particulari.

Quarto arguit ꝯ regulā propositionis i definite: que erat talis propositio indefinita. Est illa in qua subijcit termin⁹ communis sine signo. Dono eni q̃ a sit preiacens illius vniuersalis oīs homo currit vz homo currit. Et arguo sic a est propositio indifinita: ⁊ tamē i ea subicit termin⁹ cōis mediante signo: ergo regula falsa: ꝯna tenet cum maiori: ⁊ minorē probo. Nam idē ē subiectum a ⁊ sue vlis: sz subiectū vniuersalis a subijcit mediāte signo: ergo subiectū a subijcit mediante signo quod erat probandū. Dicit q̃ ñ arguitur cōtra intellectum regle. Que sic intelligitur. Propositio indefinita est illa in qua subijcitur terminus communis sine signo quod sit aliquid illius modo ad propositum: licz subiectum a subijciatur mediante signo: non tamen mediāte

signo existente aliquid illius a: quoniaz signum vniuersale non est pars sue preiacentis: sed propositionis vniuersalis: cuius preiacens est pars. Quinto arguitur contra regulam propositionis singularis que erat illa. Propositio singularis est illa in qua subijcitur terminꝰ discretus vel terminus communis cū pronomine demonstratiuo. Contra arguitur sic ista propositio omnes isti currūt non est propositio singularis: ⁊ tamen in ea subijcitur terminus discretus ⁊a. consequentia tenet cum maiori: quia frustra adderetur signum vniuersale: ⁊ minor patet. Nam omne pronomen demōstratiuum est terminus discretus: sed subiectum propositionis assignate est pronomen demonstratiuum: ergo est terminꝰ discretus. Respondetur ꝙ quelibet istarum omnes isti currunt vterqz istorum mouetur est propositio vniuersalis: ⁊ ne ꝙ ibi subijciatur terminus discretus. Et tunc ad argumentum omne pronomen demonstratiuum est terminus discretus verum est singularis numeri: sed nō pluralis. vnde terminum discretum voco illum qui non potest simul competere nisi vni vt iste ista istud: hic hec hoc. Et timinum communem voco illum qui simul potest competere pluribus: vt li homo li animal: ⁊ pronomina demonstratia pluralis numeri videlicet isti istorum ⁊ huiusmodi. Sexto arguitur ꝗ regulas affirmatiue ⁊ negatiue propositionum que fuerunt iste. Propositio affirmatiua est illa in qua verbum principale affirmat. Et propositio negatiua est illa in q̄ verbum principale negatur. Nam preiacēs istius vniuersalis negatiue nullus homo currit est affirmatiua: et tamen in ea verbum principale negatur: ergo regule false consequentia tenet cum maiori: qꝰ niam hec homo currit ⁊ quelibet sibi consimilis est affirmatiua: ⁊ minorem ꝓbo. Nam idem est verbum vtriqz scilicet vniuersalis negatiue ⁊ sue preiacentis: sed verbum principale vniuersalis negatiue negat: ergo verbum principale preiacentis negatur. Dicitur ꝙ argumentum procedit verbaliter cōtra regulam: sed non contra intellectum ciꝰ. Intelligitur nanqz sic regula propositionis negatiua. Propositio negatiua est illa in qua verbum principale negatur p negationem existentem aliquid illiꝰ: modo licet illius preiacentis verbum principale negetur: non tamen per negationem existentem aliquid illiꝰ: quia illa negatio nullus non est pars illius hō currit: sed illius nullus homo currit. quare ⁊c.

Materia equipollentiaruz seu propositionum existentium in figura ponebantur alique regule: quarum prima erat ista. Duo contraria non possunt simul esse vera. Contra quam regulam argnitur sic. Ista sunt simul vera quilibet homo animal est: ⁊ qlibet hō animal non est: ⁊ hec sūt duo contraria: ergo duo contraria sunt simul vera: tenet consequentia: ⁊ probatur prima pars antecedentis. Nam illa est vera qlibet homo animal est: vt patet per suas exponentes. Et ꝙ altera sit vera probatur Iste homo animal non est: ⁊ iste homo animal nō est: ⁊ sic de singulis: ⁊ isti sunt omnes homines masculi: ergo quilibet homo animal nō est: tenet consequentia a singularibus sufficiēter enumeratis ad suam vniuersalem: ⁊ quelibet singularis antecedentis probat isto modo: iste homo asinus nō est: ⁊ omnis asinus ē animal: ergo iste homo animal nō est: tenet cōsequentia ab inferiori ad suum superius negatione postposita: ⁊ cum debito medio. Sed secūda pars antecedentis ꝓbatur. Nam vniuersalis affirmatiua: ⁊ vniuersalis negatiua de cōsimilibus subiectis ⁊ predicatis supponētibus precise pro eodem vel pro eisdem sunt contrarie in figura: sed iste duo vniuersales assignate sunt huius: ergo sunt cōrarie: tenet consequentia cum minori: ⁊ maior est regula posita ibidem. Respondetur breuiter ꝙ quelibet illarū est vera: sed nō sunt cōrarie: ⁊ tunc ad regulam dico ꝙ oportet addere in regula ꝙ terminus cōmunis nō distributus in vna distribuat in

reliqua: sed iam in proposito in vtraqz istarum li animal stat confuse tantū: ideo ista sunt contraria quilibet homo animal est: ⁊ quilibet homo animal est: ⁊ quilibz homo nullum animal est: quarum regula est falsa. Similiter ista sunt contraria quilibet homo animal non est: ⁊ quilibet homo omne animal est: quarum secūda ē falsa. Similiter est dicendū in obliqs casibus q̄ illa non sunt contraria. Cuiuslibet hominis asin⁹ currit: ⁊ cuiuslibet hominis asinus non currit. Ponendo regulam cōmunē q̄ quando obliquis precedit rectum obliquus est subiectum ⁊ rectus se tenet a parte predicati: vt in ꝓposito: sed quando rectus precedit obliquū qui est determinatio recti vterqz illorum ponitur in subiecto: vt omnis asinus hominis currit: prime ergo vniuersalis est hec contraria: cuiuslibet hominis nullus asinus currit: ⁊ secunde est ista cuiuslibet hominis omnis asinus currit. Secūda regula erit illa duo contradictoria nō possunt simul esse vera neqz simul falsa.

Contra quam regulam arguitur sic illa sunt simul vera: quilibet homo animal est: ⁊ aliquis homo animal nō est: ⁊ hec sunt duo contradictoria: ergo duo cōtradictoria sunt simul vera: tenet consequētia cum minori: quia vniuersalis affirmatiua: ⁊ particularis negatiua de consimilibus subiectis ⁊ predicatis supponentibus precise ꝓ eisdem sunt contradictoria in figura: sed ista sunt huiusmodi: ergo ⁊c. maior probatur. Nam q̄ illa sit vera quilibet homo animal est: patet per suas exponentes: ⁊ secunda probatur: tu animal non es: ⁊ tu es aliquis homo: g⁹ aliquis homo animal non est: tenet consequentia ab inferiori ad suum superi⁹ negatione postposita: ⁊ cum debito medio Prima pars antecedentis probatur: tu capra non es: ⁊ omnis capra est animal: ergo tu animal non es: patet consequentia per eandem regulā. Dicitur q̄ quilibet illarum est vera: sed non sūt ꝑdictorie: ⁊ tunc ad argumentū dico q̄ vltra p̄dicta intelligit q̄ terminus nō distribu⁹ in vna distribuatur in alia qualiter nō ē in proposito: quia li animal in vniuersali stat cōfuse tantū: ⁊ in particulari determinate: ideo contradictoriū istius: quilibet homo animal est dicitur esse tale aliquis homo nullū animal est: ⁊ istius aliqs homo animal non est ꝑdictorium est quilibet homo omne animal est. Eodem modo dicitur q̄ illa nō sunt ꝑdictoria: cuiuslibet hominis asinus currit: ⁊ alicui⁹ hominis asinus nō currit: sed prima cōtradicit isti: alicuius hominis nullus asin⁹ currit: ⁊ secūda isti: cuiuslibet homis omnis asinus currit. Tertia regula erat illa duo subcontraria non possunt esse simul falsa: sed bene simul vera. Cōtra quā regulam arguitur sic: illa sunt simul falsa: aliquis homo omne animal est: ⁊ aliquis homo nullus animal est: ⁊ hec sunt subcontraria: ergo duo subcontraria sūt simul falsa: q̄ autem illa sint simul falsa: patet: quia quocunqz homine demōstrato falsum est dicere q̄ ipse omne animal est: aut ipse nullum animal est: sed q̄ isse sint subcontrarie notum est: quia particularis affirmatiua: ⁊ particularis negatiua de consimilibus subiectis ⁊ predicatis supponentibus precise pro eisdem sūt subcontrarie in figura: sed ille sunt huiusmodi: ergo ⁊c. Respondet q̄ ille sunt simul false: sed nō sūt inuicē subcontrarie. Et tunc ad argumentū regule dicitur q̄ vltra illud q̄ asserit: intelligit q̄ terminus cōmunis distributus in vna no distribuatur in alia: qualiter nō est in proposito: quia li aial vtrobiqz stat distributiue: iō ille sunt subcōtrarie: aliquis hō omne animal: ⁊ aliqs hō aial nō est. Et iste similit aliqs homo nullū animal ē: ⁊ aliquis hō animal est: ita q̄ semp ꝑdicatū difformit supponat si in vna distributiue in alia determinate ⁊ ecōuerso: de subiecto autem nō dr̄ q̄ semp dz stare determinate. Itez ē iudiciū de istis: alicuius hois ois asin⁹ currit: ⁊ alicuius hois nullus asinus currit: aut d̄ istis: alicuius hois asinus currit: ⁊ alicui⁹ hois asinus nō currit. Mā i prima li asinus cōtinue distribuit ⁊ i alis nunqz. Ideo sicut prime non sūt subcontrarie nec secunde: sed iste sunt subcō

trarie alicuius hoīs oīs asinus currit: et alicuius hois asinus non currit. Itez alicuius homis asinus currit: ⁊ alicuius hominis nullus asinus currit sunt subcontrarie.

Quipollentiarum prima regula erat ista negatio prepositа facit equipollere suo ꝗdictorio. Cōtra quā regulā arguitur sic. Ista ꝓpositio nō aliquo hoie currente tu es asinus non equalet isti nullo hoie currente tu es asinus: ergo regula falsa: ꝗña tenet ⁊ antecedens probatur. Mā prima est vera: ⁊ secūda est falsa: ergo nulla illarum alteri equipollet: ꝗña tenet: ⁊ antecedens, probatur. Primo q̄ ista sit vera: nō aliquo hoīe currente tu es asinus: quia suum ꝗdictoriū est falsum. ſ. aliquo hoie currente tu es asinus: probatur hoc. Mā ista propositio habet tres causas veritatis. ſ. q̄ aliquis homo currit tu es asinus dū homo currit tu es asinus: ⁊ si aliquis homo currit tu es asinus: sed quelibet istarū est falsa vt bene patet. ergo ⁊ ista. ſ. aliq⁹ homine currēte tu es asin⁹: q̄ q̄libet suarū causarū est falsa. ſ. quia nullus homo currit: tu es asinus dum null⁹ homo currit tu es asinus: ⁊ si nullus homo currit: tu es asinus. Ideo respōdeꝰ negando primam consequentiam qua inferꝰ q̄ illa regula est falsa: sed deberet sic argui nō aliquo hoie currente tu es asinus nō equalet isti: nullo homine currente tu es asin⁹ ⁊ ista ꝗdicūt. ſ. aliquo hoie currente tu es asinus: ⁊ nullo homine currēte tu es asinus: ergo regula falsa: ⁊ tūc nego minorē: q̄ sunt duc, propositiones affirmatiue, probatue p suas cās veritatis: quarū nulla ē alicui⁹ q̄ztitatis. Consimillit nō sequiꝰ ille nō equiualēt nō q̄libet homo animal ē: ⁊ aliquis hō aīal nō ē: g⁰ regula falsa: q̄ prima ē falsa, ⁊ secūda ē vera: sed oportet addere i antecedente q̄ illa ꝗdicunt q̄libet hō aīal ē: ⁊ aliqs homo aīal nō est: q̄d negaꝰ vt in alio capitulo patuit. Secunda regula fuit negatio ista postposita facit equipollere suo contradictorio.

Contra arguitur sic ista ꝗña nō valet q̄libet hō animal non est: ergo nullus hō animal est: ⁊ tamen arguitur per regulā ergo regula falsa: cōsequentia tenet cum minori: quia arguitur negatione postposita: ⁊ maiorem, probo antecedēs est verū ⁊ consequens falsum: ergo cōsequentia non valet: q̄ antecedens sit verum probatum est supra: sed q̄ consequens sit falsum probatur: quia suum contradictorium est verum. ſ. aliquis homo aīal est. Respondetur negando q̄ arguatur per regulam. Et tunc ad probationem ibi arguitur negatione postposita: ergo arguitur per regulam: argumentū nō valet: ſz oportet addere in antecedente q̄ illa sit ꝗria: quilibet homo omne animal ē ⁊ nullus homo animal est: quod est falsum: q̄ predicatum vtrobiqz distribuit. Dicitur ergo q̄ illa sunt contraria: quilibet homo animal est: ⁊ nullus homo animal ē. Non tamen negatio postposita predicato faciet primam cū illa negatione eqpollere regule: sed oportet negationem postponi subiecto: ⁊ pponi predicato dicēdo q̄libet homo nullū aīal: ergo nullus homo aīal ē. Itē si negatio postponereꝰ signo ⁊ nō subiecto nō argereꝰ p regulaz dicēdo null⁹ nō hō ē grāmatic⁹: ergo q̄libet hō ē grāmatic⁹: q̄ ꝗñs est falsū: vt pz: ⁊ añs ē verū: q̄ suū ꝗdictorium ē falsum. ſ. aliquis nō homo est grāmaticus oz ergo negationē negatiue teneri ⁊ p⁹ponī subiecto dicēdo null⁹ hō ē grāmaticus: g⁰ q̄libet hō ē grāmaticus: nūc ꝗña ē bona ⁊ añs falsū sicut ⁊ ꝗñs. Tertia regula erat ista negatio ꝓposita ⁊ postposita facit equipollere suo subalterno. Contra arguiꝰ sic illa cōsequentia nō valet nō quelibet chimera ē non homo: ergo aliq̄ chimera est homo: ⁊ tamen arguiꝰ p regulam: ergo regula falsa: ꝗña tenet cum minore: q̄ arguiꝰ negatiōe ꝓposita ⁊ p⁹posita: ⁊ maior, probatur: Mā añs est verū ⁊ ꝗñs falsū: ergo ꝗña nō valet q̄ ꝗñs sit falsum manifestū ē: sed q̄ antecedēs sit verū, probatur: q̄ suum ꝗdictoriū ē falsum. ſ. q̄ q̄libet chimera ē non homo: q̄ ex isto sequiꝰ q̄ q̄libet chimera ē a z⁰ adiacēte ad ꝝm adiacēs: ⁊ cōsequens ē falsū g⁰ ⁊ antecedens. Dicitur q̄ illa ꝗña non

valet nō ꝗlibꝫ chimera ē nō homo: ergo aliqua chimera ē homo ꝓm q, pbat argumentum nec arguit p regulam ⁊ cuz dī q arguit negatiōe preposita ⁊ postposita ergo arguit p regulam: nego ꝓnaz q nō asserit 2ª q ḡhtercūqz ꝓponat ⁊ postpōatur negatio faciat eqpollere suo subalterno sed oz q ꝓponat toti, ppositioni ⁊ postponatur imediate subiecto ita q ꝑcedat verbum principale qualiter non fit i, ppositio q nega° secūda postponit copule, ppte/rea bñ sequitur ñ quelibet chimera nō est hō: ergo aliqua chimera ē hō ꝓsequentia iā bona ē sed antecedēs ē falsum q suuz ꝓdictorium ē verum. ſ. quelibet chimera non ē homo quia nulla chimera ē homo quare ⁊cetera.

Capitulum ꝓuestionum tres ꝫtinet diffinitiōes quarum pria est ista. Cōuersio simplex ē trāspo° subiecti i predicatum ⁊ eꝓuerso manente eadē qualitate ⁊ quātitate. Cōtra arguit sic aliqua, ppositio ꝓuertitur simpliciter ⁊ tñ mutatur quātitas: ergo diffinitio falsa ꝓña tenet ⁊ añs, pbatur. Nam hec, ppositio sor ē animal conuertitur simpliciter ī istaz aliquod animal est sortes quia hec cōuersio ñ est per antecedens cum nulla sit vniuersalis nec per ꝓpōnē propter carentiam termini ifiniti: ergo ē conuersio simplex ⁊ tamen mutatur quantitas quoniam conuersa est singularis ⁊ cōuertēs est particularis. Eadem difficultas potest fieri conuertendo istam homo ē aial in istam aliquod animal ē homo quaruz prima ē indefinita ⁊ altera ē particularis ergo mutatur quātitas ⁊ tamen ē cōuersio simplex quia nō videtur per accidēs nec per ꝓpositionem. Ideo respondetur q argumentum, pcedit verbaliter cōtra diffinitionem ⁊ nō contra sanum ī tellectum re': dicatur ergo q quelibet illaꝝ conuersionum est simplex ⁊ cum dicit q ibi mutatur quantitas dicitur q verū est ꝓm communem modum sumendi quantitatem sed non ꝓm modum sumendi re' eo q capit ibi quantitatem pro suppositōne vt ita glosetur diffinitio cōuersio simplex est trasspositio subiecti in predicatum ⁊ ecōuerso manēte eadē quantitate. i. suppositiōe ita q si in conuersa aliquis terminus supponeret distributiue determinate vel discrete eodem modo in cōuertente supponit. Et si dicitur q exª que ibi assignantur sonant q quantitas sumatur, p vniuersali indeffinita vel singulari dicit ꝫz q aut. Ad ꝫ. primo primorum exª pōi° non vt ita fit sed vt sentiant adiscentes. Secunda diffinitio fuit ista conuersio p accidens est trāspositio subiecti in predicatum ⁊ econuerso manente eadem qualitate sed mutata quantitate. Cōtra arguitur sic ista conuersio est per accidens Omnis homo est risibilis: ergo omne risibile est homo. ⁊ tamen non mutat quātitas: ergo diffinitio insufficiens tenet cōsequentia cum minori quia quelibet ista/rum ē vniuersalis ⁊ maior probatur. Nam ista ē conuersio quia fit d' subiecto pdicatū ⁊ eꝓ° ⁊ ñ ē ꝓuersio simplex quia vniuersalis affirmatiua ñ cōuertit simpliciter nec p contrapositiōez propter carentiam terminoꝝ ifinitorum: ergo ē cōuersio per accidens. Respondetur q cōuersio predicta ē per accidens. Et cum dicitur q nō mutatur quātitas nego sumēdo quātitatem per suppositionē vnde in cōuersa supponit li homo distributiue ⁊ li risibilis confuse tantum. In ꝓuertēte autem econuerso li risibile distributiue ⁊ li homo cōfuse tantum. Blosetur ergo sic diffinitio. Conuersio per accidens ē trāspositio extremoꝝ manēte eadez qualitate sed mutata quātitate. i. suppositiōe

Ex ista regula sequitur primo q illa ē cōuersio per accidens homo est risibilis ergo omne risibile est homo quia ē conuersio nō simplex nec per contrapositionem: ergo per accidens. Secundo sequitur q iste versus. Feci simpliciter ⁊ē. nō ponit rōe veritatis: sed magis ratiōe exempli ex eo q nō solum vniuersalis potest ꝓuerti per accidens imo indefinita ⁊ particularis. Tertio sequtur q sicut i ꝓuersione p accidēs ꝓuersa ē falsa ⁊ ꝓuertens Va ita similiter eꝓuerso. pbatur ⁊ facio duas ꝓuersiones p accidens prima ē ista. O ē animal ē homo: ergo hō ē aial.

2ª hõ ẽ animal: ergo oẽ animal ẽ hõ. pz
q; i pª conuersa est fla ⁊ ꝓuertens ꝟa ⁊ i
ꝟa cõuersa ẽ vera ⁊ conuertens falsa.
Tertia diffiniº erat illa. Conuersio p cõ
trapositionez ẽ transpositio subiecti i pre
dicatũ ⁊ econuerso manente eadem quã
titate ⁊ qualitate sed mutatis terminis fi/
nitis i terminos ifinitos. Contra argui
tur sic ipsa iplicat cõtradictiõez: ergo ipsa
ẽ ipossibilis tenet consequẽtia ⁊ ãcedẽs
ꝓbatur. Nam si in ꝓuersa subiectuz ⁊ p
dicatum sunt termini finiti ⁊ in cõuerten
te subiectum ⁊ predicatum sunt termini i
finiti sequitur q; nulla fit: ꝓuersio conse/
quentia tenet q; terminus finitus nõ põt
esse terminus ifinitus nec ecõuerso. Vbi
gratia ois homo ẽ animal habet pro sub
iecto li homo ⁊ p predicato li aĩal sed illa
omne nõ animal ẽ non homo ñ habet p
subiecto neq; p predicato aliquem illoꝝ
terminoꝝ nec sibi similium: ergo nulla ẽ
cõuersio 2ª cum prima. Respondetur
negãdo q; ꝑdicta diffinitio iplicet contra
dictionem ⁊ tũc ad argumentuz negatur
cõsequentia quia non dicitur i diffinitiõe
q; subiectum fiat predicatum aut ecõuer
so sed q; fiat trãspositio terminorum vel
extremoꝝtm. vnde potest transponi sub
iectum in predicatum absq; hoc q; fiat p/
dicatum ⁊ predicatum potest transponi i
subiectum absq; hoc q; fiat subiectũ. vñ
ad hoc q; subiectum transponatur in pre
dicatum sufficit q; fiat predicatum aut ps
predicati nõ debito ⁊ regulari qualitez fit
i proposito. Ex predictis sequitur q; nª
ꝓuersio ẽ vniuersaliter cõsequentia for/
malis preter conuersionem simplicem, p
batur q; nõ conuersio per accidens quia
aliquando cõuertens ẽ vera ⁊ conuersa
fª ⁊ econtrario vt ostensum est. Nec
etiam cõuersio per ꝓtrapositionem quia
aliquando ꝓuertens est vera ⁊ conuersa
falsa ⁊ econuerso q; ꝓbatur sic illa ẽ ꝟa
chiª nõ est animal ⁊ sua cõuertens est fla
scilicet aliquod nõ aĩal nõ est nõ chimera
q; suũ contradictoriũ ẽ vex. s. omne non
aĩal ẽ nõ chimera vt pz p exponẽtes. Si
milit ista ẽ falsa ois chimera ẽ aĩal ⁊ tam
sua cõuertens ẽ vera. s. omne non anial
ẽ ñ chimera vt pz per suas exponẽtes. s.
aliquod nõ anial ẽ non chimera ⁊ nihil ẽ
nõ animal qn illud sit nõ chimera: gº oẽ
nõ animal ẽ nõ chimera qr ⁊c.

Ꝑ materia ypotheticarum inse/
rebantur alique regule quarum
prima erat ista. ad veritatem con
ditionalis affirmatiue requiritur q; con/
tradictoriũ consequentis repugnet ante/
cedenti ex qua iferebat alia q; ad falsitatẽ
eius regritur ⁊ sufficit q; contradictoriuz
consequẽtis stet cũ antecedẽte. Cõtra q̃s
regulas arguit sic aliqua ẽ conditionalis
vera affirmatiua cuiº contradictoriũ cõse
quentis stat cum añte: ergo regule fª ꝓña
tenet ⁊ añs, ꝓbatur. Cuiuscunq; cõditio
nalis affirmatiue añs ẽ verum ⁊ conse/
quens fm contradictoriũ ꝓsequentis stat
cũ añte sed aliqua est ꝓditionalis affirma
tiua vera cuius añs est verum ⁊ ꝓñs fal
sum: ergo aliqua ẽ ꝓditionalis affirmati
ua ꝟa cuius ꝗdictoriũ ꝓñtis stat cum
añte. tenet ꝓña q; ẽ sillogismus i 3º pe fie
ꝓbatur maior qm̃ si añs istius ꝓditional
ẽ vex ⁊ ꝓñs falsum tẽ ꝓtradictoriũ ꝓñtis
ẽ vex ⁊ añs filr est vex. sed omnia vera
stant simlr: ergo cuiuscũq; tal conditiona
lis contradictoriũ consequentis stabit cũ
antecedente minorem: ergo ꝓbo. Nam
hec ꝓditionalis ẽ affirmatiua nisi tu es a
nimal tu nõ es hõ ⁊ patet q; añs ẽ verum
s. tu es aĩal ⁊ consequens falsum. s. tu nõ
es hõ. Respondet q; regule date de veri
tate ⁊ falsitate conditionalis respiciunt so
lummodo conditionalẽ denominatã a li
si ⁊ nõ a li nisi. Ideo bene probatur q; a
liqua est cõditionalis vera ⁊ affirmatiua
cuius contradictorium consequentis stat
cum antecedente. s. conditionalis deno/
minata a li nisi. sed de tali non est mẽtio
ibidem immode sola conditionali deno/
minata a nisi. Secunda reª erat ista.
Ad veritatem copulatiue affirmatiue re
quiritur q; quelibet pars principalis sit
vera. Ex qua inferebatur q; ad falsitatez
eius sufficit vnam partem esse falsam.
Contra quas arguitur sic. Aliqua est co
pulatiua affirmatiua vera: cuius vna ps
principalis ẽ falsa: ergo regª fla tenz ꝓña

ꝛ aſis ꝓbatur iſta ē copulatiua Ya ꝛ affir
matiua aliquod aial ē ꝛ ſi tu es illud tu es
aſin⁹: ꝛ ꝟa pars ꝓcipalis ē falſa: g⁰ ꝛc.
Ꝓña tenet ꝛ ꝓbaꝫ ꝓma ꝑs añtis h⁰ aial
ē ꝛ ſi tu es illud tu es aſin⁹ demonſtrādo
bruncellū ꝛ hoc ē aliqd aial: ergo aliquod
aial ē ꝛ ſi tu es illud tu es aſinus. Ꝓña ꝑz
quia nō videꝫ alius mod⁹ ꝓbandi illam
copulatiuā. ꝟa pars añtis ēt ꝓbatur.
Mā iſta ꝓpoſitio ſi tu es illud tu es aſin⁹
nō videꝫ aſſertiue ſignificare aliud q̄z q̄
ſi tu es aial tu es aſin⁹: ſed hoc ſignifica
tū ē falſum q̄ ſi tu es aial tu ſis aſin⁹: g⁰
ꝟa ꝑs ꝓcipalis ē f⁹. Dicitur q̄ iſta co
pulatiua ē vera ꝛ ꝟa ꝑs ē vera ſicut ꝛ p⁹
ꝛ nego q̄ ſignificet mō dicto. ſ. q̄ ſi tu es
aial tu es aſin⁹: qꝛ tunc rel'in ſtaret ꝓfuſe
tm̄ ꝛ aſis determiate cuius oppo^m dictuz
ē in materia relatiuoꝝ. Dictum ē etiā q̄
licitū ē loco relatiui ponere aſis vbi ſerue
tur eadē ſuppoſitio: ſed li animal in ꝓria
ꝑte ſtat determinate ꝛ poſitum loco rela
tiui ſtat confuſe tm̄. iō incꝑte aſſignatur
ſignificatum ſecūde partis dicēdo ipſam
ſignificare q̄ ſi tu es animal tu es aſin⁹.
debet ergo cōuerti relatiuum in ſuuz an
tecedens ſtans determinate dicendo ſe
cundam partem ſignificare q̄ aliquod a
nimal ſi tu es tu es aſinus. ꝛ hoc ē verū
qꝛ hoc ſi tu es demonſtrando aſinū tu es
aſinus ꝛ hoc eſt aliquod aial ſi tu es tu eſ
aſinus. 3ª rᵉ erat iſta. Ad poſſibilitatez
copulatiue regritur quālibet partem eſſe
poſſibilem ꝛ nullam alteri incōpoſſibilez
ex qua inferebatur q̄ ad impoſſibilitatez
eius requiritur ꝛ ſufficit vnam partē eſſe
impoſſibilem vel vnam alteri incompoſ
ſibilem. Contra quas regulas ſic argui
tur. Aliqua eſt copulantia affirmatiua i
poſſibilis cuius quelibet pars eſt poſſibi
lis ꝛ nulla alteri repugnat: ergo ambe rᵉ
falſe conſequentia tenet ꝛ antecedens ꝓ
batur. Nam iſta copulatiua ē impoſſi
bilis omnis homo currit ꝛ tu es homo ꝛ
tu non curris quia ex duabus premiſſis
partibus ſequitur contradictorium 3ᵉ in
3⁰ ꝓie figure: vt bene patz intuenti: ꝛ ta
men quelibet eius pars eſt poſſibilis: vt
patet ꝛ ꝓbatur q̄ quelibet cuilibet ē cō
poſſibilis. Nam iſte duo ſunt compoſ
ſibiles omnis homo currit ꝛ tu es homo
ꝛ iſte ſunt compoſſibiles tu eſ homo ꝛ tu
non curris ac etiam iſte tu non curris ꝛ
omnis homo currit: ergo quelibet cuili
bet eſt compoſſibilis. Ideo dicitur q̄ iſte
due rᵉ date non reſpiciunt niſi copulati
uam factaz ex duabus partibus qualiter
non eſt in propoſito qꝛ aſſignatur copu
latiua facta de tribus partibus. Si ergo
queritur regula generalis poſſibilitatis
copulatiue dicitur q̄ ad poſſibilitatem co
pulatiue regritur q̄ quelibet pars ſit poſ
ſibilis ꝛ q̄ nulla alteri vel alijs ſit incom
poſſibilis qualiter non eſt in propoſito:
quia licet huiuſ copulatiue quelibet pars
cuilibet ſit compoſſibilis: non tamen qui
buſlibet: vnde iſta omnis homo currit ñ
eſt compoſſibilis iſtis tu es homo ꝛ tu ñ
curris ſimiliter iſta tu non curris non eſt
compoſſibilis iſtis tu es homo ꝛ omnis
homo currit: quia ex illis duab⁹ ſingula
ribus ſequitur contradictorium vniuer
ſalis. nam ſequitur tu non curris ꝛ tu es
homo ergo non omnis homo currit.
Quarta rᵃ erat iſta ad neceſſitatez copu
latiue requiritur quālibet partem eſſe ne
ceſſariam ex qua inferebatur q̄ ad ꝓtin
gentiam ipſius ſufficit vnam partez eſſe
contingentem ꝛ nullam alteri incompoſ
ſibilem. Contra ſecundam regulam pro
cedit argumentum factum iam: ſed ꝓtra
primam ſic arguitur. Aliqua copulatiua
eſt neceſſaria cuius vna pars eſt contin
gens: ergo rᵃ falſa conſequentia tenet ꝛ
antecedens ꝓbatur. Et capio iſtam co
pulatiuaz non nullus deus eſt ꝛ tu es ho
mo iſta eſt neceſſaria: quia ſuum oppoſi
tum ē impoſſibile videlicet nullus deus
eſt ꝛ tu es homo quia non verius datur
contradictorium q̄z preponendo negatio
nem toti q̄ autem altera pars ſit contin
gens patet de iſta tu es homo que eſt ſe
cunda pars eius. Reſpondetur q̄ iſta
rᵃ ſicut ꝛ quelibet alia data intelligiꝫ de
copulatiua affirmatiua ꝛ non de negati
ua ſm q̄ in primo capitulo ē expreſſum.
Quinta regula fuit iſta. Ad veritatez
diſiunctiue affirmatiue ſufficit vnaz par

tem esse veram ex qua inferebatur q̃ ad falsitatem eius requiritur quālibet partē esse falsam. Contra quas regulas arguitur sic. Aliqua disiunctiua est falsa ⁊ tamen vna eius pars ē vera: ergo ambe regule faise. consequentia tenet ⁊ antecedens ꝓbatur ista est vna disiunctiua falsa. Omnes homines sunt asini vel homies ⁊ asini sunt asini. ⁊ tamen vna eius pars ē vera: ergo regula falsa consequentia tenet ⁊ antecedens ꝓbatur ⁊ primo q̃ ista sit vna disiunctiua: qr i ea coniunguntur plures cathegorice per notam disiunctionis: q̃ autem ipsa sit falsa, ꝓbatur. Nam quelibet eius pars principalis est falsa: ergo ipsa est falsa consequentia tenz ⁊ antecedens probatur quoniam ista ē falsa. Omnes homines sunt asini ⁊ ista similiter homines ⁊ asini sunt asini ⁊ iste sunt partes principales. vt patet intuenti: g° ⁊ cetera. q̃ autem vna eius pars sit vera probatur quelibet istarum est ꝟa omnes homines sunt asini vel homines que est vna eius pars. ⁊ similiter ista asini sunt asini: ergo vna eius pars est vera. Respondetur cum proponitur. Omnes homines sunt asini vel homines ⁊ asini sūt asini vtrum respondens velit eam habere pro copulatiua vel disiunctiua. Si pro copulatiua vera est: quia ambe partes principales sunt vere ⁊ tunc ad argumentum dicitur q̃ non est ad propositu; si vero habeatur pro disiunctiua negatur ista quia ambe partes principales sūt false sicut probatum est. Et cum dicit vna eius pars est vera concedo nulla tamen pars principalis ē vera de qua intendit concedit ergo ꝓ° q̃ aliqua disiunctiua est f^a ⁊ tamen vna eius pars est vera ꝯ hoc non est contra regulam qr intelligit de principali qualiter non ē in argumento assumpto. Sexta regula fuit ista. Ad possibilitatem disiunctiue sufficit vnam partem esse possibilem ⁊ ad impossibilitatem eius requiritur quālibet eius partem esse impossibilem. Contra ambas regulas arguitur sic aliqua est disiuctiua affirmatiua impossibilis cuius quelibet pars principalis est possibilis: ergo ābe regule false consequentia tenet ⁊ antecedens probatur. Nam contingenter tu es vel tu non es suppositio q̃ aduerbium determinet totum ⁊ tamen quelibet eius ps principalis est possibilis: ergo consequētia tenet ⁊ prima pars antecedentis probatur quia suum oppositum est necessarium videlicet necessario tu es vel tu ñ es ⁊ secunda pars etiam patet quia quelibet istarum est possibilis tu es tu non es. Ideo respondetur q̃ regula intelligitur de disiunctiua affirmatiua ꝟpothetice, ꝓbanda ⁊ non cathegorice qualiter non ē in proposito eo q̃ quelibet istarum contigenter tu es vel tu non es necessario rex sedet vel nullus rex sedet est exponibilis ꝓbanda sicut iste ꝓtingenter tu es necessario deus est. Septima regula erat ista ad necessitatē disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partem esse necessariā vl'oēs inuicem ꝓtradici. Ex qua sequebatur q̃ ad contigentiam. eiusdem requirit quālibet partem esse cōtingentem ⁊ nullam alteri repugnare. Contra istas regulas arguitur. Aliqua ē disiuctiua necessaria cuius quelibet pars ē contingens ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ambe regule false consequentia tenet ⁊ antecedens probatur. Nam ista disiunctiua ē necessaria antichristus non ē albus vel antichristus est coloratus ⁊ quelibet eius pars est cōtingens ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ⁊ ē antecedens ꝓbatur ꝓ qualibet parte ⁊ primo q̃ ista sit necessaria quia suum oppositum est impossibile videlicet antichristus ē albus ⁊ antichristus non est coloratus. Secunda pars pz. s. q̃ quelibet eius ps sit contingens qr indifferenter pōt ē vera ⁊ falsa vt bene pz. Tertia etiam ps patet quia nulla illarum partium alteri repugnat quia possibile est q̃ antichrist^s sit niger quo posito hec forent simul ꝟa antichristus non est albus ⁊ antichristus est coloratus: ergo non ad inuicem repugnant. Respondetur q̃ dimminute recitata est regula contingentie disiunctiue sed oportet plus addere scilicet q̃ contradictoria partium non repugnant.

Nunc ad propositum disiunctiua

prolata est necessaria: ⁊ quelibet eius ps
est cõtingẽs: ⁊ nulla alteri repugnat: sed
opposita illarum partiũ repugnãt: vide
licet antichrystus est albus: antichrystus
nõ est coloratus: quare nihil cõtra regu
lam. Notandũ q̃ contra qualibet ista
rum regularum cõtentarum in materia
ypotheticarum potest argui ex assignatio
ne ypothetice negatiue vel partis nõ pri
cipales. vbi ergo tales obiectiones pro
cederent dicatur regulas ypotheticarum
in negatiuis nõ tenere: neq; etiam de pti
bus: quare ⁊c.

Materia predicabiliũ quasdam cõ
tinet diffinitiones. Quarum pri
ma est ista. Genus est terminus
vniuocus predicabilis in quid de pluri
bus differentibus specie: ut animal.
Contra istam diffinitionem arguitur sic
li corpus animatum est genus: ⁊ tamen
nõ est terminus vniuocus: ergo diffini
tio insufficiens: tenet cõsequentia cũ ma
iori: ⁊ minorem probo. Nam omnis ter
minus vniuocus est terminus simplex:
sed li corpus animatũ non est terminus
simplex: ergo nõ est terminus vniuocus
Dicitur q̃ li corpus animatũ non est ge
nus nec li animal rationale: quia quodli
bet genus debet esse terminus simplex.
Et si allegarũt porphirium ponẽs istum
terminũ ꝑ genere dicitur q̃ posuit sic q̃
ita esset: sed gratia exempli: aut quia caru
it termino simplici loco: ergo illius ĩmi
ni corpus animatũ debet poni vnus isto
rum simplicium viuens vel viuum me
dians inter li animal ⁊ li corpus: vnde
oẽ aial ẽ viuens: sed nõ ecõuerso: similit
omne viuẽs est corpus: ⁊ nõ ecõuerso:
loquendo de viuente composito ex ma
teria ⁊ forma li animal rationale: g⁹ fru
stra positum est pro genere: quia est diffi
nitio hominis: sed ideo posuit porphiri⁹
quia sequebatur opinionem platonis po
nẽtis celũ esse animal rationale: cui⁹ opi
nionem negamus ad presens. Secũ
da diffinitio erat ista: Genus generalis
simũ est quod ⁊ uz sit genus nõ potest esse
species. Ex qua inferebatur alia q̃ gen⁹
subalternũ est illud quod cum sit genus
potest esse species. Cõtra istas sic ar
guitur li substantia est genus generalissi
mum ⁊ potest esse species: ergo diffini ti
ones insufficiẽtes: tenet cõsequentia cũ
maiori: ⁊ minorem probo. Nam li sub
stãtia potest cõuerti cum illo termino ho
mo: ergo potest esse species: cõsequentia
tenet: antecedens similiter per nouã im
positionem. Respondetur q̃ argumen
tum verbaliter procedit ⁊ nõ cõtra intel
ectum diffinitionum. Prima nanq; si in
telligitur genus generalissimum ẽ illud
quod cum sit genus nõ potest esse speci
es sic adequate significando. Nunc ad
propositum li substantia potest esse speci
es: sed non sic adequate. significando. ſ.
ſbaz. Tertia diffinitio principalis fuit
ista species est termin⁹ vniuocus nõ ſu
prem⁹ ꝑdicabil' in qd d' plurib⁹ Cõtra
arguit sic: ſbaz est termin⁹ vniuocus nõ
supremus predicabilis in quid de pluri
bus: ⁊ tamen nõ est species: ergo diffini
tio insufficiens: tenet consequentia cũ mi
nori: ⁊ maior probatur. Nam q̃ li sub
stantia predicetur de pluribus in quid:
patet: ⁊ q̃ sit terminus nõ supremus ꝑ
batur. Nã aliqs terminus ẽ supra eum:
ergo nõ est supremus: cõsequẽtia tenet:
et antecedẽs ꝑbat de isto termino ens qui
est supra istũ terminũ substãtia: quia om
nis substãtia ẽ ens: ⁊ nõ ecõtra. Rñdet
q̃ quẽadmodũ li ſba ẽ genus generalis
simũ: ita ẽ termin⁹ supr⁹: ⁊ cũ dr li ens
ẽ sup̃ eũ: nego: q̃ supioritas ⁊ iferioritas
nõ reperit nisi i ꝑdicamẽto: ⁊ li ens nõ est
i ꝑdicamẽto: g⁹ nõ ẽ sup̃ nec infra. Et cũ
dr ois ſba ẽ ens ⁊ nõ ecõuerso ergo li ens
est supra nõ ualet ꝓña: sed bñ sequit: g⁹ ẽ
ĩminus cõior vel prior sicut nõ sequi ur
ois substãtia ẽ homo vel nõ hõ ⁊ nõ ecõ
uerso: ergo li hõ ⁊ nõ hõ ẽ ĩmin⁹ supior
null⁹ aũt termin⁹ cõpositus ẽ sup̃ vel in
fra aliquẽ terminũ ꝑdicamentalem.
Quarta diffinitio fuit ista spẽs specialis
sima ẽ ĩmin⁹ q̃ cũ sit spẽs nõ põt cẽ gen⁹
Ex qua inferebat ⁊ q̃ spẽs subalterna est
ĩmin⁹ q̃ cum sit species potest cẽ genus
Cõtra arguit sic ille ĩmin⁹ hõ ẽ spẽs
spãlissima: ⁊ põt esse genus: ergo neutra

diffinitio sufficiens ꝟña tenet cū maiori ⁊ mio: ꝑbat q̃ pōt ꝟuertī cū illo ĩmio aial
Dicit q̃ arm ñ, ꝓcedit ꝟ intellectū re gule q̃ ē iste spēs spālissima ē ĩmin⁹ cū sit spēs nō pōt esse gen⁹ sic adeq̃te significādo fiē li hō sed iā in, ꝓposito si li hō ꝟuertere tur cū li al'ñ adeq̃te significaret hoiez. 5ª. diffinitio fuit ista dria ē ĩmin⁹ vniuoc⁹ ꝑdicabil'i q̃lc essentiale. Cōtra arguit sic li rōnale ē dria ⁊ tū ñ ē ĩmin⁹ vniuoc⁹: g⁰ diffinitio i sufficiēs ꝛz ꝟña ⁊ añs ꝑbat naz significat hoiez sub rōe q̃ sēsitiuū ⁊ itellectiuū ⁊ sigificat ãgelū sb rōe itellectiui solū⁰ g⁰ diuersis rōib⁹. Nūr q̃ li rōnale didit al'qñ dr aialiū aliū rōale aliud irrōnale ⁊ tē ñ significat nisi hoiez q̃ ñ significat nisi al'rōale. ꝛz null⁹ ãgel⁹ ē al'rōale: ergo ñ significat ãgelū ⁊ ita vnū assūptū fuit fm. 6ª. diffinitio fuit ista ꝑpriū est terminus vniuoc⁹ ꝑdicabil'de plurib⁹ i eo q̃ quale accñtale ꝟuertibiliter vt risi' qd ꝑdicat d sor ⁊ platone accñtaliter ꝟuertibilit. Cōtra istam diffinitionem arguitur sic li risi' ē ꝑpriū ⁊ tamen non predicat de pluribus conuertibiliter: ergo diffinitio insufficiens tenet consequentia cum maiori ⁊ minori probatur. nam li. risi predicat de sor ⁊ platone ⁊ non cōuertibiliter quia sor ⁊ risi non conuertuntur vnde nō sequitur risi currit: ergo sor currit g. ⁊c. Dicendum q̃ li ꝟuertibiliter in diffinitione non respicit li pluribus ꝛz istud rōe cuius de talibus ꝑdicatur vz sbm quod ē i terminus hō cum quo ꝟuertit iste ĩminus risible. vnde ista ꝟña non valet li risibile predicatur de sorte ⁊ platone ⁊ non ꝟuertitur cū illis: ergo nō ꝟuertit arguit enim ab inferiori ad suum, supius negatiōe ꝓpofita. 7ª. diffinitio erat ista accñs ē terminus vniuocus predicabil'de pluribus in quale accñtale non ꝟuertibiliter Contra istam diffinitionez arguitur sic. nam i terminus hec albedo ē accidens quia ē accidentalis ⁊ tamen non ē predicabilis de pluribus quia est terminus discretus: ergo diffinitio insufficiens. Solutur hoc argumentum per distinctionē dicendo q̃ añs potest sumi large pro oi termio accñtali comuni vel discreto ⁊ sic non sumitur in proposito. Aliomodo ꝑ termino accidentali comuni ⁊ sic diffinit ad pñs ⁊ fm istum modum patet q̃ iste terminus hec albedo non est termin⁹ accidentalis nec ē pluribus competens accidentaliter. Octaua diffinitio erat ista predicatio directa est illa in qua superius predicatur de suo inferiori. In directa ãt econuerso. Contra istas diffinitiones arguitur sic quia ex illis sequitur q̃ aliqua ē predicatio que nec est directa nec indirecta: vt homo est homo animal est animal quia nec superius nec inferius predicat. Ideo respondetur concedendo cōclusionez. Vltima diffinitio fuit ista predicatio essentialis est illa in qua superius predicatur de suo inferiori vel dria de aliquo istorum aut econuerso. Contra istam diffinitionem arguitur sic homo non ē animal non est predicatio essentialis ⁊ tamē superius predicatur de suo iferiori: ergo diffinitio insufficiens tenet consequentia cum minori ⁊ maiorem probo: quia ista predicatio est impossibilis. Respondetur q̃ aliqua predicatio essentialis est impossibilis. Similiter aliqua predicatio contingēs est predicatio essentialis vt tu es homo ⁊ antichristus ⁊ animal. Item aliqua predicatio necessaria est predicatō accidentalis: vt homo est risibilis anial est quantum aut coloratum quare ⁊c.

Ad materia sillogismorum est aliqualiter obijciendum vt quod ñ expresse est prolatum ad lucez reducatur. De primo arguitur probando in sufficientiam figurarum sic quattuor sunt figure: ergo dimminute tres assignant consequentia tenet ⁊ accidens ꝑbatur nam iste est optimus sillogismus omnis homo est animal omne animal ē substantia: ergo omnis homo est substātia: ergo est sillogismus alicuius figure ⁊ non pc quia quod subijcitur in prima non predicatur in secunda nec est secunde figure: quia non predicatur idē i vtra qz. nec 3c quia non subijcitur idē in vtra qz: ergo oportet dare quartam figuram i qua illud quod predicatur in prima subijciatur in secunda. Respondetur q̃ non

sunt plures figure q̃z tres nec sillogisin⁹ prolatus constituit quartam figuram: qa ē in prima figura ⁊ in primo modo: nec dictum est q̃ non constituat primaz figuram quia ē in prima figura alius sillogismus q̃z iste cuius sbm prime ppositiois ē predicatum fe. sed dicebatur. Si subiectum prime ē predicatum secunde sic resultat prima figura. Dicatur ergo q̃ ille sillogismus ꝯstituit primam figuram cuius subiectuz vnius premisse ē predicatī alterius. 2°. arguitur in sufficiētia modorum prime figure sic sillogizando nulluz animal ē lapis qlibet homo ē anial: ergo aliquis hō non ē lapis iste ē sillogismus prime figure: ⁊ tamen nō ē in aliquo illorum nouē modoꝝ: vt patet discurrendo p omnes: ergo plures sunt q̃z nouem'.

Item sillogizat sic. O mne anial est substantia. oīs homo ē animal: ergo homo ē substantia iste sillogismus ē prie figure ⁊ tamen non ē in aliquo illoꝝ nouez modorum: vt pz intuenti nisi forte diceretur q̃ esset i baralipton nisi hoc cuadit qr baralipton concludit indirecte ⁊ predictus sillogismus ꝯcludit directe: ergo ⁊c. Dr q̃ primus sillogismus ē in celarent non i mediate sed mediate qr primis premissis ꝯcluditur in celarent nullus homo est lapis ex qua sequit formaliter q̃ aliqs hō ñ ē lapis in figura de inesse. Cōsimiliter ē dicendum ad secundū sillogismum quia ē in primo prime figure non immediate sed mediate ꝯcludendo istam ꝯclusionez in figura de ieē ex propria conclusiione: vnde iste sillogismus ē immediate in p° prime omne animal ē substantia quilibz homo ē substantia: ergo quilibet homo ē substantia: quia nō erigitur aliquod medium ad hoc q̃ sit i p° prime figure: ſz alius sillogismus ē mediate: quia non sequitur ꝯ° ista nisi mediate ista subintellecta quilibet homo ē substantia tanq̃z ab vniuersali ad suam subalternam. Et si ex his concluderetur q̃ barbara vel celarent ꝯcludit indirecte vel indefinite vel particulariter concedo non immediate sed mediate. Tertio ostendo insufficientiam modorum secunde figure sic arguendo. Nullus lapis ē animal quilibet homo ē animal: ergo aliquis homo non ē lapis vel sic quilibet homo ē animal nullus lapis ē animal: ergo nullus homo ē lapis quilibet istorum sillogismorum ē in secūda figura: ⁊ non in aliquo illorum quattuor modorum: vt patet discurrendo p singulos. Nam primus sillogismus istorum duorum constat ex duabus vniuersalibus concludentibus particularem ⁊ ens concludit indirecte qualiter non reperitur in aliquo illorum quattuor modorum. Respondetur vt prius q̃ primus est mediate in cesare quia ex propria ⁊ immediata conclusione eⁿ sequit conclusio adducta formaliter. Secunda vero ē in cāestres etiam mediate: quia ex ꝓpria ⁊ immediata conclusiōe eius sequitur cōclusio illius sillogismi per conuersionez simplicem. Quarto ostendo insufficientiaz tertie figure sic arguēdo. O mnis homo ē substantia omnis homo ē anial: ergo quedam substantia ē animal vel sic quilibet homo est risibilis aliquis homo est vnus homo: ergo aliquod risibile est vnus homo isti sunt optimi sillogismi in tertia figura ⁊ non in aliqno modo: quia omnes modi tertie figure concludunt directe ⁊ predicti sillogismi concludunt indirecte: ergo ⁊c. Ideo dicitur vt primus q̃ primus ē in darapti ⁊ secundus in datisi non immediate sed mediate per conuersionem simplicem immediate conclusionis ⁊ ita non est inconueniens q̃ modi tertie figure concludant indirecte non immediate sed mediate solum qr ⁊c.

Arguitur comuniter contra figurarum modos probando sillogismos factos in illis aliqualiter non tenere. Et primo contra primū modum prime figure. nam iste sillogismus non valet. O mnis homo vel asinus est asinus omne risibile est homo vel asinⁿ: ergo omne risibile est asinus. Et ponit in p° prime figure: ergo modus iste insufficiens consequentia tenet cum maiori quia omnia requisita ad primum prime sufficienter exprimuntur. q̃ autem iste sillogismus non valeat probatur conseqns

est falsum ⁊ antecedens est verum proba
tur. Nam minor est vera vt patet ex suis
exponentibus. Et maiorem probo indu
ctive. Iste homo vel asinus est asinus ⁊
iste homo vel asinus ē asinus ⁊ sic de sin
gulis ⁊ isti sunt omnes homines: ergo
omnis homo vel asinus qua asinus. pa
tet consequentia a singularibus sufficien
ter enumeratis ad suam vniuersalem.
Respondetur querendo de subiecto di
stributionis i⁹ vniuersalis. Omnis ho
mo vel asinus est asinus quid distribui
tur verum totum disiunctum vel prima
pars solummodo si totum disiūctum ne
go maiorem ⁊ ad probationem adductā
dico ꝙ quelibet singularis in qua demō
stratur homo ē falsa. ideo ista ē falsa iste
homo: vel asinus est asinus demonstrā
do hominem quia significat ꝙ hoc quod
est homo vel asinus est asinus ⁊ hoc est
falsum. Si autem solummodo prima pa
distribuitur nego consequentiam: quia
plus predicatur in minori q̄z fuerit distri
butum in maiori: vnde non oportet ꝙ su
biectum totius propositiōis maioris pre
dicetur i minori: sed sufficit ꝙ subiectum
distributionis ita ꝙ secundum istam re
sponsionem vniuersalis que ē maior ha
bet subiectum distributionis quod ē pri
ma pars disiuncti ⁊ habet subiectum pro
positionis quod est totum disiunctuz pri
mum subiectum expedit predicari in mi
nori ⁊ non secundum nec de tali intelligi
tur regula prime figure.

Contra secundum modum arguitur
sic iste sillogisinus non valet. nulla con
clusio est vera. sed omnis conclusio facta
in celarent est conclusio: ergo nulla cōclu
sio facta i celarent ē vera ⁊ tamen iste sil
logisinus ē in celarent: ergo ⁊c. Minor
patet quia sunt omnia requisita ⁊ maior
probatur ponendo ꝙ sillogisinus factus
sit omnis sillogisinus quo posito antece
dens i⁹ sillogismi est verum pro qualibz
parte ⁊ ꝓsequens falsum quia falsificat se
Ideo dicitur vt in materia insolubili ꝙ
dictus sillogisinus non ē in tertio prie ga
ꝓclusio ē propositio insolubilis ypothetica
qualis non ē aliqua premissarum.

Contra tertium p figure arguitur sic
iste sillogisinus ñ valet cuiuslibet homi
nis asinus currit brunellus ē hominis a
sinus: ergo brunellus currit ⁊ tñ arguit
fm tertium modum: ergo modus insuffi
cienꝰ ꝓsequētia tenet cum minori ⁊ ma
iorem probo. Et pono ꝙ quilibet homo
habeat duos asinos quoꝝ vnus curat ⁊
alius ñ de quorum numero ñ currētium
sit brunellus. Isto posito añs ē verum:
vt patet ⁊ ꝓñs ꝗ casum. Ideo dicit ꝙ ar
gumentum ñ valet quia plus predicatur
i minori q̄z fuerit distributum i maiori.
Nam distributum i maiori fuit precise lr
hominis ⁊ predicatum minoris erat hoc to
tum hominis asinus. Sed forte dic. ꝙ
adhuc stat argumētum sic arguēdo. Cu
iuslibet hois asinus currit brunell⁹ ē ho
minis: ergo brunellus currit. Dicitur
ꝙ nondū ē sillogisinus i tertio prime: qa
i obliquis casibus oz subiectum maioris
predicari i minori i recto sic dicēdo brunel
lus ē homo ⁊ hoc negatur ꝓpterea bñ se
quitur cuiuslibet hominis asinus currit
sor est homo: ergo sor asinus currit.
Notandum circa i^m modum ꝙ si aliqua
premissaꝝ ñ fuerit quanta ñ arguitur tē fz
istū modum vt necessario omis hō ē anial
sor ē homo: ergo necessario sortes ē aial
Itē omis hō ē animal sed tñ risi ē homo:
ergo tñ risi ē animal i qualibet harum
ꝓñaꝝ ē añs veꝝ ⁊ ꝓñs falsum non ē: g⁰
aliqs istorum palogisinorum sillogism⁹
i darij qz in p⁰ maior ñ ē alicuius quanti
tatis ⁊ i 2o minor qz ē exclusiua primi ordi
nis. Contra quartum prime arguitur
sic: iste sillogisinus nō valet. Omne ani
mal si est rudibile non est homo sed tu es
animal si es rudibilis: ergo tu non es ho
mo ⁊ arguitur fm istum modum: ergo ē
insufficiens. consequentia tenet ⁊ antece
dens probatur. Nam consequens ē fal
sum: vt patet ⁊ quelibet premissarum est
vera tam secunda q̄z prima: vt patet per
exponētes. Nam aliquod animal si ē ru
dibile ñ ē homo ⁊ nullum ē animal quin
illud si ē rudibile ñ sit homo: patet etiam
ex omnibus suis singularibus quartum
quelibet est vera. Respondetur v

in primo q̃ si totum conditionatus distribuitur negatur maior & tunc ad argumentum dico q̃ non bene exponitur. prio qa ē vlis negatiua que non exponit. 2°. qr non debite assignatur secunda exponens que deberet esse ista & nl' lū animal si est rudibile quin istud non sit homo quod ē fm quia aliquod est animal se est rudibile quod ē homo. Nam hoc ē homo demōstrā° hominem & hoc est animal si ē rudibile ergo. &c. Item multe singulares sūt figure: vt hoc al' si ē rudibile nō ē homo demonstrando hominē qr debet sic resolui hoc ñ ē homo & hoc ē animal si ē rudibile quarum prima est fla. Si autem dicitur in principio q̃ distribuit solus pria pars ꝓditionati tunc pz q̃ consequentia nō valet qr plus predicatur in minori q̃z fuerit distributum in maiori. Jō debuit sic argui. Omne animal si ē rudibile nō ē homo sed tu es animal ergo tu si es rudibilis non es homo. conceditur consequentia & consequens. Notandum tñ q̃ in predicis & ceteris modis oz mediū terminum semper supponere precise pro eodem vel pro eisdem. Jdeo non valet iste sillogismus. Nullus homo ē mulier berta ē homo ergo berta non est mulier qr minor debuit esse talis berta ē aliquis homo que negatur. Contra ceteros modos prime figure nō arguo. quia ex predictis possunt dici obiectiones contra alios modos sufficienter. Contra pm secūde figure arguit sic ista consequentia nō valet. Omnis deus substantia nō ē. ois prima cā substātia ē: ergo omnis prima cā deus non ē: quia añs verum ē & consequens flū & tamen ē sillogismus in po secunde. Respondetur q̃ talis non ē sillogismus in po secūde: qr talis dz fieri ex negatiuis ō consueto modo loquenti & ñ de inconsueto qualiter sit i ꝓposito. Negatiue enim sunt de inconsueto modo loquendi ex quo predicatum precedit negationem sed bene sequeretur omnis deus nulla substantia ē omnis prima cā substātia ē: ergo ois prima causa deus non est sed maior est fla sicut & conclusio hoc argumentus potest reduci ad omnes alios mōs i° figure per transpositionem premissarum aut per mutationē quantitatis

Contra primum tertie figure arguit. Jste sillogismus non valet cuiuslibet hominis asinus currit cuiuslibet hominis asinus quiescit ergo asinus quiescens est asinus currens quia in casu superiori est antecedens verum & consequens falsum & tamen est in primo tertie figure. Dicit q̃ non est in darapti quia sicut premisse fiunt ex recto & obliquo ita conclusio debet fieri ideo debet sic concludi: ergo asinus quiescens est alicuius cuius ē asin° currens vnde li asinus non ē pars subiecti in premissis: sed pars predicati. iō dz poni in conclusione. Contra fm tertie figure arguitur iste filiogismus non valet omnis homo vel asinus non est homo. omnis homo vel asinus ē risibile: ergo rif' non ē homo: qr añs ē verum: vt patet ex suis exponentibus vl' singularib° & añs ē' fm. Respondet q̃ si i qualz premissa ꝛ disiunctū totuz distribuit. q̃lz illa rū ē falsa & hz multas singulares falsas. Maz pc vl'is quelz singularis ē falsa in q̃ demonstrat' hō & ke quelibet singularis ē falsa i qua demonstrat' asinus: vt patz ex suis resoluētibus. Si aūt non distribuit totum disiunctum: sed prima ps solūmodo ñ arguit tunc in ko 5° qr in tali modo oz totum subiectum ꝓpōnis distribui q̃liter nō sit in ꝓposito. Contra alios mōs huius figure specialiter ñ arguo prio qa be due obiectiones ad omnes alios mōs possunt reduci. ko vt vite ꝓpliritatem scripture sacientis tedium in animo studentis. Et sic est finis obiectionum contra summulas.

Ost summularum obiectionum declaratam noticiam sequit: vltimo vt in initio ē premissum cōsequentiarum rationibus fortificare materiam. Arguo igitur contra primā & principalem regulam que fuit ista consequentia bona est illa cuius contradictorium ꝓsequentis repugnat antecedenti. Ex qua inferebatur alia q̃ consequentia mala est illa cuius contradictorium consequentis stat' cum antecedente. Contra arguitur

sic aliqua ē ꝓña bona: ⁊ tamē ꝓdicto ⁊ uz
ꝓñtis stat cū añte: ergo ambe regule fal/
ꝓña tenet ⁊ añs ꝓbatur: ista ꝓña ē bona
tu credis precise ꝙ aliquis hō decipit: gᵒ
aliquis homo decipit: ⁊ tū ꝓdictorū cō
sequentis stat cuz añte: ergo ⁊c. Prima
pars añtis ꝓbatur: qm̄ sequit tu credis
precise ꝙ aliquis hō decipit: ergo tu cre/
dis precise verū: vel tu credis precise, fal
sum. Si tu credis precise verū: ⁊ tu cre/
dis precise ꝙ aliquis homo decipit: ergo
aliquis homo decipit. Si tu credis preci
se falsū: ergo tu decipis: ⁊ tu es aliqs ho/
mo: ergo aliquis hō decipit: secūda pars
añtis probatur: ⁊ pono añs in hᵒ casu cū
ꝙ nullus alius a te decipiat. Isto posito
tu credis precise ꝙ aliqs homo decipit ⁊
nullus homo decipit: ergo ꝓdictorium
ꝓñtis stat cū añte: primam ptē añtis po/
nit casus: ⁊ cēdam probo. Nam nullus
alius a te decipit per casū: nec tu decipis
ergo nullus homo decipit: minorē ꝓbo
qz si non deē oppositum. Et arguit sic tu
credis precise sicut est: ergo tu non dece/
peris: ꝓña tenet: ⁊ añs ꝓbatur: nam tu
credis precise ꝙ aliqs homo decipit p ca
sum: ⁊ ita est ꝙ aliquis hō decipit: qz tu
deceperis p rñsionē: ergo tu credis preci
se sicut est. Rñdet ꝙ ista ꝓña est bona: ⁊
ꝙ oppositū ꝓñtis nō stat cū añte: imo re/
pugnat. Et admisso casu ꝓcedo istam tu
credis precise ꝙ aliqs hō decipit: ⁊ nego
istam nullus hō decipit: qz cōcedo ꝙ tu dē
ceperis tanq̄z sequens: sequit eni aliqs hō
decipit: ⁊ nullus alius a te decipit: ⁊ tu es
hō: ergo tu decipis. Ulterius ad argm̄
nego istā tu credis pcise sicut est: ⁊ ad ei
ꝓbationē nego ꝓñam: tu credis precise
ꝙ aliqs homo decipit: ⁊ ē ita ꝙ aliqs hō
decipit: ergo tu credis precise sicut est: si
cut non sequit tu credis precise ꝙ aliquis
hō currit: ⁊ ita est ꝙ aliquis hō currit: gᵒ
tu credis precise sicut est: vt posito ꝙ lor
tes currat ⁊ plato non currat: ⁊ credas p
cise platonez currere isto posito ē añs ve
rū ⁊ ꝓñs falsū: sed bene sequit tu credis
precise ꝙ aliquis hō currit: ⁊ ita est ꝙ ille
quem precise credis currere currit: gᵒ tu
credis precise sicut est: sed minor est falsa
in secundo casu. Ita sequitur in proposi
to tu credis precise ꝙ aliquis homo deci/
pitur: ⁊ ita est ꝙ ille quem credis decipi:
decipitur: ergo tu credis precise sicut est:
ꝓña est bona: sed minor est falsa: quia in
casu isto tu credis alium a te decipi. Mo
tandū ꝙ sub secunda regula ponebātur
duc alie regule: videlicet ex impossibili
sequit quodlibet. Et necessarium sequit
ad quodlibet. Contra quas regl'as ar
guitur sic: qz non sequit aliquis homo ē
asinus: ergo nullus hō est asinus: ⁊ argu
itur ꝑm ambas regulas: ergo ambe re/
gule false: tenet ꝓña cum minori ⁊ maior
probatur. Primo quia ex vno opposito
rū sequitur reliquū. Secūdo qz ꝓdicto ri/
um ꝓñtis stat cū antecedente: eo ꝙ cōuer
tur cum ipso. Ideo rñdetur ꝙ ista ꝓña
est materialis bona: ⁊ non est inconuenī
ens ex vno oppositorū ad ud inferri: dū/
modo ipsum sit impossibile: nego tamen
ꝙ oppositū cōñtis stet cum ante. Et ne/
g. ꝓñam oppositū ꝓñtis conuertit cum
antecedente: ergo stat cū ipso: vnde dico
ꝙ quelibet propositio mundi sequitur ex
illa tu es asinus: ⁊ quelibet eidem repu/
gnat: immo repugnat sibi ipsi: quia infert
oppositū suiipsius. Prima regula est
illa. Si alicuius ꝓñe ex ꝓdictorio ꝓñtis:
sequit ꝓdictorium añtis: illa consequen/
tia est bona. Ex qua inferebat ꝙ si alicu
ius ꝓñe ꝓdictorium ꝓñtis non est illati/
uum ꝓdictorij antecedentis: illa consequ
tia non valet. Contra ambas regulas
arguitur sic. Aliqua ꝓña ē bona: ⁊ tū ex
ꝓdictorio consequentis nō sequitur ꝓdi/
ctorium añtis: ergo ille regule false: añs
ꝓbatur: illa consequentia est bona tu cre
dis precise ꝙ omnis homo decipit: gᵒ tu
decipis: ⁊ ex contradictorio ꝓñtis non se
quitur ꝓdictoriū añtis: ergo ⁊c. Prima
ps añtis ꝓbatur: qz sequit tu credis pcise
ꝙ ois hō decipit. ergo tu credis verum
vel falsū. Si credis falsū: ergo tu decipe
ris. Si verū ⁊ tu credis precise ꝙ ois hō
decipit: ⁊ tu es homo: gᵒ tu deceperis: et
ista ꝓña ē bona. Secūda ps añtis pri
cipalis ꝓbatur: pz nō sequit tu nō decip:
ris: ergo tu nō credis precise ꝙ ois hō ō

f

cipit, pbatur ⁊ pono q̃ tu credas p̃cise q̃
oīs hō decipiat illo posito cōsequēs ē fal
sū p casū: ⁊ añs verū: pbat si nō det op/
positū. Et arguit sic tu credis precise q̃
oīs hō decipit: ⁊ ita ē q̃ oīs hō decipitur
q̃ oīs hō nō tu decipit p casū ⁊ tu decipe
ris p rūsionē: g⁰ tu credis precise sicut ē
g⁰ tu nō deciperis qd erat pbandū. Re
spondendū ē nō admittendo casū: q̃ nō
ē possibile q̃ tu credis p̃cise q̃ oīs homo
decipit: nā sic sequit q̃ tu deciperis vt est
ostensū: vel ergo deciperis in credendo
oēm hoīem decipi vel aliqd aliud vt q̃ ho
mo ē asinus vel aliquod falsū: nō primū
q̃ oēm hoīem decipi est verū: ergo aliqd
aliud p cōsequens tu non credis p̃cise q̃
oīs hō decipit q̃ ē oppositū vnius parti/
cule ⁊ casus. Ex eodē sequit q̃ nō ē pos/
sibile q̃ tu credas precise teipm decipi: p
bat nā si credis precise teipm decipi: ergo
deciperis: vel in credendo teipm decipis
vel aliquid aliud: nō primū: q̃ te ipm de
cipi est verū: ergo aliqd aliud ⁊ p conse/
quēs tu credis precise teipm decipi. Se/
cūda regula erat ista. Si alicui⁹ cōsequen
tie bone añs est verū cōsequens est verū
⁊ si añs est verū ⁊ cōsequens falsū: illa cō
sequentia non valet. Contra arguitur
sic possibile ē q̃ aliqua ꝓña sit bona: ⁊ q̃
añs sit verū ⁊ ꝓñs falsū: ergo regula fal/
sa. ꝓña tz ⁊ añs pbatur. Et pono q̃ illa
ꝓña tu es hō: ergo tu nō es hō cōuertat
cū bona ꝓña añte ⁊ ꝓñte significantibus
vt prius. Casus ē possibilis: q̃ ꝓña disti
guit ab añte ⁊ ꝓñte simul sumptis: q̃ eis
dem supaddit noia ꝓñe. Admisso g⁰ ca/
su ista ꝓña ē bona tu es hō: ergo tu nō es
hō: q̃ cōuertit cū bona ꝓña: ⁊ añs est ve
rū ⁊ ꝓñs falsū: q̃ significat oīmode sicut
prius ex casu: ergo ⁊c. Ideo dr q̃ argu/
mentū verbalit p̃cedit ꝗ regulas: ⁊ non
ꝗ intellectū istarū. Intelligit sic nāq̃ pri
ma. Si alicuius ꝓñe bone significantis
p̃cise iuxta cōpositionē suarū ptiū añs est
verū ⁊ ꝓñs falsū: ꝓña non valet: sed tā i
casu illa ꝓña plata ē bona nō tū signifi/
cat iuxta cōpositionē suax ptiū: q̃ ponit
ipam cōuerti cū bona ꝓña añte ⁊ ꝓñte si/
gnificantibus vt prius oīmode: vt ergo
arguat ꝗ regulā dz sumi hoc añs: possibi
le ē q̃ aliqua ꝓña sit bona significās pci/
se iuxta cōpositionem suax ptiū: ⁊ q̃ añs
sit verū ⁊ ꝓñs falsū. Et hoc negat ranq̃ i
possibile. Istū modū intelligendi d sig/
nificationē ptiū: ⁊ si nō explicite tū iplici
te asserit q̃cunq̃ regula ꝓñarū: ꝗ quarū
quālibet pōt verbalit argui illo vel consi
mili argumēto nisi glosa p̃dicta cetere re
gule verificent. Tertia regula fuit ista: si
alicuius ꝓñe bone añs est necessariū ⁊ cō
sequēs similit ē necessariū: ex qua infere
bat q̃ si añs est necessariū: ⁊ cōsequēs est
cōtingens: cōsequentia nō valet. Cō
tra istas regulas arguit sic aliqua conse/
quentia ē bona ⁊ añs est necessariū ⁊ cō/
sequens cōtingens: ergo regule false cō/
sequentia tz ⁊ añs pbat. Illā ista ꝓña est
bona deus ē: ergo hec est vera deus ē: ⁊
añs ē necessariū ⁊ ꝓñs cōtingens: ergo
⁊c. q̃ añs sit necessariū manifestū est ⁊ q̃
ꝓñs sit cōtingens pbatur. nā illa de⁹ pōt
ē falsa: ⁊ ipsa ē vera: ergo ipam ē verā
ē ꝗtingens: ꝓña ē nota cū minori: ⁊ ma/
iori pbatur hoc q̃ pōt cōuerti cum falso.
Ideo pbatur principalē ꝓñam ē bonā
q̃ si non stet: ergo oppositū ꝓñis cū an/
tecedente: ⁊ arguit sic: hec nō est vera de
us ē: ⁊ ipsa significat adequate deum esse
ergo deū ē nō est verū: ⁊ p ꝓñs deus nō
ē q̃d est oppositū alterius ptis. Respon
detur q̃ illa ꝓña non valet deus est: ergo
hec est vera deus est nisi addere ē illa mi
nor: ⁊ hec deus est significat adequate de
um esse que est contingens: ⁊ concedo q̃
oppositum consequentis stat cum antece/
dente: tunc cum ponitur cum antecedēte
admitto ⁊ concedo istam deus est: ⁊ hec
non est vera deus est: ⁊ tunc ad argumē
tū hec non est vera deus est: ⁊ ipsa adeq̃/
te significat deum esse: ergo deum ē nō
est verū: nego minorem: q̃ repugnat du
obus cōcessis. Sequit deus ē ⁊ hec rō ē
Ya de⁹ ē: ergo ipsa non significat adeq̃te
deū ē: vñ in hoc argumēto ē obligatio:
⁊ non apparet cum enim dicitur stet op/
positum consequentis cum antecedente
hec est Ya posito implicite: ac si dicerem
ponotibi istam deus est: ⁊ hec non ē ve/

ra deus est: que admittenda est: ⁊ ꝓnter tenendū est vt prius. 4ª regla erat ista si alicui ꝓnc bonc añs est possibile ⁊ ꝓnſ filr. Ex qua est illatū q̃ si alicui ꝓnc añs est possibile: ⁊ ꝓnſ impossibile ꝓnia illa ñ valet. Contra istas regulas arguitur sic ista ꝓnia non est bona. Omnis ꝓpositio affirmatiua: ergo nulla ꝓpositio est negatiua: ⁊ añs est possibile ⁊ ꝓnſ impossibile ergo regule false. ꝓnia tenet ⁊ añs probatur ꝑ prima parte. Nam oppositum cōsequentis repugnat antecedenti: ergo cōsequentia bona antecedens patet. Nam ista repugnant: omnis propositio est affirmatiua ⁊ aliqua propositio est negatia q̃ autem añs sit possibile: patet qꝛ possibile est q̃ hec tu es sit oīs propositio: sed nunc probatur q̃ añs sit impossibile: qꝛ ipsum non potest esse verum sic significādo probatur nam si posset esse verum vel ergo ipso exīte vel ipso non existēte. nō ipso non existente ⁊ qꝛ si ista propositio ñ esset nulla propositio est negatiua ipa nō esset vera nec falsa nec etiam ipsa existente: qꝛ q̃diu est ista propositio aliqua negatiua est ⁊ per consequens semper falsū est nullam negatiuam esse. Dicendum q̃ ista consequentia est bona. Omnis ꝓpositio est affirmatiua: ergo nulla est negatiua ⁊ consequens est possibile sicut antecedens: ⁊ tunc ad argumentū añs non potest esse verū sic significando: ergo ipsum est impossibile: nego consequentiam vnde multe propositiōes sunt possibiles qꝛ nō possunt esse vere: vt oīs ꝓpositio ē falsa nulla ꝓpositio est vera: hoc est falsū hoc nō est verum seipo demōstrato: vt determinatū est in materia insolubiliū. Etiam extra mām insolubiliū: vt hec ñ vera de⁹ est in mente aut hoc nō est demōstrando sbm eiusdem propositiōis ad cuius desitionē desineret propositio illa: quelibet enim illarū est possibilis: ⁊ nulla ipsarū sic significans potest esse vera. 5ª rª fuit ista. quicquid sequitur ad antecedens sequitur ad consequens. Ex qua inferebātur alie due. prima quicquid antecedit ad antecedens antecedit ad consequens. 2ª a principio ad vltimū quando omnes cōsequentie intermedie sunt bone ⁊ formales ⁊ non variate consequentia est bona: ⁊ formalis. Contra istas regulas arguitur sic. Aliqua est consequentia bona ⁊ aliquid sequitur ad consequens ipsius q̃ non sequitur ad antecedens ipsius: ergo iste tres regule false: consequentia tenet ⁊ antecedens probatur. Nam ista cōsequentia est bona quaternarius est: ergo binarius ē: ⁊ aliquid sequitur ad ꝓnſ qd ñ sequit ad añs ergo ⁊c. ꝓnia tenet: qꝛ ꝑdictoriū ꝓnitis repugnat formaliū añti ⁊ mino: ē, pbo: nā seqt binariꝰ ē gꝰ eiꝰ medietas est precise vnitas: ⁊ tamen non sequitur a primo ad vltimum quaternarius ergo medietas eius precise est vnitas: qꝛ medietas quaternarij non est vnitas sed binarius. Simile argumentum fit quadrupedale est: ergo bipedale est bipedale est: ergo eius medietas est precise pedale: ⁊ tamen non sequitur quadrupedale est: ergo eius medietas est precise pedale: quia medietas quadrupedalis non est pedale: sed bipedale. Dicitur q̃ regule iste tenent extra materiam relatiuorū ⁊ hoc propter mutationem significati vltimi consequentis ratione relatiui q̃ variat significatum ad variationem antecedentis. vnde aliud significat ista ꝓpositio eiꝰ medietas ē vnitas ꝓiūcta cūhac ꝓpositiōe binariꝰ ē: ⁊ aliū significat cū ista q̃ternariꝰ ē. Cū pria aūt significat q̃ medietas binarij est vnitas qd est verum ⁊ cum secunda significat q̃ medietas quaternarij est vnitas qd est falsum: intelligitur ergo sic prima regula. Quicquid sequitur ad consequens sequitur ad antecedens manente prima significatione ⁊ quia vltimū consequens ratione relatiui non pōt retinere primam significationem: ideo non est verum si non sequitur ex primo antecedente loco: ergo eius ponatur vna propositio significans idem conuertibilit̄ sic arguendo quaternarius est ergo binariꝰ est binarius ē: ergo eius medietas ē vnitas: ergo a primo ad vltimum quaternariꝰ ē: gꝰ medietas binarij ē vnitas ⁊ ita i secdo argꝰ debuit inferri q̃drupꝰ ē gꝰ medietas bipedal ē pedale ⁊ hec ꝓcessi. Sª rª

fuit ista. Si aliqua consequentia ē bona: ⁊ aliquid stat cum antecedente illud idez stabit cuz cōsequente. Ex qua sequit alia scilicet quicquid repugnat consequēti repugnat antecedenti. Contra istas regulas arguitur sic. Ista consequentia est bona lignum corrūpebat: ergo impossibile est illud esse: ⁊ tamen hec aīal est stat cum antecedente: ⁊ eadem nō stat cū consequente: ergo regule false: consequentia tenet: ⁊ antecedens probatur. Nam q̄ illa consequentia sit bona patet: quia q̄d semel est corruptum amplius esse non pōt q̄ autem ista animal est stet cum antecedente patet: quoniam hec simul stant lignum corrumpebat: ⁊ animal est: qz quelibet illarum est vera. Sed iam probat: q̄ illa animal est non stat cum antecedente: quia ista copulatiua est impossibil animal est: ⁊ impossibile est illud esse. Respondetur q̄ ista consequentia est bona: lignum corrumpebatur: ergo impossibile est illud esse: ⁊ sicut ista animal est stat cum antecedente: ita stat cum consequente. Et cum dicitur ista copulatiua est impossibilis animal est: ⁊ impossibile est illud esse: verum est ergo ista animal est non stat cum consequente: nego consequentiā quia secunda pars huius copulatiue nō est consequens prime consequentie: nec secum conuertibile: quia relatiua hz aliō ⁊ aliud significatū, ppter mutationē aūt ⁊ si dicitur quō ergo stat ista animal ē cū ꝑte dr̄ q̄ nō oportet ꝑiungere ipsam copulatiue sed sufficit q̄ quelibet istaruz sit vera: vū hec stant simul tu es hō tu es albus lz ex eis nō fiat copulatiua. Et si opponēs velit oio vnā copulatiuā dcr̄ ista. aīal est et lignū corrumpebat ⁊ impo ē illud cē referēdo semp li illud ad li lignū illa copulatiua est vera: ergo pria ps stat cū vltima. Septima regula fuit ista. Si aliqua ꝑa ē bona scita a te esse bōa ⁊ antecedens ē a te concedendum consequēs eiusdem ē concedendum a te. Ex qua inferebat q̄ si antecedēs ē concedenduz ⁊ consequēs negandū non valet ꝑa.

Contra istas regulas arguit sic ⁊ pono q̄ illius cōsequentie bō currit: ergo risi currit aūs sit tibi positum ⁊ a te admissum ꝑs vero sit tibi depositum ⁊ a te admissum: isto posito arguitur sic: ista cōsequētia ē bona scita a te esse bona bō currit: ergo risi currit: quia scis q̄ arguit ab vno ꝑuertibili ad reliqm. ⁊ aūs ē concedēdū a te: qz tibi ē positum ⁊ a te admissum ⁊ ꝑ sequēs negandū: qz ē tibi depositū ⁊ a te admissum: ergo re f. Ideo dr̄ admitēdo casum. Et concedo q̄ huius ꝑte aūs ē concedendum ⁊ ꝑs negandum, ppter arm factum. sed nego q̄ ista ꝑa sit bona scita a me esse bōa quoniam ex duobus cōcessis sequitur oppm illius. sequtur enim aūs est concedenduma te ⁊ cōsequēs negandum: ergo ista consequentia non est scita a te esse bona. Vltima regula fuit ista. Si aliqua ē ꝑa bōa scita a te cē bōa ⁊ aūs est scitum a te ⁊ consequens eiusdē ē scitum a te. Ex qua sequitur q̄ si antecedens ē scitum a te ⁊ ꝑs non est scitū nō scit consequentiam esse bonam. Cōtra istas regulas arguitur sic hec ꝑa ē scita a te esse bona. hoc est nescitum a te: ergo hoc ē nescituz a te demonstrādo ꝑs pertrūqz hoc ⁊ aūs ē scitum a te ⁊ cōsequēs non ergo re f. ꝑa tenet ⁊ pbatur pria pars aūtis. nam tu scis q̄ ibi arguitur ab vno ꝑuertibili ad reliqm ⁊ q̄ oppom consequētis repugnat aūti: ergo tu scis ꝑaz illam esse bonā ⁊ ka ps aūtis pbat. nam ꝑs ē nescitum a te ⁊ aūs scis significat adequate q̄ ipsum ē nescitum a te: ergo aūs ē scitum a te ⁊ consequens nescitum pz ꝑa. nam vel consequens ē scituz a te vel nescitum: si est nescitum habeo intentum: si scitum: ⁊ ipsum adequate significat q̄ hoc est nescitum a te demonstrando idem consequens: ergo illud consequens non scitum a te. Respondetur q̄ ista consequentia non valet hoc est nescitum a te: ergo hoc ē nescitum a te: nec arguitur ab vno conuertibili ad reliquum nec oppositum consequētis repugnat antecedenti: quia antecedens non est insolubile: sed consequens est insolubile significans ypothetice copulatiue q̄ hoc est nescitum a te: ⁊ q̄ hoc est scitum a te cui contradictorium non est illud hoc non ē

nescitum a te: aut illud hoc est scitum a te sed illud non hoc est nescitum a te significans disiunctiue q̃ hoc est scitum a te vl q̃ hoc non est scitum a te qd̃ est verũ ratione secũde ptis. Eodẽ modo dr̃ ad rationẽ vel ꝓnam predictã sicut ad istã hoc est falsum: ergo hoc est falsũ demonstrãdo ꝓñs semp ꝓcedendo tales cõsequentias: ⁊ dico eas non valere: q̃ consequẽs est insolubile falsum: ⁊ antecedens est p positio vera non insolubilis: quare ⁊c.

Egularũ particulariũ prima erat ista. Ab inferiori ad suũ superius affirmatiue ⁊ sine distributione ⁊ sine signo ꝓfusionis impediẽte ꝓña est bona. Contra illã regulam arguit̃ sic: illa ꝓña non valet tu es apparens asinus: g̃ tu es aliqualis asinus: ⁊ tñ arguit̃ p regulã: ergo regula falsa: cõsequentia p̃z cũ minori: quia li apparẽs ẽ terminus inferior ad li aliquale: et maior p̃z: q̃ añs est possibile: ⁊ ꝓñs impossibile. Nã possibile est q̃ tu appareas asinus: sed non est possibile q̃ tu sis aliq̃lis asinus: sicut non est possibile q̃ tu sis asinus. Respondet̃ q̃ non arguit̃ fm intellectũ regule q̃ est ille. Ab inferiori ad suum superius rõne totius extremi sine impedimento p̃cedente est bonũ argum̃ sed non arguit̃ in ꝓposito rõne totiꝰ extremi: sed ptis solũmodo: q̃ li apparens asinus non est terminus iferior ad li aliqualis asinus: sed bene ad li aliqual' apparens asinus: sicut li apparẽs ad li aliq̃le: vnde bene sequit̃ tu es apparens: g̃ tu es aliqualis: ita bene sequit̃ tu es apparens asinus: ergo tu es aliqualis apparens asinus: vñ cõsimiles ꝓñe in ceteris nõ valent: vt tu es pater sortis: ergo tu es aliqd sortis: tu es dñs platonis: g̃ tu es aliqd platonis. Secda regla erat ista Ab inferiori ad suũ superius distributiue nõ valet argumentũ. Contra istã regulã arguit̃ sic: ista ꝓña est bona nullꝰ binarius ẽ: g̃ nullus numerus ẽ: ⁊ arguit̃ p regulã: ergo regula falsa: tz ꝓña cũ maiori: q̃ oppositum ꝓñtis repugnat añti. ſ. nullus binarius ẽ: ⁊ aliqs numerus ẽ: non eni dar̃ aliqs numerus quin iste sit binarius vel includẽs binarium. Eodẽ modo põt argui in simili vt nulla ꝓpositio vera scit̃: ergo nulla ꝓpõ scit̃: ꝓña est bona: q̃ oppositũ ꝓñtis repugnat añti: ⁊ tñ arguit̃ distributiue ab inferiori ad suũ superius: q̃ ꝓpõ vera ẽ terminus iferior ad li ꝓpõ cum omis propositio vera sit ꝓpõ ⁊ non ecõuerso: sic omis binarius ẽ numerus: ⁊ nõ ecõuerso. Iõ dr̃ q̃ regula non dicit nunq̃z valere ꝓsequentiã ab inferiori ad suũ superius distributiue: sed q̃ plurimum nõ valet formaliter: ⁊ nunq̃z de forma predicte cõsequentie formales sunt: quia cuiuslibꝫ earum oppositum consequentis formalit̃ repugnat antecedenti: sed non sunt bone de forma: quia consimiles i forma nõ valent: q̃ non sequitur nullus numerus trinarius est: ergo nullus numerus est: nec sequitur nulla propositio vera videt̃ vel intelligitur: ergo nulla propositio videtur vel intelligit̃. Si ergo consequẽtie ille bone sunt hoc est solũ gratia materie vnde prima est bona gratia materie: q̃ ĩ possibile est numerum esse: ⁊ non eẽ binarium: secunda similiter tenet gr̃a materie vel terminoꝝ: quia nihil scitur nisi verum: nec est possibile aliquam propositionem falsam sciri. Tertia regula fuit illa. Ab inferiori ad suuz superius negatione postposita ⁊ cum debito medio est bonum argumentum. Contra arguitur sic: ista consequentia non valet sciẽs istam propositionem non est aliquid demonstrando istaz homo est asinus: ⁊ ista propositio est aliqua propositio: ergo sciens aliquam propositionem non est aliquid: ⁊ tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa: consequentia tenet cũ minori ⁊ maiori: probatur. nam antecedens est verum ⁊ consequens falsuz: ergo ista consequentia non valet: q̃ antecedẽs fuit verum patet pro secunda parte: ⁊ p prima similiter: quia suum contradictorium est falsum scilicet omne sciens istam propositionem est aliquid. Respondetur q̃ ista consequentia non valet nec arguitur cum debito medio: quia subiectuz primꝰ propositionis debuit esse subiectum secde

sic arguendo sciens istam non est aliqd
⁊ sciens ista est ergo ⁊c. ⁊ tunc concedo
ꝓnam: sed nego minorem. Notandū
circa hanc regulam ꝙ si arguretur ab i
feriori ad suum superius distributiue ne
gatione postposita nō arguit fm regulā
vt patet in exemplo illo omnis homo nō
currit: omnis homo est animal: ergo oē
animal non currit. Intelligitur enim sic
regula ab inferiori ad suum superius nō
distributum negatione postposita est bo
na ꝓna. Quarta regula erat illa a su/
periori ad suum inferius affirmatiue et
sine distributione non valet, argumentū

Contra istam regulā ,pcedunt argu/
menta facta ꝗ regulam immediate pcedē
tem arguendo ex opposito consequentis
ad oppositum añtis: vt aliquis numerus
est: ergo binarius est aliqua ,ppositio sci
tur: ergo propositio vera scitur sed argu
itur specialiter illa ꝓna est bona tu es aial:
ergo tu es homo: ⁊ tamen arguitur a su
periori ad suum inferius affirmatiue sine
distributione ergo ⁊c. tenet ꝓna ⁊ ante/
cedēs ,pbatur qn sequit tu es animal: er
go tu es a tertio adiacente ad fm adiacēs
tu es ergo tu es tu: patet ꝓna: q̄ opposi/
tum consequentis formaliter repugnat
añti: ⁊ vltra tu es tu: ergo tu es homo ⁊ꝗ
ꝓna per primam regulam ab inferiori ad
suum superius affirmatiue ⁊ sine impe/
dimento: ergo a primo ad vltimū sequit
tu es animal ergo tu es hō. Ad hoc dicit
vt prius ꝙ quelibet istarū ꝓnarū ē bona
⁊ formalis: nō tm arguit ꝗ regulā impli/
cite asserentē ꝙ nulla talis sit bona ꝗ for
ma vñ cōsimiles in forma nō tenēt: quia
nō sequit aliqs numerus est: ꝙ trinarius
ē aliqua ,ppositio intelligit: ergo ,pposi
tio vera intelligit: nec sequit hoc est aial
demonstrando ⁊ sinū: ergo hoc est homo

Quinta r.ª fuit illa a superiori ad suum
inferius distributiue affirmatiue nō va/
let ꝓna nisi cū debito medio. Cōtra ar
guit sic ista ꝓna ē bona oē aial currit: ꝙ
ois hō currit: ⁊ tamen arguit a superiori
ad suū inferius distributiue affirmatiue:
sine debito medio: ꝙ 1.ª falsa ꝓna ⁊ꝗ cum
minori ⁊ maiorē ,pbo: ꝗ dictorū añtis re
pugnat añti: ꝙ ꝓna bona añs ,pbat quo
niam hec repugnat oē aial currit: ⁊ ho/
mo nō currit: q̄ ex ipsis sequit impossi/
bile vꝗ homo nō est aial in quarto modo
secūde figure. Dicendū ꝙ illa ꝓna ē bo/
na nō qdē formalis nec de forma nō for/
malis: q̄ oppositū ꝓntis est imaginabile
cū antecedente absqꝗ ꝗdictione neqꝗ ēt de
forma: q̄ aliqua sibi consimilis in forma
nō valet: vt oē aial currit: ergo qlibꝗ hō
currit: sed est bona materialis seu gratia
materie: q̄ impossibile est hoīem non cē
tenet enim ꝙ hoc medū necessariuꝗ ois
homo est aial. Similiter sequit gra mate/
rie omne animal est: ergo ois homo est:
q̄ cōsequens est necessariū: sequit etiam
ois homo est asinus: q̄ antecedens ē im
possibile simpliciter: vnde nō est aliqua
regula ꝗ quam non ,pcedit argumentū
gratia materie: q̄ aut añs est impossibi/
le: aut quia ꝓns est necessarium: vel gra
alicuius alterius medij necessarij ⁊ ine/
uitabilis: vt in prioribus ꝓntijs dictum
ē. Sexta regula fuit ista a superiori ad
suum inferius negatione preposita distri
buente superius ē bonū argumentū.

Contra istā regulā arguit sic ista ꝓna ñ
valet non ꝓtingent hō ē aial: ergo nō cō
tingent tu es aial: ⁊ tamē arguit ꝙ regu
lā: ergo regula falsa: ꝓna tenet ⁊ ,pbatur
prima pars añtis: q̄ añs est verū ⁊ ꝓns
falsum: vt pꝗ assignando suum ꝗdictori/
um. hec cni ē fa. sa cōtingent hō est aial:
⁊ hec est Ya cōtingent tu es aial: ⁊ secda
ps añtis ,pbat. nā ꝙ hic arguat a superi
ori ad suū inferius pꝗ: ⁊ ꝙ negatione di/
stribuēte manifestu ē: q̄ remota negatio
ne li hō nō staret distributiue: ꝙ ꝙ aduē
tum eius stat distributiue: pꝗ ꝓna ꝙ istā
regulā gcqd mobilitat immobilitatū immobi
litat mobilitatū. Rndet ꝙ termin ꝙ aliqñ
stat distributiue mobilit qñ ipm nō pce/
dit nisi vnū signū distributiuū: vt ois hō
ē. Aliqñ stat distributiue immobiliter quā
do ipm precedūt duo signa quorū vnum
hꝗ vim distribuendi: ⁊ reliquum confū/
dendi confuse tm immobiliter: qua ,pter
dico ꝙ non arguit ꝗ intellectū regule q ē
ꝗ a superiori ad suum inferius negatio

ne prepositа distributiue mobiliter ē bōa
ꝓña: sed tam in ꝓposito nō distribuitur
superius mobilit̄ ꝓpter impedimentum
illius termini cōtingēter: qz nō licet de/
scendere vt argm in parte ostendit, ꝓpter
eandē cām nō sequit̄: tu nō incipis eē co
lo:atus: ergo tu nō incipis esse albus: qz
ex opposito non sequit̄ oppositū vt i ca⁹
patuit inceptionis: ⁊ tū arguit̄ distributi
ue negatiue: si ergo querit̄ qd impedit di
co q̄ illud verbum incipit immobilitat cū/
dem terminū quem distribuit precedens
negatio: quare ⁊c.

Contra regulas quarti capituli
sufficienter ē argutū in materia i
solubiliū: specialio:ibus tamen
medijs arguo cōtra easdem: quaruz pri/
ma fuit ista. Ab vl'i ad suam pticularem
indefinitam vel subalternam ē bona cō/
sequentia. Contra quam regulā argu
itur sic: ista ꝓña non valet incipit oē ens
esse: ergo incipit aliquod ens esse: ⁊ tamē
arguit̄ p regulā: ergo regula falsa: tenet
ꝓña: ⁊ prima pars añtis probat̄. nā añs
ē verum ⁊ ꝓns falsum: ergo ꝓña nō va
let: q̄ antecedens sit verū, pbatur. nam
omne ens est ⁊ non immediate ante in/
stans pñs omne ens fuit: qz nunq̄z istās
pñs fuit: ergo incipit omne ens esse: pz
ꝓña ab exponentibus ad expositū: q̄ aūt
ꝓns sit falsū: patet qz nunc aliquid est im
mediate ante instans pñs aliquid fuit: et
immediate post instans pñs aliquid erit
g⁰ falsum ē q̄ iam incipiat aliquid eē seu
aliquod ens esse q̄ idem ē. Sed scōa ps
principalis añtis arguit̄. nam hec ē vl'is
incipit omne ens esse: qz in ea subijcitur
terminus cōis signo vl'i determinat⁹ di/
stributiue: ⁊ hec sua particularis incipit
aliquod ens esse: qz in ea subijcit̄ terminus
cōis signo particulari determinatus: g⁰
arguit̄ per regulā. Dicendū breuiter q̄
non arguit̄ p regulā: qm̄ nec añs nec cō
sequens ē alicuius q̄ztitatis: ⁊ tunc ad ꝓ
bationē in ista ꝓpositione incipit omne
ens esse subijcit̄ terminus cōis signo vli
distributiue determinat⁹: g⁰ ē vl'is nego
ꝓñam: ⁊ si allegaret̄ regula dico q̄ intel/
ligitur de distributione mobili ⁊ nō im/
mobili: sed iam li ens distribuit̄ immo/
bilit̄: ꝓpterea sic glosat̄ regula. Propo
sitio vl'is est illa in qua subijcit̄ terminus
cōis signo vl'i distributiue determinatus
exīte aliquid illius qd̄ dico ꝓpter preia/
cens istius omnis homo est animal in q̄
subijcitur termin⁹ cōis signo vl'i distri/
butiue mobiliter determinatus: sed illud
signum non est pars preiacentis: licz sit
pars vniuersalis: de particulari autem
non procedit argumentū: quia in regula
addit̄ solo signo particulari determinat⁹
sed iam vltra signum determinat̄ li ens
hoc verbo incipit ex quo fiat cōfuse tantū
Ideo sit hec regula ꝓpositio particular̄
est illa in qua subijcitur terminus cōmu
nis solo signo pticulari determinatus ex
istente aliquid istius quod dico similiter
ꝓpter preiacens propositionis particular̄

Secūda regula fuit ista. A particulari
vel indefinita ad suam vl'em non valet
argumentum. Contra istam regulaz
arguit̄ sic ista ꝓña est bona aial est homo
ergo omne animal est homo: ⁊ per ꝓns
quelibet alia valet ab indefinita ad suam
vl'em: ꝓña tenet: ⁊ antecedens probatur
hec ꝓpositio animal est homo significat
omne animal esse hoiem: sed omnis pro/
positio significat quicquid sequitur ad cā
igitur ista consequentia est bona. ꝓña tz
cum minori: quia est regula. ⁊ maiorem
probo subiectū istius propositionis aial
est homo significat omne aial: ⁊ pdicatū
hoiem ⁊ copulam eē: ⁊ tota ꝓpositio sig/
nificat iuxta cōpositionē suoz ēminorū:
g⁰ ista ꝓpositio significat oē aial esse ho
minē ꝓña pz: qz isto mō inuestigat̄ signi
ficatū ꝓpositiōis. Rñdetur negando se/
cundā ꝓñaz: ⁊ ad pbationē ꝓcedo q̄ ista
aial ē hō significat oē aial eē hoiem non
adeq̄te primarie sz Faric: ⁊ ad argm nego
istā ꝓñam ista, ꝓpō oē aial ē hō significat
oē aial esse hoiem: ⁊ oīs ꝓpō significat
quicqd sequitur ad cā: g⁰ ista ꝓña ē bona
nego ꝓñam: qz sicut oīs ꝓpō significat
quicquid sequitur ad cam: non tū qcquid
ꝓpō significat sequit̄ ad cā: verūtū bene
sequitur ista animal est homo significat
adequate omne animal eē hoiem g⁰ ista

f 4

consequentia fuit bona: sed negatur antecedēs: qr nulla propositio mundi significat adequate oē animal eē hoīem: nisi aliqua talis omne a'al est hō. Tertia regula fuit ista ab vniuersali affirmatiā ad omnes suas singulares tam collectiue q̄z diuisiue sumptas est bonum argumētū: cum debito medio: ⁊ econuerso collectie

Contra istam regulam arguit sic: ista ꝓña nō valet necessario oīs homo ē animal: ⁊ isti sunt omnes homines: ergo necessario iste hō est aīal: ⁊ iste hō est aīal: ⁊ sic de singulis: ⁊ tamē arguit per regulā ergo regula falsa: ꝓña tz cū minori ⁊ maiori patet p exponentes istius termini necessario ex codē medio arguit q̄ nō valz argm ab vniuersali ad suā singularē cuz debito medio sic arguēdo necessario oīs hō ē: sed tu es homo: ergo necessario tu es: añs est verū ⁊ ꝓñs falsū. Ex codē ēt fundamento arguit q̄ nō valet argm a singularibus sufficienter enumeratis cū debito medio ad suā vlem: qr nō sequit cōtingenter iste hō est ⁊ cōtingent iste homo est: ⁊ sic de singulis: ⁊ isti sūt omnes hoīes: ergo cōtingent oīs hō est: pz p expositionē istius termini cōtingent q̄ añs ē verū ⁊ ꝓñs falsū: ⁊ p ꝓñs ꝓña non valet. Ideo breuiter rndeo: ⁊ dico q̄ nullo modo arguit per regulam: qr nulla istarū ē alicuius quātitatis. s. necessario oīs hō est aīal: cōtingenter oīs homo ē aīal: necessario iste hō est aīal: ꝓtingenter iste hō ē aīal: prime due nō sūt vles: qr pax subiecta imobilit distribuunt: alie due ñ sūt singulares: qr subijcit īminus cōis determinat nō solūmō ꝓnoīe demōstratiuo īmo alio īmino probabili vz īmino modali. Ideo sic intelligit diffinitio ꝓpōis singularis: ꝓpositio singularis est illa in qua subijcit īminus discretus aut īminus cōis cū ꝓnoīe demonstratio nullo signo ꝓbabili ꝑcedente. Ex q̄ diffinitiōe sequit q̄ si ꝓnomē pluralis numeri ē terminus discretus: ista tunc nō est singularis oēs isti currūt. qr subijcit terminus cōis signo ꝓbabili ꝑcedente. Quarta regula fuit illa. Ab vli negatiua ad quālibet suarū singularū est bonū argm. Cōtra arguit sic ista ꝓña nō valet nulla chimera q̄ currit mouet: ergo ista chimera que currit nō mouet: ⁊ tamē arguit p regulā ergo regula falsa: ꝓña tenet cū minori: et maiori ꝓbatur: añs enim est verū vt pz: ⁊ cōsequens falsū: ergo ꝓña nō valet: q̄ cōsequens sit falsū ꝓbatur: nam sequit ista chimera que currit non mouetur: go ista chimera currit ⁊ illa nō mouetur: cōsequentia tz: qr relatiuū resoluit in ⁊: et illud sed consequens est falsum: qr est vna copulatiua affirmatiua cuius prima ꝑs est falsa: ergo antecedens est falsum qd erat probandum. Respondet cōcedēdo consequētiam predictā. ⁊ cum dr añs est verū ⁊ cōsequens falsū: nego q̄ ꝓsequens sit falsum: qr suum ꝗdictoriū est falsuz. s. ista chimera que currit mouetur: ⁊ tunc ad ꝓbationē falsitatis nego istam ꝓñam ista chimera que currit non mouet: ergo ista chimera currit: ⁊ ista non mouet: et tunc ad regulā relatiuū q̄ q̄ qd resoluitur in coniunctionē copulatiuaz ⁊ ꝓnomen demonstratiuū: verū est in affirmatiuis: sed non in negatiuis: ꝓpterea bene sequitur ista chimera que currit mouet: go ista chimera currit ⁊ ipsa mouet: qr ergo li q̄ in affirmatiua resoluit in cōiunctionem copulatiuā ⁊ ꝓnomē demonstratiuum: ideo in negatiua ꝗdictoria debet resolui i coniunctionē disiunctiuā ⁊ ꝓnomen demonstratiuū sic dicendo ista chimera currit vel ipsa non mouet pz ꝓña qr qcquid significat vnum ꝗdictoriorum copulatie significat aliud disiunctiue. Notandū circa istam regulā q̄ si subiectum singularis supponit ꝑ aliquo ꝑ quo nō supponit subiectū vlis arguēdo tunc ab vli ad istā singularē nō arguit p regulā: qr ista nō eius singularis: verbigra nullus hō currit: ergo iste hō nō currit: nullus homo ē aliqs hō: go iste hō nō ē aliquis hō prima eni singularis non est singularis bui nullus hō currit: sed illius nulla hō currit fa singularis nō est illius nulla hō ē aliqs hō: sed istius nullus hō est aliqs hō. Quinta regula fuit ista a particulari ad suā indefinitā ⁊ econuerso tā affirmatiue q̄z negatiue est bona ꝓsequentia.

Contra istam regulam arguitur sic. ista ꝓnia nō valet: aial est genus: ergo aliqd aial est genus: ⁊ tm̄ arguit per regulā ergo regula falsa: ꝓnia tenet ⁊ ans probatur. nam ans est verum vt patet ⁊ consequens falsum: ergo consequētia non valet. q ꝓnis sit falsum probatur: q: suus cōtradictorium est verum: vz nullum aial est genus: q: nec hoc animal est genus: nec hoc: ⁊ sic de singulis: ergo ⁊cetera.

Secunda pars probat: vz quod arguit per regulam: q: animal stat vtrobiqz materialiter. probatur. nam si aliqua istarum starent personaliter hoc esset propter limitationem istius signi aliqd: sed illud signum aliquod in alijs non limitat ad suppositionem personalē: ergo nec istis. cōsequentia tenet cum maiori: ⁊ minorem probo. nam in qualibet istarum aliqd homo est spēs: aliquod homo est nomē suppon̄t li homo materialr: ergo ⁊ i ista aliquod aial est genus: patet ꝓnia: q: sicut li animal est neutri generis ita li homo materialiter sumptū. Respondetur q non arguitur per regulam: q: in ista aliquod animal est genus: li animal supponit personaliter propter limitationem signi particularis: ⁊ cum dicit in ista aliqd aial est spēs non limitat ad suppositionem personalem: ergo nec in ista non valet argumentum: q: li homo personaliter sumptū nō est neutri generis: ⁊ li aliquod est neutri generis: ideo sibi addito nō potest limitare ad suppositionē personalem: sicut si adderetur aliquod signum eiusdem generis: vt aliquis homo est spēs: aliq̄ homo non est nomē: sed li aial personaliter sumptū est neutri generis. Ideo sibi additum signum neutri generis limitat ipsum ad suppositionem personalem: dicēdo aliquod aial est genus: aut nullus animal est genus. Si ergo queritur que est indefinita istius particularis aliquod animal est genus dicatur q: est ista animal uiuens est genus ⁊ istius indefinite anial est genus hec est particularis. aliquod li animal est genus. Notandus q oportet q termini supponāt precise pro codem quare istius homo currit nō hec est particularis aliquis homo currit: sed est ista aliquod quod est homo currit: ⁊ aliqs istius homo currit est hec indefinita hō maculus currit. ⁊ ita proportionabiliter i negatiuis dicatur. Sexta regula fuit ista a particulari vel indefinita ad omnes suas singulares diuisiue sumptas cum debito medio est bonū argumentū. Contra istam regulam arguitur sic. ista consequentia non valet: necessario homo est ⁊ isti sunt omnes homines: ergo necessario iste homo ē: vel necessario ista homo est: ⁊ sic de singulis: ⁊ tamen arguitur p regulam: ergo regula falsa. consequētia tenet cū maiori: q: antecedens est verum ⁊ consequens falsum. ⁊ minor probatur nam ista necessario homo ē: ē propositio ⁊ non ypothetica: ergo cathegorica.. ⁊ p ꝓnis quāta. cum ergo nō sit vl'is particularis vel singularis: ergo ē indefinita: cuius singulares nō videntur esse alie q̄z p dicte. Ideo dicitur q non arguitur p regulam: qm̄ ista nō ē indefinita necessario homo ē aial: ex quo subijcit terminus cōis mediāte signo: ⁊ tunc ad argumentum ista est cathegorica: ergo quanta nego cōsequentiam. Et si aliquis quoad hoc allegaretur probando istam consequētiam esse bonam respondeo q ego similiter asserui oppositum: quare ⁊c.

Vintum capitulum quasdam regulas proponebat. quarum prima fuit ista. Ab exclusiua ad vl'em de terminis transpositis ⁊ ecōuerso est bona consequentia. Contra istam regulam arguitur sic. ista consequētia non valet tantum asinus est hominis ergo cuiuslibet hominis est asinus: ⁊ arguitur per regulam: ergo regula falsa tenet consequentia cum minori ⁊ maior p batur ponendo q nō sit aliqua possessio hominis nisi asinus: tamen sit aliquis homo qui non habeat asinum i possessionē isto posito consequens est falsum vt patz ⁊ antecedens est verum: q: asinus est hominis ⁊ nihil non asinus est bois. ergo ⁊cetera. Secundo arguitur contra secundam regulam sic. ista consequētia rō

valet cuiuslibet hominis ē asinus: ergo tantum asinus ē hominis: ⁊ tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa consequentia tenet cum minori: ⁊ maior probatur ponendo ꝙ quilibet homo habeat asinum ⁊ equum: quo posito antecedens ē verum per casum ⁊ consequens est falsum: nam aliquid non asinus est homis ergo non tantum asinus ē hominis.

Ad primum dicitur ꝙ non arguitur p regulam: qꝛ ista non est vniuersalis istius exclusiue: sed ista omne ens hominis est asinus: ratio quia in ista tantum asinus est hominis non distribuitur li hominis pro omni homine: sed solum pro homine habente aliquid. Ad secundū dicitur similiter ꝙ ista non est exclusiua: istius vniuersalis: sed ista tantum habēs asinum est homo. qꝛ ista prepositio cuiuslibet hominis ē asinus equiualet isti omnis homo ē habens asinum: veruntamē quia paucas ⁊ grossas habentes considerationes vt se expedirent dicerent regulas istas in obliquis non tenere. Ideo in recto arguam primo contra primam: ista consequentia non valet tantum ens necessario ē substantia ergo omnis substantia necessario est ens ⁊ tamen arguit per regulam: ergo regla falsa. consequētia tenet cum minori ⁊ maior probatur. nam antecedens est verum ⁊ consequēs falsum: vt patet per exponentes: ergo cōsequentia non valet. Secundo arguitur contra secundam regulam ista consequentia non ualet. Omnes apostoli dei sunt duodecim: ergo tātū. xij. sunt apostoli dei tenendo li omnes collectiue: ergo regula falsa consequētia tenet ⁊ antecedens probatur. antecedens enim est verum vt supponitur ⁊ consequens falsuz quia secunda exponens est falsa. ſ. nulla nō duodecim sunt apostoli dei: qꝛ Petrus ⁊ Paulus sunt apostoli dei: ⁊ Petrus ⁊ Paulus sunt aliqua non duodecim: ergo aliqua nō duodecim sunt apostoli dei. Ad primuz dicitur ꝙ ista nō est universalis istius exclusiue: sed ista. omne ens necessario substantia ē ens: qꝛ sicut in exclusiua li necessario nō determinauit istum terminū ens: sed solum li substantia: ita in vniuersali debet esse. Ad secundum dicitur ꝙ qñ li oēs tenet collectiue sua exclusiua nō exponit per negationem infinitantem: sed per notā pluralitatis isto mō duodeci sū tapostoli dei: ⁊ nō plures q̄z duodecim: ⁊ ista ē vera ⁊ exclusiua similiter: quādo autem li oēs tenet diuisiue tūc eidez correspōdet dicta exclusiua exponibilis per negationē infinitante: ⁊ tunc tam vlis q̄z exclusiua esset impossibilis propter iplicationez cōtradictionis suarū exponētium probatur. ⁊ pono ꝙ sortes currat: ⁊ nullus alius masculus: tamē multe mulieres: isto posito antecedēs ē verū per exponētes ⁊ cōsequēs falsum: qꝛ aliquid nō ſoꝛ. currit: ergo non tantum soꝛ. currit. Respōdetur ꝙ ista exclusiua nō ē illius exceptiue: sed ista tantum soꝛ. ē aliquis hō currens fm ꝙ patuit in probationibus terminorum capitulo de exceptiuis vbi hec regula declarat. Tertia regula fuit ista. ab inferiori ad suum superius a parte subiecti dictione exclusiua addita eisdem ē bona consequentia. Contra quam arguitur sic ista consequentia non ē bona. tantum substantia non ē accidens: ergo tantum aliquid non ē accidens: ⁊ tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa. consequentia tenet cum secūda parte antecedentis: ⁊ probatur prima. nam antecedens est uerum ⁊ consequens falsum. ergo ꝓma non valet: ꝙ añs sit veruz probatur: qꝛ substātia nō est accñs: ⁊ quodlibet non substantia est accidens: ergo tantum substantia non est accidens: ⁊ ꝙ cōsequens sit falsum patet: quia secunda exponens est impossibilis: scilicet quodlibz non aliquid ē accidens: quia prima exponēs huius ē possibilis. scilicet aliquid nō aliquid ē accidēs: vt bene patet per suas resoluētes. Ideo dicitur ꝙ nō arguit p regulam: neqz arguitur ab iferiori ad suum superius: qꝛ primit ē declaratū ꝙ tē min⁹ trāscendens nō ē supior nec iferior ad aliqd: ex quo nō ē in pdicamento nisi improprie sumendo superius pro priori: aut cōmuniori qualiter nō accipit regulā

cōtra quā ē argutū. Aliter tñ dicitur ⁊ melius q̄ regula intelligitur affirmatiue ⁊ non negatiue: vñ non sequiť tantū corpus non ē indiuisibile: ergo tātū ſba nō est indiuisibilis añs. n. ē verum quia corpus non ē indiuisibile ⁊ qdlibet non corpus ē indiuisibile ⁊ tñ ꝓñs ē falsum propter secundam exponentē falsam. s. qdlz non substātia ē indiuisibile. nā albedo i pīete ē non substātia ⁊ tñ non ē indiuisibilis q: ē extensa ad extensionem pīetis.

4ª regula fuit ista ab inferiori ad suuz supius a pte predicati dictione exclusiua addita subiectis non valet ꝓña sz ecouerso cum debito medio. Cōtra quā arguiť sic vlr sequiť aliquid tantuz homo ē aial aliquid tantū sor. ē hō: ergo aliquid tantum sor. ē aial q: oppositū consequentis non stat cū antecedente ⁊ tñ arguiť p regulam: ergo regula falsa consequentia tenet cum minori q: dictio exclusiua addiť in secunda propositione ⁊ non copl'e nec predicato: ergo subiecto. 2º arguo q̄ ecōuerso nō valet arⁿ cū debito medio quia non sequiť tantū hō ē risibilis antixps ē risibilis: ergo tantū hō ē antixps ⁊ tñ arguitur p regulā: ergo regula falsa tenet ꝓña cū minori ⁊ maior ꝓbatur. nam antecedens ē verū ⁊ ꝓñs falsum: ergo ꝓña non valet q̄ autē ꝓñs fit falsum manifestum ē sz ꝓbatur antecedens nā oē risibile ē homo: ergo tantum homo ē risibil' tenet cōsequentia ab vl'i ad suā exclusiuā Secunda vero ps ꝓbatur nā antixps potest ridere: ergo antixps ē risibilis pz ab vno cōuertibili ad reliquū. Ad primam rōnem dico q̄ dictio exclusiua non addiť sbo solū sed pt: solūmodo q: ex ipsa ⁊ alio termino fit vnū sbm. sed bene addiť sbo dicendo tantum homo: currit quia li homo est sbm ⁊ non pars subiecti negatur: ergo ista consequētia dictio exclusiua ponitur in illa ꝓpositione ⁊ non additur copule neqz predicato: ergo additur subiecto. sufficit enim q̄ addatur parti subiecti vel predicati. Ad secundam rationez dicitur q̄ li risibile dupliciter sumitur. s. ampliatiue ⁊ non ampliatiue. primomō non conuertitur cū li homo sed secundo modo sumendo: ergo. primomodo tā in minori q̄z in maiori negatur consequentia: quia in antecedente ampliatur tam li homo q̄z li antixps ⁊ nō iconsequente iō bene sequitur: ergo tantum homo potest esse antixps. Si autem sumatur secundomodo cōcedo maiorem cui correspondet dicta vl'is ⁊ nego minorem ⁊ tūc ad arⁿ antixps potest ridere: ergo antixps ē risibilis non valet arⁿ nec arguitur ab vno conuertibili ad reliquum q: dictum ē q̄ li risibile nō tenetur ampliatiue. Cōtra alias tres regulas nō arguo quia ex prioribus solummodo inferuntur. quare ⁊ cetera.

Ertinentium atqz imptinentiuz terminorum. pª rª fuit iª ab affirmatiua vnius dispari ad negatiuam alterius ē bona consequentia. Cōtra quam arguitur sic. Ista consequentia non valet brunellus est asinus: ergo brunellus non est risibilis ⁊ tamē arguiť per regulam: ergo regula falsa consequētia tenet cum minori quia asinus ⁊ risibile sunt termini dispari sicut homo ⁊ asinus ⁊ ꝓbatur maior. nā antecedens ē veruz ⁊ consequens falsum: ergo ⁊ cē ꝓbatur et facio istam consequentiam brunellus est hominis: ergo brunellus ē risibilis consequentia tenet ab vno conuertibili ad reliquum ⁊ antecedens est verum vt suppono: ergo ⁊ consequens: sed consequēs est contradictorium primi consequentis: ergo principale consequens est falsuz qd erat probandum. Dicitur dubitando istam consequentiam brunellus ē asinus: ergo brunellus non est risibilis quia dubitatur qualiter teneatur li risibilis nunquid in nominatiuo casu an in genitiuo. Si primo modo conceditur consequentia ⁊ ꝓñs ⁊ tunc ad improbationez nego illam ꝓñam brunellus ē hois: ergo brunellus ē risibilis quia licet li homo ⁊ risibile conuertantur ac etiā hominis ⁊ risibilis i obliquo non tñ hic quando differmiter sumunť vnū. s. i recto ⁊ alteꝫ i obliquo. si aūt sumiť li risibile i gtō cāu ne illā consequentiā brunellus ē asinus: gᵒ

brunellus nõ ē risibilis q: non arguitur
per regulã lz eni asinus ⁊ risibile sint ter
mini dispati non tñ asinus ⁊ risibilis in
obliquo. Idco cõcedo iª duo stare simꝯ
quilibet asinus ē risibilis ⁊ nullus asinꝰ
ē risibilis tenendo li risibilis in prima in
gtõ ⁊ in scda in ntõ nec sunt contraria:
vel alteriius oppõis. 2ª regula fuit ista.
qñcunqz sunt duc propões: quaꝝ subie/
cta ꝓuertunꝯ atqz pdicata manẽte cõsimi
li denominatiõe ab vna ad reliquam est
bona consequentia. Contra istam regu
lã arguitur sic. ista consequentia nõ valet
qlibet homo ē vnus homo: ergo omnis
homo ē vnus homo: ⁊ tñ arguitur per re
gulã: ergo regula fª consequẽtia tenz cuz
mioꝛ quia subiecta ⁊ predicata conuertũ
tur manente consimili denominatione ⁊
prima pars añtis probatur: ex eo q añs
ē verum vt patet per exponẽtes: ⁊ ꝓñs
ē falsum: q: aliquid ē homo q̃ non ē nisi
vnus homo. Rñdetur q̃ subiecta nõ
cõuertuntur lz sint similia: nõ eim sequiꝯ
li homo ⁊ homo conuertũtur: ergo subie
cta cõuertunꝯ: q: lz li hõ ⁊ li hõ cõuertan
tur etiã li homo ⁊ li homo nõ conuertun
tur: vñ subiecta istarũ nõ ꝓuertunꝯ ho/
mo currit ⁊ hõ est spẽs: non obstante q̃
sint similia: q: li hõ in pria supponit pso
nalr ⁊ in scda materialr: ita in, pposito su
biecta istaꝝ nõ ꝓuertunꝯ qlibet hõ ē vnꝰ
hõ: ois hõ ē vnus hõ: q: lz sint filia ⁊ p/
sonalr supponãt nõ tñ supponũt pcise, p
eisdẽ: sed in pria pro masculo seru solũ/
mõ: ⁊ in ſa pro vtroqz sexu: sz tũc cõuer/
tũt li hõ ⁊ li hõ qñ supponũt eodẽꝰ ⁊ pre/
cise pro eisdẽ: vt ois hõ ē rõalis: ⁊ ois hõ
ē riñibilis eodẽꝰ dicit de li hõ ⁊ li risibile
q: aliqñ conuertunꝯ aliqñ nõ. 3ª rª fuit
iª ab vno ꝓuertibili ad reliquũ ē bõa ꝓª
Cõtra quã arguit sic: ista ꝓña nõ valz soꝛ
scis cẽ hoiez: gꝰ soꝛ. scis cẽ risibilẽ: ⁊ tñ
arguit p regulã: gꝰ rª ista ꝓña tz cũ mioꝛi:
q: hõ ⁊ risibilis conuertunꝯ ⁊ maioꝛ pro
bat: nã cãu poli poꝰ añs ē vex ⁊ ꝓñs fª
gꝰ ꝓª nõ valet añs probo ⁊ pono q̃ soꝛ.
scias cẽ hoiez nescias tũ q̃ fit, ppa paꝰ hois
lz credas q̃ risiꝯ fit, ppa paꝰ asini: iꝰ posito
antecedens est verum ⁊ consequẽs fal/
sum: quia fortem credis formaliter nõ es
se risibile sicut credis ipsum non esse asi/
num: ergo fortem non scis esse risibilem
Ideo dicitur q̃ ab vno cõuertibili ad re
liquum ratione totius extremi est bonuz
argumentũ: rõne aũt partis fallit ꝓña si
cut i, pposito: q: li hoiem ⁊ li risibile non
sunt predicata: sz ista sciens esse hominẽ:
⁊ esse risibile q̃ inuicẽ nõ ꝓuertunꝯ. Exẽ
plũ habeꝯ in alijs terminis: vñ ꝑdictori/
um ⁊ contradictorium contradictorij iui
cem conuertunꝯ: quia si contradictorium
est verum vel falsum: tunc contradictori
um contradictorij est huiusmodi: ⁊ tamẽ
non sequitur contradictorium a est verũ
ergo contradictorium contradictorij a est
verum posito q̃ omne a sit ista homo est
asinus tunc est antecedens verum ⁊ con
sequens falsum. Si enim contradictoriũ
contradictorij a est verum: ⁊ omne a est
contradictorium contradictorij ergo a ē
verum quod est falsum. Defectus ergo
stat in hoc quia non arguitur ratione to/
tius extremi: sed rõne partis. lz eni cõtra
dictorium ⁊ contradictoriuz contradicto
rij conuertantur: non tamen contradi/
ctorium a ⁊ contradictorium contradicto
rij a. Quarta regula fuit ista: ab vno
correlatiuorum ad reliquum propositio
nibus existentibus de secundo adiacen/
te est bonum argumentuz. Cõtra quã
sic arguitur ista consequentia non valet
pater est: ergo filius: ⁊ tamen arguitur p
regulam ergo regula falsa: tenet conse/
quentia cum minoꝛi: ⁊ maioꝛem probo:
nam casu possibili posito antecedens est
verum ⁊ consequens falsum: ergo conse
quentia non valet: antecedens probatur
Nam dato q̃ omnis pater habeat filiam
⁊ non filium: tunc est antecedens veruz
⁊ consequens falsum. Dicendum q̃ nõ
arguitur per regulam: quia pater ⁊ filiꝰ
non sunt correlatiua sicut nec mater ⁊ fi
lia stat enim patrem esse: ⁊ non habere fi
lium sicut stat matrem esse ⁊ non habe/
re filiam: sed ista disunctiua sunt correla
tiua videlicet pater vel mater filius vel
filia. Quinta rª fuit ista a ꝛmio priua
tio ad terminũ infinitum ē bona ꝓña.

Contra istam regulã arguit sic: illa ꝓna non valet a fuit infinitũ: g° a fuit non finitũ: ⁊ tñ arguit p regulã: ergo re^a falsa: ꝓna tenet cũ minori ⁊ maiorẽ, pbo ponẽdo q a fuerit totũ tps infinitũ preterminatũ ad primũ instans hore preterite: illo posito a fuit infinitũ: q a parte ante: et tñ fuit finitũ a pte post: ergo falsũ ẽ q fuit non finitũ: q, ex illo ꝓnte sequit q non fuit finitũ. Eodẽ modo arguit linea ẽ indiuisibilis: ergo linea, est nõ diuisibil': nõ sequit: q añs est verũ vt patet: q nõ latitudinem neq, pfunditatẽ hz: ⁊ tñ cõsequens est falsũ: q linea est diuisibil' ꝑm longitudinẽ. Dicendũ q infinitũ ⁊ indiuisibile nõ sũt termini priuatiui: q nõ dicũt defectũ vt prius: q cõueniũt deo: q̃re non mirũ si nulla illarũ ꝓnarũ valet: q ñ arguit per regulã: sed bene arguit p regulã isto modo tu es iniustus: g° tu es ñ iustus: sortes est cecus: g° sortes est non videns: q cecus ⁊ iniustus sunt termini priuatiui dicẽtes defectũ in illis quib° cõueniũt. Sexta regula fuit ista ab affirmatiua de ꝑdicato infinito ad negatiuam de predicato finito est bonũ argumentũ.

Contra quã arguit sic illa ꝓna nõ valet tu fuisti non albus: g° tu nõ fuisti albus: ⁊ tamẽ arguit p regulam: g° regula falsa: tenet ꝓna cũ minori: ⁊ maiorẽ probo. Mã casu possibili posito añs est vera: ⁊ ꝓns falsum: ergo ꝓna nõ valet: añs' pbatur ⁊ pono q beri fueris albus ⁊ ꝑdie niger: illo posito añs est verũ: quia q̃ñcũ q̃z fuisti niger fuisti nõ albus: ⁊ ꝓns falsum: q suum ꝗdictoriũ positũ est in casu Ñdetur q' non bene infertur ꝓpositio de predicato finito deberet ergo sic arguitu fuisti nõ albus: ergo nõ tu nõ fuisti albus: tu eris nõ currens: ergo aliq̃n tu ñ eris currens. Notandũ q in terminis obliqs nõ tenet regula dicta: vñ non sequtur asinus ẽ nõ sortes: ergo asinus nõ ẽ sortes: posito q oĩs asinus fit tam sortis q̃z platonis: tunc ẽ añs verũ ⁊ ꝓns falsum similit nõ sequit sortes est non asinus: ergo sortes nõ ẽ asinus. Septima regula est illa a negatiua ꝗ predicato finito cũ debito medio ad affirmatiuã de predicato infinito est bona ꝓna. Contra istam regulã arguit sic illa ꝓna non valet a nõ est verũ cuius ꝗdictoriũ est falsum: ⁊ a ẽ: ergo a est nõ verũ: cuius ꝗdictoriũ ẽ falsum: ⁊ tamẽ arguit per regulã: ergo regula falsa: ꝓna tz cũ minori: ⁊ maiorem, pbo dato q sit ista homo est asinus añs est verũ ⁊ ꝓns falsũ: ergo ꝓna non valet q añs sit verũ, pbatur: secda pars est vera: vt patet: ⁊ prima similit: q suũ ꝗdictoriũ est falsum si a est verũ cuius ꝗdictorium est falsũ. Quod aũt añs sit verum arguit sic ⁊ facio tibi istam ꝓnam a non est vera cuius ꝗdictoriũ est falsum: ergo a est falsum cuius ꝗdictoriũ est falsũ: ꝓna tz: quia falsũ ⁊ non verũ ꝓuertunt: ⁊ añs est impossibile: ergo ⁊ cõsequens. Ñndet concedendo regulã ⁊ ꝓnam factam ꝗ illam: ⁊ nego q ꝓns sit falsum: ⁊ tunc ad argu^m a est nõ verũ cuius ꝗdictorium ẽ falsum g° a est falsũ cuius ꝗdictoriũ est falsum. nego ꝓnam: ⁊ qñ dr nõ verũ ⁊ falsum cõuertunt cõcedo: ergo ista ꝓna est bona: nego arg^m: q nõ arguit ab vno ꝓuertibili ad reliquũ rõne totius extremi fz ptl Ñ hz nõ verũ ⁊ falsũ ꝓuertant tñ nõ verũ cui° ꝗdictoriũ est falsũ: ⁊ falsum cuius contradictoriũ est falsũ nõ cõuertuntur

Notandũ circa debitũ mediũ q nõ sequit sortes nõ ẽ asinus: ⁊ sortes ẽ: g° sortis ẽ nõ asinus: q añs est verũ ⁊ ꝓns falsum dato q sortes nihil habeat nec arguitur p regulã: q illud nõ ẽ debitũ mediũ: sed illud sortis ẽ aliqd: ⁊ nõ sequit asin° nõ est sortis: ⁊ asinus ẽ g° asin° ẽ nõ sortis: dato q nullus asinus sit alicui° ẽ: tunc añs verũ: ⁊ ꝓns falsum: nõ tñ arguit p regulã: q illud nõ ẽ debitũ mediũ: sed h° asinus est alicuius qd est falsum: quare ⁊c.

Septimi capituli. Prima regula fuit illa ab omnibus exponentibus simul sumptis ad suum expositum est bona ꝓna. Contra quã regulã arguit sic illa ꝓna non valet aliqualis homo currit: ⁊ non est aliqualis hõ quintalis currat: ergo qualislibet homo currit ⁊ tamen arguit p regulã: ergo regula falsa: ꝓna tenet: ⁊ pma ps añtis, pbat ⁊ pono q nõ sint i mũdo nisi boies albi quo

aliqui currant ⁊ aliqui sedeant isto posito
ꝓñs est falsũ: vt patet: ⁊ tñ añs est verus
q: aliqualis homo currit: ⁊ nõ est aliqua
lis quin talis qualis ipse est currat. Eo/
dem modo arguit in alijs terminis vt ali
quãtus homo currit: ⁊ nõ est aliquantus
homo quin tantus currat: ergo quãtusli
bet homo currit: posito enim q̃ quilibet
homo esset tripedalis quãtitatis: ⁊ q̃ ali/
qui currerẽt ⁊ aliqui sederẽt: tũc eẽt añs
verũ ⁊ ꝓñs falsum. vñ relatiuum accidẽ
tis nõ necessitatur supponere ꝓ oi co ꝓ
quo suum añs: ideo dr̃ q̃ nulla illarus cõ
sequentiarũ valet: q: nõ arguit per regu
lam ex eo q̃ nullus recte assignatur secũ
da exponẽs. Nam huius vniuersalis q̃
libet homo currit: secũda exponens est
ista: nihil est aliqualis homo quin illud
currat istius vero quãtuslibet hõ currit:
secũda exponẽs est ista: nõ est aliquãtus
homo quin ipse currat. Secũda regu
la fuit ista ab oi exponibili ad quãlibet su
arũ exponentiũ est bona ꝓña. Contra
quam regulã arguit sic ista ꝓña nõ valet
tu icipis esse albus: ergo tu es albus: et
nõ immediate añ instãs pñs fuisti albus
⁊ tamẽ arguit per regulam: ergo regu/
la falsa: ꝓña tenet cũ minori: q: incipit ex
ponit vno modo ꝑ positionẽ de pñti: et
remotionẽ de preterito: ergo ꝓñs ẽ vna
eius exponẽtiũ: ⁊ maiorem probo: q: ca/
su possibili posito añs ẽ verũ ⁊ ꝓñs fal/
sum: ergo ꝓña nõ valet: añs probo ⁊ po/
no q̃ tu nõ fis albus sed immediate post
instãs pñs eris albus: isto posito sequit:
q̃ tu icipis esse albus tãq̃z ex suis exponẽ
tibus: ⁊ tamẽ nõ es albus per casũ quod
est oppositum prime partis cõsequentis.
Ñdetur q̃ ꝓña nõ valet tu icipis esse al
bus: ergo tu es albus: nec arguit ab ex/
posito ad aliquam suarum exponẽtium.
Secũdo dicit q̃ hec verba icipit ⁊ desi/
nit nõ proprie exponũtur: sed habẽt cau
sas veritatis. vñ copulatiua cui⁹ vna ꝑs
ẽ affirmatiua de presenti: ⁊ alia negatiua
de preterito dicitur vna causa veritatis:
⁊ copulatiua cuius vna pars ẽ negatiua:
⁊ secũda affirmatiua de futuro vocat alia
causa veritatis: ⁊ a qualibet illarum co/
pulatiuarũ ad ꝓpositionẽ iceptiõis ẽ bo/
num argumẽtũ: ecõuerso autẽ nõ valet:
vt eiusdem capituli vna asserut regula.
Eodem modo de definit est ddm: ⁊ si al
q̃ dixi illa verba debere exponi nõ sum
locutus ꝓprie de expositione: sz ꝓm com
munẽ modũ loquẽdi sumẽdo expositõez
cõuer ꝓ oi ꝓbatiõe terminorũ. Idco iam
arguitur magis stricte ista ꝓña nõ valet:
tãtũ nõ ois homo ẽ aial: g⁰ nõ ois homo
ẽ aial: ⁊ tamẽ arguit ꝑ regulã: ergo regu
la falsa: ꝓña tenet: ⁊ prima ꝑs añtis ꝓba
tur añs enim ẽ verũ ⁊ ꝓñs falsum: ergo
ꝓña nõ valet: q̃ ꝓñs sit falsũ manifestuz
ẽ ⁊ ꝓbatur añs sic oẽ aial ẽ nõ ois homo
ergo tñ nõ ois homo ẽ aial tenet ꝓña ab
vl̃i affirmatiuã ad suã exclusiuam: ⁊ añs
ẽ verũ vt patet: ergo ⁊ ꝓñs: ⁊ secũda ꝑs
añtis ꝓbatur. nam prima exponẽs exclu
siue ẽ preiacens eius: sed nõ ois homo ẽ
aial ẽ preiacẽs illius exclusiue: q: ẽ illud
quod remanet dempta dictiõe exclusiua:
ergo ẽ exponẽs eius quod erat probãdũ
Ñdet cõcedendo ꝓñam ⁊ negãdo añs
⁊ ad ꝓbationẽ nego ꝓñam: q: illa nõ est
exclusiua illius vl̃is sed hec tñ cns non
ois homo est aial que ẽ ꝓ ⁊ si dr̃ que est
vl̃is illius exclusiue tñ nõ ois homo est
aial dr̃ q̃ nõ habet vl̃z q: ẽ exclusiua ne
gatiua. Tertia regula fuit ista ex cuius
libet exponentis ꝗdicto: io sequit ꝗdicto
riũ expositi. Contra istaz regulã argu
itur sic ista ꝓña nõ valet tu es aial: ergo
tu nõ differs ab aiali ⁊ arguit ꝑ regulam
g⁰ r⁰ falsa: ꝓña tenet cũ minori ⁊ maiorẽ
ꝓbo añs ẽ verũ vt pz ⁊ ꝓñs fallũ ex eo q̃
suũ ꝗdictoriũ ẽ vex vz tu differs ab ani/
mali ꝓbat sic tu differs ab aiali q̃ ẽ asi/
nus: g⁰ tu differs ãb aiali ⁊ illud ẽ asin⁹
ꝓña tz ꝓ resolutiõe relatiui i cõiũctionez
copulatiuã ⁊ ꝓnomẽ demõstratiuũ ⁊ añs
ẽ verũ vt pz ꝑ exponẽtes: g⁰ ⁊ ꝓñs tunc
sic tu differs ab aiali ⁊ illud ẽ asinus: g⁰
tu differs ab aiali ꝓña tz a copulatiua ad
alterũ eius ptẽ. Ñdet ꝓcedẽdo ꝓñaz et
negãdo istã ꝓpositionẽ tu differs ab ani
mali tũc ad rõnẽ tu differs ab aiali q̃d est
asinus g⁰ tẽ. negat ꝓña neqz relatiuum
determinatũ ꝑ ĩminũ ꝓfusiuũ ẽ sic resolu

bile sp. vñ nõ sequit tu es ois homo qui
ẽ in a domo: gº tu es ois hõ ⁊ ille est in
a domo: ergo omnis homoq currit mo
uet: gº ois homo currit ⁊ ille mouet. Ex
istens tñ relatiũ in ꝓpositiõe sine signo
sic haberet resolui: vñ bene sequit sortes
qui currit mouet: ergo sortes currit ⁊ iste
mouet: antixps erit hõ qui est: ergo anti
xps erit hõ ⁊ iste ẽ. Quarta rª fuit ista
a resoluentibꝰ ad resolutũ est bona ꝓña

Contra quã regulã arguit sic illa ꝓña
nõ valet hoc nõ ẽ hõ demõstrando asinũ
⁊ hoc ẽ aial si ẽ risibile: gº aial si ẽ risibile
nõ ẽ homo ⁊ tamẽ arguit p regulã ergo
rª falsa ꝓña tz cũ minori ⁊ maiori ꝓbatur
Mã añs est verũ ut pz ⁊ ꝓñs falsũ: ergo
ꝓña nõ valet q ꝓñs sit falsũ ꝓbatur quia
suum ꝑdictoriũ est verũ. s. omne aial si ẽ
risibile ẽ homo vt pz p exponẽtes scilicet
aliquod aial si ẽ risibile ẽ homo: ⁊ nullus
ẽ aial qn istud si ẽ risibile sit homo ergo
⁊c. Dicit q ꝓña ẽ bona ⁊ ꝓñs ẽ verũ si
cut ⁊ añs ⁊ cũ dr q suũ ꝑdictorium ẽ ve
rũ. s. oẽ aial si ẽ risibile ẽ homo dico q se
cũda exponẽs nõ ẽ sufficienter assignata
qm̃ ista ẽ secũda exponẽs. s. nullũ ẽ aial si
ẽ risibile qn illud sit homo q ẽ falsa quia
suum ꝑdictoriũ ẽ verũ. s. aliqd ẽ aial si ẽ
risibile qd nõ ẽ hõ ꝓbat hoc nõ ẽ homo
demõstrando asinũ ⁊ hoc ẽ aliqd aial si ẽ
risibile ergo ⁊c. Quinta rª fuit ista ab
officiãtibꝰ ad officiatã ẽ bona ꝓña. Cõ
tra istã regulã arguit sic ista ꝓña nõ valz
hec ꝓpõ ẽ necessaria aial ẽ hõ q adequa
te significat aial cẽ hoiem gº aial esse ho
minẽ ẽ necessariũ ⁊ tñ arguit p regulam
gº regula falsa ꝓña tz cũ secda pte añtis et
prima ꝓbo q añs ẽ verũ pz q ꝓñs falsũ
ꝓbatur. nã aial cẽ hoiem ẽ ipossibile gº
sm ẽ q aial cẽ hoiez sit necessariũ ꝓña bo
na ⁊ añs ꝓbat hoc cẽ hoiem ẽ impossi bi
le demonstrãdo asinũ ⁊ hoc ẽ aial gº aial
cẽ hoiem ẽ impossibile ꝓña tz ab inferio
ri ad suũ superius affirmatiue sine impe
dimẽto. Rñdet cõcedẽdo primã ꝓñam.
⁊ añs ⁊ ꝓñs eiusdem negãdo q aial esse
hoiem fit impossibile ⁊ ad ꝓbationẽ ne
go ꝓñam ⁊ tunc ad illã nego dupliciter.
⁊ primo qꝛ nõ arguit rõne totiꝰ extremi
sim quod intelligit regula. secũdo q ar
guitur cũ impedimẽto qꝛ impossibile im
mobilitat istũ ĩminũ aial ⁊ dictũ ẽ in vna
rª ꝓñarũ q ab inferiori ad suũ superius
ĩmobilitatũ non valet ꝓña. Si aũ vellet
qs fortificare illud argm dicens q argu
itur a resoluentibus ad resolutã hoc ne
go: qꝛ ista aial esse hoiez ẽ impossibile nõ
ẽ resolubilis sed officialiꝰ ꝓbabilis vt in
ꝓbationibus ĩminorũ patuit. Sexta
regula fuit ista. A descriptione ad descri
ptum ẽ bona ꝓña ⁊ cꝰ. Contra quã
arguit sic ista ꝓña non valet tu intelligis
hoiem ergo tu intelligis aliquid sub rõe
qua homo ⁊ tñ arguitur p regulã ergo re
gula falsa ꝓña tenet cũ minori ⁊ maiori ꝓ
batur. ⁊ pono q tu nullã habeas itellecti
onẽ nisi simplicẽ intellectionez hois illo
posito tu intelligis hominẽ ⁊ tñ tu nõ itel
ligis aliqd sub rõne qua hõ qꝛ ois rõ ho
minis ẽ diffinitio sed tu nõ intelligis ali
quid sub aliqua diffinitione qꝛ nullã ha
bes diffinitionẽ ĩ mẽte vt suppono in ca
su ergo tu nõ intelligis aliquid sub rõne
qua homo. Dicẽdũ q ꝓña prima fuit bo
na cuiꝰ cõcedit añs ⁊ ꝓñs in casu illo. Et
cũ arguit ois rõ hois ẽ diffinitio ipsiꝰ ne
go qm̃ ratio hois ẽ denoiatio ipsius. hõ
nanq ab humãitate denoiat hõ ideo hu
manitas dr ratio ipsius. ⁊ hec est illa ra
tio sub qua tu intelligis hoc demonstran
do hominem. Septima regula fuit iª
a sensu diuiso ad sensũ cõpositũ aut cꝰ.
nõ valet argm. Cõtra istã regulã ar
guit sic ista ꝓña ẽ bona tu potes currere
ergo possibile ẽ te currere possibile ẽ an
tixpm esse: ergo antixpz possibile est esse
⁊ ceonuerso. Dicitur q in terminis sim
plicibꝰ ⁊ discretis sine ĩpedimẽto alicuiꝰ
signi ẽ bõa ꝓña sz cũ limitatõe signi ñ va
let ꝓña vt oẽ animal esse ẽ necessariũ: gº
oẽ animal necessarium ẽ esse anima tua
necessario ẽ: gº necessario anima tua ẽ
albũ potest esse nigrum ergo possibile ẽ
album esse nigrum. Contra istam re
sponsionẽ arguit vltimam ꝓñam valere
nã sequit album pot esse nigrum: gº al
bum ẽ potẽs cẽ nigrũ pz ꝓña resoluẽdo
stud Vbum pot in sum es ẽ ⁊ sumui pti

cipiū nunc vltra albū ē potens est nigrū ergo albū ē ens nigrū: patet ꝓnia ab vno conuertibili ad reliquū: qz potens esse et ens cōuertunt: qz omne ens est potēs eē et omne potens eē est ens: qz omne potēs esse est: ergo omne potens eē est ens: pz ꝓnia et ānis similit per suas exponentes vl terius albū est ens nigrum: ergo album est nigrum: pz ꝓnia: qz omne ens nigrū est nigrum: et vltra album est nigrum: ergo possibile est album esse nigrum: patz ꝓnia: qz quelibet de presenti infert vnam de possibili de sensu cōposito: ergo a primo ad vltimū albū pōt eē nigrū: gᵒ possibile est albū eē nigrū. Ideo rndet breuiter q ista ꝓnia non valet albū ē potens esse nigrū: ergo albū est ens nigrū: et ad pbationē ibi arguit ab vno conuertibili ad reliquū nego: et cū dr li potens eē et li ens cōuertunt concedo: et ēt li potens eē et ens nō cōuertunt: vnde li potens esse nominalit sumptū ꝓuertit cum li ens: sz participialit sumptū nō cōuertit cum illo qz nō sequit antixps est potens eē: gᵒ antixpus est ens: et ita in proposito sumitur li potens esse participialit: quare argu nō pcedit. Octana regula fuit ista ab vna causa veritatis ad propositionē habentē illā causā est bona ꝓnia. Contra quam regulā arguit sic ista ꝓnia nō valz a pposito ē vera: et imediate ante istans pnis nō fuit vera: ergo a ppositio incipit esse vera: et tn arguit per regulā: ergo regula falsa: ꝓnia tenet: et ānis probat ponēdo q a ppō in prima pte ppōtionali bore pterite fuerit vera et in scda falsa et in tertia vera: et sic alternati vz q oēs ptes proportionales hore preterite ita q in oi pte ipari fuerit va: et in oi parte pari fuerit falsa: et sit nūc vera et ita ꝓtinue erit: illo posito ē ānis verū et ꝓnis falsū: gᵒ ꝓnia nō valet q ānis sit verū: pz qz nūc est verū positū et imediate ante hoc fuit falsū: et qñcunqz fuit falsū nō fuit verū: gᵒ imediate ante hoc nō fuit verū q aūt imediate ānistans pnis a fuit falsū: pbat: qz imediate ānistās pnis fuit aliqua ps par sz qñcūqz fuit aliū ps par a fuit falsuz: gᵒ imedi ānist ās pnis a fuit falsum: q autem principale consequens sit falsum arguitur quia a nunc est verum: et immediate ante istās presens a fuit verum: quia immediate ante instans presens fuit aliqua pars ipar: ergo a nō incipit esse verum. Dicenduz breuiter q a non incipit esse verum: et tūc ad argumentum nego illam consequentiam primo factam nec arguitur p regulam quoniam illa non est causa veritatis sed ista a est verum et non immediate ante instans presens a fuit verum: et hoc ē falsum propter assignationez sui ꝑdicto/rij: vnde conceditur q immediate ante istans presens a fuit verum: et immediate ante instans presens a non fuit verum nō tamen cum prima conceditur q non immediate ante instans presens a fuit verum: quia hec sunt cōtradictoria. Nona regula fuit ista ab actiua ad suam passiuam et ecōuerso est bonū argumentum

Contra quā regulā arguit sic ista ꝓnia nō valet promitto tibi denarium: gᵒ denarius tibi promittitur a me: et tamē arguit p regulā: ergo rª falsa: ꝓnia tz cū minori: et maior pbatur. Nā casu possibili posito est ānis verum: et consequens falsum: gᵒ ꝓnia nō valet ānis pbatur: et pono q tibi promittam denariū in cōfuso: nullū tamē denariuz tibi promittendo illo posito ānis ē verū et ꝓnis falsū p casuz: ergo tē. Consimilit arguit q nō seqt qlibet homo videt aliquē hoiem: gᵒ aliqs homo videt a quolibet hoie posito nāqz q qlibet homo videat pcise sciēm est ānis verū et ꝓnis falsū. Rndet q ista ꝓnia nulla ē bona nec arguit p regl'am: qz termini debēt semp supponere codē modo sz i actiua supponit li denariū et li hoiem ꝓfuse tn: et in passiua determinate: ideo ñ debite assignāt carū passiue huic ergo pmitto tibi denariū corndet hec passiua a me tibi pmittit denari: et isti quilibet homo videt aliquem hoiem correspōdet hec passiua a qnolibz hoie vt aliqs hō.

Decia rª fuit ista a zᵒ adiacēte ad fm adiacēs affirᵗ et sine ēmio distrahēte ē bona ꝓnia. Cōtra istā regulā arguit sic: ista ꝓnia nō valet tn hō ē risibil: gᵒ tantū homo est: et tamen arguitur per regulaz

q: affirmatiue ⁊ fine ĩmino distrahente:
ergo r^a falsa. Ꝑña tenet cũ mioꝛi suppos
to q̃ li risibil nõ sit termin⁹ ãpliatiuus. ⁊
pria pars añtis ẽ manifesta co q̃ añs est
vex ⁊ Ꝑñs falsũ: vt pz cuilibet. Jõ rñde
tur ẽt q̃ nõ tz r^a ista i exclusiuis primi oꝛ
dis: rõ q: arguit iplicite ab iferioꝛi ad su
uz supius distributiue. nã cũ dr tñ hõ est
includit li ens suũ pticipiũ stans confuse
distributiue rõe dictiõis exclusiue. Cõ
tra ẽt istã glosaz arguit: q: ñ sequtur chi^a ẽ
ĩmin⁹ g^o chi^a ẽ ⁊ tñ arguit affirma^e ⁊ fiñ
ĩmino distrahẽte ⁊ fine dictiõe exclusiua.
Dr q̃ ista nõ ẽ sua correspondens de ꝓ
adiacẽte. sz ista li chi^a ẽ q: termini debẽt
eodẽ modo supponere quare ⁊c.

Ctauũ ⁊ vltim capl'z regulas no
tificauit ypothetica: quaꝛ prima
fuit ista a copulatiua affirmatiua
ad alterã ci⁹ ptẽ principalẽ est bona Ꝑña.
Cõtra quã regulã arguit sic: ista Ꝑña nõ
valet. Aliquantũ videt soꝛ. ⁊ tñ plato vi
det: g^o tñ plato videt. ⁊ tñ arguit p regu
lã: g^o r^a falsa Ꝑña tenet cũ mioꝛi ⁊ maioꝛ
pbat casu possibili posito añs ẽ veruz ⁊
Ꝑñs f^m: ergo Ꝑña nõ valz, pbat añs ⁊ po
no q̃ tã soꝛ. ḡz plato videat vnuz pedale
isto posito añs ẽ vex. Maz pedale videt
soꝛ. ⁊ pedale videt plato: g^o aliquantũ vi
det soꝛ. ⁊ tñ videt plato. sed q̃ Ꝑñs sit f^m
manifestũ ẽ co q̃ fa exponẽ f^t. s. nihil
nõ plato videt. ĩmo ꝗ casuz: q: soꝛ. videt
⁊ soꝛ. ẽ aliqd nõ plato g^o aliqd ñ plato vi
det qõ ẽ oppositũ fe ptis. Dicendũ q̃
ista dictio tñ põt tenerí exclusiue ⁊ relati
ue. Si exclusiue tã in añte q̃z in Ꝑñte Ꝑ^a
ẽ optia sed negat fa ps copulatiue tũc ad
pbationẽ negat Ꝑ. Si ãt vtrobiqz rela
tiue. Jtex Ꝑcedo Ꝑñaz ⁊ Ꝑñs ⁊ ad eius i
probationẽ. Dico q̃ nõ hz exponi sed si
gnificat puertibilit q̃ tñ quãtũ soꝛ. videt
plato videt qõ ẽ vex. vbi ãt vellet oppo
nẽs q̃ li tñ teneretur in añte relatiue ⁊ i
Ꝑñte exclusiue. pz tũc q̃ ñ arguit p rgulã
Ex illa r^a illatũ ẽ correlarie q̃ a toto copu
lato ad alterã ptẽ ẽ bona Ꝑña ꝗ quã regu
lã arguit sic. ista Ꝑña nõ valet soꝛ. ⁊ plato
sunt numer⁹ biari⁹: g^o soꝛ. est numerus
biari⁹ q: añs est. vex ⁊ Ꝑñs f^m nec sequit
soꝛ. ⁊ plato de p se ferũt lapidẽ: g^o soꝛ. de
p se fert lapidẽ: q: dato q̃ a porta retur ab
ãbob⁹ sil ⁊ a nullo p se posset portari. tũc
añs esset vex ⁊ Ꝑñs f^m. Silr nõ sequit
tu differs ab hoie ⁊ ab asino: g^o tu differs
ab hoie qm añs ẽ vex ⁊ Ꝑñs f^m vz p ex
ponẽtes. Nulla g^o illaꝛ Ꝑñaꝛ valet ⁊ tñ
arguit p regulã vtz: g^o r^a f^t. Rñdet
q̃ Ꝑiũctio copulatiua sumpta copulatm
pot dupl'r teneri. s. collectiue vl diuisiue.
Collectiue tenet qñ alteꝛ extremuz inest
ãbob⁹ copulatis simul ⁊ nõ diuisim aut p
sig^m Ꝑfusiuũ determinat. Sumebat pri
mo mõtã i p^o q̃z in ko ex^o. ⁊ ko^o i tertio
ex^o. Collectiue ergo sumẽdo non oꝛ q̃
a toto copulato ad alterã partem sit bona
Ꝑña. Diuisiue aũt tenet qñ ñ limitatuz
p signũ Ꝑfusiuũ ⁊ cuilibz copulatoꝛũ inest
alteꝛ extremũ sicut toti vt soꝛ. ⁊ plato sũt
hoies ⁊ soꝛ. ⁊ pla. currit vl videt ⁊ sic sũen
do, hz regula Ꝓitatẽ. Secunda r^a fuit
ista a parte principali disiũctiue affirmati
ue ad ipsaz disiunctiuaz est bona Ꝑña.
Cõtra istã regulaz arguit sic ista Ꝑña nõ
valet ꝗtingenter tu es: ergo cõtingenter
tu es vel tu nõ es: ergo regula falsa Ꝑña
tenet cũ minoꝛi ⁊ maioꝛ, pbat. Mã añs
ẽ vex: vt pz ⁊ Ꝑñs falsum: ergo Ꝑña non
valet. pbatur q̃ Ꝑñs sit falsuz: quia tu es
⁊ non põt esse gn tu sis vel tu non sis: er
go necessario tu es vel tu non es quod ẽ
oppositum Ꝑñtis. Jdeo dicitur q̃ si li
ꝗtingenter determinat i Ꝑsequente totaz
disiunctiuã: tunc nõ arguitur p regulam
quia sic sumẽdo nõ ẽ pars prime nec se
cunde cathegoꝛice. Si autem determinat
partẽ solummodo cõcedo consequentiaz
⁊ cõsequens: ⁊ nego illã necessario tu es
vel tu non es determinãdo li necessario
cõsimiliter. vbi autẽ totũ determinet ite
rum cõcedo cõsequentiam: sed tunc non
sũt opposita: ex quo modi diffoꝛmiter su
muntur. Ex ista regula inferebatur alia
regula coꝛrelarie q̃ a parte disiũcti ad to
tum disiunctum ẽ bona consequentia.
Cõtra istam regulã arguitur sic: ista con
sequentia non valet tu differs ab asino:
g^o tu differs ab homine vel ab asino: qa
antecedẽs ẽ verum ⁊ Ꝑsequens falsum:

vt patet p exponẽtes. etiam non sequitur
asin⁹ ẽ asinus: ergo iste hõ vel asinus est
asin⁹. Dr̃ vt pz⁹ q coniunctio disiũctiua
sũpta disiũctim capit dupl̃r. s. collectiue ⁊
diuisiue. collectiue sumit qñ det̃minatur
p sig⁷ ꝓfusiuũ vel discretũ vel relatiuum
Ex⁷ primi vt tu diffrs a te l'a me. Ex⁷
ꝓ iste hõ vel asinus ẽ asin⁹ volẽdo q li i⁷
cadat supra totũ disiunctũ. Ex⁷ tertij
sor. q ẽ hõ vel asinus ẽ rudibilis. Diui
siue ãt sumitur qñ nullo illoꝝ modoꝝ su
mitur: vt hõ vel asinus currit tu es hõ vl'
asinus. Dicat ergo q a pte disiuncti ad
totũ disiunctum sumptũ diuisiue est bõa
ꝓña. ⁊ iste ẽ itellectus re⁷ sed a pte disiun
cti ad totũ disiunctuz sumptũ collectiue ñ
valet arg⁷ sicut in oppo⁷ ẽ argutum ꝗ
intentionẽ r⁷. Tertia regula fuit ista a
tota disiunctiua cũ destructione vni⁹ par
tis ad alterã ptem ẽ bona ꝓña. Contra
quã regulã arguitur sic ista ꝓña nõ valet
tu es asinus. vel tu nõ es asinus sed tu ñ
es asinus: ergo tu es asinus: q añs ẽ ve
rum ⁊ ꝓñs f⁷ vtz ⁊ tñ arguit p regulaz:
ergo regula falsa. Rñdetur q nõ arguit
p regulã: q in ꝓa pte añtis sumitur ꝗdi
ctoriũ p ꝛie partis disiũctiue: vel sumitur
ꝓa pars disiũctiue. si sumit oppo⁷ ꝛime
partis. pz q nõ arguit p regulam: q nõ
ifertur alia ps. vz tu non es asin⁹ q illata
ꝓcedit ꝓña ⁊ ꝓñs. Si aũt dr̃ q ꝛio ꝓa
parte añtis sumitur ꝓa pars disiunctiue
iferendo aliã itez dr̃ q nõ arguitur p re
gulã: deberet enim suum ꝗdictoriũ cius
isto⁹ tu es asinus vel tu nõ es asinus: sed
tu es asinus: ergo tu es asinus: sz negat
minor. Quarta r⁹ fuit ista a copulati
ua negatiua ad disiunctiuã affirmatiuaz
factã ex ptibus ꝗdictoriis copulatie affir
matiue ẽ bonum arg⁷ ⁊ e⁹. Ex qua in
ferebat̃ qnta q a disiunctiua negatiua ad
copulatiuam affirmatiuã factã ex ptibus
ꝗdicentibus copulatiue affirmatiue ẽ cõ
sequentia bona. Cõtra istas regulas pos
set argui sic ex nulla negatiua sequit affir
matiua: ergo quelibet istarum regulaz ẽ
falsa. Et q rñdetur q ista regula non tz
in ypotheticis: sed in cathegoricis. Jõ
spãlius arguo sic oppo⁷ disiũctiue affir
matiue assignatuz p negationẽ ꝓpositam
toti ñ ꝓuertit cũ opposito eiusdẽ assigna
to p copulatiuã factã de ptib⁹ oppositis di
siũctiue: g⁹ ãbe r⁷ f⁷. ꝓña tz ⁊ añs, pbat ⁊
capio istã disiunctiuã necessario tu es vel
tu sedes. pz q ista ẽ falsa: ergo hec ẽ ꝓa
nõ necessario tu es vel tu sedes. ⁊ tñ hec
ẽ falsa nẽcio tu nõ es, ⁊ tu nõ sedes argui
tur: ergo sic ista disiunctiua negatiua est
ꝓa ⁊ hec copulatiua ẽ f⁷: ergo nõ cõuer
tunt. pz ꝓña: q: vez nõ conuertitur cum
falso. Jõ breuiter rñdet q si disiunctiua
affirmatiua hz huiusmodi duo opposita
q ista iuicẽ conuertuntur: sed non semp
hz copulatiuã, p opposita factã de partib⁹
oppositis disiũctiue. vt ar⁷ clare ostdit:
⁊ hoc ꝗtingit qñ disiũctiua ẽ cathe⁷, pba
bilis sicut i, ꝓposito rõne huius ti nẽcio.
Jnfallibilit tñ ⁊ regularit teneat q tam
disiũctiue affirmatiue q̃z copulatiue dat̃
ꝗdictoriũ p negationẽ ꝓpositã toti. Jdẽ
ẽ iudiciũ de copulatiua affirmatiua. hec
eni ẽ falsa nẽcio tu es hõ ⁊ tu es alb⁹ vtz
⁊ ꝓsil'r q̃lz ista ꝓꝝ necessario tu nõ es hõ vl'
tu nõ es alb⁹ ꝗtingent tu nõ es hõ vel tu
nõ es alb⁹: q: ex q̃lz ista ꝓꝝ sequtur h disiun
ctiua tu nõ es hõ vel tu nõ es albus q est
falsa cũ q̃lz ps eiusdẽ sit falsa. Sexta r⁹
fuit ista. A cõditionali affirmatiua cum
suo añte ad ꝓñs eiusdẽ ẽ bona ꝓña. Cõ
tra quã regulã arguit sic ista ꝓña nõ va
let nẽcio tu es al' si tu es hõ. sed tu es hõ:
ergo nẽcio tu es al' ⁊ tñ arguit p regulã:
g⁹ regula falsa ꝓña tz cũ minori ⁊ maiori, p
bat̃. Mã ꝓñs ẽ f⁷ vt pz. ⁊ añs ẽ vez: g⁹
⁊ c, pbat̃, p p⁹ pte: q: p ꝓa nã expedit qñ
tu es al' si tu es hõ ⁊ ñ pot esse quin tu es
aial si tu es hõ: g⁹ nẽcio tu es aial si tu es
hõ. Dicendũ q li nẽcio duo pot determi
nare aut pcise ꝓñs dicte cõditionalis aut
ipsaz totã. ꝛio⁹ concedo ꝓñaz ⁊ nego pri
mã partẽ añtis. vz nẽcio tu es anial si tu
es hõ. q: equalet isti si tu es hõ nẽcio tu es
aial q̃ ẽ falsa. ad, pbationẽ ne⁹ ꝓñaz: quia
illa cõditionalis nõ ẽ in casu cathe⁷, pba
bilis. Si ãt li nẽcio det̃minat totã condi
tionalẽ nego ꝓñaz nz arguit per regulã
q: ifertur ista nẽcio tu es anial que nõ est
ꝓñs. sed ista solũmõ tu es aial: q: mod⁹

fic sumpt⁹ nõ ē ps ñtis nec añtis sic̄ nz
nota cõditionis. sed ps toti⁹ cõditional'.
Jõ debuit sic argui necessario tu es aial
si tu es hõ. sz tu es hõ ergo tu es aial. vñ
conditionalis sine mõ necessario ñuertit
cũ seipsa habente modũ istũ. vñ sequit
si tu es hõ tu es aial: g⁰ necessario si tu
es homo tu es animal ⁊ econuerso. Vl/
tima regula fuit ista a cõditionali affirma
tiua cũ contradictorio ñtis sequit ñdi/
ctoriũ antecedentis. Contra istam re/
gulã arguit sic: vt pz⁹. Necessario si an
tichrystus est albus: antixpus est colo/
ratus: sed antixps nõ ē coloratus: g⁰ ne
cessario ipse non est albus: patet bene q
añs est verũ: ⁊ cõsequens falsũ. Tamẽ
arguit specialius sic: ista ñia nõ valet si
tu es homo: necessario tu es aial: sed nõ
necessario tu es animal: ergo tu nõ es ho
mo: ⁊ tũ arguit p regulã ergo regula fal
sa: ñia tenet cũ minori: ⁊ maior: ꝓbatur:
añs ē verũ ⁊ ñs falsũ: ergo ñia nõ va/
let. q ñs sit falsũ patet: ⁊ ꝓbat q añs sit
verũ. Mã hec est vera: nõ necessario tu
es animal: q suũ oppositũ est falsũ: sz al/
tera pars ꝓbat. Mã si tu es hõ: necessa/
rio tu es aial. nã tu es aial si tu es hõ ne/
cessario: g⁰ si tu es homo necessario tu es
aial. tz ñia ab vno cõuertibili ad reliq^{m}
vñ idẽ est dicere aial currit si hõ currit: ⁊
si hõ currit aial currit. Jdeo rndet ad ar
gumentũ primũ licut ad argumentũ alte
rius regule q nõ arguit p regulã: q dz
solũmõ ꝓcludi illa antixps nõ ē albus: ex
quo li necessario nõ ē pars añtis nec cõ/
sequtis. Et ad arg^{m} scõm dubitat nũqd
ista ñia sit bona: si tu es hõ necessario tu
es aial: sed nõ necessario tu es aial. ergo
tu nõ es hõ: quia dubito de li necessario:
an sit ps añtis vel ñtis: si aũt li necessa/
rio est ps añtis nego ñiam: nec arguit p
regulã: q nõ sumit oppo^{m} ñtis: sz de/
beret sic argui: tu nõ es aial: g⁰ tu nõ es
hõ necessario: ⁊ isto mõ cõcedit ñia ⁊ ne
gat minor. Si ãt li necessario ē ps ñtis
cõcedo ñiam ⁊ nego cõditionalẽ: q tũc
equalet huic cõditionali si tu es homo es
aial necessario. Et tũc ad arg^{m} tu es ani
mal si tu es hõ necessario: g⁰ si tu es ho/
mo necessario tu es aial: nego ñiaz: nec
arguit ab vno cõuertibili ad reliq^{m}: nec
ex^{m} ē ad ꝓpositũ: q: i añte li necessario ē
ps añtis cõditionalis: ⁊ in ñite ē ps cõ/
sequentis alteri⁹ ñditionalis: quare ⁊c.

Finis logice Pauli veneti Ad laudes
omnipotentis.

Impressa Venetijs per me Bartholomeum
grassis de Papia.